

Årsrapport 2021

Innhold

SPAREBANK 1 NORD-NORGE	04
Fra konsernsjefen	08
Strategisk kompass	10
Nøkkeltall	12
Resultatanalyse	15
Styrets årsberetning	16

ÅRSREGNSKAP 2021	64
Resultatregnskap	66
Balanse	67
Endringer i egenkapitalen	68
Kontantstrømoppstilling	70
Noter	71
Erklæring fra styret og konsernsjef	158
Alternative resultatmål	159
Revisjonsberetning	162

SpareBank 1 Nord-Norge

2021 – den nye normalen

Som finansinstitusjon er det likevel fint å konstatere at Nord-Norge fortsatt går godt med tanke på økonomi, akkurat som vi kunne konstatere etter 2020. Landsdelen har et bredt sammensatt næringsliv, og innslaget av offentlig virksomhet er forholdsmessig høyere enn i resten av landet. Samtidig produserer landsdelen varer verden etterspør, spesielt sjømat. Og så er det slik at den norske krona holder seg lav når det er krise i verden. Lav kroneverdi er først og fremst et sykdomstegn, men det gir samtidig en fordel for de som eksporterer. Og Nord-Norge eksporterer mye. Arbeidsledighet finnes dermed i praksis ikke, for her er arbeid til alle som ønsker det. Ironisk nok er den største utfordringen mangel på mennesker.

Demografiutfordringen landsdelen står overfor er derfor en vel så stor utfordring for landsdelen enn hva pandemien er og har vært. Fra SpareBank 1 Nord-Norges side har dette vært påpekt via Kunnskapsbanken (kbnn.no), der det er løftet frem både i Konjunkturbarometer, Forventningsbarometer, i rapporter og podcaster. Så har pandemien ført med seg en ny normal vil trolig også demografiske endringer gjøre det samme. Vi må ta grep for

å sikre videre verdiskapning i nord. Da er det greit å erfare at nye normaler er noe landsdelen vår takler godt.

Det nordnorske næringslivet har klart seg godt igjennom 2021. Men det er ikke slik at næringslivet ikke er berørt av pandemien. Reiselivsnæringen, og de tjenesteytende næringene som restauranter, hoteller og kafeer er blant de som har hatt nok et svært krevende år. Og om man så lyset i enden av tunnelen etter en god sommer, og en lovende høst – så ble dette ettertrykkelig slått av med ankomsten av omikron og nye restriksjoner i statlig regi. Vi gikk dermed ut av 2021 med stor usikkerhet.

Bygg- og anleggsbransjen klarer seg fortsatt greit. Dette henger sammen med generelt høy kjøpekraft, høy sysselsetting og at rentenivået er lavt. Samtidig har bransjen vært preget av langt høyere varekost enn normalt, og det blir stadig vanskeligere å finne nok arbeidskraft. Synkende ordreinngang gjør fremtiden litt mindre forutsigbar.

Detaljhandelen klarer seg også godt. Igjen drevet av at folk flest har mindre å bruke penger på, og at man er mer hjemme enn man

Etter et pandemipreget 2020 trodde vi vel alle at vi i 2021 skulle vende tilbake til normale tilstander. Slik ble det ikke. Eller ble 2021 året som definerte den nye normalen? Faktum er i alle fall at vi har tilpasset oss en pandemipreget hverdag. Hjulene går fortsatt rundt, selv om både arbeidsvaner, reisevaner og vår holdning til smittevern er endret. Kanskje permanent.

var før pandemien. Dette er først og fremst fordi normal reisevirksomhet ennå ikke er mulig. Likevel har man sett klare tegn på at reiselysten er der. Når samfunnet igjen er pandemifritt er det forventet at man igjen vil tilbringe mer tid utenfor hjemmet, og at den nye normalen dermed ikke er en permanent endring i reisevaner. Om den samme normalen vil medføre et vedvarende større fokus på å handle lokalt er sannsynlig, men ennå for tidlig å slå fast.

Det økonomiske resultatet til SpareBank 1 Nord-Norge i 2021 preges ikke vesentlig av pandemien. Tapene er lave, den underliggende driften er god, bidragene fra tilsluttede virksomheter er høye og kostnadskontrollen er god. I tillegg fikk SpareBank 1 Finans Nord-Norge i desember bekreftet at de er tilkjent 163 mill. kroner erstatning for dårlig rådgivning i forbindelse med anskaffelse av et helikopter i 2016.

Egenkapitalavkastning ble dermed 15,1 %, noe som nok en gang plasserer SpareBank 1 Nord-Norge i toppsjiktet av sammenlignbare banker. Et godt resultat medfører også at banken er i posisjon til å betale ut utbytte, og samfunnsutbytte, som bidrar til ytterligere utvikling av landsdelen. I 2021 har Samfunnsløftet hatt fokus på folkehelse. Dette har vært både nyttig og nødvendig i en delvis

nedstengt landsdel. Samtidig har man brukt deler av tildelingene til å bistå de næringer som har vært hardest rammet. En av de næringene som det ble satt ekstra fokus på var reiselivet. Gjennom prosjektet «En dag til» fikk en rekke aktører pengestøtte for å utvikle nye, bærekraftige reiselivsprodukter. Disse har gjort landsdelen enda mer attraktiv for besøkende, enten de kommer fra inn- eller utland.

Inn i 2022 tar vi med oss alle de erfaringer vi har gjort oss gjennom annerledesåret 2021. Den nye normalen er hjemmekontor, fleksibilitet og digital samhandling. Samtidig preges den av evnen til å takle hurtige og uforutsette endringer. Trolig vil vi møte nye normaler også i 2022. Da er SpareBank 1 Nord-Norges ambisjon om å «bedre enn noen andre skal vi forstå og gjøre det som er viktig for folk og næringsliv i Nord-Norge» viktigere enn noensinne å levere på. SpareBank 1 Nord-Norge står på et solid fundament av kapital, kompetanse og handlekraft. Det gir et godt utgangspunkt for å fortsette å skape verdi for våre eiere, og for å oppfylle vår visjon – For Nord-Norge.

Fra konsernsjefen

Mange hadde regnet med at 2021 skulle bli året der pandemien ville slippe taket og verden gå tilbake til det normale. Slik ble det dessverre ikke. Likevel har året vært godt når man snakker om SpareBank 1 Nord-Norges resultater, og hvordan Nord-Norge som sådan har klart seg. I vårt konsern har vi forsøkt å ha en normal drift, og arbeide med kundene så godt som overhodet mulig.

Vi sa på forhånd at 2021 skulle være året for implementering, og slik har det blitt.

Etter å ha stengt dørene på 16 mindre filialer startet vi året med 19 bankkontorer. I løpet av året ble også ytterligere 4 kontorer stengt på Helgeland som en konsekvens av SpareBank 1 Helgeland-avtalen. Dette medførte noe støy i mediene, men mindre enn fryktet. Kundeadferden har vært i stor endring også i 2021, og flere og flere kunder bruker våre digitale løsninger og har ikke samme behov for å bruke kontoret til enkle betjeningsoppgaver som tidligere.

I første kvartal lanserte vi vårt nye CRM-system (Customer relations management), kalt IVER. Løsningen bidrar til å sørge for at vi bedre enn noen andre skal forstå og gjøre det som er viktig for folk og næringsliv i Nord-Norge. Å sette kunden i fokus krever et system som kan spille rådgiveren god i hvert eneste treffpunkt med kunden. IVER hjelper oss blant annet med oversikt, struktur og til å ta relevante initiativ overfor kunden. IVER tas også i bruk i flere av søsterbankene våre i SpareBank 1-alliansen.

Parallelt med dette ble det jobbet intenst med ny distribusjons- og kundebetjeningsmodell. Dette var ett av våre tre strategiske initiativ i 2021, og en rekke piloter ble gjennomført for å finne ut hvor og hvordan vi kan betjene våre kunder på en bedre måte. Prosjektet avstedkom en helt ny måte å

segmentere kundene på, og førte også til at flere deler av konsernet ble omstrukturert for å sørge for en optimal betjeningsstruktur.

Et annet strategisk initiativ var etableringen av system og prosesser for virksomhetsstyring. I bakkant av prosjektet ble Virksomhetsstyringsavdelingen etablert, og vi går inn i 2022 med både nytt system, redefinerte prosesser og mål som gjennomgående henger sammen på tvers i konsernet. Her forventer vi betydelige positive effekter i tiden fremover.

Det tredje strategiske initiativet var Samfunnsløftet 2.0. Helt siden Samfunnsløftet ble lansert i 2018 har satsingen vært omfavnet av både interne og eksterne. Vi har samtidig hatt tro på at effekten av samfunnsutbyttet kan bli enda større. Samfunnsløftet 2.0 har avstedkommet nye satsinger rettet både mot det nordnorske næringslivet og mot privatkunder. I tillegg har vi lagt grunnlaget for en mer langsiktig forvaltning av samfunnsutbyttet. Den gjennomgående ambisjonen er å bidra til en attraktiv landsdel, og det mener vi at vi klarer gjennom nettopp Samfunnsløftet. Av store tildelinger i 2021 kan det blant annet nevnes 9 mill. kroner til sykkelpark i Harstad, 5,7 mill. kroner til ny idrettspark på Setermoen og 15 mill. kroner til ny storflyplass på Helgeland.

Og nettopp Helgeland var viet mye oppmerksomhet i 2021. Prosjektet med å overføre vår portefølje til nye SpareBank 1 Helgeland ble fullført i oktober. Med det kunne vi sette sluttstrek for et prosjekt som har vært unikt i Sparebank 1 Alliansen. Vi fortsetter nå vår satsing på Helgeland gjennom å være ca 20 % eier av SpareBank 1 Helgeland, og gjennom våre døtre EiendomsMegler 1, SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge og SpareBank 1 Finans Nord-Norge, som fortsatt er til stede i regionen.

Også bærekraft er viet mye oppmerksomhet i 2021. Via Kunnskapsbanken (kbnn.no) har vi satt fokus på tema som klima og grønn omstilling. Vi har etablert et grønt finansrammeverk som kommer som et tillegg til det grønne produktrammeverket vi etablerte i 2020. Vi har i tillegg utstedt vår første grønne obligasjon. Med det er vi på sett og vis grønn fra ende til ende; vi har grønn kapital som kan benyttes til grønne utlån - både på bedrifts- og personmarkedet.

Da 2021 gikk mot slutten ble den endelige sluttstreken satt i den såkalte helikoptersaken. SpareBank 1 Finans Nord-Norge fikk medhold på sitt søksmål, og motparten ble dømt til å betale en erstatning som inkludert renter beløp seg til over 163 mill. kroner.

På tampen av fjoråret gikk vår styreleder Karl Eirik Schjøtt-Pedersen av som leder for å bli ny riksrevisor. Med det mister vi en tydelig og erfaren leder. I november gikk styremedlem Geir Bergvoll bort etter

en tids sykdom, og fra nyttår gikk også konserntillitsvalgt Vivi Ann Pedersen ut av styret, da hun ble pensjonist. Dette medfører at vi vil få flere nye styremedlemmer i 2022.

Vi går inn i 2022 med 15 sterke finanssentre og 900 medarbeidere som har fått svært god erfaring med å håndtere både pandemi og endret kundeadferd. SpareBank 1 Nord-Norge har i tillegg et svært sterkt fundament både når det gjelder kapital, kompetanse og omdømme. Vi har en unik posisjon i en landsdel som har et stort potensial for ytterligere verdiskapning.

Vårt fokus fremover vil fortsatt være å bygge stein på stein, og å levere bærekraftige finansielle tjenester. Å befeste og utvikle posisjonen som nummer 1 i landsdelen er og blir vår hovedprioritet. For Nord-Norge.

Liv Bortne Ulriksen, konsernsjef

Strategisk kompass

Bedre enn noen andre skal vi forstå og gjøre det som er viktig for folk og næringsliv i Nord-Norge.

Sentralt i rammestyringen i SpareBank 1 Nord-Norge står konsernets strategiske kompass. Dette hjelper oss å treffe riktige beslutninger, selv om både markedsforhold og kundeforventninger er i kontinuerlig endring.

Det strategiske kompasset i SpareBank 1 Nord-Norge er tilpasset konsernets forretningsstrategi. Kompasset sikrer retning, det sikrer fokus og det sørger for at interne og eksterne parametere alltid henger sammen. Gjennom å styre etter kompasset skaper vi verdi for både kunder, eiere, ansatte og for Nord-Norge.

Innerst i kompasset finner du konsernets visjon: For Nord-Norge. Den er uendret og indikerer både hva vi er, og hvem vi er til for.

I den innerste sirkelen fremkommer også konsernets finansielle mål; **lønnsomhet, effektivitet, soliditet og utbytte**. Tabellen under viser hvilke nivåer vi har levert på de seneste årene.

	2017	2018	2019	2020	2021
Lønnsomhet (ROE)	12,9 %	12,9 %	15,9 %	12,6 %	15,10 %
Effektivitet	41,2 %	43,1 %	39,8 %	40 %	38,30 %
Soliditet (ren kjernekapitaldekning)	14,9 %	43,1 %	17,2 %	17,5 %	18,70 %
Utbytte per egenkapitalbevis	4 kr	4 kr	4 kr	3,9 kr	7 kr

Det neste nivået i kompasset viser våre tre strategiske mål:

Vi skal være førstevalget til folk og bedrifter.

Det skal vi oppnå ved å bidra til å skape verdi for kundene våre.

Vi skal være en **kundeorientert organisasjon**. Gjennom å levere det kundene forventer skaper vi verdi for konsernet, for våre ansatte og for våre eiere.

Vi skal bidra til at Nord-Norge er en **attraktiv landsdel**. Gjennom å bidra til å skape verdi for, og å utvikle Nord-Norge, bidrar vi til at verdiskapingspotensialet i nord kan tas ut.

Kompasset hviler på tre strategiske fundament, som sammen danner våre strategiske prinsipper; **bærekraft, innsikt og kvalitet**. Dette er utvalgte ord som skal gjennomsyre hvordan vi skal handle for å oppfylle visjonen.

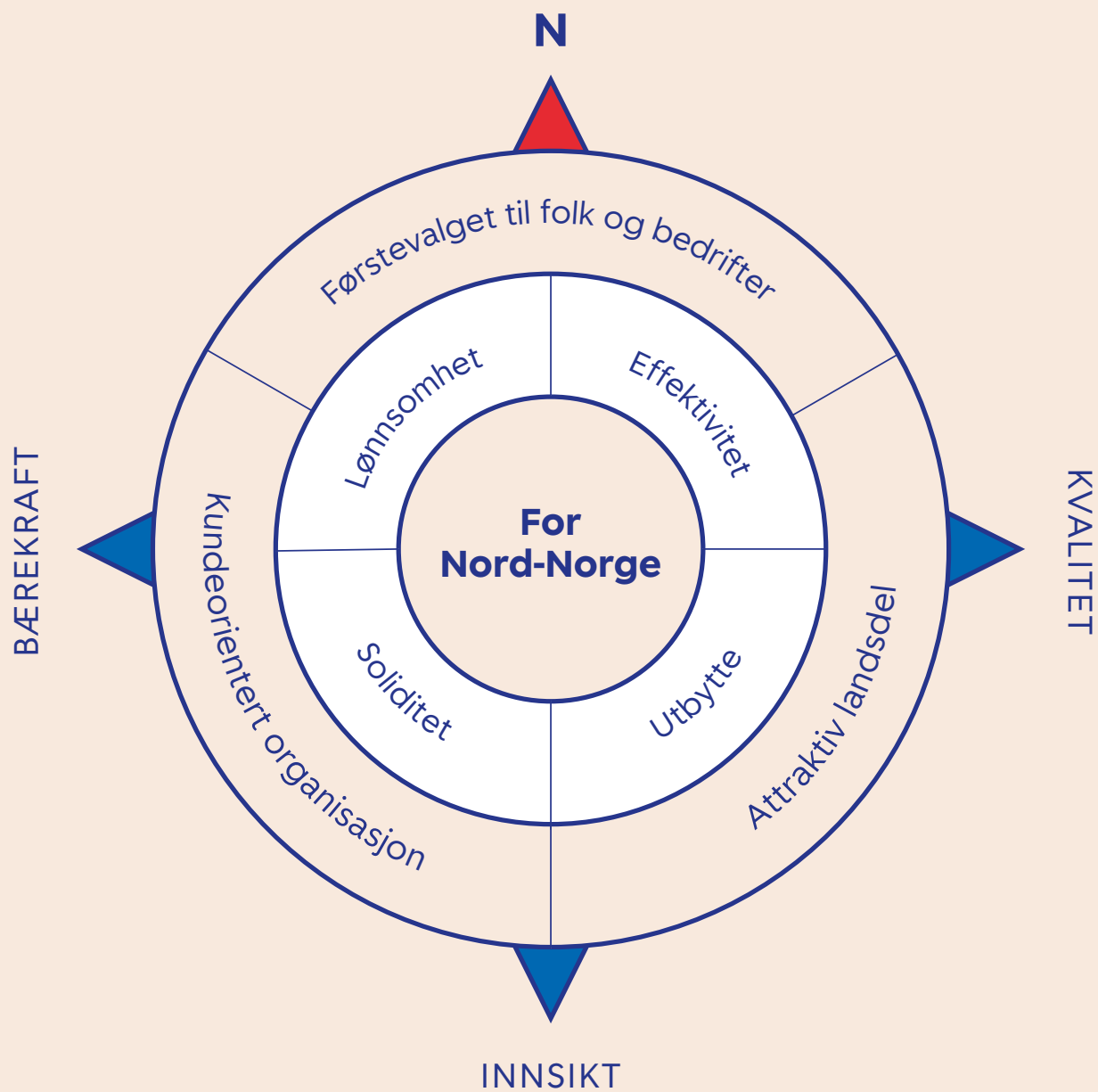
Bærekraft: Som den største finansaktøren i landsdelen skal vi være en katalysator for en bærekraftig fremtid i nord. Hensynet til bærekraft skal gjennomsyre all vår virksomhet.

Innsikt: Vi skal være innsiktsdrevet. Det innebærer at vi alltid legger innsikt og kunnskap til grunn for beslutningene våre. Vi tror ikke, vi synser ikke, vi tar ikke avgjørelser utelukkende basert på magefølelsen.

Kvalitet: Vi har kvalitet i alt vi gjør. Vi gjør de riktige tingene riktig, og legger vår ære i å være et finanskonsern som er til å stole på. Vi har gode rutiner, standarder og policyer – som vi følger.

I Nord finner du konsernets misjon, ofte referert til som vår **Nordstjerne**. Denne gir substans til visjonen vår, og lyder: Bedre enn noen andre skal vi forstå og gjøre det som er viktig for folk og bedrifter i Nord-Norge. Misjonen er vår ledestjerne.

Se for øvrig styrets årsberetning.

Nøkkeltall

12

SPAREBANK 1 NORD-NORGE

FRA RESULTATREGNSKAPET

BELØP I MILL. KRONER	NOTE	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Netto renteinntekter	19	2 014	2 068	2 097	1 896	1 770	1 644	1 512	1 426	1 285	1 166
Netto provisjons- og andre inntekter	20	1 499	1 299	1 116	1 057	992	924	933	966	931	656
Netto inntekter på finansielle investeringer	21	794	693	911	463	552	509	249	602	346	260
Sum netto inntekter		4 307	4 060	4 124	3 416	3 314	3 077	2 694	2 994	2 562	2 082
Personalkostnader	22	936	869	834	748	708	689	850	704	638	581
Andre driftskostnader	23	812	757	806	726	658	631	611	624	571	539
Sum kostnader		1 748	1 626	1 640	1 474	1 366	1 320	1 461	1 328	1 209	1 120
Resultat før tap		2 559	2 434	2 484	1 942	1 948	1 757	1 233	1 666	1 353	962
Tap	13	- 235	332	11	22	184	213	200	321	172	195
Resultat før skatt		2 794	2 102	2 473	1 920	1 764	1 544	1 033	1 345	1 181	767
Skatt	25	499	360	409	374	324	291	163	223	214	172
Resultat fra virksomhet holdt for salg				- 2	- 4			- 5	- 27		
Minoritetsinteresser		12						- 7	- 1	1	
Resultat for regnskapsåret		2 283	1 742	2 062	1 542	1 440	1 253	872	1 096	966	595

FRA BALANSEN

BELØP I MILL. KRONER	NOTE	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Kontanter, utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	10	1 764	360	1 471	3 786	3 431	2 721	2 398	4 405	2 047	2 142
Aksjer, obligasjoner og andre rentebærende instrumenter	28, 29	21 758	20 570	17 738	14 565	11 811	10 470	11 747	10 193	11 919	12 997
Brutto utlån til og fordringer på kunder	11	90 035	90 511	86 771	82 145	75 003	70 763	64 053	61 249	57 282	54 551
Individuelle nedskrivninger	13					- 216	- 154	- 169	- 171	- 244	- 303
Gruppenedskrivninger	13					- 300	- 373	- 247	- 236	- 209	- 198
Tapsavsetninger utlån trinn 3	13	- 198	- 169	- 151	- 162						
Tapsavsetninger utlån trinn 2	13	- 294	- 283	- 142	- 157						
Tapsavsetninger utlån trinn 1	13	- 200	- 310	- 189	- 192						
Andre eiendeler	34	6 315	6 619	6 026	6 171	7 457	7 074	7 621	7 748	6 725	6 072
Sum eiendeler		119 180	117 298	111 524	106 156	97 186	90 501	85 403	83 188	77 520	75 261
Gjeld til kredittinstitusjoner	10	1 092	1 272	563	187	434	818	1 816	2 758	4 284	6 663
Innskudd fra og gjeld til kunder	35	76 149	73 158	68 030	63 985	57 849	53 870	48 087	45 761	44 940	41 220
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	36	17 527	23 167	24 786	25 135	23 552	21 165	21 470	21 116	16 336	16 534
Andre forpliktelser	37	3 199	3 629	2 923	2 591	2 202	2 287	2 719	2 861	2 008	1 917
Ansvarlig lånekapital	38	4 560	1 050	1 050	1 200	850	1 350	1 350	1 350	1 450	2 095
Fondsobligasjon klassifisert som egenkapital	38	780	780	780	780	530					
Sum egenkapital eksklusive fondsobligasjon	41	15 873	14 242	13 392	12 278	11 769	11 011	9 961	9 342	8 502	6 832
Sum gjeld og egenkapital		119 180	117 298	111 524	106 156	97 186	90 501	85 403	83 188	77 520	75 261

NØKKELTALL

BELØP I MILL. KRONER	NOTE	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Egenkapitalavkastning 1)	41	15,1 %	12,6 %	15,9 %	12,9 %	12,9 %	12,0 %	9,1 %	12,2 %	13,0 %	9,0 %
Kostnadsprosent konsern 2)	23	40,6 %	40,0 %	39,8 %	43,1 %	41,2 %	42,9 %	54,2 %	44,4 %	47,2 %	53,8 %
Kostnadsprosent morbank 2)	23	33,7 %	37,7 %	28,8 %	38,8 %	36,9 %	35,4 %	52,4 %	46,4 %	44,0 %	51,8 %
Utlån til kunder inkl. formidlingslån 4)	11	125 739	127 122	121 734	114 117	105 485	96 287	88 403	84 980	80 581	75 914
Utlånsvekst inkl. formidlingslån siste 12 mnd 4)	11	-1,1 %	4,4 %	6,7 %	8,2 %	9,6 %	8,9 %	4,0 %	5,5 %	6,1 %	11,6 %
Utlånsvekst siste 12 mnd	11	1,1 %	3,8 %	6,0 %	7,8 %	6,0 %	10,5 %	4,6 %	6,9 %	5,0 %	5,6 %
Innskudd fra kunder	35	76 149	73 158	68 030	63 985	57 849	53 870	48 087	45 761	44 940	43 588
Innskuddsvekst siste 12 mnd	35	4,1 %	7,5 %	6,3 %	10,6 %	7,4 %	12,0 %	5,1 %	1,8 %	3,1 %	-1,3 %
Andel utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt av totale lån i personmarked	12	41,7 %	42,5 %	41,3 %	39,8 %	40,0 %	36,7 %	38,2 %	39,7 %	40,8 %	41,1 %
Andel utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt av totale utlån	12	28,2 %	29,3 %	29,6 %	29,1 %	28,9 %	26,5 %	27,5 %	27,9 %	28,5 %	28,1 %
Innskuddsdekning inkl. formidlingslån 6)	35	59,9 %	57,6 %	55,9 %	56,1 %	54,8 %	55,9 %	54,4 %	53,8 %	55,8 %	54,3 %
Innskuddsdekning 5)	35	84,6 %	82,2 %	79,4 %	79,1 %	77,1 %	76,1 %	75,1 %	74,7 %	78,5 %	75,6 %
Sum eiendeler		119 180	117 298	111 524	106 156	97 186	90 501	85 403	83 188	77 520	75 329
Gjennomsnittlig forvaltningskapital 3)		120 264	116 810	108 989	101 855	93 905	89 168	84 039	80 191	75 952	72 921
Antall kontorer		15	36	38	38	38	38	62	74	74	74
Antall årsverk konsern	22	831	897	904	841	784	774	830	927	922	881
Antall årsverk morbank	22	502	565	584	559	538	510	618	639	647	672
Antall årsverk datterselskap	22	329	332	320	282	246	264	212	288	275	209
Netto andre inntekter i % av sum netto inntekter	21	34,8 %	32,0 %	27,1 %	30,9 %	29,9 %	30,0 %	34,6 %	32,3 %	36,3 %	31,5 %
Ren kjernekapital	5	13 097	12 019	11 472	10 334	9 992	9 155	8 367	7 752		
Ren kjernekapitaldekning i %	5	18,7 %	17,5 %	17,2 %	14,5 %	14,9 %	15,0 %	13,9 %	12,5 %		
Kjernekapital	5	14 001	12 991	12 496	11 396	10 857	9 951	9 110	8 439	7 783	6 672
Kjernekapitaldekning i %	5	20,0 %	18,9 %	18,8 %	16,0 %	16,2 %	16,3 %	15,1 %	13,6 %	13,4 %	12,1 %
Ansvarlig kapital	5	15 106	14 366	13 726	12 904	12 141	11 229	10 358	9 680	8 069	7 270
Kapitaldekning i %	5	21,6 %	20,9 %	20,6 %	18,1 %	18,1 %	18,4 %	17,2 %	15,6 %	13,9 %	13,2 %
Beregningsgrunnlag	5	70 052	68 588	66 609	71 167	67 223	61 120	60 328	61 925	57 989	55 098
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	5	8,3 %	7,6 %	7,7 %	7,2 %	7,2 %	7,0 %	6,1 %	5,9 %		
Tap på utlån i % av brutto utlån inkl. formidlingslån 4)	13	-0,18 %	0,26 %	0,01 %	0,02 %	0,17 %	0,22 %	0,22 %	0,19 %	0,21 %	0,26 %
Misligholde og tapsutsatte engasjementer i % av brutto utlån inkl. formidlingslån 4)	13	0,43 %	0,29 %	0,29 %	0,37 %	0,84 %	0,31 %	0,30 %	0,33 %	0,59 %	0,51 %
Netto misligholde og tapsutsatte engasjementer i % av bto utlån inkl. formidlingslån	13	0,27 %	0,16 %	0,16 %	0,23 %	0,65 %	0,37 %	0,39 %	0,41 %	0,75 %	0,89 %
Tapsavsetningsgrad 7)	13	36,70 %	44,80 %	43,20 %	38,40 %	23,76 %	30,08 %	32,82 %	32,82 %	28,41 %	30,64 %

1) Resultat etter skatt i forhold til gjennomsnittlig egenkapital, beregnet som et snitt av kvartalsvis egenkapital, IB 01.01 og UB 31.12. Bankens utstedte fondsobligasjoner i 2020 er regnskapsmessig klassifisert som egenkapital. I beregningen av egenkapitalavkastning er imidlertid fondsobligasjoner 780 mill kroner holdt utenfor, og tilhørende rentekostnader på 33 mill kroner er fratrukket i resultatet.

2) Sum kostnader i forhold til sum netto inntekter.

3) Gjennomsnittlig forvaltningskapital er beregnet som et snitt av IB 01.01, og forvaltningskapital UB hvert kvartal.

4) I formidlingslån inngår lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS med 38 145 mill kroner per 31.12.20, som er fraregnet i balansen.

5) Innskudd fra kunder i prosent av brutto utlån.

6) Innskudd fra kunder i prosent av brutto ulån inklusive formidlingslån

7) Trinn 3 tapsavsetninger i forhold til sum misligholde- og tapsutsatte engasjementer

NØKKELTALL EGENKAPITALBEVIS (EK-BEVIS) NONG

Utstedte fondsobligasjoner i SpareBank 1 Nord-Norges, 780 mill kroner, omfattes ikke av definisjonen på gjeld i IFRS-regelverket og er derfor klassifisert som egenkapital.

Påløpte renter på fondsobligasjonene, 29 mill kroner, er på denne bakgrunn ikke kostnadsført i resultatregnskapet, men er bokført direkte mot egenkapitalen.

Ved beregning av nøkkeltall tilknyttet egenkapitalen og egenkapitalbevisene, er derfor det regnskapsmessige resultatet fratrukket påløpte renter på fondsobligasjoner.

I balansen er samtidig egenkapitalen fratrukket fondsobligasjoner.

Dette sikrer at relevante nøkkeltall for bankens eiere beregnes på grunnlag av det resultat og den egenkapital som reelt sett tilhører eierne.

Se for øvrig note 41.

	NOTE	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Børskurs NONG 1)		112,60	74,60	78,50	62,80	62,25	52,25	36,70	39,90	35,50	24,70
Antall utstedte EK-bevis 2)	41	100 398	100 398	100 398	100 398	100 398	100 398	100 398	100 398	100 398	74 398
Avsatt utbytte per EK-bevis 3)	42	7,00	3,90	4,00	4,00	4,00	3,45	2,00	1,90	1,10	1,02
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern 4)		65,76	65,76	61,84	56,70	54,34	50,84	46,00	44,05	40,08	38,19
Resultat per EKB konsern, justert for renter fondsobligasjon 5)	42	10,24	7,89	9,39	7,03	6,61	5,54	5,10	4,64	4,14	4,01
P/E - Pris/inntjening konsern 6)		11,0	9,5	8,4	8,9	9,4	9,0	8,9	7,7	8,6	7,3
P/B - Pris/Bok konsern 7)		1,5	1,1	1,3	1,1	1,1	1,0	0,8	0,9	0,9	0,6
Utdelingsforhold EK-bevis 8)	42	66,90 %	49,40 %	42,60 %	56,90 %	60,50 %	59,63 %	48,65 %	36,77 %	26,62 %	11,80 %
Eierandelsbrøk 01.01. benyttet ved resultatfordeling	41	46,36 %	46,36 %	46,36 %	46,36 %	46,36 %	46,36 %	46,36 %	47,33 %	47,33 %	42,07 %

1) Børskurs (justert for emisjoner, fondsemisjoner, utbytteemisjoner og splitter)

2) Antall utstedte EK-bevis i 1000

3) Avsatt utbytte

4) Egenkapital ekskl. fondsobl. x eierandelsbrøk x 1 000/(antall EK-bevis/1 000)

5) Resultat etter skatt konsern x eierandelsbrøk/antall EK-bevis

6) Børskurs/resultat per EK-bevis konsern, justert for renter fondsobligasjoner

7) Børskurs/bokført verdi per EK-bevis konsern

8) Utbytte per EK-bevis/resultat per EK-bevis konsern

Resultatanalyse

FRA RESULTATREGNSKAPET

BELØP I MILL. KRONER	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Renteinntekter	2 542	2 927	3 320	2 795	2 611	2 548	2 702	2 998	2 990	2 845
Rentekostnader	528	859	1 223	899	841	904	1 190	1 572	1 705	1 679
Netto renteinntekter	2 014	2 068	2 097	1 896	1 770	1 644	1 512	1 426	1 285	1 166
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer	568	598	827	380	438	440	407	469	330	227
Provisjonsinntekter	1 267	1 161	1 035	978	931	871	908	940	892	686
Provisjonskostnader	96	82	107	95	85	85	75	74	75	74
Netto gevinst/ tap på verdipapirer og valuta	226	95	84	83	114	69	- 158	133	16	33
Andre driftsinntekter	328	220	188	174	146	138	100	100	114	44
Dekningsbidrag	4 307	4 060	4 124	3 416	3 314	3 077	2 694	2 994	2 562	2 082
Lønn og generelle administrasjonskostnader	1 408	1 330	1 358	1 202	1 101	1 066	1 218	1 053	975	900
Ordinære avskrivninger	95	109	120	61	65	60	56	97	53	54
Andre driftskostnader	245	187	162	211	200	194	187	178	181	166
Resultat før tap	2 559	2 434	2 484	1 942	1 948	1 757	1 233	1 666	1 353	962
Tap på utlån og garantier	- 235	332	11	22	184	213	200	321	172	195
Resultat før skatt	2 794	2 102	2 473	1 920	1 764	1 544	1 033	1 345	1 181	767
Skatt på ordinært resultat	499	360	409	374	324	291	163	223	214	172
Resultat fra virksomhet holdt for salg		0	- 2	- 4			- 5	- 27		
Resultat for regnskapsåret	2 295	1 742	2 062	1 542	1 440	1 253	865	1 095	967	595
Minoritetsinteresser	12						- 7	- 1	1	
Majoritetsinteresser	2 283	1 742	2 062	1 542	1 440	1 253	872	1 096	966	595

FRA RESULTATREGNSKAPET

BELØP I MILL. KRONER	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Renteinntekter	2,11 %	2,53 %	3,05 %	2,74 %	2,78 %	2,86 %	3,22 %	3,74 %	3,94 %	3,90 %
Rentekostnader	0,44 %	0,74 %	1,12 %	0,88 %	0,90 %	1,01 %	1,42 %	1,96 %	2,24 %	2,30 %
Netto renteinntekter	1,67 %	1,79 %	1,92 %	1,86 %	1,88 %	1,84 %	1,80 %	1,78 %	1,69 %	1,60 %
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer	0,47 %	0,52 %	0,76 %	0,37 %	0,47 %	0,49 %	0,48 %	0,58 %	0,43 %	0,31 %
Provisjonsinntekter	1,05 %	1,00 %	0,95 %	0,96 %	0,99 %	0,98 %	1,08 %	1,17 %	1,17 %	0,94 %
Provisjonskostnader	0,08 %	0,07 %	0,10 %	0,09 %	0,09 %	0,10 %	0,09 %	0,09 %	0,10 %	0,10 %
Netto gevinst/ tap på verdipapirer og valuta	0,19 %	0,08 %	0,08 %	0,08 %	0,12 %	0,08 %	-0,19 %	0,17 %	0,02 %	0,05 %
Andre driftsinntekter	0,27 %	0,19 %	0,17 %	0,17 %	0,16 %	0,15 %	0,12 %	0,12 %	0,15 %	0,06 %
Dekningsbidrag	3,58 %	3,51 %	3,78 %	3,35 %	3,53 %	3,45 %	3,21 %	3,73 %	3,37 %	2,86 %
Lønn og generelle administrasjonskostnader	1,17 %	1,15 %	1,25 %	1,18 %	1,17 %	1,20 %	1,45 %	1,31 %	1,28 %	1,23 %
Avskrivninger av varige drifts- midler og immaterielle eiendeler	0,08 %	0,09 %	0,11 %	0,06 %	0,07 %	0,07 %	0,07 %	0,12 %	0,07 %	0,07 %
Andre driftskostnader	0,20 %	0,16 %	0,15 %	0,21 %	0,21 %	0,22 %	0,22 %	0,22 %	0,24 %	0,23 %
Resultat før tap	2,13 %	2,10 %	2,28 %	1,91 %	2,07 %	1,97 %	1,47 %	2,08 %	1,78 %	1,32 %
Tap på utlån og garantier	-0,20 %	0,29 %	0,01 %	0,02 %	0,20 %	0,24 %	0,24 %	0,40 %	0,23 %	0,27 %
Resultat før skatt	2,32 %	1,82 %	2,27 %	1,89 %	1,88 %	1,73 %	1,23 %	1,68 %	1,55 %	1,05 %
Skatt på ordinært resultat	0,41 %	0,31 %	0,38 %	0,37 %	0,35 %	0,33 %	0,19 %	0,28 %	0,28 %	0,24 %
Resultat fra virksomhet holdt for salg			0,00 %	0,00 %			-0,01 %	-0,03 %		
Resultat for regnskapsåret	1,91 %	1,51 %	1,89 %	1,51 %	1,53 %	1,41 %	1,03 %	1,37 %	1,27 %	0,82 %
Minoritetsinteresser	0,01 %						-0,01 %	0,00 %	0,00 %	
Majoritetsinteresser	1,89 %	1,51 %	1,89 %	1,51 %	1,53 %	1,41 %	1,04 %	1,37 %	1,27 %	0,82 %

Gjennomsnittlig forvaltningskapital er beregnet som et snitt av kvartalsvis forvaltningskapital og per 01.01. og 31.12.

Gjennomsnittlig forvaltningskapital for 2021 er beregnet til kr 120 264 mill.

Forvaltningskapital tilsvarer sum balanseførte eiendeler for konsernet.

Styrets årsberetning 2021

HOVEDTREKK 2021 (SAMME PERIODE 2020)

- Årsresultat: 2.295 mill. kroner (1.742 mill. kroner)
- Egenkapitalavkastning: 15,1% (12,6%)
- Kostnadsprosent (kost/inntekt) 40,7% (40,0%)
- Resultat per egenkapitalbevis: 10,24 kroner (7,89 kroner)
- Netto inntekter på finansielle eiendeler: 794 mill. kroner (693 mill. kroner)
- Utlånsvekst (PM og BM) siste 12 måneder: -1,1% (4,4%) inkludert formidlingslån
- Utlånsvekst (PM og BM) siste 12 måneder ekskl. Helgeland: 7,7%.
- Innskuddsvekst (PM og BM) siste 12 måneder: 4,1% (7,5%)
- Innskuddsdekning: 85% (82%)
- Ren kjernekapitaldekning: 18,7% (17,5%)
- Avsatt utbytte: 7,00 kroner (3,90 kroner)

2021 var nok et krevende år i pandemiens grep, noe som også preget virksomheten til SpareBank 1 Nord-Norge. Vi fortsatte i stor grad å jobbe fra hjemmekontor, med varierende tiltaksgrad fra myndighetene gjennom året.

Samtidig som flere og flere i befolkningen ble vaksinert, opplevde vi en gradvis forbedring i den markøkonomiske situasjonen i form av redusert arbeidsledighet og økt aktivitet i næringslivet. Selv om Nord-Norge som landsdel har vært mindre negativt påvirket av pandemien enn andre deler av landet, er det også viktige næringer innen reiseliv, transport, kultur, underholdning og uteliv som har vært hard rammet. For SpareBank 1 Nord-Norge har det til tross for pandemi vært et begivenhetsrikt og godt år.

I løpet av 2021 ble de siste tiltakene i lønnsomhetsprosjektet gjennomført, blant annet nedleggelsen av de siste kontorene som ble vedtatt nedlagt i 2020. Banken har nå en fremtidsrettet og kundeorientert distribusjon tilpasset markedets behov, og på alle våre lokasjoner er vi bredt til stede med representasjon fra eiendoms- megler og regnskapshus, i tillegg til banken.

2021 ble også året der vi fullførte transaksjonene med SpareBank 1 Helgeland. Mer enn 10 mrd. kroner i portefølje ble overført, og våre fire kontorer på Helgeland ble slått sammen med kontorene til SpareBank 1

Helgeland. En krevende prosess som ble gjennomført på en god måte uten store negative kundereaksjoner eller andre negative hendelser av vesentlig art. Etter dialog med de tillitsvalgte ble bankens ytelsesbaserte pensjonsordning terminert ved utgangen av året. Dette medførte en betydelig engangskostnad for banken, men vil være lønnsomt over tid. Banken har nå ingen langsiktige pensjonsforpliktelser, samtidig som vi har en godt kapitalisert pensjonskasse som kan ivareta våre pensjonister.

I desember kom også den såkalte helikoptersaken til avgjørelse ved at Høyesterett avviste anken fra vår motpart. Konsernet ble da tilkjent en erstatning på til sammen 163 mill. kroner inkludert renter.

STRATEGISKE MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Konsernet har også i 2021 oppfylt vårt overordnede lønnsomhetsmål, som er å ha bankdrift på topp blant sammenliknbare finanskonsern. Ved vurdering av det konkrete løpende mål til EK-avkastning, gjøres det en sammenligning mot andre bankers lønnsomhetsmål, og faktisk lønnsomhet. I tillegg gjøres en vurdering av kapitalmarkedets lønnsomhetsforventninger gjennom prognoser fra bankanalytikere. Ovennevnte tilsier

at avkastningsmålet for 2021 fortsatt har vært 12 %. Gitt usikkerheten rundt langtidseffektene av covid-19 pandemien, utviklingen i energiprisene, inflasjonen generelt, samt en tøff priskonkurranse mellom bankene, vil det være krevende å nå 12 % egenkapitalavkastning for 2022. Målsettingen om egenkapitalavkastning på linje med de beste av sammenlignbare finanskonsern står imidlertid fast, og så får tiden vise om dette for 2022 fortsatt er 12 %. På lang sikt opprettholdes likevel 12 %-målet.

Målet om en langsiktig kostnadsprosent på maksimalt 40 % er underordnet konsernets strategiske lønnsomhetsmål. Etter styrets vurdering tilsier utviklingen i finanssektoren at det er nødvendig med stram kostnadsstyring og en kontinuerlig søken etter effektivisering gjennom digitalisering og forenkling av prosesser. Kostnads målet vurderes å være ambisiøst,

men oppnåelig. Kostnad delt på inntekt (K/I) for 2021 var 40,7 % noe over målet på 40 %, men korrigert for engangskostnader er vi med 38,3 % godt innenfor målet. Bakgrunnen for å opprettholde en langsiktig kostnadsprosent på 40 % er et ønske om å ha et effektivitetsmål som er godt egnet for sammenligning med andre aktører. I tillegg tar et relativt mål også hensyn til inntektssiden, noe som er spesielt viktig i en tid med betydelig omstilling i virksomheten.

Konsernet har et overordnet strategisk mål om å være ubestridt solid, og med en ren kjernekapitaldekning ett prosentpoeng over regulatorisk minimumskrav. Per 31.12.21 medfører dette et mål om en ren kjernekapitaldekning på én prosent over regulatorisk minimum, for tiden 15 %, mens beregnet ren kjernekapitaldekning er 18,7 %. Resultatet for 2021 karakteriseres som godt, og soliditeten i konsernet er svært god.

STRATEGISKE MÅL		MÅLTALL	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Lønnsomhet											
Egenkapitalavkastning	Bankdrift på topp blant sammenlignbare finanskonsern, for tiden 12 % eller høyere.		15,1 % 14,1 % ³	12,6 % 10,1 % ¹	15,9 % 12,3 % ¹ 12,8 % ²	12,9 %	12,9 %	12,0 %	9,1 %	12,2 %	12,90 %
	Snitt norske banker				11,2 %	10,2 %	10,5 %	11,0 %	8,6 %	12,3 %	
Effektivitet											
Kostnader	Fra 2017: Langsiktig mål: Kostnadsprosent K/I 40 % eller lavere.		40,6 % 38,3 % ³	40,0 % 43,7 % ¹	39,8 % 44,8 % ¹ 42,9 % ²	43,1 %	41,2 %	42,9 %	54,2 %	44,4 %	47,2 %
Faktisk	Før 2017: Mål for maksimal kostnadsvekst ¹						0 %	0 %	1 %	2 %	2 %
	2017: Faktisk kostnadsvekst						4,5 %	-2,5 %	1,4 %	9,8 %	7,6 %
Soliditet											
Ren kjernekapitaldekning	Ubestridt solid. Ren kjernekapitaldekning ett prosentpoeng over regulatorisk minimumskrav. Pt 14,92 % eller høyere.		18,70 %	17,50 %	17,22 %	14,50 %	14,90 %	15,00 %	13,90 %	12,60 %	13,40 %
Utbytte											
Utbyttegrad konsern	50 % eller høyere.										
	Før 2017: Inntil 50 %		66,9 %	49,4 %	42,6 %	56,9 %	60,5 %	60 %	49 %	37 %	28 %

¹ Eksklusiv gevinst fusjon

² Eksklusiv gevinst fusjon og omstillingskostnader

³ Eksklusiv gevinst salg Helgelandsporteføljen, erstatning tap, terminering YTP

STRATEGISKE SATSINGSOMRÅDER

Fokus på kjernevirksomhet og det å bygge verdier for våre eiere står fortsatt sentralt i konsernets strategi. Endret kundedadferd, nye forventninger fra samfunnet, samt regulatoriske krav er i sum de faktorene som fører til utvikling av konsernet SpareBank 1 Nord-Norge.

SpareBank 1 Nord-Norge har blitt mer digital som en konsekvens av pandemien. Investeringene innenfor IT-området har vært store og vil fortsatt være vesentlige. Konsernet har fått ny direktør for en ny enhet: Innovasjon og forretningsutvikling. Fokuset deres vil være prosessforbedringer, for å utvikle nye betjenings- og salgskanaler og for å optimalisere de eksisterende. Kunstig intelligens (AI) og maskinlæring er også sentrale områder som vil utforskes og utvikles videre. Samarbeid med SpareBank 1 Utvikling og de andre bankene i alliansen blir viktigere og viktigere; mye av utviklingsarbeidet er generisk, og å dra sammen er både en kraft og en kostnadsoptimaliserende mulighet.

Ny og helhetlig virksomhetsstyring er nå etablert og under implementering. Gjennom virksomhetsstyringen vil det legges vekt på å gjennomføre, evaluere og justere nødvendige tiltak, i henhold til strategi og vedtatte prioriteringer. Det blir også lagt vesentlig vekt på samordning internt, og det gamle begrepet «konsernering» er tilført ny substans.

Bærekraft er etablert som et nytt strategisk initiativ. Bærekraft skal gjennomsyre alt vi gjør, og fokuset vil bli betydelig skjerpet i året som kommer. Samtidig vil vi vie forretningspotensialet i bærekraft mer oppmerksomhet. Vi tror all virksomhet må tuftes på bærekraft, og vi tror banken kan gjøre en forskjell og bidra til et mer bærekraftig samfunn. Gjennom å fokusere på bærekraft vil vi utløse ytterligere potensial for vekst og økt lønnsomhet også for vår virksomhet. Finansnæringen er tildelt en nøkkelrolle på veien mot grønn omstilling. Den rollen har SpareBank 1 Nord-Norge tenkt å ta på alvor. Dette er også helt i tråd med vår strategi om å bidra til en attraktiv landsdel.

DATTERSELSKAPENE

SpareBank 1 Nord-Norges kunder tilbys en komplett tjenesteportefølje fra morbanken og de øvrige selskapene som inngår i konsernet.

NOK MILL

SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS

SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS

EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS

SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS

Fredrik Langes gate 20 AS

Rødbanken Holding AS (ideelt AS, ikke konsolidert)

Sum

MORSELSKAPET

SpareBank 1 Nord-Norge er morselskap i konsernet og har hovedkontor i Rødbanken i Tromsø. 53,6% av banken er eid av det nordnorske samfunnet og 46,4% er eid av private, hvorav 18% er nordnorske egenkapitalbevisiere. Bankens kjernevirksomhet er å tilby finansiering til nordnorske bedrifter og husholdninger. Slik legger SpareBank 1 Nord-Norge til rette for verdiskapning og vekst i landsdelen i tråd med vår visjon; For Nord-Norge.

I 2021 ble mer enn 10 mrd. kroner i portefølje overført til SpareBank 1 Helgeland. Samtidig fikk Sparebank 1 Nord – Norge en eierpost i SpareBank 1 Helgeland på 19,99 %.

EIERANDEL	EGEN- KAPITAL	RESULTAT 2021	RESULTAT 2020	UTBYTTE 2021	UTBYTTE 2020	ALLOKERT KAPITAL IHT. INTERNE MODELLER 2021	AVKASTNING ALLOKERT KAPITAL 2021	ALLOKERT KAPITAL IHT. INTERNE MODELLER 2020	AVKASTNING ALLOKERT KAPITAL 2020
85 %	1 239	276	132	133	126	940	29,3 %	936	14,2 %
85 %	109	19	19	20		54	34,9 %	64	30,5 %
85 %	58	27	30	31	13	25	107,3 %	30	102,1 %
100 %	8	4	-5			14	26,0 %	10	-2,0 %
100 %	348	1	2			NA	NA	NA	NA
100 %						NA	NA	NA	NA
	1 762	327	178	184	139	1 033	17,1 %	1 040	17,1 %

DATTERSELSKAPENE

De største datterselskapene omtales kort i det følgende:

SPAREBANK 1 FINANS NORD-NORGE AS

Selskapet eies 85 % av SpareBank 1 Nord-Norge (SNN), og 15 % av SpareBank 1 Helgeland, etter at SNN solgte seg ned høsten 2021. Selskapet har forretningsansvar for produktområdene leasing og salgspantfinansiering, med Nord-Norge som det primære markedsområdet. Morbank, SpareBank 1 Helgeland og eksterne forhandlere er viktige distribusjonskanaler for selskapet.

Selskapet har en god inntjeningsbase og forvaltet ved årsskiftet forbrukslån, leasing- og salgspantavtaler for til sammen 7 911 mill. kroner (6 953 mill. kroner). Selskapets bokførte egenkapital var 1 239 mill. kroner (1.108 mill. kroner) per 31.12.21.

I desember falt dom i en rettsak mot advokatfirma Kluge, der banken vant frem og ble tilkjent en erstatning på 163 mill. kroner for mangelfull rådgivning i forbindelse med tap påført ved leasing av et helikopter.

EK-avkastningen for 2021 er beregnet til 29,2 % (14,0 %). Justert for ovennevnte erstatning er EK-avkastningen i 2021 på 16,3 %.

Utsiktene for økt framtidig aktivitet og tilfredsstillende avkastning i selskapet er god.

Selskapet er samlokalisert med banken i Bodø og Tromsø, og hadde 37,5 (37,5) årsverk per 31.12.21.

EIENDOMSMEGLER 1 NORD-NORGE AS

EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS er medlem i en landsdekkende allianse med andre eiendomsmeglerselskap eid av SpareBank 1-banker. Selskapet eies 85 % av SpareBank 1 Nord-Norge (SNN), og 15 % av SpareBank 1 Helgeland, etter at SNN solgte seg ned våren 2021. Selskapet driver eiendomsmeglervirksomhet på 16 ulike steder i Nord-Norge.

De fleste kontorene er samlokalisert med banken. Ved årsskiftet var det 97,5 (91,5) årsverk i EiendomsMegler 1 Nord-Norge.

Selskapet er markedsleder i Nord-Norge og har i de fleste byene i nord beholdt sin posisjon i et økende totalmarked. De siste årene har selskapets markedsandel økt fra 22 % i 2011 til 35,4 % i 2021, i 2021 ble det formidlet 3 882 eiendommer gjennom EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS, mot 3 717 året før. Selskapet hadde en omsetning på 195 mill. kroner, som tilsvarer en økning på 8 % sammenlignet med 2020. Tilgangen på nye oppdrag i 2021 har vært god og var 7 % høyere enn året før. Dette er et godt utgangspunkt for året som kommer.

EK-avkastningen for 2021 er beregnet til 54 % (54 %).

SPAREBANK 1 REGNSKAPSHUSET NORD-NORGE AS

SpareBank 1 Regnskapshuset ble etablert i 2012. Selskapet eies 85 % av SpareBank 1 Nord-Norge (SNN), og 15 % av SpareBank 1 Helgeland, etter at SNN solgte seg ned våren 2021. Regnskapshuset har gjennomført en rekke oppkjøp og fusjoner siden stiftelsen i 2012, herunder kjøp av Lofotøy Regnskap i 2021.

Per 31.12.21 hadde selskapet 194 (204) årsverk og 15 avdelinger i landsdelen.

Satsingen på bransjen skjer i samarbeid med flere av alliansebankene med tilsvarende virksomhet. Samarbeidet foregår på områder som merkevare, IT, kompetanse, arbeidsprosesser og kvalitet.

Bakgrunnen for satsingen på SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS er et ønske om å utnytte synergieffekter med konsernets øvrige virksomhet. Dette gjelder blant annet gjennom mersalg på tvers av konsernet, økt kundetilfredshet og mer effektive betalingstjenester. Eksempler er økt automatisering og integrering av kundenes faktureringssystemer, betalingsløsninger og bokføring.

Selskapet har en samlet omsetning på 212 mill. kroner i 2021, det samme som i 2020.

EK-avkastningen for 2021 er beregnet til 22 % (20 %).

Selskapet er fortsatt i endring og utvikling, der rask digitalisering krever tiltak og gir nye muligheter i tiden framover. Herunder kommer også satsingen på produktet Bank+Regnskap i regi av SpareBank 1-alliansen.

FREDRIK LANGES GATE 20 AS

Selskapets virksomhet er utleie av fast eiendom (bankbygg) i Tromsø, og har et årsresultat på 2,7 mill. kroner mot 1,1 mill. kroner i 2020. Verdien på eiendelene er bokført til 350 mill. kroner (347 mill. kroner), og egenkapitalen er på 349 mill. kroner per 31.12.21 (346 mill. kroner).

Selskapet eies 100 % av banken, administreres av banken og har ingen ansatte.

SPAREBANK 1 NORD-NORGE PORTEFØLJE

Som et ledd i konsernets økte fokus på kjernevirksomhet, er dette selskapets tidligere virksomhet under omstrukturering/avvikling. Av juridiske og praktiske grunner er SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje likevel videreført som juridisk enhet. Formålet til selskapet er å drive med «forvaltning av eierposter eid av SpareBank 1 Nord-Norge-konsernet og virksomhet som naturlig hører dertil». Deler av virksomheten omfatter forvaltning av eierposter som skriver seg fra tidligere kundeengasjement i banken.

Markedsverdien av SpareBank 1 Nord-Norge Porteføljes investeringer var 18 mill. kroner per 31.12.21, fordelt på 15 mill. kroner i aksjeinvesteringer og 4 mill. kroner i ansvarlige lån, mens selskapets egenkapital utgjorde 9,2 mill. kroner (4,4 mill. kroner). Årsresultatet er 4,8 mill. kroner (-6,7 mill. kroner).

SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS administreres av banken og har ingen ansatte.

SPAREBANK 1-ALLIANSEN

NOK MILL	EIERANDEL	ANDEL EGEN-KAPITAL	ANDEL RESULTAT 2021	ANDEL RESULTAT 2020	UTBYTTE 2021	UTBYTTE 2020
SpareBank 1 Gruppen AS	19,50 %	2 217	471	534	366	195
SpareBank 1 Boligkreditt AS	15,92 %	1 828	12	16	17	
SpareBank 1 Næringskreditt AS	3,20 %	63	1	5	5	5
SpareBank 1 Kreditt AS	18,37 %	199	13	2	13	18
SpareBank 1 Betaling AS	18,57 %	145	-13	-1		
SpareBank 1 Utvikling DA	18,00 %	134	1	2		
SpareBank 1 Forvaltning AS	14,14 %	105	23	-4		
SpareBank 1 Bank og Regnskap AS	25,00 %	42	-	-		
SpareBank 1 Mobilitet Holding AS	30,66 %	82	3			
SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS	14,53 %	-	-			
SpareBank 1 Kundepleie AS	26,67 %	22	1			
BN Bank ASA	9,99 %					
Sum		4 837	512	554	401	218

Bankens deltakelse i SpareBank 1-alliansen og eierskapet i SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Utvikling DA er en viktig del av konsernets strategi. Deltakelsen har betydd mye for SpareBank 1 Nord-Norges positive utvikling, og har vært en viktig bidragsyter til at banken har blitt en solid og sterk bank – for Nord-Norge.

SpareBank 1-bankene driver alliansesamarbeidet og utviklingen av produktselskapene gjennom felleseide SpareBank 1 Utvikling DA og holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen. SpareBank 1-alliansens formål er å anskaffe og levere konkurransedyktige finansielle tjenester og produkter, og oppnå stordriftsfordeler i form av lavere kostnader og/eller høyere kvalitet. Slik bidrar alliansen til at privatpersoner og bedrifter kan tilbys både spesialisert kompetanse, lokal forankring og en enklere bankhverdag. Alliansen skal også bidra til å sikre bankenes verdiskaping, til fordel for egen region og bankenes eiere.

Alliansebankene har valgt å samle sine eierskap i norsk finanssektors infrastruktur i SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Utvikling DA. Det samlede eierskapet gjør at alliansebankene fremstår som en betydelig aktør både i markedet innenfor det norske banksamarbeidet og overfor utenlandske aktører.

SpareBank 1 Nord-Norge eier 19,5 % i SpareBank 1 Gruppen AS og 18,00 % i SpareBank 1 Utvikling DA. På grunn av bankens størrelse utgjør dette en forholdsmessig høyere eierandel enn for de øvrige eierbankene. Dette gjør SpareBank 1-alliansen spesielt viktig for konsernet SpareBank 1 Nord-Norge, også fordi de underliggende verdier i allianseselskapene vurderes å være betydelig.

ALLOKERT KAPITAL IHT. INTERNE MODELLER 2021	AVKASTNING ALLOKERT KAPITAL 2021	ALLOKERT KAPITAL IHT. INTERNE MODELLER 2020	AVKASTNING ALLOKERT KAPITAL 2020
2 217	21,2 %	2 207	8,8 %
NA	NA	NA	NA
76	1,9 %	189	2,7 %
191	6,5 %	176	1,2 %
171	-7,5 %	157	-1,0
NA	NA	NA	NA
NA	NA		
NA	NA	NA	NA
408	8,5 %	NA	NA
3 063	13,2 %	2 729	14,5 %

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

SpareBank 1 Nord-Norge konsernregnskap er avlagt i samsvar med IFRS International Financial Report Standards (godkjent av EU), og regnskapslovens paragraf 3-9. I samsvar med krav i norsk regnskapslovgivning, regnskapslovens paragraf 4-5, er årsregnskapet for 2021 utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift.

RESULTATUTVIKLING

NOK MILL	KONSERN 2021	KONSERN 2020	KONSERN 2019	MORBANK 2021	MORBANK 2020	MORBANK 2019
Netto renteinntekter	2 014	2 068	2 097	1 717	1 775	1 813
Netto provisjons- og andre inntekter	1 499	1 299	1 116	1 077	880	775
Netto inntekter finansielle investeringer	794	693	911	1 014	490	1 683
Driftskostnader	1 748	1 626	1 640	1 285	1 183	1 231
Tap	-235	332	11	-70	290	-2
Resultat før skatt	2 794	2 102	2 473	2 593	1 669	3 042
Skatt	499	360	409	395	304	355
Resultat virksomhet holdt for salg			2			
Årsresultat	2 295	1 742	2 062	2 198	1 365	2 687

Konsernet og morbanken har god inntjening, god soliditet, samt tilfredsstillende likviditet og innskuddsdekning.

NETTO RENTEINNTEKTER

Den sterke konkurransen om utlånskundene, med press på rentevilkårene, har fortsatt også i 2021. I tillegg påvirkes netto renteinntekter av bankens innlånskostnad (finansieringskostnad i pengemarkedet), og vekst i utlans- og innskuddsvolum.

Konsernets samlede netto renteinntekter falt med 54 mill. kroner fra 2020 til 2021.

Bankens innlånskostnad har, som følge av fall i pengemarkedsrenter, vært fallende gjennom året fram til juli (0,88%), for så å øke litt igjen de siste månedene. Gjennomsnittlig innlånskostnad var i januar 1,07% mens den ved utgangen av året var på 1,41%. Norges Bank holdt styringsrenten på null fram til 24.09.21, da de satte den opp med 0,25% poeng, og en ytterligere økning 16.12.21 til 0,50%.

Morbanks utlånsmargin målt mot pengemarkedsrenten (NIBOR) økte en del i 1. halvår 2021 som en følge av fallet i pengemarkedsrentene. Utlånsmarginen har i siste halvår falt tilbake igjen. Utlånsmarginen BM per 31.12.21, som i stor grad følger endringer i NIBOR er 0,12 prosentpoeng lavere enn den var per 31.12.20. Utlånsmargin PM derimot er 0,62 prosentpoeng lavere ved utgangen av 2021 enn i 2020. Innskuddsmarginen har gjennom året hatt motsatt utvikling, fall i første halvår, og stigende i siste del av året. Per årsslutt 2021 er den 0,49 prosentpoeng høyere på PM og 0,19 prosentpoeng høyere på BM enn på samme tidspunkt i fjor.

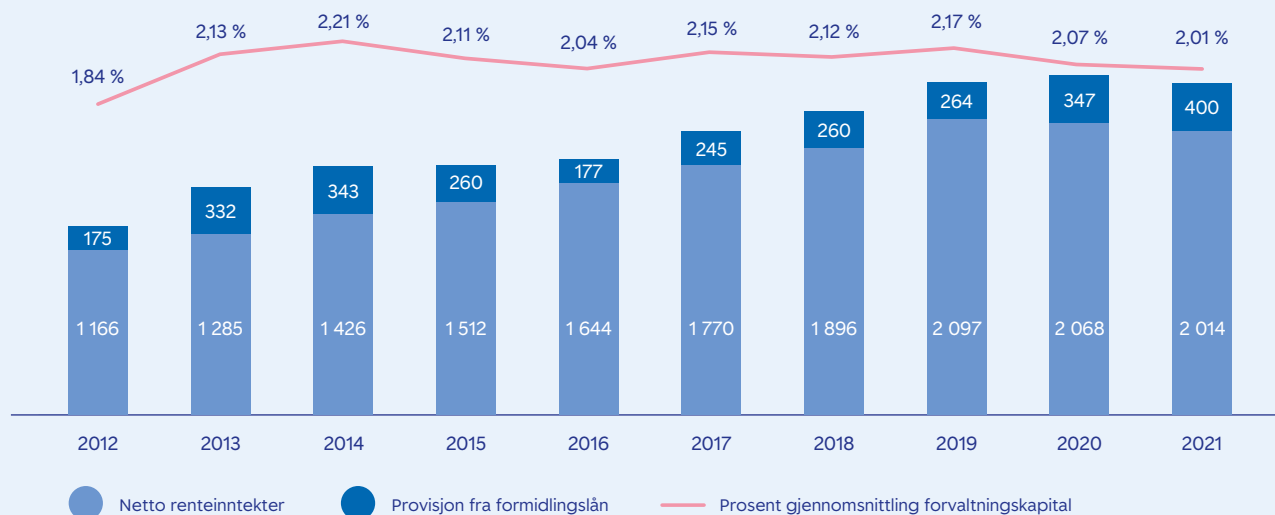
Bankens innlånskostnad forventes å øke noe i 2022.

Utlånsveksten var på henholdsvis -4,3% og 6,3% i person- og bedriftsmarkedet i 2021. I løpet av 2021 er utlånsvolum på 10,4 mrd. kroner (6,6 mrd. kroner egne lån samt 3,8 mrd. kroner i Boligkreditt) solgt til SpareBank 1 Helgeland. Utlånsvekst eksklusive Helgelandstransaksjonen er henholdsvis 6,7% på PM og 9,9% på BM.

Veksten er høyere enn i 2020, og tross sterk konkurranse spesielt i boliglånsmarkedet, er utlånsveksten vår høyere enn den generelle utlånsveksten i det nordnorske markedet. I beregningen av vekst er nye lån gitt av banken, som i ettertid er solgt til alliansens kredittforetak, også tatt med. Bakgrunnen for veksten i bedriftsmarkedet er dels en strategisk prioritering av dette segmentet, det at vi tar markedsandeler, gode markedsmuligheter og positiv økonomisk utvikling i landsdelen. Utlånsveksten i 2021 vurderes som god, og samlet sett er dette en viktig årsak til veksten i netto renteinntekter.

Utviklingen i netto renteinntekter påvirkes også av overførte lån til alliansens kredittforetak SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. Inntektene på 396 mill. kroner fra den overførte porteføljen er ført under provisjonsinntekter. Tilsvarende tall for 2020 var 343 mill. kroner.

UTVIKLING I NETTO RENTEINNTEKTER INKLUDERT FORMIDLINGSPROVISJON, OG I FORHOLD TIL GJENNOMSNIITTLIG FORVALTNINGSKAPITAL DE SISTE 11 ÅRENE:

NETTO PROVISJONS- OG ANDRE INNTEKTER

SpareBank 1 Nord-Norge har et mål om å øke inntektene gjennom et bredt produktspekter også fra områder uten kredittrisiko, herunder sparing, plassering og forsikring. I tillegg skal datterselskapene bidra til økte inntekter innenfor objektsfinansiering, eiendomsmegling og regnskapstjenester.

I 2021 utgjorde netto provisjons- og andre inntekter 35% av de totale inntektene fra konsernets kjernevirksomhet. Tilsvarende tall for 2020 var 32%.

Provisjonsinntektene fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt økte med 83 mill. kroner i 2021 mens netto renteinntekter, inklusive provisjonsinntekter fra overført utlånsportefølje, økte med 54 mill. kroner.

UTVIKLINGEN PÅ ØVRIGE PROVISJONS- OG ANDRE INNTEKTER SISTE ÅRET ER SOM FØLGER:

NOK MILL	31.12.21	31.12.20	ENDRING
Inntekter formidlingslån	401	347	54
Inntekter forsikring	199	180	19
Inntekter betalingsformidling	239	288	-49
Inntekter eiendomsmegling	130	118	12
Inntekter regnskapshonorar	212	207	5
Netto andre inntekter	318	159	159
Sum	1 499	1 299	200

Konsernet har over tid arbeidet aktivt med ulike tiltak for å bedre inntjening innenfor dette området. De økte inntektene fra regnskapsvirksomheten er påvirket av ett nytt oppkjøp av ny virksomhet i 2021.

Avtalt salgssum for kundeporteføljen ovenfor SpareBank 1 Helgeland på 100 mill. kroner, inngår i sum «Andre inntekter» i 2021.

NETTO INNTEKTER FRA FINANSIELLE INVESTERINGER

I konsernregnskapet innarbeides resultatandeler fra tilknyttede- og felleskontrollerte selskaper etter egenkapitalmetoden. Konsernets andel av de respektive selskapers resultater framkommer på linjen «Inntekter fra eierinteresser» i resultatregnskapet, med tilsvarende justering av verdien på eierposten i balansen, «Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter».

NOK MILL	31.12.21	31.12.20
Sum resultatandeler fra TS/FKV	532	554
Aksjeutbytter	36	44
Netto gevinst/verdiendringer aksjer	241	50
Netto gevinst/verdiendringer sertifikater, obligasjoner, valuta og derivater	-21	42
Netto gevinst/verdiendringer utlån til virkelig verdi	6	3
Sum netto inntekter på finansielle investeringer	794	693

KONSERNETS NETTO INNTEKTER FRA FINANSIELLE INVESTERINGER I TILKNYTTET- OG FELLESKONTROLLERTE SELSKAPER FORDELER SEG SOM FØLGER:

RESULTATANDELER NOK MILL	EIERANDEL	31.12.21	31.12.20	ENDRING
SpareBank 1 Gruppen	19,50 %	471	534	-63
SpareBank 1 Forvaltning	14,14 %	23	0	23
SpareBank 1 Betaling	18,57 %	-13	-1	-12
SpareBank 1 Kreditt	18,37 %	12	2	10
SpareBank 1 Boligkreditt	15,92 %	13	16	-3
SpareBank 1 Næringskreditt	3,20 %	1	5	-4
Øvrige		4	4	0
Salg selskap		21	-6	27
Sum resultatandeler fra TS/FKV		532	554	-22

Konsernets resultat for 2021 er sterkt påvirket av innarbeidet andel av resultatet i SpareBank 1 Gruppen. SpareBank 1 Gruppen's forsikringselskaper leverer svært gode resultater for 2021 som følge av lav reiseaktivitet og lav skadeprosent det siste året. I resultatet for 2020 inngår gevinst på 340 mill. kroner som følge av forsikringsfusjonen mellom SpareBank 1 Forsikring AS og DnB Livsforsikring AS, og dannelsen av Fremtind Livsforsikring AS.

SpareBank 1 Forvaltning AS konsernet ble etablert 01.05.21. ODIN Forvaltning AS ble fisjonert ut av SpareBank 1 Gruppen AS og inn i SpareBank 1 Forvaltning AS. Selskapet kjøpte 01.07.21 SpareBank 1 Kapitalforvaltning AS og SpareBank 1 Verdipapirservice AS, og i 4. kvartal 2021 kjøpte de SpareBank 1 SR Forvaltning. Dette medfører at alliansens spareprodukter nå er samlet i samme selskap.

Resultatet i SpareBank 1 Betaling er sterkt påvirket av eierandelen selskapet har i Vipps AS. Underskudd fra dette selskapet er innarbeidet i regnskapet til SpareBank 1 Betaling.

SpareBank 1 Kreditt som er produktselskapet for kredittkort og forbrukslån i alliansen, leverer et vesentlig bedre resultat i 2021 enn tidligere år.

Resultatet i SpareBank 1 Boligkreditt er om lag 30 mill. kroner lavere i 2021 enn i 2020. Resultatandelen til SNN er lavere, men skyldes i stor grad salg av kundeporteføljen på Helgeland, som dermed også medførte lavere eierandel.

Også resultatet i SpareBank 1 Næringskreditt er lavere i 2021 enn i 2020, om lag 15 mill. kroner.

Resultatandel «Øvrige» består av resultatandeler fra selskapene SpareBank 1 Utvikling DA, SpareBank 1 Bank og Regnskap AS, SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS, SpareBank 1 Mobilitet Holding AS og SpareBank 1 Kundepleie.

De felleseide selskapene i SpareBank 1-alliansen har god inntjening. Etter styrets vurdering foreligger det videre betydelige underliggende verdier i disse selskapene. De gjennomførte fusjonene synliggjør i noen grad slike underliggende verdier.

NETTO VERDIENDRINGER PÅ FINANSIELLE EIENDELER

AKSJER

Konsernets aksjeportefølje per 31.12.21 utgjør 1.519 mill. kroner (714 mill. kroner).

Porteføljen har i løpet av året i hovedsak bestått av aksjeposter i Visa, BN Bank og Sp1 Markets, samt en portefølje av fondsobligasjoner som regnskapsmessig er klassifisert som aksjer. I forbindelse med at kundeporteføljen i Helgeland ble solgt SpareBank 1 Helgeland, overtok banken en 19,99% eierandel i SpareBank 1 Helgeland som regnskapsmessig er klassifisert som aksje verdsatt til virkelig verdi.

Aksjeporteføljen har hatt et netto positivt resultatbidrag på 241 mill. kroner siste året, hvorav 173 mill. kroner gjelder Helgeland Sparebank, 47 mill. kroner på BN Bank og 8 mill. kroner på Visa.

Samlet verdi på aksjer relatert til Visa er per 31.12.21 på 175 mill. kroner. Aksjene i BN Bank har en verdi på 473 mill. kroner, og egenkapitalbevisene i SpareBank 1 Helgeland har en verdi på 702 mill. kroner ved utgangen av året.

SERTIFIKATER, OBLIGASJONER, DERIVATER OG VALUTA

Konsernets beholdning av sertifikater og obligasjoner per 31.12.21 utgjør 19.150 mill. kroner (18.079 mill. kroner). Etter en kraftig nedgang i kredittpremier i 1. kvartal 2021 som ga positiv verdiendring på porteføljen, noe som vedvarte gjennom 2. og 3. kvartal, gikk kredittpremier opp igjen i 4. kvartal med negativ resultat effekt. Ved utgangen av året er det en netto negativ verdiendring på 30 mill. kroner for året. Porteføljens tilhørende derivater og valutaeffe-

cter har hatt positiv verdiøkning gjennom året med 9 mill. kroner, som medfører et netto tap i 2021 på 21 mill. kroner.

LÅN TIL VIRKELIG VERDI

Konsernets portefølje av fastrentelån er klassifisert og verdsatt til virkelig verdi. Fastrentelånsporteføljen er sikret med rentebytteavtaler (swapper) som også verdsettes til virkelig verdi. Samlet verdiendring i 2021 på låneporteføljen og tilhørende rentesikringer har gitt positivt resultatbidrag med 6 mill. kroner som følge av redusert diskonteringsrente gjennom året. Ved utgangen av året utgjør denne porteføljen 5.642 mill. kroner, en nedgang fra 7.614 mill. kroner i 2020.

I tillegg til fastrentelån er også boliglån som er plukket ut og merket for overføring til boligkredittforetaket SpareBank 1 Boligkreditt i kommende periode, klassifisert og verdsatt til virkelig verdi.

Virkelig verdi er satt til den verdi lånet faktisk blir overført for. Per 31.12.21 utgjør denne porteføljen 5.664 mill. kroner.

MOTTATT UTBYTTE FRA DATTERSLSKAP

I morbankens regnskap bokføres mottatt utbytte fra datterselskapene i henhold til kostmetoden. Oversikt over resultat og utbytte fra de ulike datterselskapene framgår i eget avsnitt foran i beretningen. Som det framgår av omtale tidligere i styreberetningen, har konsernets datterselskap et samlet resultat etter skatt i 2021 på 327 mill. kroner (178 mill. kroner) som er fullt ut konsolidert i konsernregnskapet.

DRIFTSKOSTNADER

NOK MILL	31.12.21	31.12.20	ENDRING
Lønn	677	690	-13
Pensjon	118	54	64
Sosiale kostnader	141	125	16
Administrasjonskostnader	472	461	11
Avskrivninger driftsmidler	95	109	-14
Driftskostnader eiendommer	22	25	-3
Andre driftskostnader	223	162	61
Sum kostnader	1 748	1 626	122

Konsernets kostnader i 2021 er 7,5% høyere enn i 2020. Av økningen på 122 mill. kroner skyldes 72 mill. kroner ekstraordinær pensjonskostnad knyttet til terminering av konsernets YTP ordning. I tillegg er det kostnadsført ekstraordinært 64 mill. kroner relatert til salget av kundeporteføljen til SpareBank 1 Helgeland og nedlegging av bankkontorer i Mosjøen, Sandnessjøen, Brønnøysund og Mo i Rana.

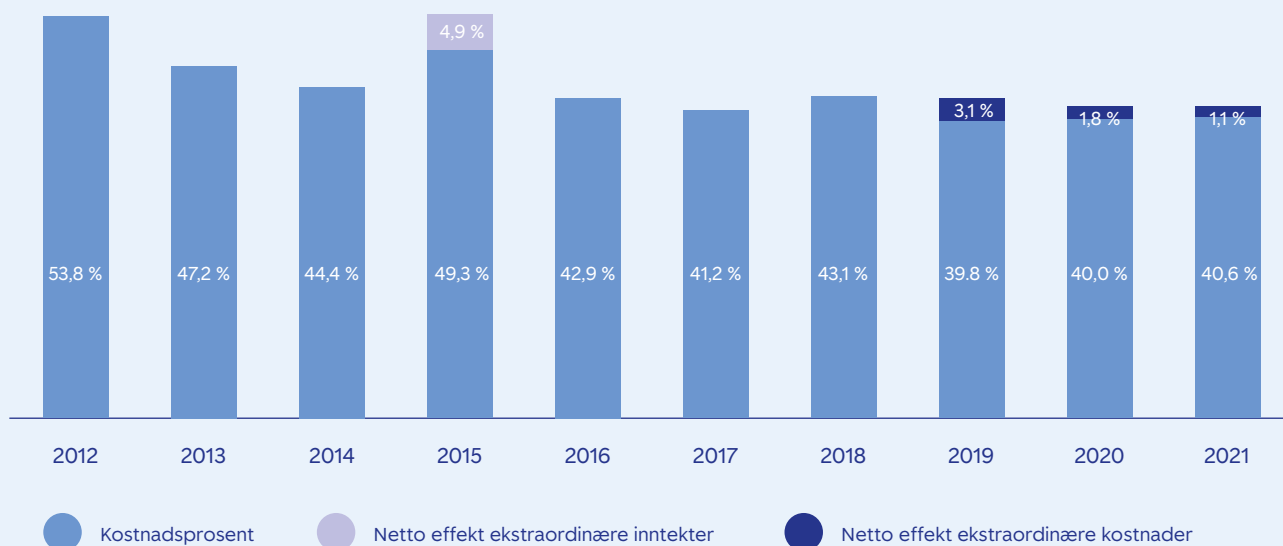
Eksklusive disse ekstraordinære kostnadene, er kostnader i 2021 faktisk 15 mill. kroner lavere enn i 2020, herav 37 mill. kroner lavere kostnader i morbanken, mens datterselskapene har en økning på 22 mill. kroner. Økningen i døtrene skyldes oppkjøp i SNN Regnskapshuset og høy aktivitet i EM1 Nord-Norge.

Målsettingen for lønnsomhetsprosjektet som har vært gjennomført i konsernet, var en maksimal kostnadsvekst i 2020 på 2% og 0% eller lavere i 2021. Covid-19 pandemien har gitt noen forsinkelser i gjennomføring, men samtlige tiltak er nå gjennomført, og har gitt følgende effekter:

ÅR	TOTAL KOSTNAD	EKSTRAORDINÆRT	ORDINÆR KOSTNAD	ØKNING FRA 2019 I KR	ØKNING FRA 2019 I %
2019	1 640	33	1 607		
2020	1 626	77	1 549	-58	-3,6 %
2021	1 748	136	1 612	5	0,3 %

Formuesskatt defineres ikke som en skattekostnad, men som en driftskostnad etter IFRS. Samlet er det i fjerde kvartal 2021 kostnadsført 13 mill. kroner i formuesskatt for 2021 (13 mill. kroner).

UTVIKLING KOSTNADSPROSENT DE SISTE 11 ÅR

Konsernets langsiktige kostnads mål er en kostnadsprosent på 40% eller lavere.

Per 31.12.21 er dette forholdstallet 40,6% (40,0%) for konsernet og 33,7% (37,7%) for morbanken. Justert for ovennevnte ekstraordinære kostnader er kostnadsprosenten konsern 38,3%.

Ved utgangen av 2021 er det 831 årsverk i konsernet, 66 færre enn ved utgangen av 2020.

TAP OG MISLIGHOLD PÅ UTLÅN

Konsernets netto tap på utlån for 2021 utgjør (minus) -235 mill. kroner (332 mill. kroner), som fordeler seg med -17 mill. kroner (9 mill. kroner) fra personmarkedet, og -216 mill. kroner (323 mill. kroner) fra bedriftsmarkedet.

Som varslet i børsmelding 25.06.21 vant SpareBank 1 Nord-Norge fram i sak fra Borgarting Lagmannsrett ovenfor Kluge Advokatfirma AS, og SpareBank 1 Finans Nord-Norge ble tilkjent erstatning på 112,9 mill. kroner med tillegg av forsinkelsesrenter. Dommen ble rettskraftig i 4. kvartal 2021 og det er inntektsført 163 mill. kroner i konsernregnskapet som inngang på tidligere konstaterte tap.

Sum tapsavsetninger på utlån og garantier per 31.12.21 utgjør 692 mill. kroner, som er 131 mill. kroner lavere enn ved utgangen av fjoråret. Tapsavsetninger på utlån utgjør 0,72% (0,91%) av konsernets samlede brutto utlån og 0,52% (0,64%) av brutto utlån til kunder, inklusive formidlingslån.

Konsernets samlede tapsavsetninger på trinn 3 på utlån og garantier per 31.12.21 er 200 mill. kroner (167 mill. kroner). Dette tilsvarer en avsetningsgrad på 37% (38%) av misligholdte og tapsutsatte engasjement.

Tapsavsetninger på trinn 1 og 2 på utlån og garantier per 31.12.21 utgjør 492 mill. kroner (656 mill. kroner).

Det vises spesielt til note 2 i kvartalsregnskapet, hvor konsernets vurderinger rundt faktorer som påvirker tapsavsetninger per 31.12.21 er beskrevet. I tillegg vises det til note 11 og 13 i årsregnskapet. I note 13 finnes en oversikt over totale tapsavsetninger per 31.12.21, inklusive poster utenom balansen.

Selv om også 2021 har vært preget av covid-19 pandemien og de økonomiske konsekvensene av dette, vurderer styret at den samlede kvaliteten i konsernets utlånsportefølje er god. Dette forklares med konsernets systematiske arbeid de siste årene med å ta ned risikoen i utlånsporteføljen, samt etablert oppfølging av utlånsporteføljen gjennom pandemien. Videre er konsernets utlånsportefølje preget av boliglån samt bransjer som i begrenset grad er påvirket av covid-19 pandemien. I tillegg har norske myndigheter etablert omfattende økonomiske støtteordninger. Usikkerhetene knyttet til den økonomiske utviklingen er lavere enn på samme tid i fjor. Det er likevel fortsatt en viss usikkerhet knyttet til den økonomiske utviklingen fremover, og fremtidige tap vil avhenge av blant annet smittesituasjonen, myndighetenes tiltak og makro-økonomiske forhold.

SKATT

Konsernets skattekostnad for 2021 er estimert til 499 mill. kroner (360 mill. kroner). Grunnlaget for skatt er redusert med permanente forskjeller mellom regnskaps- og skattemessige behandling av enkelte

balanseposter, samt effekter av fritaksmetoden. Som nevnt ovenfor føres formuesskatt som en del av ordinære driftskostnader.

DISPONERING AV OVERSKUDD

Den foreslåtte resultatdisponeringen for 2021 tar utgangspunkt i konsernets overskudd etter skatt, justert for påløpte renter til utstedte fondsobligasjonslån. Etter dette er overskuddet fordelt mellom egenkapitalbeviserne og bankens samfunnsmessige eide kapital, i henhold til den relative fordeling av egenkapitalen mellom eiergrupperingene i morbanken per 01.01.21, henholdsvis 46,36% og 53,64%.

Basert på dette foreslår styret overfor bankens representantskap følgende resultatdisponering for 2021:

DISPONERING AV RESULTAT

NOK MILL	31.12.21	31.12.20	ENDRING
Konsernets resultat etter skatt	2 295	1 742	553
Rentekostnader fondsobligasjon	29	32	-3
Resultat til disponering	2 266	1 710	556
Avsatt kontantutbytte per EK-bevis (NOK)	7,00	3,90	3,10
Avsatt kontantutbytte	703	392	311
Avsatt til utjevningfond	347	401	-54
Sum til EK-beviserne	1 050	793	257
Andel av resultat	46,36 %	46,36 %	0,00 %
Avsatt til samfunnsutbytte	813	453	360
Avsatt til Sparebankens fond	402	464	-62
Sum til samfunnseid kapital	1 215	917	298
Andel av resultat	53,64 %	53,64 %	0,00 %
Sum disponert	2 265	1 710	555
Tilbakeholdt andel resultat konsern	33,1 %	50,6 %	17,5 %
Tilbakeholdt andel resultat morbank	30,1 %	36,6 %	6,5 %
Utdelingsgrad resultat konsern	66,9 %	49,4 %	-17,5 %
Utdelingsgrad resultat morbank	69,9 %	63,4 %	-6,5 %

Utdelingen innebærer en lik utdelingsgrad til bankens EK-bevisiere og til samfunnskapitalen. Utdelingsgraden utgjør til sammen 69,9% (63,4%) av morbankens årsresultat og 66,9% (49,4%) av konsernets årsresultat.

Ved vurderingen av foreslått utbytte er det foretatt grundige vurderinger av konsernets soliditet, likviditet og finansielle utvikling, herunder stresstester som viser konsekvenser av negative scenarioer. Disse vurderingene tilsier at foreslått utbytte er forsvarlig. Per 31.12.21 er kapitaldekningen, etter foreslått utbytte, vesentlig høyere enn både

regulatoriske krav og interne mål. Dette innebærer at den tapsabsorberende evnen er stor. Det gjøres likevel oppmerksom på at Finanstilsynet kan, når hensynet til finansforetakets soliditet tilsier det, gi banken pålegg om ikke å dele ut utbytte eller om å dele ut mindre enn det som er foreslått av styret eller vedtatt av representantskapet

Banken vil fortsatt legge vekt på å gi en konkurranse-dyktig direkteavkastning for bankens eiere. Fremtidig utdelingsgrad vil likevel måtte ta hensyn til konsernets kapitaldekning og mulighetene for fremtidig lønnsom vekst.

Styret anbefaler et utbytte på 1.515,9 mill. kroner tilsvarende 66,9% av konsernets resultat, og 7,00 kroner per egenkapitalbevis (EKB). Utbytte utbetales til de egenkapitalbevisiere som er registrert som eiere per 24.03.22. Bankens egenkapitalbevis noteres ex utbytte den 25.03.22. Egenkapitalbevisierens andel av egenkapitalen (eierbrøken) endres ikke, og er per 01.01.22 beregnet til 46,36%.

KONTANTSTRØMANALYSE

Samlet kontantstrøm fra driften i konsernet var på 2.168 mill. kroner (2.183 mill. kroner). Kontantstrøm fra virksomheten var 2.828 mill. kroner (2.080 mill. kroner), mens resultat etter skatt for konsernet utgjorde 2.295 mill. kroner (1.742 mill. kroner). Differansen skyldes i hovedsak utlansvekst, samt økt beholdning av sertifikater og obligasjoner. De samlede investeringene i konsernet i 2021 utgjorde 143 mill. kroner (-621 mill. kroner). Årets investeringer har i stor grad gått til felleskontrollerte virksomheter i alliansen.

Konsernets likviditetsbeholdning per 31.12.21 var på 399 mill. kroner (360 mill. kroner). Konsernets evne til egenfinansiering av investeringer er god.

Det vises også til kontantstrømsanalysen som finnes som en del av årsregnskapet.

BALANSEUTVIKLING

Per 31.12.21 er utlån på til sammen 35,4 mrd. kroner (37,7 mrd. kroner) solgt til SpareBank 1 Boligkreditt, og 0,3 mrd. kroner (0,4 mrd. kroner) er solgt til SpareBank 1 Næringskreditt. Disse lånene, kalt formidlingslån, fremkommer ikke som utlån i bankens balanse.

NOK MILL	31.12.21	31.12.20	ENDRING
Utlån PM	88 712	88 712	-4,3 %
Utlån BM	38 410	38 410	6,3 %
Sum utlån inkl formidlingslån	127 122	127 122	-1,1 %
Sum utlån ekskl formidlingslån	88 977	88 977	1,1 %
Innskudd PM	40 363	40 363	1,3 %
Innskudd BM	32 795	32 795	7,5 %
Sum innskudd	73 158	73 158	4,1 %
Innskuddsdekning ekskl formidlingslån	82,2 %	82,2 %	2,4 %
Forvaltningskapital	117 298	117 298	1,6 %

I løpet av 2021 er det meste av bankens kundeportefølje på Helgeland solgt til SpareBank 1 Helgeland. Dette påvirker ovenstående tabell med beregninger for årlig vekst. Eksklusive Helgelandsporteføljen, er utviklingen i vekst utlån og innskudd som følger;

PROSENTVIS 12 MND.VEKST	2021 ¹	2020
Utlån personmarked	6,7 %	2,8 %
Utlån bedriftsmarked	9,9 %	8,4 %
Sum vekst	7,7 %	4,4 %

¹ Eksklusive Helgeland

PROSENTVIS 12 MND.VEKST	2021 ¹	2020
Innskudd personmarked	8,5 %	2,8 %
Innskudd bedriftsmarked	11,6 %	8,4 %
Sum vekst	9,9 %	4,4 %

¹ Eksklusive Helgeland

Ved nye utlån legges det i særlig grad vekt på betalingsevne og tilfredsstillende sikkerhetsdekning, dette for å holde kredittrisikoen på et akseptabelt nivå.

Det er sterk konkurranse, spesielt i boliglånsmarkedet, men konsernet er konkurranse-dyktig og tar markedsandeler.

Det er vanskelig å vurdere videre utvikling gitt usikkerheten rundt avslutningen av covid-19 pandemien og forventet økende rentenivå utover i 2022, men for 2022 som en helhet legger vi til grunn en forventning om 4-6% utlånsvekst på PM og 6-9% utlånsvekst på BM.

Banken har iverksatt tiltak i forbindelse med covid-19 pandemien i form av å gi kunder avdragsutsettelse, samt å tilby statsgaranterte likviditetslån. Per utgangen av 2021 er det utbetalt 360 mill. kroner i statsgaranterte likviditetslån.

Andelen utlån til personmarkedet utgjør 70% av totale utlån per 31.12.21 (70%).

LIKVIDITET

Bankens viktigste finansieringskilde er innskudd fra kunder. Ved utgangen av 2021 er innskuddsdekningen (eksklusive formidlingslån) tilfredsstillende på 85% (82%). Foruten ansvarlig kapital og kundeinnskudd, representerer langsiktige innlån fra kapitalmarkedet i hovedsak bankens øvrige finansiering. Bankens tilgang på likviditet, og nøkkeltall for likviditet, er tilfredsstillende.

Det er et mål for banken å holde likviditetsrisikoen på et lavt nivå. Det følger av LCR-forordningen at foretakene til enhver tid skal ha en likviditetsreserve (Liquidity Coverage Ratio - LCR) på minst 100 % for alle valutaer samlet. Det vil si at foretakenes beholdning av likvide eiendeler minst skal tilsvare netto likviditetsutgang i en situasjon med stress i penge- og kapitalmarkedene 30 dager frem i tid. LCR (Liquidity Coverage Ratio) per 31.12.21 er beregnet til 142% (142%).

I tillegg stilles det et generelt krav til at foretakene skal ha stabil og langsiktig finansiering (Net Stable Funding Ratio - NSFR). NSFR for konsernet er beregnet til 118% (118%) per 31.12.21.

Ratingbyrået Moody's har følgende rating på SNN per 31.12.21;

RATINGBYRÅET HAR FØLGENDE RATING PÅ SPAREBANK 1 NORD-NORGE PER 31.12.21;

SNN RATING 31.12.21	MOODY'S
Senior preferred rating	Aa3
Senior non-preferred rating	A2

SOLIDITET OG KAPITALDEKNING

SpareBank 1 Nord-Norge skal til enhver tid være ubestridt solid, samt tilfredsstillende de regulatoriske minstekrav til kapitaldekning. Konsernet har et mål for ren kjernekapitaldekning på ett prosentpoeng over regulatorisk minstekrav, noe som medfører en målsatt ren kjernekapitaldekning ved utløpet av 2021 på 15 %.

SpareBank 1 Nord-Norge fikk i januar 2007 tillatelse til å benytte IRB-modeller for beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. I februar 2015 fikk banken i tillegg godkjenning for å benytte avansert IRB-metode for foretaksporteføljen. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringsystemer.

CRR/CRD IV (Basel III) ble fra 31.12.19 fullt ut implementert i Norge, herunder bortfall av «Basel I-gulvet» og implementering av «SMB-rabatten» mv. Dette reduserte risikovektet beregningsgrunnlag for norske IRB-foretak, inkludert SpareBank 1 Nord-Norge. Som følge av disse endringene, arbeidet norske myndigheter gjennom 2020 med endringer knyttet til øvrige kapitalkrav for finansforetak som opererer i Norge.

Følgende endringer ble vedtatt i desember 2020:

- Systemrisikobufferkravet øker fra 3 til 4,5 %. Kravet gjelder fra utgangen av 2020 for norske AIRB-banker (inkludert SpareBank 1 Nord-Norge), og fra utgangen av 2022 for øvrige banker.

SpareBank 1 Nord-Norge har engasjement mot en rekke andre land som har lavere/ingen bufferkrav. Det gjør at den vektete institusjons-spesifikke systemrisikobufferen blir 4,42 %.

- Det innføres midlertidige minstekrav (gulv) for gjennomsnittlig risikovekter på boliglån og næringseiendoms lån, på henholdsvis 20 % og 35 %. Forholdet aktualiseres ikke for SpareBank 1 Nord-Norge på nåværende tidspunkt, da konsernets risikovekting ligger over disse terskelverdiene.

Ingen øvrige nordiske land har foreløpig anerkjent systemrisikobufferkravet. Sverige har anerkjent risikovektgulv-kravene.

Regelverket for identifisering av systemviktige finansforetak (SIFI) tilsier at SpareBank 1 Nord-Norge ikke anses som et systemviktig finansforetak (SIFI).

CRR2/CRD5 trådte i kraft i EU 28.06.21. Regelverket er derimot fortsatt ikke tatt inn i EØS-avtalen, og er således ikke trått i kraft i Norge på samme tidspunkt. I samarbeid med de øvrige EØS/EFTA-statene arbeider Norge for at slik innlemmelse vil skje så snart som mulig. CRR2/CRD5 forventes å tre i kraft i Norge 2. kvartal 2022. Sentrale endringer fra dagens regelverk er blant annet knyttet til økt «SMB-rabatt» og ny metode for beregning av motpartsrisiko (SA CCR).

«Basel IV» skulle i utgangspunktet implementeres i EU fra 2022, med overgangsregler frem til 2027. Implementeringstidspunktet er nå forskjøvet til 2025, med overgangsregler frem til 2030.

	4Q21	3Q21	2Q21	1Q21	4Q20
Minimumskrav ren kjernekapital	4,5 %	4,5 %	4,5 %	4,5 %	4,5 %
Systemrisikobuffer	4,5 %	4,5 %	4,5 %	4,5 %	4,5 %
Motsyklisk kapitalbuffer	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Bevaringsbuffer	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Pilar 2 krav	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %
Sum regulatorisk minimumskrav	14,0 %	14,0 %	14,0 %	14,0 %	14,0 %
Internt mål for kapitalbuffer	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Internt mål for ren kjernekapitaldekning	15,0 %	15,0 %	15,0 %	15,0 %	15,0 %

Merk at reell systemrisikobuffer er noe lavere enn 4,5 % grunnet differensiert systemrisikobuffersats (ulike buffersatser fra land til land).

KAPITALDEKNING PER 31.12.2021

	KONSERN 31.12.21	KONSERN 31.12.20	ENDRING	MORBANK 31.12.21	MORBANK 31.12.20	ENDRING
Ren kjernekapitaldekning	18,7 %	1,2 %	1,2 %	20,9 %	19,8 %	1,1 %
Kjernekapitaldekning	20,0 %	0,0 %	0,0 %	22,1 %	21,1 %	1,0 %
Kapitaldekning	21,6 %	-0,1 %	-0,1 %	23,6 %	23,0 %	0,6 %
Uvektet kjernekapitalandel	8,3 %	0,4 %	0,4 %	10,7 %	10,5 %	0,2 %

Konsernets rene kjernekapital (inkl. andel av resultat) er økt med 1.078 mill. kroner, eller 9 % det siste året. Totalt beregningsgrunnlag (Risk Weighted Assets - RWA) har det siste året økt med ca. 1,5 mrd. kroner. Forholdsmessig øker dermed ren kjernekapitaldekning med 1,2 %-poeng.

Konsernets soliditet vurderes som god sett opp mot gjeldende og kommende regulatoriske krav, risikoeksponering, samt usikkerheten knyttet til covid-19 pandemien.

Se omtale vedrørende risiko- og kapitalstyring, samt regulatoriske rammebetingelser.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Det har ikke oppstått hendelser etter balansedagen som vurderes å ha vesentlig innvirkning på konsernets resultat og/eller finansielle stilling.

Det er foreslått å dele ut kontantutbytte på 703 mill. kroner av årets resultat til egenkapitalbeviserne i SpareBank 1 Nord-Norge og 813 mill. kroner i

samfunnsutbytte til den samfunnsseide kapitalen. Forslaget er ikke vedtatt på balansedagen, og er derfor ikke bokført som gjeld i balansen, men ligger fortsatt som en del av egenkapitalen inntil endelig vedtak fra representantskapet foreligger i mars 2022.

RISIKO- OG KAPITALSTYRING

Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Nord-Norge skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse. Den skal samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En god risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risiko- og kapitalstyring.
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- I størst mulig grad prise produkter i tråd med den underliggende risikoen.
- Å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatte forretningsstrategi.
- Å utnytte synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Det er etablert et omfattende rammeverk for risiko- og kapitalstyring i SpareBank 1 Nord-Norge. Dette innbefatter blant annet:

- Styrende dokumenter.
- Roller og ansvar.
- Overvåking og rapportering.
- Modeller for beregning av risiko og risikojustert kapitalbehov.

Konsernets risikostrategi setter retning for risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Nord-Norge. Risikostrategien er, ved siden av forretningsstrategien, konsernets øverste styringsdokument. Alle øvrige styringsdokumenter er avledet av disse.

Konsernets kontroll- og styringsmodell definerer klare ansvar og roller. SpareBank 1 Nord-Norge bruker betydelige ressurser på å etablere, følge opp og videreutvikle konsernets risikostyrings-systemer og -prosesser. Det er et mål å styre alle vesentlige risikoer på linje med beste praksis for sammenlignbare finanskonsern.

Styret behandler kvartalsvis en oppsummering av risikobildet for konsernet. Dette danner grunnlag for styrets diskusjoner og vurderinger av nødvendige tiltak. Sentralt i denne gjennomgangen står vurderinger av konsernets soliditet, likviditet og finansiering, lønnsomhet og effektivitet på bakgrunn av utviklingen i underliggende porteføljer og risikoer.

Konsernet gjennomfører årlig en omfattende risiko- og kapitalvurderingsprosess (ICAAP/ILAAP). ICAAP/ILAAP initieres og godkjennes av styret. I prosessen foretas det en helhetlig og omfattende vurdering av konsernets samlede risiko-eksponering, kvaliteten i styring og kontroll, samt kapital- og likviditetsbehov på kort og lang sikt.

Rammeverket for risiko- og kapitalstyring gjennomgås og godkjennes årlig av styret.

Konsernets samlede risikonivå skal, i tråd med risikostrategien, være lavt til moderat.

INTERN KONTROLL

Konsernet har, i henhold til regulatoriske krav og beste praksis, etablert en kontrollmodell med tre forsvarslinjer. Dette for å sikre tilstrekkelig intern kontroll.

Forretningsenhetene og sentrale fagavdelinger utgjør første forsvarslinje, og skal sikre tilstrekkelig kvalitet og kontroll ved førstegangs gjennomføring av arbeidsoppgaver.

Avdelingene Risikostyring og Compliance er uavhengig av førstelinjen, og utgjør konsernets andre forsvarslinje. Risikostyring og Compliance kontrollerer og overvåker at kvalitet og etterlevelse er tilstrekkelig, og rapporterer periodevis til styret.

Internrevisjonen er konsernets tredje forsvarslinje, og skal foreta uavhengige vurderinger av etablert internkontroll. Intern revisor rapporterer jevnlig til styret, med uavhengige vurderinger av konsernets risikoeksponering, og om den interne kontrollen virker hensiktsmessig og er betryggende.

Styret har kvartalsvis oppfølging av utviklingen i sentrale kvalitets- og risikoindikatorer, og behandler årlig en oppsummerende rapport om gjennomføringen av internkontrollen i konsernet («lederbekreftelsen»). Rammeverket for styring og kontroll evalueres og oppdateres årlig.

DE MEST SENTRALE RISIKOOMRÅDENE

SpareBank 1 Nord-Norge er gjennom sin virksomhetsutøvelse eksponert for ulike typer risiko. De mest sentrale risikoene er:

FORRETNINGSRISIKO

Risiko for uventede inntekts- og kostnadssvingninger som følge av konsernets virksomhet, eller endringer i eksterne forhold som markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer. Sistnevnte gjelder spesielt fall i inntekter som følge av økt konkurranse, endring i rammebetingelser eller annen endring i forretningsgrunnlaget samt endring i kostnadsbildet som man ikke klarer å kompensere gjennom andre kostnadsreducerende eller inntektsøkende tiltak.

Forretningsrisiko oppstår som følge av og er knyttet til blant annet:

- Forretningsmodell.
- Markedssituasjon.
- Strategiske satsninger.
- Makroøkonomiske forhold.
- Regulatoriske rammebetingelser.

Konsernet benytter et bredt spekter av kvantitative og kvalitative verktøy for å identifisere og rapportere forretningsrisiko. God strategisk planlegging er det viktigste verktøyet for å redusere forretningsrisikoen. Konsernets rammeverk for helhetlig virksomhetsstyring er viktige elementer i den forretningsmessige styringen av virksomheten.

Forretningsrisikoen i konsernet vurderes som lav, og i tråd med konsernets risikostrategi.

KREDITTRISIKO

Risikoen for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser i henhold til avtale.

Kredittrisiko oppstår som følge av og er primært knyttet til:

- Finansering/utlån til privatmarked.
- Finansering/utlån til bedriftsmarked.

Konsernet har i tillegg kredittrisiko tilknyttet plasseringer i rentebærende verdipapirer. Dette er nærmere beskrevet under «Markedsrisiko» nedenfor.

Konsernets utlånsportefølje innenfor bedriftsmarkedet har moderat risiko, mens risikoen i personmarkedsporteføljens vurderes som lav.

Risikoen i porteføljen gjenspeiler den makroøkonomiske situasjonen i landsdelen før covid-19 pandemien, konsernets risikovilje, samt etablert styring og kontroll. Som følge av covid-19 pandemien er risikoen og usikkerheten på området økt, men så langt har konsekvensene for Nord-Norge og konsernets utlånskunder vært moderate. Konsernet har videre lav direkte eksponering mot oljeavhengige sektorer.

I risikostategien er det etablert risikorammer og måltall for løpende styring av kredittrisiko i porteføljen. Bankens bevilgningsreglement og fullmakter er basert på sannsynligheten for mislighold (PD) og «fire øyne prinsippet». Bevilgningsreglementet evalueres og godkjennes årlig av styret.

Kredittrisiko i konsernet vurderes som lav til moderat, og innenfor konsernets risikovilje i risikostategien. Det vises for øvrig til nærmere beskrivelse av kredittrisiko i noter til årsregnskapet.

LIKVIDITETSRISIKO OG FINANSIERINGSRISIKO

Risikoen for at konsernet ikke er i stand til å kunne innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at konsernet ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden ved dette øker betydelig.

Likviditets- og finansieringsrisiko oppstår som følge av og er primært knyttet til:

- Ulik løpetid og forfall på aktiva og passiva.
- Avhengighet til kapitalmarkedet.
- Regulatoriske endringer.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og gjeld til kredittinstitusjoner er på 17.527 mill. kroner per 31.12.21, en reduksjon på 5.640 mill. kroner fra 2020. Konsernets innskuddsdekning er 85 % per 31.12.21 mot 82 % i 2020. God innskuddsdekning og stabile kundeinnskudd er viktig for bankens likviditetsstyring.

Refinansieringsbehovet i kapitalmarkedet er i 2022 innenfor et nivå som vurderes som normalt for konsernet, og er ikke forventet å medføre likviditetsmessige utfordringer framover.

Konsernets finansieringsstrategi skal ivareta ulike hensyn, som avveininger mellom lavest mulig inlånskostnad i kapitalmarkedet og kostnadene knyttet

til diversifisering av bankens innlån ut fra løpetid og innlånskilder. Styret behandler styrende dokumenter på området årlig.

Krav til forsvarlig likviditetsstyring reguleres blant annet gjennom regulatoriske og interne minimumskrav til LCR (Liquidity Coverage Ratio) og NSFR (Net Stable Funding Ratio). SpareBank 1 Nord-Norges likviditet og finansiering er tilpasset disse kravene. Konsernet har videre begynt tilpasningen til vedtatt MREL-krav fra Finanstilsynet. Konsernets MREL-krav er i gjeldende vedtak gjort gjeldende fra 01.01.22. Kravet til etterstilling skal oppfylles innen 01.01.24.

Likviditets- og finansieringsrisikoen i konsernet vurderes som lav, og i tråd med konsernets risikostrategi. Det vises for øvrig til nærmere beskrivelse av likviditets- og finansieringsrisiko i noter til årsregnskapet.

MARKEDSRISIKO

Risiko for verdiendringer på eiendeler/finansielle posisjoner som følge av endringer i markedsverdi. Typiske faktorer som påvirker markedsrisiko er aksjekurser, rentenivå, risikopåslag og valutakurser mv.

Markedsrisiko oppstår som følge av og er primært knyttet til:

- Forvaltning (herunder også beholdning) av likviditetsreserver.
- Endring i rentenivå som påvirker både aktiva og passiva.
- Endring i valutakurser som påvirker både aktiva og passiva.
- Endring i aksjekurser som påvirker aktiva.
- Kundevirksomhet innen rente- og valutahandel.

Bankens verdipapirportefølje er i all hovedsak knyttet til regulatorisk og rentebærende likviditetsportefølje (LCR). Banken tar i svært liten grad posisjoner i verdipapirer og finansielle instrumenter med henblikk på videresalg, eller for på kort sikt å dra fordel av pris- eller rentevariasjoner.

Stresstester for markedsrisiko viser at banken og konsernet har evne til å holde risikoeksponeringen innenfor vedtatte risikorammer.

Markedsrisikoen i konsernet vurderes som lav til moderat, og i tråd med konsernets risikostrategi. Det vises for øvrig til nærmere beskrivelse av markedsrisiko i noter til årsregnskapet.

EIERRISIKO

Risikoen for at konsernet blir påført et negativt resultat fra eierposter i strategisk eide selskap, eller at konsernet må tilføre ny egenkapital til strategisk eide selskap.

Eierrisiko oppstår som følge av og er knyttet til konsernets eierskap i strategisk viktige selskaper, eksempelvis SpareBank 1 Gruppen.

Eierandelene i hel- og deleide selskaper er betydelige og viktige for konsernets totale resultatskapning. På den annen side kan disse eierandelene gi både økt volatilitet i resultatene og påvirke kapitaldekningen. Eierposten i SpareBank 1 Gruppen representerer den største risikodriveren på området.

Eierrisikoen vurderes som lav til moderat, og i tråd med konsernets risikostrategi. Det vises for øvrig til nærmere beskrivelse av eierrisiko i noter til årsregnskapet.

OPERASJONELL RISIKO

Risikoen for at mennesker, prosesser, systemer eller eksterne hendelser hindrer konsernets evne til å oppfylle sine mål. Operasjonell risiko er en funksjon av prosessdesign, interne kontroller, ansattes adferd, foretakets tilsyn med tredjeparter, fysisk sikkerhet, samt krise- og kontinuitetsplanlegging mv.

Operasjonell risiko oppstår som følge av og er blant annet knyttet til:

- Et stort antall prosesser knyttet til virksomhetsutøvelsen.
- Et stort antall systemer knyttet til virksomhetsutøvelsen.
- Et stort antall ansatte knyttet til virksomhetsutøvelsen.
- Regulatoriske krav.

Styring av operasjonell risiko er en sentral del av risikostyringen i konsernet. Det er derfor utviklet og etablert både et omfattende rammeverk og systemstøtte for oppfølging, dokumentasjon og rapportering av operasjonell risiko og forbedringsmuligheter på området. Avdelingene Risikostyring og Compliance koordinerer dette arbeidet og rapporterer til ledelsen og styret.

Konsernet har betydelig oppmerksomhet rettet mot de til enhver tid mest aktuelle truslene på området, herunder IT-kriminalitet/Cyber-risiko, svindel og andre typer trusler mot konsernet og kundene. Hendelser som har påvirket, eller kan påvirke konsernets lønnsomhet, omdømme eller kunder, følges systematisk opp. SpareBank 1 Nord-Norge samarbeider også med SpareBank 1-alliansen for å sikre god og stabil drift og et høyt sikkerhetsnivå.

Som følge av høy endringstakt og økt kompleksitet, økte regulatoriske krav og økte interne ambisjoner på området, er både første og andre forsvarslinje sin kapasitet og kompetanse på området økt de siste årene. Dette gjelder også for 2021.

Den operasjonelle risikoen i konsernet (moderat) vurderes fortsatt å være noe høyere enn konsernets risikovilje (lav), slik den er definert i risikostrategien. Dette kommer som en følge av høy endringstakt både internt og eksternt, samt økt trusselbilde eksternt (cyber-risiko). Det er de siste årene iverksatt et omfattende arbeid for å redusere risikoeksponeringen på området. Arbeidet har hatt god fremdrift og sentrale områder er videreutviklet.

COMPLIANCERISIKO

Risikoen for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner, økonomisk tap, eller svekket omdømme som følge av manglende etterlevelse av regulatoriske krav eller interne retningslinjer.

Compliancerisiko oppstår som følge av og er blant annet knyttet til:

- Håndtering av personopplysninger i virksomhetsutøvelsen (GDPR).
- Håndtering av betalingstransaksjoner i virksomhetsutøvelsen (AML).
- Regulatoriske krav.

Styring og kontroll av compliance-risiko henger tett sammen med styring og kontroll av operasjonell risiko. Se nærmere beskrivelse ovenfor.

Compliancerisikoen i konsernet (moderat) vurderes å være noe høyere enn konsernets risikovilje (lav), slik den er definert i risikostrategien. Dette kommer som en følge av høy endringstakt og økt kompleksitet både internt og eksternt. Det er de siste årene iverksatt et omfattende arbeid for å redusere risikoeksponeringen på området. Arbeidet har hatt god fremdrift og sentrale områder er videreutviklet.

FORSIKRINGSRISIKO

Risiko som oppstår som følge av forsikringsaktiviteter i konsernet, og de svingninger dette gir i konsernets resultat.

Forsikringsrisiko oppstår som følge av og er knyttet til eierskapet i SpareBank 1 Gruppen. Konsernets forsikringsrisiko er dermed uløselig knyttet til eierrisiko (se nærmere beskrivelse ovenfor).

PENSJONSRIKISO

Risiko som oppstår som følge av endringer i variabler som påvirker konsernets forpliktelser knyttet til fremtidige pensjonsutbetalinger.

Pensjonsrisiko oppstår som følge av konsernets ytelsesbaserte pensjonsordninger. I og med at konsernets ytelsespensjon er avviklet 31. 12.21 er pensjonsrisikoen i praksis bortfalt.

Det vises for øvrig til nærmere beskrivelse av pensjonsrisiko i noter til årsregnskapet.

ESG-RISIKO

Risikoen som oppstår som følge av klima-, samfunns- og selskapsstyringsrelaterte forhold.

ESG-risiko er både en egen risikotype og en underliggende risikodriver for øvrige risikotyper. Dette innbefatter særlig kredittrisiko, markedsrisiko, likviditets- og finansieringsrisiko, forsikringsrisiko/eierrisiko, samt operasjonell risiko (herunder omdømmerisiko).

Klimarisiko oppstår som følge av konsernets kjernevirksomhet, ref. beskrivelse av øvrige risikotyper ovenfor.

Konsernets ESG-risiko vurderes som lav til moderat, og i tråd med konsernets risikostrategi. Det vises for øvrig til nærmere beskrivelse av ESG-risiko i noter til årsregnskapet, samt øvrige risikotyper ovenfor.

SYSTEMRISIKO

Risiko for at finansiell ustabilitet gir forstyrrelser i tilbudet av finansielle tjenester av et omfang som kan føre til betydelige negative virkninger på produksjon og sysselsetting.

Systemrisiko oppstår som følge av og er knyttet til karakteristika ved det finansielle systemet som konsernet opererer i.

REGULATORISKE RAMMEBETINGELSER

Endringstakten i regulatoriske krav er høy, og forventes å vedvare fremover. Konsernet identifiserer, vurderer og tilpasser seg regulatoriske endringer løpende. Dette for å sikre både:

- Etterlevelse av de regulatoriske kravene.
- Håndtering av forretningsmessige implikasjoner.

Konsernet har etablert en tett oppfølging av regulatoriske endringer gjennom blant annet:

- Etablering av compliancekomite.
- Etablering av et felles samarbeid på området tvers av SpareBank 1-bankene («Regulatorisk radar»).
- Kvartalsvis rapportering til styret («Risikoreport» og «Compliancereport») knyttet til regulatoriske endringer, herunder innhold, tidslinje for iverksettelse og implikasjoner, samt etterlevelse.
- Årlig rapportering til styret (ICAAP og årsrapport Compliance) knyttet til regulatoriske endringer, herunder innhold, tidslinje for iverksettelse og implikasjoner, samt etterlevelse.

Sentrale endringer i 2021 og varslede regelverksendring i kommende år kan kort oppsummeres til:

• Kapital/soliditet

- Motsyklisk kapitalbuffer: Som følge av covid-19 pandemien ble det motsykliske kapitalbufferkravet redusert fra 2,5 % til 1 % med virkning fra 13.03.20. I 2021 har motsyklisk kapitalbuffer to ganger blitt økt, med til sammen 1 prosentpoeng og med virkning fra henholdsvis 30.06.22 og 31.12.22. Norges Bank har signalisert at bufferkravet vil økes til 2,5 % i løpet av første halvår 2022 med virkning ett år frem i tid.
- Pilar 2: Konsernets pilar 2-krav fra 2016 på 1,5 % er fortsatt gjeldende. Nytt pilar 2-vedtak forventes å foreligge i slutten av første kvartal 2022.
- MREL: Finanstilsynet har i 2021 oppdatert og fastsatt minstekrav til summen av ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL) for SpareBank 1 Nord-Norge. Konsernets nye MREL-krav er i gjeldende vedtak gjort gjeldende fra 01.01.22. Kravet til etterstillelse skal oppfylles innen 01.01.24.
- Utdeling: Finansdepartementet bekreftet i september 2021 at norske banker kan forholde seg til de ordinære rammene for utbytteutdeling etter 30.09.21.
- CRR2/CRD5/BRRD2 («bankpakken») forventes implementert medio 2022. Dette medfører blant annet endringer i beregning av grense

for beregning av største engasjement («av kjernekapital»), samt endringer i «SBM-rabatt».

- Basel III: Slutføringen av Basel III, herunder implementering av nye standardmetoder og IRB-parametergulv mv, var tidligere forventet innført i 2023. EU-kommisjonen har i 2021 foreslått å utsette implementeringen til 01.01.25.

• Likviditet og finansiering

- NSFR: Et minstekrav på 100 % forventes implementert medio 2022, som en del av CRR2/CRD5/BRRD2 («bankpakken»).
- Referanserentereformen: Arbeidet med referanserentereformen og alternative referanserenter er fortsatt pågående. Oppdatert status på området er:
 - LIBOR opphørte 31.12.21 for valutaene GBP, EUR, CHF og JPY og for USD i løpetidene 1 uke og 2 måneder. Resten av LIBOR USD-løpetidene opphører 30.06.23.
 - Bankens produkter og øvrig eksponering mot Libor som har opphørt har blitt erstattet med nye referanserenter.
 - Nibor er godkjent som referanserente i norske kroner og brukes fortsatt av markedet, mens Nowa har blitt utpekt som alternativ referanserente og som anbefalt erstatningsrente dersom Nibor skulle falle bort.
 - I 2021 har det blitt arbeidet med å etablere et rentederivatmarked med Nowa som underliggende rente. En viktig milepæl i dette arbeidet vil være å legge til rette for clearing av disse derivatene. Dette forventes å være på plass i 2022.

• Kreditt

- Utlånsforskriften: Boliglånsforskriften og forbrukslånsforskriftene ble i 2020 slått sammen, til utlånsforskriften, med virkning fra 01.01.21. Forskriften gjelder til og med 31.12.24. Forskriften skal evalueres høsten 2022.
- Innvilgning og overvåking av lån: EBA sine nye retningslinjer for innvilgning og overvåking av lån (EBA GL/2020/06) trådte i kraft 01.07.21. Finanstilsynet har bekreftet til EBA at Norge vil følge retningslinjene fra dette tidspunktet.
- Ny misligholdsdefinisjon (EBA GL/2016/07) ble gjort gjeldende fra 01.01.21.
- IRB-området: Nye retningslinjer fra EBA på IRB-området er gjeldende fra 2022. Med bakgrunn i dette publiserte Finanstilsynet

i juni 2021 et rundskriv om IRB-modeller. Finans Norge har i to omganger gitt sine merknader til Finanstilsynets utkast til IRB-rundskriv. Begge gangene har næringen, med utgangspunkt i nevnte retningslinjer fra EBA og gjeldende EØS-regler, gitt grundige innsigelser til rundskrivet. På bakgrunn av dette sendte Finansdepartementet i januar 2022 et brev til Finanstilsynet vedrørende saken, hvor det gis avklaringer til forståelsen av Finanstilsynets rundskriv. Klargjøringen er sentral i vurderingen av rundskrivets status.

- **Andre områder**

- Ny finansavtalelov: Vedtatt av Stortinget i 2020. Implementeringstidspunktet var i utgangspunktet forventet å være i 2021, men er nå forventet å være i 2022.
- Utkontraktering: Finanstilsynet publisert i 2020 et nytt rundskriv knyttet til utkontraktering, som operasjonaliserer og presiserer eksisterende bestemmelser på området. Rundskrivet ble ytterligere oppdatert i desember 2021. Videre har Finanstilsynet

vedtatt ny forskrift om meldeplikt ved utkontraktering av virksomhet.

- Styring og kontroll: EBA har oppdatert eksisterende retningslinjer for styring og kontroll (EBA/GL/2017/11). De nye retningslinjene (EBA/GL/2021/05) stiller ytterligere økte krav til styring og kontroll.

Vedrørende etterlevelse av hvitvaskingsregelverket har SpareBank 1 Nord-Norge de siste årene lagt ned store ressurser, samt investeringer i systemstøtte, for å påse etterlevelse av gjeldende regulatoriske krav.

Totalt sett vurderes endringene på det regulatoriske området som omfattende, men håndterbare. Det er ikke forventet at konsernet på kort eller mellomlang sikt må foreta vesentlige endringer i forretningsmodell eller strategi som følge av endringer i regulatoriske rammebetingelser.

ORGANISASJON OG HR

Informasjon om bankens arbeid med organisasjon og HR, herunder informasjon om likestilling og mangfold, samt helse, miljø og sikkerhet, finnes i kapittelet «Redegjørelse om samfunnsansvar». Se også HR-rapporten, som er tilgjengelig på bærekraftsbiblioteket på bankens hjemmeside (<https://www.SpareBank1.no/nb/nord-norge/om-oss/baerekraft/baerekraftsbibliotek.html>).

BÆREKRAFT OG SAMFUNNSANSVAR

Informasjon om bankens arbeid med bærekraft og samfunnsansvar finnes i kapittelet «Redegjørelse om samfunnsansvar». Se også bankens egne sider om bærekraft og samfunnsansvar på hjemmesiden www.snn.no.

MAKROØKONOMISKE FORHOLD

GLOBAL ØKONOMI – INFLASJONSSPØKELSET TRUER

På tross av høy vaksinasjonsrate, og mindre alvorlig sykdom fortsatte covid-19 viruset å prege den økonomiske veksten hos flere av våre viktigste handelspartnere i fjerde kvartal. Det er nå den mye omtalte omicron varianten som medfører strenge smittevernstiltak i flere europeiske land. I tillegg har delta-varianten tynget flere fremvoksende økonomier i høst. Men på tross av det melder globale bedrifter om vekst over trend. Globale PMI-indekser (aktivitetsindeks) for desember indikerer en veksttakt på omtrent 4% fremover. All tid vaksinasjonstakten fortsetter globalt, og andelen alvorlig syke fortsetter å avta vil også flere deler av tjenestesektoren gjenoppta normal aktivitet og gi ytterligere vekstbidrag. Vi forventer en BNP-vekst på over 5% både i USA og Eurosonen for 2021. Prognosene for 2022 varierer noe, men det ventes vedvarende høy vekst inn i 2022. Eksempelvis forventer det internasjonale valutafondet (IMF) en samlet vekst på 4,9% for kommende år.

Vedvarende etterspørselspress i form av høyt varekonsum og tiltakende foretaksinvesteringer i kombinasjon med utfordringer på tilbudssiden gjennom hele pandemien har gitt kraftig prispress på de fleste innsatsvarer i industrisektoren globalt. I tillegg observeres det kapasitetsutfordringer på tilbudssiden, og da især på arbeidsmarkedet. Bedrifter – både i Europa, men spesielt i USA – sliter med å rekruttere arbeidskraft og implisitt møte den høye etterspørselen. I sum har dette gitt jevnt økende inflasjon hos våre handelspartnere gjennom høsten. Inflasjonsforventninger, både i Eurosonen og i USA har ikke vært høyere siden finanskrisen på slutten av 2000-tallet, og inflasjonen har allerede avleiret seg i tiltakende lønnsvekst i flere land. Markedets renteforventning, som henger tett sammen med inflasjonsforventningene har også steget i høst – samtidig har flere sentralbanker kommunisert en reversering av den svært ekspansive pengepolitikken ført under pandemien.

NORSK ØKONOMI

Aktiviteten i norsk økonomi har i likhet med våre handelspartnere samlet sett vært sterk i 2021. Etter noen måneder med full gjenåpning, kulminerte økt smittetrykk med iverksettelsen av nye inngripende smitteverntiltak på tampen av året. Nasjonal «skjenkestopp» og antallbegrensninger på innendørs arrangement fikk store konsekvenser for allerede hardt rammede tjenestenæringene som kultur, underholdning, overnatting og servering. På tross av nye tiltak er det samlede aktivitetsnivået nå høyere enn det var før pandemien, og samlet BNP-vekst for fastlandsøkonomien ventes å ende på omtrent på 4,2% for 2021 (PPR 4/21). Høy aktivitet, i kombinasjon med lav arbeidsledighet var et par av hovedargumentene for at Norges Bank så rett gjennom omicron varianten og hevet renten for andre gang i høst. Den norske sentralbanken, er som flere andre sentralbanker tydelig på at renten skal videre opp i 2022. Tredje rentehevinger er inn allerede i mars 2022.

Arbeidsledigheten er på omtrent samme nivå som før pandemien, og ventes å falle ytterligere når aktiviteten i flere tjenestenæringene er tilbake på normalt nivå. Samtidig ser vi noen av de samme tendensene i norsk økonomi som hos flere av våre handelspartnere. Det er rekordmange utlyste stillinger, og flere enn halvparten av bedriftene i Norges Banks regionale nettverk rapporterer om kapasitetsutfordringer, og især problemer med å få tak i arbeidskraft (Regionalt nettverk 4/21). Internasjonale flaskehals har også i norsk økonomi vært inflasjonsdrivende. Konsumprisindeksen (totalindeks) har en vekst på 5,3% siste 12 måneder, sterkt drevet

av strømprisen som har steget kraftig i høst. Sentralbankens foretrukne inflasjonsmål, er justert for svingninger i både strøm- og andre energipriser (KPI-JAE) og endte på 1,6% i samme periode, og med det noe under inflasjonsmålet.

Kronekursen målt ved I44-indeksen steg i fjerde kvartal i takt med økt oljepris og høyere økonomisk aktivitet, men falt riktig nok tilbake i forbindelse med utbredelsen av omicron varianten på tampen av året. Historisk har global usikkerhet betydd negativt klima for den norske kronen. Dersom usikkerheten knyttet til pandemien reduseres, samt at oljeprisen holder seg stabil vil kronekursen kunne styrke seg inn i 2022.

Norske boligpriser har så langt absorbert rentehevingene fra Norges Bank, selv om prisveksten var mer avmålt på tampen av året. Dette må riktig nok tilskrives normale sesongvariasjoner, og samlet sett var aktiviteten høy. Prisene har steget 5,2% på landsbasis siste 12 mnd. Boliglånsrentene til husholdningene har også steget fra rekordlave nivåer og ventes å øke ytterligere i takt med rentehevingene til Norges Bank, og det er naturlig å anta at det vil påvirke prisveksten i tiden som kommer.

NORDNORSK ØKONOMI

I forventningsbarometeret for 2021 (KBNN.NO) utrykte nord-norske næringslivsledere høyere forventninger til den økonomiske aktiviteten enn hva tilfellet var ved inngangen til pandemiåret 2020. Tall fra siste regionale nettverk indikerer en samlet sterk vekst i både produksjon og lønnsomhet gjennom hele 2021 (Regionalt Nettverk 4/21). Det bekrefter delvis hypotesen om at nordnorsk økonomi, relativt sett, har klart seg godt gjennom pandemiårene.

Sysselsettingen har vært høyere, og ledigheten lavere enn landssnittet for øvrig. Siste tall fra NAV (pr. Desember) viser at det fortsatt er tilfelle. Ledigheten i både Nordland og Troms- og Finnmark er 1,7% som er godt under landsgjennomsnittet. Som i landet ellers, er det rekordmange utlyste stillinger – og omtrent 40% av nord-norske bedrifter har utfordringer med rekrutteringen (Regionalt Nettverk 4/21).

Etterspørselen etter nord-norske råvarer forble høy igjennom 2021. Fiskeri- og havbruksnæringen blir stadig viktigere for den samlede økonomiske aktiviteten i nord. En vesentlig del av norsk sjømateksport stammer fra Nord-Norge, og pr. november utgjorde den 34% av den samlede norske sjømateksporten – og landsdelen eksporterte 35% mer enn på samme tid i fjor, og målt i norske kroner ligger det an til tidenes beste år for sjømateksporten i landsdelen.

Et symptom på at nordnorsk økonomi har klart seg godt gjennom pandemien er den høye aktiviteten i boligmarkedet. Boligprisene har steget betydelig de siste 12 månedene. Prisstigningen er størst i Bodø/Tromsø, og øverst på veksttoppen i landet troner Bodø (inkl. Fauske) med hele 13,1% prisoppgang i 2021. Vi forventer ikke at denne utviklingen fortsetter i 2022. Stigende boligpriser betyr, alt annet likt, økt gjeldsbelastning for husholdningene, men tall fra KBNN indikerer at samlet gjeldsnivå i landsdelen har falt siden 2020. De fleste nordnorske husholdninger har like fullt jevnt over sunn økonomi.

SpareBank 1 Nord-Norge forventer at etterspørselen etter nord-norske råvarer vil fortsette å være høy i tiden fremover, samt at aktiviteten innenfor turisme, transport og hotell tiltar ytterligere og er således positiv til den makroøkonomiske utviklingen i landsdelen kommende kvartal.

OPPSUMMERING OG FREMTIDSUTSIKTER

De finansielle målsettingene og ambisjoner er uendret i 2021 og er som følger:

- Vi skal levere en egenkapitalavkastning på linje med de beste av sammenlignbare finanskonsern
- Kostnadsprosenten vår skal være under 40 %
- Vi skal ha en ren kjernekapitaldekning 1 % over regulatorisk minimum
- Vi skal ha en utbyttegrad på over 50 %

SpareBank 1 Nord-Norge har levert på samtlige av disse målene for 2021¹. Vi har en samlet utlånsvekst på nesten 8% i 2021 og farten inn i 2022 er god. Det ser ut som omicron varianten er veien ut av covid-19 pandemien. Til tross for høye smittetall ser vi store lettelser i tiltakene både nasjonalt og internasjonalt og vi forventer at dette vil ha en positiv effekt også i vår landsdel. Spesielt kultur/uteliv, reiseliv/transport og hotell/restaurant vil kunne nyte godt av en normalisert hverdag.

Konsernets markedsposisjon og finansielle stilling er god. Konsernet har med godt resultat gjennomført betydelige strategiske tiltak de siste 2 årene. I 2022 kan vi kapitalisere på det grunnlaget som er lagt, ved å videreføre et sterkt kunde- og kostnadsfokus til beste for kunder, ansatte, eiere og samfunn. Ambisjonen er å bedre kundetilfredsheten, øke effektiviteten og vinne nye markedsandeler. I dette arbeidet vektlegges synliggjøring av konsernets lokale tilnærming til kunder og markedsområder. Årsregnskapet for 2021 er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Konsernets langsiktige strategiske plan og resultatprognoser for de nærmeste årene ligger til grunn for dette.

SpareBank 1 Nord-Norges resultat for 2021 betegnes som godt, og konsernet er i en sunn og god finansiell stilling. Den økonomiske usikkerheten internasjonalt er fortsatt til stede, men det er grunn til en forsiktig optimisme rundt det videre forløpet av covid-19 pandemien.

Den underliggende kraften i nordnorsk økonomi er god, og banken ser gode muligheter for fortsatt vekst og positiv utvikling for oss og for landsdelen, der vi som den viktigste og største finansinstitusjonen kan bidra - for Nord-Norge.

Styret takker alle konsernets medarbeidere for stor arbeidsvilje og innsats i et krevende 2021. Dette er et viktig bidrag til utviklingen av SpareBank 1 Nord-Norge. Styret takker også konsernets kunder og forretningsforbindelser for samarbeidet i 2021.

¹ Justert for effekten av Helgelandstransaksjonene

REDEGJØRELSE OM FORETAKSSTYRING

Ledelsen og styret vurderer årlig prinsippene for eierstyring og selskapsledelse, og hvordan de fungerer i konsernet. SpareBank 1 Nord-Norge avlegger en redegjørelse for prinsipper og praksis for eierstyring og selskapsledelse i samsvar med regnskapslovens paragraf 3-3b og den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse av 14.10.21.

Nedenfor redegjøres det for hvordan regnskapslovens paragraf 3-3b, 2. ledd, er dekket i SpareBank 1 Nord-Norge. Inndelingen refererer til nummereringen i paragrafen.

1. En gjengivelse av anbefaling som SpareBank 1 Nord-Norge følger, opplysning om hvor anbefalingen er tilgjengelig og begrunnelse for eventuelle avvik fra anbefalingen.

Strukturen for eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 Nord-Norge er basert på regulatoriske krav og myndighetsforventninger. SpareBank 1 Nord-Norge følger den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse, utgitt av Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, NUES.

2. Opplysninger om hvor anbefalinger og regelverk som nevnt i nr. 1 er offentlig tilgjengelige.

Anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse er tilgjengelig på nues.no.

3. En begrunnelse for eventuelle avvik fra anbefalinger og regelverk som nevnt i nr. 1.

Eventuelle avvik fra anbefalingen er kommentert under den påfølgende redegjørelsen for hvordan anbefalingen etterleves.

4. Beskrivelse av hovedelementene i SpareBank 1 Nord-Norges systemer for internkontroll og risikostyring knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen.

Se punkt 10 under Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, for en beskrivelse av internkontroll og risikostyring knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen.

5. Vedtektsbestemmelser som helt eller delvis utvider eller fraviker allmennaksjelovens kapittel 5. SpareBank 1 Nord-Norge følger finansforetaksloven.

Det henvises til punkt 6 under Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, for en beskrivelse av SpareBank 1 Nord-Norge sin etterlevelse.

6. Sammensetningen av ledende organer samt en beskrivelse av hovedelementene i gjeldende instruksjer og retningslinjer for organenes og eventuelle utvalgs arbeid.

Se punktene 6, 7, 8 og 9 under Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.

7. Vedtektsbestemmelser som regulerer oppnevning og utskifting av styremedlemmer.

Se redegjørelsen for anbefalingens punkt 8.

8. Vedtektsbestemmelser og fullmakter som gir styret adgang til å beslutte tilbakekjøp eller utstedelse av egne egenkapitalbevis.

Se punkt 3 under Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.

9. En beskrivelse av foretakets retningslinjer for likestilling og mangfold med hensyn til for eksempel alder, kjønn og utdannings- og yrkesbakgrunn for sammensetning av styre, ledelses- og kontrollorganer og deres eventuelle underutvalg. Mål for retningsslinjene, hvordan de har blitt gjennomført og virkningen av dem i rapporteringsperioden skal opplyses.

Se våre «Retningslinjer for våre medarbeidere» som er offentlig tilgjengelig i bærekraftsbiblioteket på våre hjemmesider. Vedrørende styret og underutvalg, se punkt 8 under Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.

ANBEFALINGENS PUNKT 1: REDEGJØRELSE FOR EIERSTYRING OG SELSKAPsledelse I SPAREBANK 1 NORD-NORGE

Det foreligger ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og hvordan den etterleves i SpareBank 1 Nord-Norge.

Anbefalingen gjelder så langt den passer for sparebanker med egenkapitalbevis. Eventuelle avvik er redegjort for nedenfor.

Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 Nord-Norge er de mål og overordnede prinsipper som banken styres og kontrolleres etter, for å sikre eierne, innskytterne og andre gruppers interesser i banken. Bankens prinsipper for eierstyring og selskapsledelse skal dermed sikre en forsvarlig formuesforvaltning, og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir realisert og nådd.

Banken følger Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance).
nues.no

Ut fra tre hovedpilarer – åpenhet, forutsigbarhet og transparens – har banken definert følgende hovedprinsipper:

- En struktur som sikrer målrettet og uavhengig styring og kontroll
- Systemer som sikrer måling og ansvarliggjøring
- En effektiv risikostyring
- Fullstendig informasjon og effektiv kommunikasjon for å underbygge tillitsforholdet mellom eiere, styret og ledelsen
- Likebehandling av eiere, og balansert forhold til øvrige interessegrupper
- Overholdelse av regulatoriske krav og etiske standarder

Avvik fra anbefalingens punkt 1: Ingen

ANBEFALINGENS PUNKT 2: VIRKSOMHET

SpareBank 1 Nord-Norge er et selvstendig finanskonsern i SpareBank 1-alliansen.

Bankens vedtektsfestede formål er:

«Sparebanken har til formål å utføre tjenester som det er vanlig eller naturlig at banker utfører i henhold til den enhver tid gjeldende lovgivning som gjelder for sparebanker og de til enhver tid gitte konsesjoner.»

Bankens visjon er: For Nord-Norge

Det vises til bankens hjemmeside (<https://www.SpareBank1.no/nb/nord-norge/om-oss/om-banken/visjon-og-forretningside.html>) for ytterligere informasjon om hva som ligger i bankens visjon, forretningsidé og strategiske og finansielle mål. Styret vedtar klare mål, strategier og risikoprofil for virksomheten. Dette for å sikre at banken skaper verdier for eierne på en bærekraftig måte. Styret hensyntar økonomiske, sosiale og miljømessige forhold (ESG).

Bankens regelverk for eierstyring og selskapsledelse ble sist vedtatt av styret 09.02.22. SpareBank 1 Nord-Norges medarbeidere skal kjennetegnes av høy etisk standard. Det innebærer at deres arbeidsadferd skal være tillitvekkende, ærlig og redelig, og i henhold til normer, regler og lover som gjelder i samfunnet. Banken har derfor utarbeidet SNN-koden – etiske retningslinjer. Den omhandler blant annet habilitet, forhold til kunder, leverandører og konkurrenter, verdipapirhandel, innsideregler og relevante privatøkonomiske forhold. Dette regelverket gjelder for alle ansatte og tillitsvalgte i styrende organer. Selskapets etiske retningslinjer er tilgjengelig på selskapets nettsider.

Alle ansatte og tillitsvalgte er, i henhold til lov og interne retningslinjer, pålagt taushetsplikt om konsernets eller kunders forhold, som de får kjennskap til i sitt arbeid. Taushetsplikten gjelder ikke bare overfor utenforstående, men også overfor medarbeidere som ikke har tjenstlig behov for de aktuelle opplysningene.

Ingen medarbeidere har lov til aktivt å søke opplysninger om andre medarbeidere, kunder eller utenforstående, via datasystemene eller på en annen måte, når det ikke er tjenstlig nødvendig. SpareBank 1 Nord-Norge har egen varslingsrutine for medarbeidere som får kunnskap om forhold som er i strid med gjeldende lover og regler, eller vesentlige brudd på interne bestemmelser. Ansatte som varsler om kritikkverdige forhold i samsvar med interne rutiner, skal ikke utsettes for noen belastning som følge av varslingen. Det er også mulig å varsle anonymt og til ekstern varslingskanal.

SpareBank 1 Nord-Norges samfunnsansvar er en integrert del av virksomheten og omfatter økonomiske, sosiale, og miljømessige hensyn. Det omfatter også vår samfunnsoppgave som sparebank med et betydelig samfunnsansvar for verdiskaping og utvikling av landsdelen. Dette gjennom våre tjenester som finanskonsern og vår fordeling av samfunnsutbyttet og øvrige samfunnsengasjement. Samfunnsansvaret kommer også til uttrykk gjennom hvordan vi forvalter ressurser vi disponerer og vår dialog med ansatte, eiere, kunder, leverandører, lokalsamfunn og øvrige interessenter. Selskapet har egne nettsider for bærekraft og samfunnsansvar. Se også det påfølgende kapitlet «Redegjørelse om samfunnsansvar».

Styret evaluerer mål, strategier og risikoprofil minst årlig.

Avvik fra anbefalingens punkt 2: Ingen

ANBEFALINGENS PUNKT 3: SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Styret vurderer foretakets kapitalnivå og sammenheng løpende i lys av mål, strategi og ønsket risikoprofil.

Konsernet SpareBank 1 Nord-Norge hadde per 31.12.21 en ren kjernekapitaldekning på 18,7 %. Bankens og konsernets soliditet vurderes som meget god.

Bankens finansielle mål, herunder mål for soliditet, kommuniseres på bankens hjemmesider, i periodiske regnskapspresentasjoner og bankens årsrapport (se også foregående punkt). Banken gjennomfører også periodiske gjennomganger av bankens risikoeksponering og kapitalbehov. Dette oppsummeres i en årlig rapport (ICAAP) som forelegges og godkjennes av bankens styre.

For nærmere informasjon om selskapskapitalen, se kapitlet Risikostyring og internkontroll.

UTBYTTE

Styret har utformet en utbyttepolitikk som grunnlag for de utbytteforslagene som fremmes for representantskapet. Utbyttepolitikken gjøres kjent på bankens hjemmesider, i periodiske regnskapspresentasjoner og årsrapporten.

Representantskapet vedtar hvert år andelen av overskuddet etter skatt som skal fordeles til egenkapitalbeviserne og grunnfondskapitalen som utbytte, forholdsmessig i henhold til egenkapitalens eierbrøk. Andelen som fordeles til grunnfondskapitalen, utbetales normalt som samfunnsutbytte. Det vises til egen omtale av dette i styrets årsberetning.

KJØP AV EGNE EGENKAPITALBEVIS

For å ha fleksibilitet i forbindelse med salg av egenkapitalbevis til ansatte og tillitsvalgte, har representantskapet tidligere gitt styret fullmakt til å kjøpe tilbake eller utstede egne egenkapitalbevis. For å styrke denne muligheten, ga representantskapet den 25.03.21 styret fullmakt til å kjøpe og etablere pant i egne egenkapitalbevis, innenfor rammene som er angitt i regulatoriske krav. Den samlede beholdningen av egenkapitalbevis som banken eier og/eller har avtalepant i, kan ikke overstige 5 % av bankens eierandelskapital. Det laveste beløpet som kan betales for egenkapitalbevis er 12,50 kroner, og det høyeste er 100 kroner. Egenkapitalbevis skal kjøpes i verdipapirmarkedet via Oslo Børs. Avhendelse skal skje gjennom samme marked, eventuelt som rettet salg mot ansatte og tillitsvalgte innenfor regulatoriske krav. Pantsettelse skjer gjennom avtaler med kunder i forbindelse med kredittgivning og eventuell realisasjon av pantet i verdipapirmarkedet via Oslo Børs. Fullmakten gjelder til 25.05.21.

UNDERSKUDD

Eventuelt underskudd dekkes ved forholdsmessig overføring fra grunnfondskapitalen, herunder gavefondet og den eierandelskapitalen som overstiger vedtektsfestet eierandelskapital, herunder utjevningsfondet. Underskudd som ikke blir dekket av dette, dekkes ved forholdsmessig overføring fra overkursfondet og kompensasjonsfondet, og dernest ved nedsettelse av den vedtektsfaste eierandelskapitalen.

KAPITALFORHØYELSE

Styrefullmakter til kapitalforhøyelser gis på bakgrunn av konkrete og definerte formål. Per 31.12.21 foreligger det ingen styrefullmakt til å foreta kapitalforhøyelse i SpareBank 1 Nord-Norge. Det har ikke vært gjennomført noen emisjoner i 2021. Det er i 2021 ikke tatt opp ansvarlig lån for å øke konsernets ansvarlige kapital (kapitaldekning).

Avvik fra anbefalingens punkt 3: Ingen

ANBEFALINGENS PUNKT 4: LIKEBEHANDLING AV EIERE

Banken skal, gjennom løpende dialog, sikre eiere og øvrige interessegrupper mulighet til å gi uttrykk for deres holdninger til bankens strategiske og forretningsmessige utvikling. Banken skal ha en profil som sikrer troverdighet og forutsigbarhet i egenkapitalmarkedet.

Gjennom vedtektene og i styrets og ledelsens arbeid, legges det vekt på at alle egenkapitalbevisiere skal likebehandles og ha samme mulighet for innflytelse. Alle egenkapitalbevis har lik stemmerett. Banken forholder seg til finansforetakslovens regler for eier- og stemmerettsbegrensninger, så langt de gjelder for sparebanker med egenkapitalbevis.

Ved forhøyelse av eierandelskapitalen, skal eksisterende eiere ha fortrinnsrett, med mindre særlige forhold tilsier at dette fravikes. Fravikelsen vil i så fall bli begrunnet.

SpareBank 1 Nord-Norge har over flere år gjennomført salg av egenkapitalbevis og/eller ansattemisjoner med rabatt og bindingstid. Slike transaksjoner er gjennomført for å styrke de ansattes eierskap til egen arbeidsplass, interessen for bankens lønnsomhet og fremtid, samt bankens egenkapitalinstrument.

I 2021 fikk de ansatte kjøpe egenkapitalbevis med spareavtaler på 500, 1 000, 1 500 eller 2 000 kroner i måneden som trekkes fra lønnen. Hvert kvartal kjøpes det egenkapitalbevis for oppspart beløp. For hvert annet egenkapitalbevis den ansatte kjøper gjennom spareordningen, gir SpareBank 1 Nord-Norge den ansatte ytterligere ett gratis EK-bevis. Tildelingen av «bonusbevis» skjer to år etter oppstarten av sparingen og forutsetter at den ansatte fortsatt eier de opprinnelig oppsparte EK-bevisene, og fortsatt er ansatt i konsernet. Styrets medlemmer har også mulighet til å delta i spareprogrammet.

Det var 528 ansatte som benyttet seg av tilbudet i 2021. Gjennomsnittlig sparing på disse var ca. NOK 1 635 i måneden.

Avvik fra anbefalingens punkt 4:
Ingen

ANBEFALINGENS PUNKT 5: FRI OMSETTELIGHET

Bankens egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs og er fritt omsettelige. Det er ikke vedtektsfestet noen form for omsetningsbegrensninger.

Avvik fra anbefalingens punkt 5: Ingen

ANBEFALINGENS PUNKT 6: GENERALFORSAMLINGEN

GENERALFORSAMLING (REPRESENTANTSKAPET)

Banken er en sparebank, og styringsstrukturen og sammensetningen av styringsorganene skiller seg fra aksjeselskap, jf. finansforetakslovens kapittel 8 om Generalforsamling, styrings- og kontrollorganer. SpareBank 1 Nord-Norge har derfor generalforsamling ("representantskap").

Bankens øverste organ, representantskapet, er sammensatt av egenkapitalbevisiere, innskytere, ansatte og representanter fra det offentlige. De valgte medlemmer skal samlet gjenspeile Sparebankens kundestruktur og andre interessegrupper, samt samfunnsfunksjonen.

Representantskapet skal se til at banken virker etter sitt formål og i samsvar med lov, vedtekter og representantskapets vedtak.

Representantskapet har følgende hovedoppgaver:

- Føre tilsyn med styrets forvaltning av selskapet
- Fastsette årsberetning og årsregnskap
- Velge medlemmene til bankens styre og valgkomité
- Velge ansvarlig revisor og fastsette revisors honorar
- Fordeling av det beløp som etter Finansforetaksloven § 10-17 kan gis til allmenntilgunnende formål
- Opptak av ansvarlig lånekapital

Til møter i representantskapet, skal banken sikre at samtlige medlemmer får skriftlig innkalling og tilgang til alle saksdokumenter, inkludert valgkomiteens innstilling, med minst 21 dagers varsel. Dokumentene skal være tilgjengelige på bankens hjemmesider senest 21 dager før møtet. Representantskapet kan ikke treffe beslutninger i andre saker enn de som er angitt i innkallingen.

Representantskapet har 40 medlemmer og 20 varamedlemmer med følgende representasjon:

- Egenkapitalbevisiere: 16 medlemmer med 6 varamedlemmer
- Innskytere: 10 medlemmer med 5 varamedlemmer
- Ansatte: 10 medlemmer med 5 varamedlemmer
- Troms- og Finnmark fylkesting: 2 medlemmer og 2 varamedlemmer
- Nordland fylkesting: 2 medlemmer og 2 varamedlemmer

Representantskapet har normalt 1 møte per år. Det er varamedlemmer til representantskapet. Egenkapitalbevisiere kan dermed ikke møte ved fullmektig.

Avvik fra anbefalingens punkt 6:

Representantskapet består av 40 medlemmer, hvorav egenkapitalbevisierne representerer 16 av 40 stemmer. Avvik fra anbefalingen skyldes at SpareBank 1 Nord-Norge forholder seg til finansforetakslovens bestemmelser med hensyn til sammensetning av organer for sparebanker.

ANBEFALINGENS PUNKT 7: VALGKOMITÉ

VALGKOMITÉ FOR REPRESENTANTSKAPET

Valgkomiteen består av 5 medlemmer og 5 varamedlemmer, og skal ha representanter fra alle fire grupper som er representert i representantskapet. Valgkomiteen velges av representantskapet og skal forberede valg av medlemmer i representantskapet, styret og valgkomité, eksklusiv de ansattes representanter. Valgkomiteen har også som oppgave å gjennomgå og foreslå eventuelle endringer i honorarstrukturen for selskapets tillitsvalgte. Retningslinjer for valgkomiteen fastsettes av bankens representantskap. Valgkomiteen består av 5 medlemmer og 5 varamedlemmer med følgende sammensetning:

- 2 medlemmer og 2 varamedlemmer fra de egenkapitalbevisiervalgte
- 1 medlem og 1 varamedlem fra de innskytervalgte
- 1 medlem og 1 varamedlem fra de ansattvalgte
- 1 medlem og 1 varamedlem fra de fylkestingsvalgte

Komiteen legger vekt på erfaring, kompetanse, kjønn, bransje og geografi når de forbereder de ulike valgene.

INNSKYTERVALG

Representantskapets valgkomite skal forberede innskyternes valg av medlemmer og varamedlemmer til representantskapet. Selve valget foretas gjennom et elektronisk innskytervalg.

FYLKESTINGSVALG

Representanter fra de fylkestingene oppnevnes av fylkestingene selv.

EGENKAPITALEIERNES VALG

Det avholdes årlig ett valgmøte for egenkapitalbevisierne hvor representanter til representantskapet velges og hvor det informeres om selskapets finansielle situasjon. Egenkapitalbevisierne innkalles til valgmøte senest 14 dager før valgmøtet avholdes. Innkallingen inkluderer valgkomiteens innstilling til representanter til representantskapet samt andre relevante saksdokumenter.

Stemmerett for egenkapitalbevis innehas av den som godtgjøres å være registrert i Verdipapirsentralen.

Valgkomiteens leder, eller den han/hun bemyndiger, fremlegger innstillingene for valgmøtet, herunder også en redegjørelse for valgkomiteens arbeid. Alle stemmeberettigede har forslagsrett på valgmøtet. Det skal holdes særskilt valg på medlemmer og varamedlemmer. Rekkefølgen varamedlemmene velges i fastsettes ved valget.

Avstemmingen skjer skriftlig dersom ikke samtlige møtende samtykker i at avstemmingen skjer på en annen måte. Den eller de er valgt som har fått flest stemmer. I tilfelle av stemmelikhet foretas loddtrekning.

VALGSTYRE FOR ANSATTES VALG

I henhold til finansforetaksloven skal valget tilrettelegges av et valgstyre med representanter oppnevnt av styret. Valgstyret skal bestå av minst 3 medlemmer, hvor både de ansatte og ledelsen skal være representert.

Avvik fra anbefalingens punkt 7:

Alle medlemmene av valgkomiteen til representantskapet velges blant gruppene som er representert i representantskapet. Dette er i tråd med finansforetakslovens regler om sparebanker.

ANBEFALINGENS PUNKT 8: BEDRIFTSFORSAMLING OG STYRET, SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET

Det vises til punkt 6 for informasjon om generalforsamling/representantskapet.

Styret besto i 2021 av 9 fast møtende medlemmer, hvor 7 var valgt av representantskapet og 2 var valgt av de ansatte. 5 av styrets 9 medlemmer var kvinner, hvorav 4 er valgt av representantskapet og 1 av de ansatte. 9 medlemmer velges for 2 år av gangen. Det er tegnet forsikring for styrets medlemmer og konsernsjef for deres mulige ansvar overfor banken og tredjepersoner. Forsikringen dekker sikredes ansvar for formueskade, herunder personlig ansvar for bankens gjeld, som skyldes krav fremsatt mot sikrede i forsikringsperioden som følge av en påstått ansvarsbetingende hendelse eller unnlattelse.

Konsernsjefen er ikke medlem av styret. Ingen av styremedlemmene valgt av representantskapet har noen ansettelses- eller oppdragstakerforhold til konsernet, utover sine verv som tillitsvalgte. Styremedlemmenes uavhengighet er vurdert av valgkomiteen og de er vurdert som uavhengige. Det foretas imidlertid ikke tilsvarende vurdering for ansattvalgte styremedlemmer.

Leder og nestleder velges av representantskapet ved særskilte valg, og for 2 år av gangen. Sammensetningen av styret følger av vedtektene. Valgkomiteen skal sørge for at styrets sammensetning er slik at medlemmenes kvalifikasjoner oppfyller finansforetakslovens bestemmelser om egnethet, samt fyller ESMA/EBA sine anbefalinger.

I henhold til instruks for valgkomiteen fremkommer følgende:

- Kompetanse – både formell utdanning og erfaringsbakgrunn skal vektlegges.
- Bransje – ulike bransjer skal være representert.
- Geografi – hele Sparebankens markedsområde bør være representert.
- Kjønn – for styret gjelder bestemmelsene i allmennaksjeloven om representasjon av begge kjønn. For øvrige tillitsvalgte, og også innad i de ulike grupperingene i Representantskapet, bør en mest mulig lik fordeling mellom kjønnene tilstrebes.
- Habilitet – åpenbare habilitetskonflikter bør unngås. Styremedlemmer kan ikke inneha styreverv i andre finansforetak jf. finansforetaksloven § 9-1.

- Tjenestetid – hensynet til kontinuitet må veies opp mot behovet for fornyelse og uavhengighet jf. anbefaling i NUES.

Styret har 12 faste møter i året, og medlemmenes deltakelse på styremøtene er beskrevet i årsrapporten. Deres beholdning av egenkapitalbevis i SpareBank 1 Nord-Norge fremkommer i noter til regnskapet, under presentasjonen av styret i årsrapporten og på bankens nettside. Det enkelte styremedlems bakgrunn er også beskrevet i årsrapporten og på bankens hjemmeside, snn.no.

Avvik fra anbefalingens punkt 8: Ingen

ANBEFALINGENS PUNKT 9: STYRETS ARBEID

STYRETS FUNKSJON

Styret leder bankens virksomhet i samsvar med regulatoriske krav, vedtekter og nærmere retningslinjer gitt av representantskapet. Styret er ansvarlig for at midlene banken rår over forvaltes på en trygg og hensiktsmessig måte. Styret har også plikt til å påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

Styret har i tillegg følgende hovedoppgaver:

- Ansette konsernsjef.
- Fastsette instruks for den daglige ledelse av banken.
- Fastsette bankens finansielle og strategiske mål, budsjett, markeds- og organisasjonsmessige mål.

Styret ansetter og avsetter leder for internrevisjonen.

Styret har normalt 12 møter i året. I 2021 ble det avholdt 16 styremøter.

VESENTLIGE INTERESSER

Styreinstruksen slår fast at et styremedlem ikke må delta i behandlingen eller avgjørelsen av spørsmål som har betydning for egen del eller for noen nærstående.

Styremedlemmer skal på eget initiativ opplyse om enhver interesse den enkelte, ledende ansatte, eller nærstående kan ha i avgjørelsen av en sak styret har til behandling. Dette uavhengig av om den kan defineres som en særinteresse som medfører inhabilitet etter foranstående punkt.

Med mindre styremedlemmet selv velger å fratruke ved behandlingen av saken, skal styret beslutte om vedkommende skal fratruke. Ved vurderingen skal det legges vekt på alle former for personlige, økonomiske eller andre interesser hos medlemmet, og behovet for allmennhetens tillit til styrets vedtak og bankens virksomhet. Styrets vurdering av habilitetsspørsmål skal protokolleres.

Styreinstruksen angir hvordan styret og den daglige ledelsen skal behandle avtaler med tilknyttede parter, samt bestemmelser om at det innhentes uavhengig verdivurdering. Det foreligger per i dag ingen slike avtaler med tilknyttede parter.

Styrets medlemmer er definert som primærinnside, og må forholde seg til bankens reglement for erverv av egenkapitalbevis i banken og banker i SpareBank 1-alliansen.

Ved behandling av engasjement som et styremedlem har verv eller interesse i, skal den enkelte erklære seg inhabil og forlate møtet. Styremedlemmer og ledende ansatte skal også melde fra til styret, hvis de direkte eller indirekte har en vesentlig interesse i en avtale som inngås av banken.

EVALUERING AV STYRET

Styret foretar årlig en egenevaluering av sitt virke med henblikk på kompetanse, arbeidsform, saksbehandling, møtestruktur og prioritering av oppgaver. Evalueringen forelegges valgkomiteen som verktøy for rekrutteringsarbeidet av nye styremedlemmer.

GODTGJØRELSESUTVALG

Medlemmer:

Styrets leder og 3 styremedlemmer, hvorav en valgt av de ansatte. I 2021 har utvalget bestått av 2 menn og 2 kvinner.

Godtgjørelsesutvalget er felles for de selskapene i konsernet som omfattes av finansforetaksforskriften. Styret har fastsatt godtgjørelsesutvalgets mandat. Utvalget møter når det selv finner det nødvendig, men minst 1 gang i året.

Mandat:

Godtgjørelsesutvalget forbereder og fremlegger saker for styret om godtgjørelsesordningen, herunder blant annet:

- Godtgjørelsespolicy.
- Rapport om praktisering av godtgjørelsesordninger.
- Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte som fremlegges for representantskapet.

- Fastsetter rammeverk for variabel godtgjørelse.
- Godtgjørelsesutvalget behandler og gir sin innstilling til variabel godtgjørelse for ledende ansatte som omfattes av finansforetaksforskriften
- Kontrollfunksjon.
- Godtgjørelse konsernsjef.

REVISJONSUTVALG

Revisjonsutvalget er et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret med det formål å foreta grundige vurderinger av utpekte saksområder.

Medlemmer:

Revisjonsutvalget skal bestå av 3 medlemmer fra styret. De skal være uavhengige etter definisjonen i Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance).

Revisjonsutvalget kan ikke bestå av medlemmer som inngår et annet styreutvalg, med følgende unntak/presiseringer:

- Revisjonsutvalgets medlemmer kan være medlemmer av Risikoutvalget.
- Revisjonsutvalgets medlemmer kan være medlemmer av ansettelsesutvalget og andre ad hoc-utvalg.
- Revisjonsutvalgets leder kan ikke være leder av risikoutvalget eller ansettelsesutvalget.

Revisjonsutvalget må til enhver tid ha nødvendig kompetanse til å utføre revisjonsutvalgets oppgaver. Minst ett av revisjonsutvalgets medlemmer må ha relevant kompetanse/erfaring innenfor regnskap og revisjon.

Revisjonsutvalget møter så ofte det selv finner det nødvendig, men minst fire ganger i året. I 2021 har utvalget bestått av 2 kvinner og 1 mann.

Mandat:

Revisjonsutvalget skal overvåke at konsernet har en uavhengig og effektiv ekstern revisor og en tilfredsstillende regnskapsrapportering i samsvar med regulatoriske krav. Dette innebærer at Revisjonsutvalget skal behandle følgende områder, prosesser og dokumenter (og alt som faller naturlig inn under dette):

- Årlig
 - Årsrapport, inkludert relevante vedlegg.
 - Ekstern revisors revisjonsplan.
 - Ekstern revisors oppsummerende rapport etter gjennomføring av lovpålagt revisjon, inkludert revisjonsberetning.

- Ekstern revisors uavhengighetserklæring.
- Vurdere og innstille for styret på ekstern revisors godtgjørelse.
- Bærekraftsrapport (når omfanget av rapporteringen øker ytterligere).
- Kvartalsvis
 - Kvartalsrapport, inkludert relevante vedlegg (tapsrapport mv.).
- Løpende (generelt)
 - Gjennomgå og diskutere punkter hvor revisor er uenig med administrasjonen og/eller hvor det er påpekt stor usikkerhet fra revisor og/eller andre forhold som revisor ønsker å diskutere.
 - Korrespondanse med Finanstilsynet relatert til områder som revisjonsutvalget skal behandle.
 - Vurdere andre forhold som bestemt av styret og/eller revisjonsutvalget selv eller som ønskes tatt opp av ekstern revisor, herunder også brev til ledelsen (ML).
- Løpende (i henhold til likelydende finansforetaksløven §8-19 og revisorloven §6-43)
 - Informere styret om resultatet av den lovfestede revisjonen og forklare hvordan revisjonen bidro til regnskapsrapportering med integritet og revisjonsutvalgets rolle i den prosessen.
 - Forberede styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen og komme med anbefalinger eller forslag for å sikre dens integritet.
 - For så vidt gjelder foretakets regnskapsrapportering, overvåke systemene for internkontroll, risikostyring og foretakets internrevisjon uten at det bryter med revisjonsutvalgets uavhengige rolle.
 - Ha løpende kontakt med foretakets valgte revisor om revisjonen av årsregnskapet, herunder særlig overvåke revisjonsutførelsen i lys av forhold Finanstilsynet har påpekt i henhold til revisjonsforordningen artikkel 26 nr. 6, jf. revisorloven § 12-1.
 - Vurdere og overvåke revisors uavhengighet etter revisorloven kapittel 8 og revisjonsforordningen artikkel 6, herunder særlig at andre tjenester enn revisjon er levert i samsvar med revisjonsforordningen artikkel 5, jf. revisorloven § 12-1. Ref. også egen fullmakt til administrasjonen knyttet til «kjøp av andre tjenester fra ekstern revisor».
 - Ha ansvaret for å forberede foretakets valg av revisor og gi sin anbefaling i samsvar med revisjonsforordningen artikkel 16, jf. revisorloven § 12-1.

RISIKOUTVALG

Risikoutvalget er et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret med det formål å foreta grundige vurderinger av utpekte saksområder.

Medlemmer:

Risikoutvalget skal bestå av 3 medlemmer fra styret. De skal være uavhengige etter definisjonen i Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance).

Risikoutvalget kan ikke bestå av medlemmer som inngår et annet styreutvalg, med følgende unntak/presiseringer:

- Risikoutvalgets medlemmer kan være medlemmer av revisjonsutvalget.
- Risikoutvalgets medlemmer kan være medlemmer av ansettelsesutvalget og andre ad hoc-utvalg.
- Risikoutvalgets leder kan ikke være leder av revisjonsutvalget eller ansettelsesutvalget.

Risikoutvalget må til enhver tid ha nødvendig kompetanse til å utføre risikoutvalgets oppgaver. Ved utnevning av medlemmer skal det legges vekt på at medlemmene individuelt eller kollektivt har tilstrekkelig kompetanse, erfaring og ekspertise vedrørende risiko- og kapitalstyring.

Risikoutvalget møter så ofte det selv finner det nødvendig, men minst fire ganger i året.

I 2021 har utvalget bestått av 2 kvinner og 1 mann.

Mandat:

Risikoutvalget skal overvåke at risiko- og kapitalstyringen i konsernet støtter opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse og sikrer finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette innbefatter at risikoutvalget skal behandle følgende områder, prosesser og dokumenter (og alt som faller naturlig inn under dette):

- Årlig
 - Egenevaluering av risiko og kapitalbehov (ICAAP)
 - Validering av IRB-systemet
 - Risikostrategi
 - Kapitalstrategi
 - Gjenopprettingsplan
 - Pilar 3-rapport
 - Styrende dokumenter på kredittområdet
 - Likviditetsstrategi
 - Strategi for markedsrisiko
 - Øvrige relevante styrende dokumenter på de ulike risikoområdene

- Lederbekreftelse
- Risikoanalyse AML
- Årsrapport Compliance
- Internrevisjonens årsplan
- Incitamentene i godtgjørelsespolicy og godtgjørelsespraksis (fra et risikoperspektiv).
- Kvartalsvis/tertiarvis
 - Risikorapport fra Risikostyring
 - Statusrapporter fra internrevisjonen
- Løpende
 - Nye strategiske satsninger
 - Korrespondanse med Finanstilsynet relatert til områder som risikoutvalget skal behandle
 - Endringer i IRB-systemet (modellendringer mv.)
 - Vesentlige nye produkter, prosesser og systemer, utkontrakteringer mv.
 - Risikoprising
 - Sikre at IRB-systemet er godt integrert i organisasjonen og at IRB-systemet beregner risikonivå og kapitalkrav på en betryggende måte
 - Sikre at banken har adekvate systemer for intern kontroll, risikostyring, compliance og internrevisjon, og at disse fungerer tilfredsstillende
 - Vurdere andre forhold som bestemt av styret og/eller risikoutvalget selv eller som ønskes tatt opp av intern revisor
- Periodevis
 - Vurdere og innstille overfor styret på valg av intern revisor
 - Instruks internrevisjonen
 - Instruks CRO
 - Instruks leder Compliance

RAPPORTERING

Styret mottar periodisk rapportering av:

- Resultatutvikling
- Markedsutvikling
- Ledelses-, personal- og organisasjonsmessig utvikling
- Utvikling i risikobildet og risikoeksponeringen for banken, herunder status på styrevedtatte risikorammer og måltall, samt status på gjenopprettingsindikatorer mv.
- Etterlevelse

Foruten ovennevnte, presenteres bankens målekort som inneholder finansielle, organisatoriske, markedsmessige og kvalitetsmessige mål, periodisk.

Sentrale forretnings- og fagområder behandles

minimum årlig, med evaluering og fastsetting av rammer og retningslinjer.

INTERNREVISJON

Internrevisor er et redskap for styret og administrasjonen for overvåking av at risikostyringsprosessen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. EY står for leveransen av internrevisjonstjenester for konsernet. Internrevisjonen har hele virksomheten som sitt arbeidsområde. Dette inkluderer også vesentlige aktiviteter som er utkontraktert, samt datterselskap som er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll, eller som har en aktivitet som vurderes som vesentlig for konsernet. Internrevisjonens hovedoppgave er å bekrefte at den etablerte internkontrollen fungerer som forutsatt, og påse at etablerte risikostyringstiltak er tilstrekkelige sett opp mot bankens risikoprofil.

Internrevisjonen rapporterer tertialvis til styret, som vedtar årsplaner og budsjett for internrevisjonen. Revisjonens rapporter og deres anbefalinger til forbedringer i bankens risikostyring blir kontinuerlig gjennomgått og implementert.

Det utarbeides en revisjonsplan som diskuteres med konsernledelsen, behandles i risikoutvalget og godkjennes av styret. Internrevisjonens risikovurderinger ligger til grunn for hvilke områder som skal gjennomgås.

Det utarbeides særskilte revisjonsrapporter, med resultater og forslag til forbedringstiltak, som presenteres for ansvarlig leder og konsernets ledelse. Et sammendrag av rapportene sendes tertialvis til risikoutvalget og styret. Eventuelle konsulentoppdrag utføres innenfor de standarder og anbefalinger som gjelder for internrevisorer (IIA/NIRF).

FUNKSJON FOR RISIKOSTYRING

Funksjonen er uavhengig av forretningene, og avdelingen har overordnet ansvar for helhetlig risikostyring og intern kontroll, herunder ansvar for konsernets risikomodeller og videreutvikling av effektive risikostyringssystemer mv.

Det foreligger stillingsinstruks for funksjonens leder (CRO). Denne revideres og vedtas av styret årlig.

COMPLIANCEFUNKSJONEN

Compliancefunksjonen er uavhengig av forretnin-
gene og har ansvaret for å kontrollere etterlevelse
av regulatoriske krav og interne retningslinjer i
konsernet.

Leder compliance er ansvarlig for:

- Å kontrollere at konsernet har retningslinjer og prosedyrer for å avdekke compliancerisiko.
- Å kontrollere at det blir iverksatt forebyggende tiltak og prosedyrer for å begrense risiko.
- Å vurdere regelmessig om retningslinjene, prosedyrene og tiltakene er tilstrekkelig effektive, samt å vurdere effektiviteten av tiltak som iverksettes for å avhjelpe manglende etterlevelse av regelverket.
- Koordinering og kontakt med Finanstilsynet og andre relevante myndigheter om spørsmål knyttet til etterlevelse.
- Å løpende overvåke regulatorisk utvikling og vurdere hvordan endringer i regelverk påvirker virksomheten og påse at det iverksettes nødvendige tiltak for å sikre etterlevelse når nye krav gjøres gjeldende.
- Å sikre at internt regelverk blir gjennomgått og oppdatert regelmessig. Hvis det er behov for justeringer av interne retningslinjer, skal complianceavdelingen støtte hver dokumenteier i deres arbeid med å utarbeide skriftlige endringsforslag.
- Å sikre at interne retningslinjer blir gjort tilgjengelig for styret og de ansatte.
- Å gi råd i utarbeidelse av opplæringsmateriale.
- Å informere risikostyringsavdelingen om compliancerisikoer og hvordan disse håndteres.
- Lede compliancekomiteen.
- Kvartalsvis rapportering til konsernsjef og styret

Compliancefunksjonen i verdipapirforetaket ivaretas av complianceavdelingen i konsernet.

Det foreligger stillingsinstruks for Leder compliance. Instruksen revideres og vedtas av styret årlig. Den inkluderer complianceansvaret for verdipapirforetaket.

Avvik fra anbefalingens punkt 9: Ingen.

ANBEFALINGENS PUNKT 10: RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Nord-Norge skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og den skal samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En god risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risiko- og kapitalstyring.
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- I størst mulig grad prise produkter i tråd med den underliggende risikoen.
- Å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatte forretningsstrategi.
- Å utnytte synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

SpareBank 1 Nord-Norge skal til enhver tid drive virksomheten i samsvar med regulatoriske krav og interne retningslinjer.

RISIKOSTRATEGI

Formål

Risikostrategien er retningsgivende for arbeidet med risikostyring og internkontroll i Sparebank 1 Nord-Norge. Den definerer hvilken risiko konsernet er villig til å akseptere for å nå konsernets forretningsmessige mål, slik de er definert i forretningsstrategien, samt hvordan risikoen skal styres og følges opp.

Formålet med risikostrategien er oppsummert i tabellen nedenfor.

TEMA	BESKRIVELSE AV FORMÅL
Oversikt	Gi en helhetlig og balansert oversikt over konsernets risikoer.
Risikoevne	Synliggjøre konsernets risikoevne.
Risikovilje	Definere hvilken risiko konsernet er villig til å akseptere for å nå konsernets forretningsmessige mål, slik de er definert i forretningsstrategien.
Styring og kontroll	Definere hvordan risikoen skal styres og følges opp
Roller og ansvar	Definere roller og ansvar.

Fastsettelse

Følgende begreper legges til grunn for fastsettelse av konsernets risikostrategi:

BEGREP	DEFINISJON/BESKRIVELSE
Risikoevne	Total risikoeksponering som konsernet kan stå imot før det går inn i en gjenopprettings-situasjon («recovery») og må: <ul style="list-style-type: none"> Iverksette vesentlige korrigerende og/eller begrensende tiltak. Gjennomføre en uønsket endring av forretningsmodell.
Risikovilje	<ul style="list-style-type: none"> Maksimal ønsket risikoeksponering ut fra et lønnsomhets- og tapsperspektiv. Risikoviljen er lavere enn risikoevnen. Risikoviljen kan være både på aggregert risikoeksponering og enkeltrisikoen.

Virkeområde

Risikostrategien omfatter konsernet, herunder både morbank, datterselskaper, samt tilknyttet virksomhet og felleskontrollert virksomhet, der det er aktuelt og relevant.

Oppfølging

Risikostrategien følges opp løpende. Krav til og føringer knyttet til oppfølging er nærmere definert i risikostrategien og tilhørende underliggende dokumenter, herunder blant annet:

- Roller og ansvar.
- Agering ved negativ utvikling relatert til risikorammer og måltall.
- Håndtering av brudd på risikorammer.
- Rapportering.

RISIKOVILJE

Konsernets risikovilje er definert både fra et kvalitativt og et kvantitativt ståsted. Risikoviljen er videre definert for både et normalscenario og et stress-scenario, hvor sistnevnte representerer en lavere risikovilje (kvantitativ) innenfor særlig kredittrisiko. Hvilket scenario konsernet til enhver tid skal styres etter besluttes av styret. Ved inngangen til 2020 styrte konsernet etter risikoviljen for et normalscenario. Som følge av covid-19 pandemien besluttet styret i første halvdel av 2020 å styre etter risikoviljen for et stress-scenario. Dette er opprettholdt gjennom både 2020 og 2021. Konsernets kvalitative risikovilje fremkommer i tabellen nedenfor.

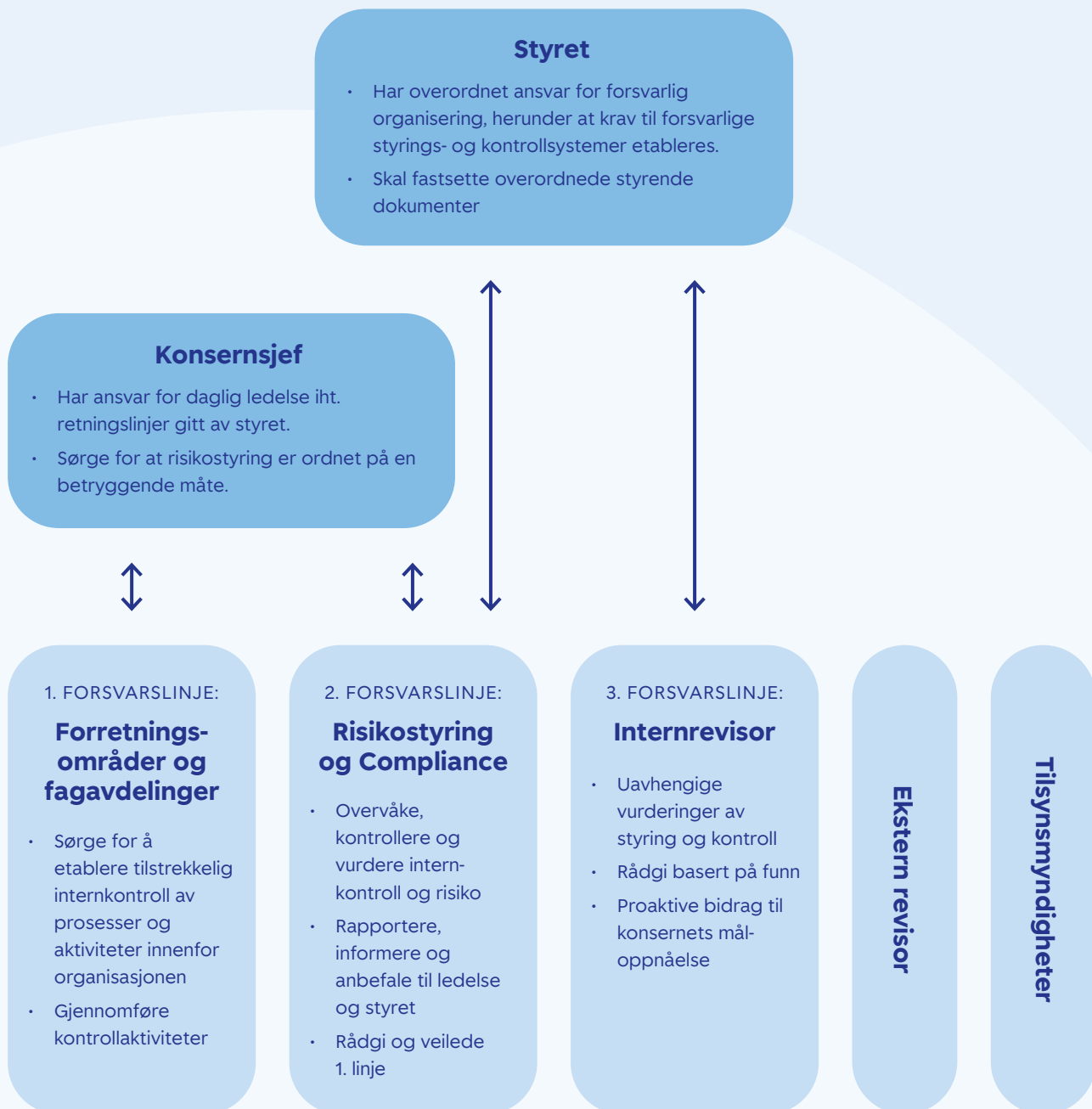
#	RISIKOOMRÅDE	RISIKOVILJE NORMALSCENARIO	RISIKOVILJE STRESS-SCENARIO
1	Forretningsrisiko (inkludert strategisk risiko)	Lav	Lav
2	Kredittrisiko	Moderat	Lav til moderat
3	Markedsrisiko	Lav til moderat ¹	Lav til moderat
4	Likviditets- og finansieringsrisiko	Lav	Lav
5	Eierrisiko (inkludert forsikringsrisiko)	Lav til moderat	Lav til moderat
6	Operasjonell risiko (inkludert relaterte risikoer)	Lav	Lav
7	Compliancerisiko	Lav	Lav
8	Pensjonsrisiko	Lav	Lav
9	ESG-risiko	Lav til moderat	Lav til moderat
10	Systemrisiko	Eksternt gitt	Eksternt gitt
SAMLET RISIKOVILJE		LAV TIL MODERAT	LAV TIL MODERAT

¹ Risikoviljen er økt fra «lav» til «lav til moderat» i 2021 som følge av erverv av egenkapitalbevisene i SpareBank 1 Helgeland.

Den samlede risikoviljen er lav til moderat, og uendret fra forrige år. Den kvalitativt definerte risikoviljen operasjonaliseres gjennom kvantitativt definerte risikorammer og måltall innenfor hvert av de definerte risikoområdene. Dette setter videre retning for underliggende styrende dokumenter.

ORGANISERING, GJENNOMFØRING OG OPPFØLGING

SpareBank 1 Nord-Norge har i flere år, både i egen regi og gjennom samarbeid i SpareBank 1-alliansen, lagt ned store ressurser i å utvikle effektive prosesser for å identifisere, måle og styre risiko. Konsernets organisering skal underbygge, og være i tråd med, regulatoriske krav og interne ambisjoner knyttet til risikostyring og internkontroll. Det er etablert en modell med tre forsvarslinjer. Dette er nærmere illustrert og beskrevet nedenfor.

Styret i SpareBank 1 Nord-Norge har ansvaret for å vedta en forsvarlig risikoprofil, avkastningsmål, overordnede rammeverk for risiko- og kapitalstyring, inkludert IRB-systemet, og risikomodeller generelt.

Styret er videre ansvarlig for å vedta risikorammer og fullmakter samt ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) med tilhørende vurdering av forsvarlig soliditet og likviditet sett opp mot konsernets risikoeksponering og regulatoriske krav.

Styret skal forsikre seg om at rammeverket er tilstrekkelig kommunisert og implementert i hele konsernet. Styret skal videre forsikre seg om at rammeverket følges opp med tilstrekkelig autoritet og ressurser.

Styrets oppgaver er formalisert i en egen årsplan som oppdateres årlig. Denne skal sikre at styret har tilstrekkelig tid og fokus på tillagte sentrale oppgaver.

Risikoutvalget, som ett av styrets arbeidsutvalg, er ansvarlig for innledende behandling av tema relatert til risikostyring, kapitalstyring og internkontroll mv. før endelig styrebehandling og -godkjenning. Dette innbefatter blant annet ICAAP, IRB-validering, risikostrategi og risikoreporter.

Konsernsjef har ansvaret for den overordnede risikostyringen. Dette betyr at konsernsjef er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i konsernet, og at risikoeksponeringen overvåkes. Konsernsjef er også ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Ledere av forretningsområder og fagavdelinger, samt ansatte, har ansvaret for den daglige risikostyringen innenfor sine ansvarsområder. Lederne skal til enhver tid påse at risikostyringen og risikoeksponeringen er innenfor de rammer og styringsprinsipper som er besluttet av styret eller konsernsjef.

Risikostyring er organisert uavhengig av forretningsenhetene, og rapporter direkte til konsernsjef. Konserndirektør for kreditt og risikostyring (CRO) har også mulighet å rapportere direkte til styret hvis ekstraordinære situasjoner skulle kreve dette. Avdelingen har ansvaret for videreutvikling og forvaltning av rammeverket for risikostyring, kapitalstyring og internkontroll, inkludert risikomodeller og risikostyringssystemer. Avdelingen har også ansvaret for løpende overvåkning og rapportering av konsernets risikoeksponering til styret.

Compliance er en uavhengig funksjon som identifiserer, vurderer, gir råd om, overvåker og rapporterer virksomhetens compliancerisiko. Compliancefunksjonen i SNN dekker alle forretningsenheter, fagavdelinger og datterselskap i konsernet med hensyn til etterlevelse av regulatoriske krav og interne retningslinjer. Avdelingen skal være uavhengig og skal, der dette er nødvendig, samarbeide med andre fagpersoner/avdelinger. Dette gjelder særlig risikostyring, juridisk avdeling og internrevisjon, samt etterlevelsensansvarlige i datterselskaper mv.

Kreditt er konsernets sentrale avdeling innenfor kredittområdet, med ansvar for utarbeidelse og vedlikehold av mål, strategier, retningslinjer og rutiner, operativ styring og oppfølging av konsernets kredittvirksomhet og kreditttrisikohåndtering. Avdelingen har en frittstående rolle opp mot forretningsområdene og lokalbankene.

Kredittutvalgene har ansvaret for å avgi en uavhengig innstilling til fullmaktshaver. I innstillingen foretar kredittutvalgene en vurdering av låne- og kredittsøknader i henhold til gjeldende kredittpolicy, bevilgningsreglement og kredittbehandlingsrutiner. Kredittutvalgene legger spesiell vekt på å avdekke risiko i tilknytning til den enkelte søknad, og foretar en egen selvstendig vurdering av kredittisiko.

Styringsforum for risiko- og kapitalstyring (RIKAP) ivaretar overordnet oppfølging av konsernets balansestyring, risikoprofil, finansiering, likviditet, soliditet, og at konsernet etterlever regulatoriske krav på området. RIKAP behandler også blant annet ICAAP, IRB-validering, kredittmodeller, risikostrategi, kapitalplan og stresstester. RIKAP er bredt sammensatt med ledende ansatte fra forretningsenhetene og avdelingene som har ansvar for risiko- og kapitalstyring.

Compliancekomiteen skal identifisere og vurdere nye og endrede regulatoriske krav som omfatter virksomheten. Dette innbefatter en vurdering av kravenes innvirkning på virksomheten, samt å påse at nødvendige tilpasninger blir iverksatt. Videre skal komiteen behandle endringer i risikobildet, herunder brudd på regulatoriske krav og interne retningslinjer, samt identifiserte svakheter i interkontrollen knyttet til etterlevelse, med tilhørende behov for tiltak.

Internrevisjonen overvåker at risikostyringsprosessen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Internrevisjonen rapporterer til styret. Internrevisjonens rapporter og anbefalinger om forbedringer skal følges opp av organisasjonen. Konsernets internrevisjon håndteres av EY.

INTERNKONTROLL OG LEDERBEKREFTELSE

Internkontrollen tar utgangspunkt i COSO-rammeverket (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commissions) som inneholder fem nivåer:

1. **Kontrollmiljø:** Omfatter menneskene i virksomheten, herunder deres individuelle egenskaper og integritet, etiske verdier, holdninger og kompetanse, samt hvordan virksomheten er organisert. Ledelsesfilosofi, lederstil og driftsform inngår også i kontrollmiljøet.
2. **Risikovurdering:** Vurdering av interne og eksterne forhold som påvirker måloppnåelsen.
3. **Kontrollaktiviteter:** Retningslinjer og prosedyrer som skal sikre at risikoer reduseres og håndteres på en effektiv måte.
4. **Informasjon og kommunikasjon:** Prosesser som sikrer at relevant informasjon identifiseres og kommuniseres i tide.
5. **Overvåking:** Prosesser for å sikre at internkontrollen er hensiktsmessig definert og gjennomført, og at den er effektiv og tilpassningsdyktig.

De fem nivåene skal bidra til at konsernet når sine strategiske mål gjennom god risiko- og virksomhetsstyring. COSO-rammeverket er etablert i tråd med konsernets øvrige prinsipper for risiko- og kapitalstyring, hvor kontinuerlig forbedring, effektivitet i driften, pålitelig finansiell rapportering, og etterlevelse av regulatoriske krav er viktige aspekter.

Direktører, banksjefer, fagsjefer og avdelingsledere skal rapportere oppover i organisasjonen på hvordan risikostyringen innenfor deres ansvarområder er gjennomført sett opp mot godkjent rammeverk og risikoeksponering. Dette skal gi konsernsjefen og styret et grunnlag for å kontrollere at risikostyringen er forsvarlig ivaretatt. En slik lederbekreftelse (internkontrollrapportering) gjennomføres én gang i året.

Dette arbeidet koordineres av risikostyring. Hensikten med den årlige lederbekreftelsen er å:

- Gi en oppsummering av gjennomføringen av internkontrollen og risikostyring.
- Kartlegge konsernets styrker og svakheter innen internkontroll og risikostyring, slik at nødvendige forbedringstiltak kan iverksettes.
- Legge grunnlaget for et aktivt engasjement og forståelse rundt internkontroll og risikostyring blant ledere på alle nivå i konsernet.

Rapporteringen skal benyttes aktivt i en lederutviklingsprosess, som skaper økt forståelse for viktigheten av god risikostyring og kvalitet.

For IT-området (informasjonsteknologi) brukes COBIT-rammeverket (Control Objectives for Information and Related Technology) som grunnlag for intern kontroll og risikostyring. COBIT er et rammeverk som skal sikre helhetlig styring og kontroll innenfor tre sentrale områder:

- Interne og regulatoriske krav og kontroller.
- Tekniske problemstillinger og utfordringer.
- IT-risiko.

Forretningsmål og strategiske mål kobles til IT-mål innenfor disse områdene. God styring sikres gjennom løpende beregninger og oppfølging av mål og prestasjoner, og gjennom ansvarliggjøring av prosesseiere innenfor forretningsområder og IT-området. Rammeverket forener anerkjente IT-standarder og beste praksis med øvrige overordnede og strategiske mål.

INTERNKONTROLL FINANSIELL RAPPORTERING

Konsernet overholder gjeldende regulatoriske krav, og bidrar til å sikre relevant, pålitelig, tidsriktig og lik informasjon til bankens egenkapitalbevisiere og verdipapirmarkedet for øvrig. Dette gjelder også konsernets kontakt med investorer utenom representantskapet. Enheten finans ledes av konserndirektør finans (CFO), og er organisert uavhengig av forretningsområdene. Finans ivaretar den finansielle rapporteringen, både på morbank- og konsernnivå. Enheten fastsetter retningslinjer for månedlig, kvartalsvis og årlig rapportering fra alle forretningsområdene og de fleste datterselskapene, på bakgrunn av interne og eksterne krav. CFO vurderer løpende forretningsområdenes finansielle resultater og måloppnåelse, og påser at alle enhetene presterer i tråd med konsernets overordnede økonomiske målsettinger. CFO rapporterer direkte til konsernsjef.

Konsernets økonomiavdeling utarbeider finansiell rapportering for SpareBank 1 Nord-Norge-konsernet. Avdelingen påser at rapporteringen skjer i samsvar med regulatoriske krav og regnskapsstandarder og styrets retningslinjer.

Økonomiavdelingen har etablert prosesser som sørger for at regnskapsrapporteringen kvalitets-sikres og at eventuelle feil og mangler følges opp og rettes løpende. Det er etablert kontrolltiltak for all finansiell rapportering. Det er for å sikre korrekt, gyldig og fullstendig rapportering. Tiltakene omfatter rimelighets- og sannsynlighetskontroller på hvert enkelt sted innenfor forretningsområdene og på et mer aggregert nivå. I tillegg utføres det detaljerte avstemmingskontroller daglig og månedlig. Konsernet har etablert gode målesystemer for alle forretningsområdene i konsernet, hvor de mest sentrale måltallene for hvert område følges opp. Hvert forretningsområde har ansvar for slik månedlig finansiell rapportering og oppfølging, og samarbeider tett med økonomiavdelingen om utvikling og forbedring av målesystemene. Etablerte kontrollaktiviteter evalueres jevnlig på design og effektivitet.

Ekstern revisor foretar årlig revisjon av konsernets årsregnskap.

ETIKK OG VARSLING

Det er utarbeidet egne etiske retningslinjer for konsernet og dets ansatte. Verdigrunnlaget og de etiske verdier er godt kommunisert og kjent i hele organisasjonen. Det er etablert klare retningslinjer for intern kommunikasjon dersom ansatte får kunnskap om forhold som er i strid med eksterne eller interne bestemmelser, eller andre forhold som kan skade konsernets omdømme eller finansielle situasjon.

Det er mulig å varsle anonymt, og det er også en egen ekstern varslingskanal.

Avvik fra anbefalingens punkt 10:

Ingen.

ANBEFALINGENS PUNKT 11: GODTGJØRELSE TIL STYRET

Styrets medlemmer mottar en fast årlig godtgjørelse. Godtgjørelsen er ikke resultatavhengig. Styrets leder godtgjøres særskilt og styre-medlemmer som deltar i styreutvalg mottar godtgjørelse for dette. Ingen av styrets medlemmer valgt av representantskapet har normalt oppgaver for banken utover styrevervet.

Det kan opprettes ad hoc-utvalg og honoreres særskilt. Representantskapet har fastsatt en timesats for slikt arbeid, og benyttes for eksempel ved ansettelse av konsernsjef.

Deler av styrets medlemmer har tegnet seg i konsernets spareprogram. Programmet har samme utforming som i 2020, med spareavtaler på 500, 1 000, 1 500 eller 2 000 kroner i måneden. For hvert annet egenkapitalbevis som kjøpes gjennom spareordningen, gir SpareBank 1 Nord-Norge ytterligere ett fribevis. Tildelingen av «bonusbevis» skjer to år etter oppstarten av sparingen og forutsetter at en fortsatt eier de opprinnelig oppsparte EK-bevisene.

Avvik fra anbefalingens punkt 11:

Spareprogram EK-bevis.

ANBEFALINGENS PUNKT 12: LØNN OG ANNEN GODTGJØRELSE TIL LEDEDE PERSONER

Det er vedtatt retningslinjer om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer som er tydelige og forståelige, og bidrar til bankens forretningsstrategi, langsiktige interesser og økonomiske bæreevne. Retningslinjene er offentlige og kan finnes på under bærekraftsbiblioteket (<https://www.SpareBank1.no/nb/nord-norge/om-oss/baerekraft/baerekraftsbibliotek.html>).

Konsernet har etablert en godtgjørelsespolicy som samsvarer med konsernets overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser. Den skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med konsernets risiko, motvirke for høy eller uønsket risikotaking, bidra til å unngå interessekonflikter og være i henhold til gjeldende lov og forskrift. Retningslinjene er godkjent av styret og legges frem for representantskapet.

Konsernets policy for godtgjørelser har særskilte

regler for ledende ansatte, andre ansatte og tillitsvalgte med arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for foretakets risikoeksponering. Det samme er tilfellet for ansatte og tillitsvalgte med kontrolloppgaver, jfr krav i forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond.

Styret har etablert et godtgjørelsesutvalg som et forberedende organ i saker som gjelder vurdering og fastsettelse av kompensasjon til konsernsjefen. Videre skal utvalget innstille overfor styret på retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte (konsernledelsen). Det er styret som fastsetter godtgjørelsesutvalgets mandat. Retningslinjene legges fram for representantskapet. Styrets erklæring om lederlønn er et eget saksdokument til representantskapet. De forhold som tidligere var omtalt i styrets erklæring om lederlønn og i notene er nå omtalt i «Rapport om lønn og godtgjørelse til ledende personer».

Se også omtale av styrets godtgjørelsesutvalg under punkt 9.

Det legges følgende prinsipper til grunn ved fastsettelse av eventuell variabel godtgjørelse for de ledende ansatte:

1. Det skal være et balansert forhold mellom fast og variabel godtgjørelse. Den faste delen av den ansattes godtgjørelse skal være tilstrekkelig høy til at foretaket kan unnlate å utbetale den variable delen av godtgjørelsen.
2. For ansatte som er omfattet av finansforetaksforskriften skal variabel godtgjørelse ikke utgjøre mer enn 100 % av den faste godtgjørelsen. Representantskapet i banken og generalforsamling i datterselskaper, kan beslutte at grensen kan økes til 200 % dersom kravene til behandling i selskaps styrende organer mv. er oppfylt.
3. Eventuell variabel godtgjørelse skal ikke utgjøre mer enn 50 % av fast lønn for konsernsjef og konsernledelse i banken.
4. Grunnlaget for variabel godtgjørelse knyttet til avdelingens resultater skal være en periode på minimum to år. Variabel godtgjørelse kan likevel opptjenes årlig, basert på vurderinger av finansielle og ikke-finansielle prestasjoner over minimum to år.
5. Fastsettelse av variabel godtgjørelse skal baseres på en vurdering basert på vedkomende persons prestasjoner, samt forretningsenhetens og konsernets resultater som helhet. Ved måling av risiko skal det tas høyde for samtlige risikoer som følger av finansforetakets virksomhet, inkludert kostnaden for kapital og likviditet som finansforetaket trenger.

6. Minst halvparten av variabel godtgjørelse skal gis i form av egenkapitalbevis i SpareBank 1 Nord-Norge. Råderetten til slike egenkapitalbevis skal overføres pro rata over en periode på 3 år fra tidspunktet den variable godtgjørelsen ble fastsatt. I denne perioden kan egenkapitalbevisene ikke fritt disponeres av den ansatte. Perioden skal ta hensyn til foretakets underliggende forretningscyklus og risikoen i foretaket. Slik del av variabel godtgjørelse skal reduseres dersom enten resultatutviklingen i foretaket eller etterfølgende resultater tilsier dette.
7. Samlet variabel godtgjørelse skal ikke begrense konsernets evne til å styrke den ansvarlige kapitalen.
8. Eventuelle individuelle, variable bonusordninger avkortes krone for krone med eventuelt tildelt overskuddsdeling (konsern- eller selskapsbonus).
9. Variabel godtgjørelse utbetales ikke gjennom eierandeler i tilknyttede selskaper (indre selskap), eller på annen måte som innebærer en omgåelse av foretakets regelverk for godtgjørelse.
10. Ledende ansatte skal ikke ha avtaler eller forsikringer som sikrer mot bortfall av prestasjonsbetinget godtgjørelse.
11. Godtgjørelse til ansatte med kontrollansvar skal være uavhengig av resultatet i forretningsområdet som de kontrollerer.

Konsernsjefen, eller den vedkommende delegerer oppgaver til, er ansvarlig for årlig å fremlegge saksfremlegg for godtgjørelsesutvalget ved tildeleging av variabel godtgjørelse for ledende ansatte for godtgjørelsesutvalget. Utvalget fremmer saken for styret.

Avvik fra anbefalingens punkt 12: Ingen.

ANBEFALINGENS PUNKT 13: INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

Informasjon og effektiv kommunikasjon underbygger tillitsforholdet mellom eiere, styret og ledelsen, og sørger for at bankens interessentgrupper har mulighet til løpende å vurdere og forholde seg til banken. Bankens informasjonspolitikk legger derfor vekt på en aktiv dialog med bankens ulike interessegrupper, der åpenhet, forutsigbarhet og innsyn settes i fokus.

Banken legger videre vekt på at korrekt, relevant og tidsriktig informasjon om bankens utvikling og resultater skal skape tillit i investormarkedet. Informasjon til markedet formidles gjennom

kvartalsvise investorpresentasjoner, hjemmesiden og børs- og pressemeldinger. Det avholdes også regelmessige presentasjoner for internasjonale samarbeidspartnere, långivere, investorer og andre interessegrupper.

Den åpne informasjonspraksisen følger de til enhver tid gjeldende taushetspliktsregler.

SpareBank 1 Nord-Norges finanskalender offentliggjøres på bankens hjemmeside.

Avvik fra anbefalingens punkt 13: Ingen.

ANBEFALINGENS PUNKT 14: SELSKAPSOVERTAKELSE

Den som vil gjennomføre erverv som vil medføre at vedkommende blir eier av en kvalifisert eierandel i en sparebank, må på forhånd sende melding om dette til Finanstilsynet, jf. Finansforetaksloven § 6-1. Det samme gjelder erverv som vil medføre at en kvalifisert eierandel økes slik at den vil utgjøre eller overstige henholdsvis 20, 30 eller 50 % av kapitalen eller stemmene i finansforetaket, eller slik at eierandelen gir bestemmende innflytelse som nevnt i allmennaksjeloven § 1-3, i finansforetaket.

Oversikt over de 20 største egenkapitalbevisene i SpareBank 1 Nord-Norge finnes i noter til regnskapet og på bankens hjemmeside.

Avvik fra anbefalingens punkt 14:

Lovpålagte eierbegrensninger.

ANBEFALINGENS PUNKT 15: REVISOR

Ekstern revisor velges av representantskapet etter innstilling fra revisjonsutvalget. Banken har samme revisor i morselskapet og alle datterselskapene. Ekstern revisor legger frem en årlig plan for revisjonsutvalget, med hovedtrekkene for gjennomføringen av revisjonsarbeidet.

Revisor deltar i styremøter som behandler årsregnskapet og i revisjonsutvalgets møter som behandler regnskapet. I tillegg gjennomgås konsernets internkontroll, herunder identifisering av svakheter og forslag til forbedringer. Styret avholder minst ett årlig møte med revisor uten at konsernsjefen eller andre fra den daglige ledelsen er til stede.

Ekstern revisor avgir beretning til representantskapet om disse forholdene.

Det er fastsatt retningslinjer for den daglige ledelsens adgang til å benytte revisor til andre tjenester enn revisjon. Representantskapet fastsetter revisors honorar.

Avvik fra anbefalingens punkt 15: Ingen.

REDEGJØRELSE OM SAMFUNNSANSVAR

Under følger en redegjørelse om bankens arbeid med organisasjon og HR, inkludert informasjon om likestilling og mangfold, samt helse, miljø og sikkerhet. Disse forholdene omtales mer utfyllende i en egen HR-rapport, som er tilgjengelig på bærekraftsbiblioteket på bankens hjemmeside (<https://www.SpareBank 1.no/nb/nord-norge/om-oss/baerekraft/baerekraftsbibliotek.html>).

Videre følger en redegjørelse om bankens arbeid med bærekraft og samfunnsansvar. SpareBank 1 Nord-Norge har en egen rapport om bærekraft og samfunnsansvar som er bygget opp i tråd med GRI-standard (Global Reporting Initiative). Denne er også tilgjengelig på bærekraftsbiblioteket på bankens hjemmeside (<https://www.SpareBank 1.no/nb/nord-norge/om-oss/baerekraft/baerekraftsbibliotek.html>). Her finnes mer informasjon om konsernets målsetninger og arbeid innenfor bærekraft og samfunnsansvar.

ORGANISASJON OG HR

SpareBank 1 Nord-Norge skal til enhver tid ha rett antall kvalifiserte ansatte til rett sted og tid, rammet inn av konsernets forretnings- og risikostrategi.

Rundt 900 engasjerte og dyktige ansatte har i 2021 bidratt til at konsernet har levert på sine strategiske og finansielle mål, og det i et år som på mange måter har krevd mye tilpasning og tålmodighet. En enkel forklaring til hvorfor konsernet har lyktes kan hentes ut fra resultatene i den årlige ansattundersøkelsen. På en skala fra 0-100 (Helt uenig-Helt enig) scorer de ansatte i konsernet i gjennomsnitt 85 på spørsmålet "Jeg er sterkt engasjert i jobben og oppgavene mine".

SpareBank 1 Nord-Norge er en attraktiv arbeidsplass i landsdelen. I 2021 viste Universums undersøkelse om Norges mest attraktive arbeidsgiver at SpareBank 1 fortsatt ligger på 4.-plass blant økonomistudentene, det tyder på at merkevaren er attraktiv.

2020 ble omtalt som et annerledesår. 2021 har flere likhetstrekk. Lokale og nasjonale påbud la føringer for arbeidshverdagen til de ansatte, og ikke minst hvordan kundekontakten forløp. Erfaringer med hjemmekontor ble kartlagt gjennom prosjektet fremtidens arbeidsformer, der hele 82 % av konsernet kom med sine tilbakemeldinger. Dette medfører at konsernets hybridkontor-løsning kan tilpasses i tråd med både medarbeiderperspektivet, hjemmekontorforskriften og arbeidsgivers behov. Virksomhetsoverdragelsen mellom SpareBank 1 Nord-Norge og Helgeland Sparebank ble sluttført i løpet av oktober 2021. Dette har vært en lang prosess som krevde mye av alle involverte på begge sider, både arbeidsmiljømessig, arbeidsrettslig og teknisk. I forbindelse med overdragelsen ble SpareBank 1 Nord-Norges bankdrift ved kontorene i Sandnessjøen, Mosjøen, Brønnøysund og Mo i Rana lagt ned. SpareBank 1 Nord-Norge er fortsatt til stede ved disse kontorene gjennom datterselskapene EiendomsMegler 1 Nord-Norge og SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge.

I 2021 ferdigstilte SpareBank 1 Nord-Norge et større arbeid om ansattegodter, med fokus på pensjons- og forsikringsordninger. De største endringene ble en nedleggelse av ytelsespensjonsordningen fra 31.12.21, og en styrkning av innskuddspensjonsordningen.

LIKESTILLING OG MANGFOLD

Mangfold på alle nivåer i organisasjonen øker evnen til innovasjon og styrker konkurransekraften. Gjennom en systematisk tilnærming til kjønnsbalanse i rekruttering, bemanning og lønn, har konsernets ledelse bidratt til økt mangfold i 2021.

I 2020 var det gledelig å kunne konstatere at kvinneandelen i konsernets styre, og øvrige styrer til datterselskaper var på over 40 %. I 2021 kan konsernet vise til at kvinneandelen blant ledere (innehar personalansvar) også er på over 40 %.

Toppledelsen består av 3 kvinner og 6 menn. Kjønnsbalansen blant øvrige ansatte er 52 % kvinner og 48 % menn.

Det er ikke avdekket noen generelle kjønns spesifikke lønnsforskjeller i 2021 – men vi ser fortsatt at menn innehar flertallet av de tyngste fagstillingene, noe som gir en skjevhet i lønn mellom kjønnene. Konsernet signerte det nye initiativet, Kvinner i finans-charteret i 2021 for å styrke dette arbeidet ytterligere.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Konsernet har de siste årene hatt et veldig lavt sykefravær (lege og egenmeldt). For 2021 ser vi at sykefraværet går opp fra 3,51 % til 4,71 %. Dette er en økning på 1837 dager. Selv om det er en relativt merkbar økning, er konsernet godt under landsgjennomsnittet på 6,58 % (SSB 3.kvartal 2021).

Samarbeidet mellom arbeidsgiver, vernetjeneste og tillitsvalgte har vært godt i 2021. Hjertestarterkurs, kompetanseheving i AKAN-utvalg/kontakter og ny rutine for digital vernerunde er gode eksempler på dette. Ansattundersøkelsen har i flere år på rad hatt høy oppslutning. I 2021 kan konsernet vise til en deltakelse på 91 %. Til tross for en mer digital arbeidshverdag, viser resultater fra undersøkelsen gode resultater for engasjement og arbeidsmiljø. Undersøkelsen viser derimot også at arbeidsmengde, tidspress & tidsfrister og høye resultatkrav gir utslag på stress hos flere ansatte i konsernet.

De største utfordringene med å finne kompetent og relevant arbeidskraft til konsernets stillinger ligger i finanssentre utenom Tromsø og Bodø og utvalgte fag- og spesialiststillinger, samt enkelte lederstillinger på de større lokasjonene i landsdelen.

BÆREKRAFT OG SAMFUNNSANSVAR

Bærekraft og ESG (Environmental, Social og Governance) står høyt på agendaen i verden. Klimarisiko påvirker finansiell stabilitet i fremtiden, og finansmarkedet har en sentral rolle i det grønne skiftet. Som et av verdens nordligste finanskonsern skal SpareBank 1 Nord-Norge særlig ta hensyn til forhold som angår arktiske områder. Dette området har i 2021 hatt en høy prioritet både i SpareBank 1 Nord-Norge, og hos kunder, investorer, ansatte og samfunnet for øvrig. Bærekraft er derfor ett av de styrende prinsippene i ny forretningsstrategi og ESG-risiko er en del av konsernets risikostrategi med kvartalsvis rapportering til styret.

SpareBank 1 Nord-Norge har et mål om å bidra til et grønnere verdipapirmarked. De viktigste virkemidlene i denne sammenhengen er konsernets grønne ut- og innlån samt investeringene som gjøres i forbindelse med likviditetsstyringen. Utvikling av grønne rammeverk har derfor vært en viktig prioritet i året som har gått. Ved utgangen av 2021 utgjorde den ESG-klassifiserte delen av konsernets portefølje 12,7 mrd. kroner, fordelt på grønne boliglån, lån til næringseiendom, fornybar energi, elektriske biler, fiskeri og akvakultur. Med dette som utgangspunkt kunne konsernet utstede sin første grønne obligasjon i året som gikk. Obligasjonen har en løpetid på 6 år pålydende 130 millioner CHF.

ESG-risiko defineres som risiko som oppstår som følge av forhold knyttet til klima, samfunnsansvar og selskapsstyring. Dette er en fremvoksende risiko, med økte forventninger og krav fra tilsynsmyndigheter og forbrukere. I tillegg til å være en egen risikotype, er ESG-risiko også en underliggende risikodriver for øvrige risikotyper (særlig kredittrisiko, markedsrisiko, operasjonell risiko og compliancerisiko). Området inngår derfor som en del av konsernets risikostrategi og måler både klimarisiko, sosial risiko og forhold som går på selskapsstyring. Det er ikke registrert noen brudd på konsernets Bærekraftspolicy i året som har vært.

SpareBank 1 Nord-Norge har et mål om å redusere eget klimagassutslipp med 40 % fra perioden 2016-2026. Resultat for 2021 er en reduksjon i klimagassutslipp på 24% sammenlignet med året før. Den store reduksjonen skyldes i hovedsak reduksjon i reisevirksomhet samt økt bruk av hjemmekontor som følger av restriksjoner knyttet til covid-19 pandemien.

SpareBank 1 Nord-Norge har et mål om å bidra positivt til samtlige av FNs bærekraftsmål med et spesielt fokus på bærekraftsmål nr 8 – Anstendig arbeid og økonomisk vekst, 13 Stoppe klima-

endringene og 14 – liv under vann. Gjennom Samfunnsløftet har konsernet bidratt med 175 mill. kroner til tiltak i hele landsdelen som jobber for å nå ett eller flere av FNs bærekraftsmål. Fordeling av antall prosjektet per FNs bærekraftsmål kan leses i konsernets rapport om bærekraft og samfunnsansvar.

SpareBank 1 Nord-Norge baserer sitt arbeid med bærekraft på internasjonalt anerkjente standarder og har i 2021 jobbet videre med å implementere prinsippene fra UNEP FI's (United Nations Environment Programme Financial Initiative) Principles for Responsible Banking, rapporter til UN Global Compact og følger anbefalinger i rammeverket til TCFD (The Task Force on Climate-Related Financial Disclosures).

EUs taksonomi for bærekraftige investeringer har fått mye oppmerksomhet i året som har gått. SpareBank 1 Nord-Norge følger utviklingen på denne og andre regulatoriske endringer innenfor ESG-området tett og vil inkludere dette i styringsdokumenter, der det er aktuelt.

SpareBank 1 Nord-Norge har en egen rapport om bærekraft og samfunnsansvar som er bygget opp i tråd med GRI-standard (Global Reporting Initiative). Denne kan leses på konsernets nettside. Her finnes mer informasjon om konsernets målsetninger og arbeid innenfor bærekraft og samfunnsansvar.

Tromsø, 23.02.22

Styret for SpareBank 1 Nord-Norge

Kjersti Terese Stormo
(nestleder)

Trude Sletli

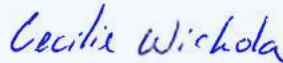
Kim Daniel Arthur

Kathrine Tveiterås

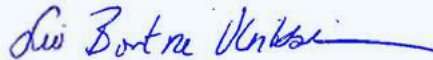
Lisbeth Berg-Hansen

Cecilie Bjølgerud Wirkola
(ansattevalgt)

Kjetil Berntsen
(ansattevalgt)

Liv Bortne Ulriksen
(konsernsjef)

Årsregnskap 2021

ÅRSREGNSKAP - RESULTATREGNSKAP

66

ÅRSREGNSKAP 2021

MORBANK				KONSERN	
2020	2021	BELØP I MILL KRONER	NOTER	2021	2020
2 639	2 251	Renteinntekter	19	2 542	2 927
864	534	Rentekostnader	19	528	859
1 775	1 717	Netto renteinntekter		2 014	2 068
939	1 022	Provisjonsinntekter	20	1 267	1 161
70	68	Provisjonskostnader	20	96	82
11	123	Andre inntekter	20	328	220
880	1 077	Netto provisjons- og andre inntekter		1 499	1 299
44	36	Utbytte	21	36	44
351	757	Inntekt av eierinteresser	21	532	554
95	221	Gevinst/tap og netto verdiendringer på finansielle eiendeler	21	226	95
490	1 014	Netto inntekter fra finansielle eiendeler		794	693
3 145	3 808	Sum netto inntekter		4 307	4 060
590	632	Personalkostnader	22, 23, 24	936	869
596	653	Andre driftskostnader	23, 31, 32	812	757
1 186	1 285	Sum kostnader		1 748	1 626
1 959	2 523	Resultat før tap		2 559	2 434
290	- 70	Tap	13	- 235	332
1 669	2 593	Resultat før skatt		2 794	2 102
304	395	Skatt	25	499	360
1 365	2 198	Resultat for regnskapsåret		2 295	1 742
		Resultatet for regnskapsåret tilordnes:			
		Kontrollerende interesses andel		2 283	
		Ikke-kontrollerende interesses andel		12	
		Resultat per egenkapitalbevis			
6,22	10,15	Resultat per egenkapitalbevis, justert for renter fondsobligasjoner 1)		10,24	7,89
		Utvidet resultatregnskap			
1 365	2 198	Resultat for regnskapsåret		2 295	1 742
		Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat			
		Andel utvidet resultat fra felleskontrollert virksomhet		4	17
2	-98	Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger		-101	-1
	- 25	Skatt		- 26	
2	- 73	Sum		- 71	16
		Poster som vil bli reklassifisert til resultat			
-27	-15	Netto endring i virkelig verdi finansielle eiendeler tilgjengelig for salg		-15	-27
		Andel utvidet resultat fra felleskontrollert virksomhet		18	10
		Skatt			
- 27	- 15	Sum		3	- 17
1 340	2 110	Totalresultat for regnskapsåret		2 227	1 741
		Totalresultat per egenkapitalbevis			
6,10	9,74	Resultat per egenkapitalbevis, justert for renter fondsobligasjoner 1)		10,15	7,89

1) Resultat, justert for renter fondsobligasjoner, multiplisert med egenkapitalbeviserens andel av resultatet dividert på antall egenkapitalbevis.

ÅRSREGNSKAP - BALANSE

MORBANK			KONSERN		
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	NOTER	31.12.21	31.12.20
		Eiendeler			
360	399	Kontanter og fordringer på sentralbanker		399	360
6 923	7 491	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	10	1 365	1 534
81 346	81 558	Netto utlån til og fordringer på kunder	11, 13, 14	89 343	88 214
705	1 504	Aksjer og andeler	21, 29	1 519	714
18 079	19 150	Sertifikater og obligasjoner	21, 28	19 150	18 079
1 777	1 089	Finansielle derivater	16, 21	1 089	1 777
1 413	1 274	Investering i konsernselskaper	30		
3 541	3 446	Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	30	4 837	4 810
570	460	Eiendom, anlegg og utstyr	31	859	975
		Immatrielle eiendeler	33	116	113
551	306	Andre eiendeler	34	503	722
115 265	116 677	Sum eiendeler		119 180	117 298
		Gjeld			
1 274	1 123	Gjeld til kredittinstitusjoner	10	1 092	1 272
73 220	76 208	Innskudd fra og gjeld til kunder	35	76 149	73 158
23 167	17 527	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	36	17 527	23 167
1 356	602	Finansielle derivater	16	602	1 356
1 335	1 907	Andre forpliktelser	24, 25, 37	2 470	1 818
358	9	Utsatt skatt	25	127	455
1 050	4 560	Ansvarlig lånekapital	38	4 560	1 050
101 760	101 936	Sum gjeld		102 527	102 276
		Egenkapital			
1 807	1 807	Eierandelskapital	41	1 807	1 807
843	843	Overkursfond		843	843
780	780	Fondsobligasjon	38	780	780
3 253	3 845	Utjevningsfond		3 845	3 253
6 254	7 392	Sparebankens fond		7 392	6 254
573	120	Gavefond		120	573
15	0	Fond for urealiserte gevinster		0	15
- 20	- 46	Annen egenkapital		1 669	1 497
		Ikke-kontrollerende interesser		197	0
13 505	14 741	Sum egenkapital		16 653	15 022
115 265	116 677	Sum egenkapital og gjeld		119 180	117 298

Tromsø, 23.02.22

Styret for SpareBank 1 Nord-Norge

Kjersti Terese Stormo
(nestleder)

Trude Slettl

Kim Daniel Arthur

Kathrine Tveiterås

Lisbeth Berg-Hansen

Cecilie Bjølgerud Wirkola
(ansattevalgt)

Kjetil Berntsen
(ansattevalgt)

Liv Bortne Ulriksen
(konsernsjef)

ÅRSREGNSKAP - ENDRINGER I EGENKAPITALEN

68

ÅRSREGNSKAP 2021

MORBANK

BELØP I MILL. KRONER	EIER- ANDELS- KAPITAL	OVER- KURS- FOND	FONDS- OBLIGA- SJON	UTJEVN- INGS- FOND	SPARE- BANKENS FOND	FOND FOR UREALISERTE GEVINSTER	GAVE- FOND	ANNEN EGEN- KAPITAL	SUM EGEN- KAPITAL
Egenkapital 01.01.20	1 807	843	780	3 035	5 990	42	585	- 17	13 065
Totalresultat for regnskapsåret									
Resultat for regnskapsåret				633	279		453		1 365
<i>Utvidede resultatposter:</i>									
Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger								2	2
Netto endring i virkelig verdi finansielle investeringer tilgjengelig for salg						-27			-27
Sum utvidede resultatposter						- 27		2	- 25
Totalresultat for regnskapsåret				633	279	- 27	453	2	1 340
Transaksjoner med eierne									
Utbetalt utbytte for 2019/ Utdelinger				- 402			- 465		- 867
Renter hybridkapital forrige år fordelt				- 13	- 15			28	0
Årets renter hybridkapital								- 33	- 33
Sum transaksjoner med eierne				- 415	- 15		- 465	- 5	- 900
Egenkapital 31.12.20	1 807	843	780	3 253	6 254	15	573	- 20	13 505
Totalresultat for regnskapsåret									
Resultat for regnskapsåret				1 019	1 179				2 198
<i>Utvidede resultatposter:</i>									
Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger				-20	-23			-55	-98
Netto endring i virkelig verdi finansielle investeringer tilgjengelig for salg						-15			-15
Skatt på utvidede resultatposter								-25	-25
Sum utvidede resultatposter				- 20	- 23	- 15		- 30	- 88
Totalresultat for regnskapsåret				999	1 156	- 15	0	- 30	2 110
Transaksjoner med eierne									
Utbetalt utbytte for 2020/ Utdelinger				- 392			- 453		- 845
Renter hybridkapital forrige år fordelt				- 15	- 18			33	0
Årets renter hybridkapital								- 29	- 29
Sum transaksjoner med eierne				- 407	- 18		- 453	4	- 874
Egenkapital 31.12.21	1 807	843	780	3 845	7 392	0	120	- 46	14 741

KONSERN

BELØP I MILL. KRONER	EIER- ANDELS- KAPITAL	OVER- KURS- FOND	FONDS- OBLIGA- SJON	UTJEVN- INGS- FOND	SPARE- BANKENS FOND	FOND FOR UREALISERTE GEVINSTER	GAVE- FOND	ANNEN EGEN- KAPITAL	SUM KONTR. INTERESSER	IKKE- KONTR. INTERESSER	SUM EGEN- KAPITAL
Egenkapital 01.01.20	1 807	843	780	3 035	5 990	42	585	1 090	14 172		14 172
Totalresultat for regnskapsåret											
Resultat for regnskapsåret				633	279		453	377	1 742		1 742
<i>Utvidede resultatposter:</i>											
Andel utvidet resultat fra felleskontrollert virksomhet								27	27		27
Netto endring i virkelig verdi finansielle investeringer tilgjengelig for salg						- 27			- 27		- 27
Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger								- 1	- 1		- 1
Sum utvidede resultatposter						- 27		26	- 1		- 1
Totalresultat for regnskapsåret				633	279	- 27	453	403	1 741		1 741
Transaksjoner med eierne											
Utbetalt utbytte for 2019/Utdelinger				- 402			- 465		- 867		- 867
Renter hybridkapital forrige år fordelt				- 13	- 15			28	0		0
Årets renter hybridkapital								- 33	- 33		- 33
Andre føringer mot EK i DS, TS og FKV								9	9		9
Sum transaksjoner med eierne				- 415	- 15		- 465	4	- 891		- 891
Egenkapital 31.12.20	1 807	843	780	3 253	6 254	15	573	1 497	15 022		15 022
Totalresultat for regnskapsåret											
Resultat for regnskapsåret				1 019	1 179			85	2 283	12	2 295
<i>Utvidede resultatposter:</i>											
Andel utvidet resultat fra felleskontrollert virksomhet								22	22		22
Netto endring i virkelig verdi finansielle investeringer tilgjengelig for salg						- 15			- 15		- 15
Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger				- 20	- 23			- 58	- 101		- 101
Skatt på utvidede resultatposter								- 26	- 26		- 26
Sum utvidede resultatposter				- 20	- 23	- 15	0	- 10	- 68		- 68
Totalresultat for regnskapsåret				999	1 156	- 15	0	75	2 215	12	2 227
Transaksjoner med eierne											
Endring kontrollerende interesser								102	102	185	287
Utbetalt utbytte for 2020/Utdelinger				- 392			- 453		- 845		- 845
Renter hybridkapital forrige år fordelt				- 15	- 18			33	0		0
Årets renter hybridkapital								- 29	- 29		- 29
Andre føringer mot EK i DS, TS og FKV								- 9	- 9		- 9
Sum transaksjoner med eierne				- 407	- 18		- 453	97	- 781	185	- 596
Egenkapital 31.12.21	1 807	843	780	3 845	7 392	0	120	1 669	16 456	197	16 653

ÅRSREGNSKAP - KONTANTSTRØMOPPSTILLING

70

ÅRSREGNSKAP 2021

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
1 669	2 593	Resultat før skatt	2 794	2 102
94	78	+ Ordinære avskrivninger	104	109
	4	+ Nedskrivninger og gevinst/tap anleggsmidler	4	
290	- 70	+ Tap på utlån, garantier m.v.	- 235	332
304	395	- Skattekostnader/Resultat virksomhet holdt for salg	499	360
1 749	2 210	Tilført fra årets drift	2 168	2 183
807	- 570	Endring diverse gjeld: + økning/- nedgang	- 454	765
- 582	933	Endring diverse fordringer: - økning/+ nedgang	904	- 749
-3 847	- 710	Endring utlån til og fordringer på kunder: - økning/+ nedgang	- 725	-3 791
-2 166	-1 870	Endring kortsiktige verdipapirer: - økning/+ nedgang	-1 876	-2 165
5 146	2 988	Endring innskudd fra og gjeld til kunder: + økning/- nedgang	2 991	5 128
710	- 151	Endring gjeld til kredittinstitusjoner: + økning/- nedgang	- 180	709
1 817	2 830	A. Netto likviditetsendring fra virksomhet	2 828	2 080
-191	-29	Investeringer i varige driftsmidler	- 49	- 68
	57	Salg av varige driftsmidler	57	
- 240	- 274	Utbetalinger tilknyttede selskap/datterselskap	- 274	- 240
62	508	Innbetalinger/Endringer tilknyttede selskap/datterselskap	409	- 313
-369	262	B. Likviditetsendring fra investeringer	143	-621
- 33	- 29	Utbetalte renter hybridkapital	- 29	- 33
- 40	- 49	Utbetalinger leasing	- 53	- 51
- 867	- 845	Utbetalt utbytte egenkapitalbevis/utdelinger	- 845	- 867
-6 699	-4 640	Utbetalinger gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-4 640	-6 699
5 080	0	Innbetalinger/Endringer gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	5 080
	- 501	Utbetaling ansvarlig lånekapital/eierandelskapital	- 501	
	3 011	Innbetaling ansvarlig lånekapital/eierandelskapital	3 011	
		Innbetaling fra ikke kontrollerende interesser	125	
-2 559	-3 053	C. Likviditetsendring fra finansiering	-2 932	-2 570
-1 111	39	A + B + C. Sum endring likvider	39	-1 111
1 471	360	+ Likviditetsbeholdning ved periodens begynnelse	360	1 471
360	399	= Likviditetsbeholdning ved periodens slutt	399	360

Likviditetsbeholdningen er definert som kontanter og fordringer på sentralbanken.

ENDRING I FORPLIKTELSE FRA FINANSIERING

BELØP I MILL. KRONER	SENIOR OBLIGASJONSGJELD	ETTERSTILT OBLIGASJONSGJELD	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL
Balanse per 01.01.21	22 166	1 000	1 050
Endringer fra finansielle kontantstrømmer			
Utstedt		2 505	500
Tilbakekjøp	-1 935		
Forfall eksl. tilbakekjøp	-2 627		- 500
Sum endringer fra finansielle kontantstrømmer	-4 562	2 505	
Valutaeffekter			
Endring virkelig verdi	- 49	- 1	
Endring påløpte renter	- 28	5	1
Balanse per 31.12.21	17 527	3 509	1 051

Årsregnskap - Noter

NOTE	SIDE	NOTE	SIDE	
1	Generell informasjon	72		
2	Regnskapsprinsipper	72		
3	Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper	82		
4	Segmentinformasjon	83		
5	Kapitaldekning	84		
6	Finansiell risikostyring	87		
	KREDITTRISIKO			
7	Kreditteksponering for hver interne risikoring	92		
8	Maksimal kreditttrisikoeksponering	93		
9	Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler	97		
10	Kredittinstitusjoner - fordringer og gjeld	99		
11	Utlån	100		
12	Overføring av finansielle eiendeler	109		
13	Tapkostnader og avsetninger for forventet tap	110		
	MARKEDSRISIKO			
14	Markedsrisiko knyttet til renterisiko	116		
15	Markedsrisiko knyttet til valutarisiko	117		
16	Finansielle derivater	117		
	LIKVIDITETSRISIKO			
17	Gjenværende kontraktsmessig løpetid på forpliktelser	119		
18	Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser	121		
		RESULTATREGNSKAPET		
		19	Netto renteinntekter	125
		20	Netto provisjonsinntekter og andre driftsinntekter	126
		21	Inntekter fra andre finansielle investeringer	127
		22	Personalkostnader, ytelser, egenkapitalbevis og lån til styret og ledende ansatte	128
		23	Driftskostnader	129
		24	Pensjoner	130
		25	Skatt	132
			BALANSE	
		26	Finansielle instrumenter til virkelig verdi	133
		27	Virkelig verdi på finansielle instrumenter til amortisert kost	136
		28	Sertifikater og obligasjoner	138
		29	Aksjer	139
		30	Eierinteresser i konsernselskap, tilknyttede selskap og felles kontrollerte virksomheter	141
		31	Eiendom, anlegg og utstyr	144
		32	Leieavtaler	145
		33	Immatrielle eiendeler	146
		34	Andre eiendeler	146
		35	Innskudd fra kunder	147
		36	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	148
		37	Andre forpliktelser	149
		38	Ansvarlig lånekapital og etterstilt gjeld	150
		39	Oppkjøp av virksomheter/fusjon	150
			ANDRE OPPLYSNINGER	
		40	Nærstående parter	151
		41	Eierandelskapital og eierstruktur	153
		42	Årsdisponeringer	156
		43	Hendelser etter balansedagen	157

Årsregnskap - noter

NOTE 1 GENERELL INFORMASJON

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Sparebank 1 Nord-Norge er et selvstendig norsk finanskonsern i SpareBank 1-alliansen, med egen kapitalbevis og obligasjoner notert på Oslo Børs.

Vi kjenner Nord-Norge og er en ledende leverandør av finansielle løsninger til kunder med basis i det nordnorske markedet.

Ved utgangen av året hadde konsernet 15 finanssentre i Nord-Norge.

FORRETNINGSADRESSE

SpareBank 1 Nord-Norge har hovedkontor i Tromsø, med forretningsadresse Storgata 65, 9008 Tromsø.

DATO FOR VEDTAK AV KONSERNREGNSKAPET

Foreløpig årsregnskap for 2021 er vedtatt av styret 09.02.22

Endelig årsregnskap for 2021 er vedtatt av styret 23.02.22

Årsregnskap for 2021 vedtas på representantskapsmøtet 24.03.22

Utbytte vil utbetales 12.04.22.

Se for øvrig note 43 for mer detaljer.

REVISOR

Konsernets revisor er revisjonsselskapet KPMG v/ statsautorisert revisor Stig-Tore Richardsen.

NOTE 2 REGNSKAPSPRINSIPPER

1. Grunnlaget for utarbeidelse av årsregnskapet
2. Endring av regnskapsprinsipper
3. Presentasjonsvaluta
4. Konsolidering
5. Datterselskap
6. Tilknyttet selskap
7. Felleskontrollert virksomhet
8. Virksomhet holdt for salg
9. Klassifisering og verdsettelse av balanseposter
10. Innregning, fraregning og måling av finansielle eiendeler og forpliktelser
11. Utlån og tap på utlån
12. Tapsnedskrivning utlån
13. Misligholdte og tapsutsatte engasjementer
14. Immaterielle eiendeler
15. Eiendom, anlegg og utstyr
16. Overtatte eiendeler
17. Gjeld
18. Usikre forpliktelser
19. Ansvarlige lån og fondsobligasjoner
20. Renteinntekter og -kostnader
21. Provisjonsinntekter og -kostnader
22. Konstaterte tap
23. Transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta
24. Skatt
25. Pensjoner
26. Segmentrapportering
27. Hendelser etter balansedagen

1. GRUNNLAGET FOR UTARBEIDELSE AV ÅRSREGNSKAPET

Konsern- og morbankregnskapet 2021 for SpareBank 1 Nord-Norge er avlagt i samsvar med EU-godkjent IFRS (International Financial Reporting Standards), IAS (International Accounting Standards) og tilhørende fortolkninger som kan anvendes per 31.12.21.

Der ikke noe annet er særskilt presisert, er regnskapsprinsippene de samme for morbank og konsern. Regnskapet er basert på historisk kost-prinsippet, med unntak av finansielle eiendeler tilgjengelige for salg og finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet.

Anvendte regnskapsprinsipper er konsistente med prinsippene anvendt i foregående regnskapsperiode, med unntak av de endringene i IFRS som har blitt implementert av konsernet i inneværende regnskapsperiode. Nedenfor er det listet hvilke endringer i IFRS som har vært relevant for konsernet med virkning for regnskapsåret 2021.

Forslag til årsregnskap ble fastsatt av styret og konsernsjef på det tidspunkt som fremgår av datert og signert balanse. Årsregnskapet skal behandles av representantskapet 24.03.22 for endelig godkjennelse.

2. ENDRINGER AV REGNSKAPSPRINSIPPER

Nye standarder og fortolkninger som ennå ikke er tatt i bruk

IASB utstedte i 2020 utkast til ny standard for forsikringskontrakter IFRS 17 Insurance Contracts som vil erstatte dagens IFRS 4 Forsikringskontrakter. I 2021 kom det ytterligere mindre tillegg, og vil tre i kraft 01.01.23. IFRS 17 angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om forsikringskontrakter. Formålet med ny standard er en mer ensartet praksis i regnskapsføring av forsikringskontrakter.

Implementering av standarden kan få innvirkning på verdien av bankens investering i SpareBank 1 Gruppen AS.

SpareBank 1 Gruppen AS har et prosjekt for å kartlegge konsekvensene av de nye IFRS 17. Per 31.12.21 har prosjektet ikke fullt ut kvantifisert de

regnskapsmessige konsekvenser av de nye standardene, men er for øvrig rute til implementering per 01.01.23.

Øvrige IFRS og fortolkningsuttalelser som er utgitt frem til forslag til årsregnskap er fastsatt, og som ikke er obligatoriske å anvende per 31.12.21 antas, basert på de vurderinger som er gjort så langt, ikke å få vesentlig effekt for rapporterte tall.

3. PRESENTASJONSVALUTA

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens gjeldende valuta. Alle beløp er angitt i millioner kroner, med mindre noe annet er angitt.

4. KONSOLIDERING

Konsernregnskapet omfatter banken og alle datterselskap som ikke er planlagt avhendet i nær framtid og derfor skal klassifiseres som holdt for salg etter IFRS 5. Som datterselskap regnes alle selskap hvor banken har kontroll, det vil si makt til å styre et selskaps finansielle og driftsmessige prinsipper i den hensikt å oppnå fordeler av selskaps aktiviteter. Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg kontroll.

5. DATTERSELSKAP

Per 31.12.21 er følgende selskap fullt ut konsolidert inn i konsernregnskapet:

SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS (85 %)
SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS (100 %)
EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS (85 %)
SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS (85 %)
Fredrik Langes gate 20 AS (100 %)

Ved overtakelse av kontroll i et selskap (virksomhetssammenslutning), blir alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppført til virkelig verdi i samsvar med IFRS 3. Positiv differanse mellom virkelig verdi av kjøpsvederlaget og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppføres som goodwill, mens en eventuell negativ differanse inntektsføres ved kjøpet. Regnskapsføring av goodwill etter førstegangsinnregning er omtalt under avsnittet om immaterielle eiendeler. I morbankens balanse er eierandeler iht. IFRS i datterselskap, tilknyttede- og felleskontrollerte virksomheter bokført til kostpris.

I morbankens resultatregnskap fremkommer kun mottatte årlige utbytter fra datterselskap, samt resultat effekt av eventuelle nedskrivninger av verdi på aksjene (kostmetoden). I konsernregnskapet brukes egenkapitalmetoden, der resultater fra felleskontrollert virksomhet og tilknyttet selskap tas inn i konsernets resultatregnskap etter eierandel (enlinjeskonsolidering), og tas hensyn til i balanseført verdi på eierandelene i balansen. Døtrenes resultatregnskap og balanse konsolideres fullt ut, inn på respektive linjer i morbankens resultat- og balanseoppstilling. Konserninterne transaksjoner, mellomværende og urealisert fortjeneste mellom konsernselskapene er eliminert.

Bokførte verdier er testet for verdifall og eventuell nedskrivning.

6. TILKNYTTET SELSKAP

IAS 28 regulerer regnskapsføringen av investeringer i tilknyttede foretak. Det er et grunnvilkår for at bestemmelsen skal komme til anvendelse at «eierforetaket» har betydelig innflytelse over foretaket som det er investert i. «Betydelig innflytelse» er makt til å delta i de finansielle og driftsmessige prinsippavgjørelsene til foretaket som det er investert i, men har ikke kontroll over disse prinsippene.

Dersom et foretak direkte eller indirekte kontrollerer 20 % eller mer av stemmerettene i foretaket som det er investert i, antas det at foretaket har en betydelig innflytelse med mindre det klart kan godtgjøres at dette ikke er tilfelle. Motsatt gjelder at dersom et foretak direkte eller indirekte kontrollerer mindre enn 20 % av stemmerettene det er investert i, antas det at foretaket ikke har noen betydelig innflytelse, med mindre det klart kan godtgjøres at foretaket har slik innflytelse.

Hvorvidt det foreligger betydelig innflytelse fra et foretaks side kan vanligvis godtgjøres på en eller flere av følgende måter:

- Representasjon i styret eller tilsvarende styrende organer.
- Deltakelse i prosesser for fastsetting av prinsipper herunder deltakelse i avgjørelser om utbytte eller andre utdelinger.
- Vesentlige transaksjoner mellom foretaket og foretaket som det er investert i.
- Gjensidig utveksling av ledende personale, eller
- Levering av viktig teknisk informasjon.

Tilknyttede selskap føres i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden. Investeringen innregnes første gang til anskaffelseskost, og justeres deretter for endring i bankens andel av nettoeiendelene til det tilknyttede selskapet. Banken resultatfører sin andel av resultatet i det tilknyttede selskapet i konsernregnskapet, mens man i morbankens regnskap bokfører eierposten etter kostmetoden, tilsvarende som for datterselskap.

Det foreligger en avtale mellom selskapene i SpareBank 1-alliansen som regulerer disse forholdene.

Per 31.12.21 er følgende selskaper definert som «Tilknyttede selskaper» og er konsolidert inn etter egenkapitalmetoden:

- SpareBank 1 Boligkreditt AS (15,92 %)
- SpareBank 1 Næringskreditt AS (3,20 %)
- SpareBank 1 Kreditt AS (18,37 %)
- SpareBank 1 Betaling AS (18,57 %)
- SpareBank 1 Bank og Regnskap AS (25 %)
- SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS (14,53 %)
- SpareBank 1 Mobilitet Holding AS (30,66 %)
- SpareBank 1 Forvaltning AS (16,68 %)
- SpareBank 1 Kundepleie AS (33,33 %)

7. FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET

IFRS 11 regulerer felleskontrollerte ordninger/virksomhet – «Joint Arrangements» (FKV). Iht. IFRS er det to hovedkategorier av FKV, felleskontrollerte enheter («joint venture») og felleskontrollert drift/aktiviteter («joint operations»).

«En felleskontrollert ordning/virksomhet» har følgende kjennetegn:

- a. Partene er bundet av en kontraktmessig avtale.
- b. Den kontraktmessige avtalen gir to eller flere av disse partene felles kontroll over den felleskontrollerte ordningen/virksomheten.

«Felles kontroll» er den kontraktmessige avtalte delingen av kontroll over en felleskontrollert ordning/virksomhet, som bare foreligger når beslutninger om relevante aktiviteter krever enstemmighet mellom de partene som deler kontrollen.

Et foretak som er part i en felleskontrollert ordning, skal vurdere om den kontraktmessige avtalen i fellesskap gir alle parter eller en gruppe av partene kontroll over den felleskontrollerte ordningen. Alle parter, eller en gruppe av partene, kontrollerer den felleskontrollerte ordningen i fellesskap når de må

opptre sammen for å styre de aktivitetene som i betydelig grad påvirker avkastningen fra ordningen, dvs. de «relevante aktivitetene».

Når det er fastslått at alle parter, eller en gruppe av partene, har felles kontroll over den felleskontrollerte ordningen, foreligger felles kontroll bare når beslutninger om de relevante aktivitetene krever enstemmighet blant de partene som i fellesskap har kontroll over ordningen.

I en felleskontrollert ordning er det ingen enkeltstående part som kontrollerer ordningen alene. En part med felles kontroll over en felleskontrollert ordning kan hindre at noen av de andre partene eller en gruppe av parter kontrollerer ordningen.»

FKV foreligger i de tilfeller hvor to eller flere parter har felles kontroll over ordningen/ virksomheten. Partene må som hovedregel være bundet av en kontraktsmessig avtale som gir to eller flere av disse partene kontroll over den felleskontrollerte ordningen. Ved Joint Ventures kan kontrakt suppleres evt. erstattes av foretakets/enhetens vedtekter mv. som grunnlag for at to eller flere parter har kontroll. Parter med felles kontroll på virksomheten må kunne forhindre at noen annen part eller grupper av parter kan kontrollere virksomheten.

Slik det fremgår ovenfor er det tilstrekkelig at de partene som har en kontraktsmessig avtale om felles kontroll har det over de relevante aktivitetene. Følgelig vil de øvrige eierne ikke kunne forhindre beslutninger som partene som har felles kontroll har blitt enige om.

«Joint Operations» – deltakerne har rett til eiendeler og er ansvarlig for forpliktelser i den felleskontrollerte ordningen/virksomheten.

«Joint Ventures» – betingelse: en separat juridisk enhet er en nødvendig betingelse for at det skal foreligge joint venture.

Vurderingen av spørsmålet om det foreligger «Joint Operations» eller «Joint Ventures» må i stor grad baseres på en skjønnsutøvelse. I vurderingen må man bl.a. vurdere de kontraktsfestede betingelser mellom deltakerne/partene. Rettigheter til eiendeler og ansvar for virksomhetens gjeld styrer klassifiseringen, jf. ovenfor. Ved Joint Operations har partene rett til aktivaene, og er ansvarlig for passiva/gjelden til den felles virksomheten. Ved Joint Ventures har partene rett til netto eiendeler i den felles virksomheten.

Felleskontrollert virksomhet regnskapsføres i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden. I morbankens regnskap benyttes kostmetoden. Det foreligger en avtale mellom selskapene i SpareBank 1 -alliansen som regulerer disse forholdene. Per 31.12.21 er følgende selskaper definert som «Felleskontrollerte virksomheter» og er konsolidert inn etter egenkapitalmetoden:

SpareBank 1 Gruppen AS (19,5 %)
SpareBank 1 Utvikling DA (18,0 %)

8. ANLEGGSMIDDEL HOLDT FOR SALG OG AVVIKLET VIRKSOMHET

Eiendeler som bankens styre har besluttet skal selges, blir behandlet etter IFRS 5 dersom det er svært sannsynlig at eiendelene vil bli solgt innen 12 måneder. Denne typen eiendeler er i hovedsak overtatte eiendeler i forbindelse med tapsengasjement samt investering i datterselskap holdt for salg. Anleggsmidler og grupper av anleggsmidler og gjeld klassifisert som holdt for salg måles til den laveste verdien av tidligere balanseført verdi fratrukket salgskostnader. Resultat fra slik virksomhet samt tilhørende eiendeler og gjeld, presenteres på egen linje som holdt for salg. Konsernet hadde en slik eiendel som er solgt i 2020.

9. KLASSIFISERING OG VERDSETTELSE AV BALANSEPOSTER

Konsernets balanseposter er klassifisert avhengig av om de er finansielle eiendeler- og forpliktelser, eller øvrige poster.

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 er finansielle eiendeler klassifisert i tre målekategorier:

- virkelig verdi med verdiendring over resultatet
- virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultatregnskap (other comprehensive Income - OCI)
- amortisert kost

For finansielle eiendeler skilles det mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter, hvor gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en

forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer måles til amortisert kost. Det meste av konsernets utlån er klassifisert i denne klassen.

Instrumenter med kontraktsfestede kontantstrømmer, som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell for salg, måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet. Konsernets boliglån som skal selges til SpareBank 1 Boligkreditt ligger i denne klassen.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost, eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet, dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. Konsernets fastrenteutlån ligger i denne kategorien.

Instrumenter med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer, og som holdes i en forretningsmodell både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer, og for salg, skal måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

Konsernet har per 31.12.21 ingen slike poster.

Øvrige gjeldsinstrumenter måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktsfestede kontantstrømmer. Konsernets portefølje av sertifikater og obligasjoner ligger i denne klassen.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter

Alle derivater i konsernet måles til virkelig verdi med verdiendring i resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter bokføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring.

Investeringer i egenkapitalinstrumenter måles i balansen til virkelig verdi. Verdiendringer føres som hovedregel i det ordinære resultatet, men et egenkapitalinstrument, som ikke er holdt for handelsformål og som ikke er et betinget vederlag

etter en virksomhetsoverdragelse, er utpekt som målt til virkelig verdi med verdiendringer over OCI.

Finansielle forpliktelser

Etter IFRS 9 er finansielle forpliktelser, hvor formålet er å inndrive kontraktsfestede kontantstrømmer, klassifisert til amortisert kost. Opsjonen fra IAS 39 om å benytte virkelig verdi ved verdsettelse av finansielle forpliktelser, er videreført i IFRS 9.

Konsernets gjeld og kundeinnskudd er klassifisert til amortisert kost.

Sikring

Konsernet benytter derivater i operasjonelt sikringsøyemed for å minimere renterisiko på fastrenteinstrumenter. Banken vurderer og dokumenterer sikringens effektivitet, både ved første gangs klassifisering og på løpende basis. Ved virkelig verdi-sikring, blir verdiendring av den sikrede risiko regnskapsført og endringer fra inngående balanse blir resultatført. Banken benytter seg ikke av kontantstrømsikring.

Konsernet benytter seg av virkelig verdi-sikring som sikringsbokføringsprinsipp for innlån med fast rente. Virkelig verdi-sikring er en sikring av eksponeringen for endringer i virkelig verdi av en innregnet eiendel eller forpliktelse eller et uinnregnet bindende tilsagn, eller en identifisert andel av en slik eiendel, forpliktelse eller bindende tilsagn som er henførbart til en særlig risiko, og som kan påvirke resultatet.

Sikringsbokføring innregner de utlignende virkningene på resultatet knyttet til endringer i de virkelige verdiene av sikringsinstrumentet og sikringsobjektet.

IFRS 9 forenkler kravene for sikringsbokføring sammenlignet med IAS 39. Kravet om en sikringseffektivitet på 80–125 % er fjernet og erstattet med mer kvalitative krav, herunder at det skal være en økonomisk sammenheng mellom sikringsinstrument og sikringsobjekt, og at kredittrisiko ikke skal dominere verdiendringene til sikringsinstrumentet. Sikringsdokumentasjon kreves fortsatt.

Øvrige balanseposter eiendeler og gjeld

Alle andre eiendels- og gjeldsposter i balansen som ikke er finansielle, omfattes ikke av IFRS 9, men øvrig IFRS-regelverk, og er verdsatt til amortisert kost.

10. INNREGNING, FRAREGNING OG MÅLING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE

Virkelig verdi er den pris som ville blitt oppnådd ved salg av en eiendel eller betalt for overføring av en forpliktelse i en velordnet transaksjon mellom markedsdeltakere på måletidspunktet.

En finansiell eiendels eller finansiell forpliktelses amortiserte kost er det beløp som den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen måles til ved førstegangsinnregning, minus tilbakebetalinger på hovedstolen, pluss eller minus kumulativ amortisering ved en effektiv rente-metode, av enhver differanse mellom dette førstegangsbeløpet og forfallsbeløpet, og minus en eventuell reduksjon (direkte eller ved bruk av en avsetningskonto) for verdifall eller tapsutsatthet.

En effektiv rentemetode benyttes til å beregne amortisert kost for en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse (eller en gruppe av finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser) og for å fordele renteinntekt eller rentekostnad over en relevant periode. Den effektive renten er den renten som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontante inn- eller utbetalinger over det finansielle instrumentets forventede levetid, eller over en kortere periode da dette passer, til netto balanseført verdi av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen. Ved beregning av den effektive renten skal et foretak estimere kontantstrømmer og ta i betraktning alle kontraktsvilkår ved det finansielle instrumentet (for eksempel førtidig betaling, kjøpsopsjoner og tilsvarende opsjoner), men skal ikke ta hensyn til framtidige kredittap. Beregningen omfatter alle honorarer og punkter betalt eller mottatt mellom parter i kontrakten som er en integrert del av den effektive renten, transaksjonsutgifter og alle andre merbetalinger eller rabatter. Det antas at kontantstrømmene og den forventede levetiden til en gruppe av tilsvarende finansielle instrumenter kan estimeres på en pålitelig måte. I de sjeldne tilfellene der det imidlertid ikke er mulig å estimere kontantstrømmene eller den forventede levetiden til et finansielt instrument (eller en gruppe av finansielle instrumenter) på en pålitelig måte, skal foretaket benytte de kontraktsregulerte kontantstrømmene over hele den avtalte løpetiden til det finansielle instrumentet (eller gruppen av finansielle instrumenter).

Fraregning er fjerning av en tidligere innregnet finansiell eiendel eller finansiell forpliktelse fra et foretaks balanseoppstilling. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført.

Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Banken har avtaler om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale med disse to selskapene i alliansen, forestår banken forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. I tillegg til salgssummen mottar banken et vederlag i form av løpende provisjoner for lånene. Det foreligger en gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Kredittforetakene kan foreta videresalg av utlån samtidig som bankens rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom banken ikke er i stand til å betjene kundene, kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre har banken opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser. Banken har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene dithen at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap til de solgte utlånene er overført. Det innebærer fraregning. Det vises for øvrig til note 12.

Ved tilbakekjøp av egne obligasjoner fraregnes de tilbakekjøpte obligasjoner med resultatføring av forskjellen mellom vederlaget og bokført beløp av tilbakekjøpt obligasjon.

KLASSIFISERING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FINANSIELL GJELD - DESEMBER 2021

78

ÅRSREGNSKAP 2021

INSTRUMENT/POST BELØP I MILL. KRONER	GJELDENDE IFRS/IAS	FINANSIELL EIENDEL ELLER GJELD	KLASSIFI- SERING 2021	NIVÅ VIRKELIG VERDI	NOTE OPPLYSNINGER ÅRSRAPPORT	SALDO MORBANK 31.12.21	SALDO KONSERN 31.12.21
Finansielle eiendeler							
B Kontanter	IFRS 9	Ja	FVPL	1	Kontantstrømanalyse	88	88
B Fordringer på sentralbanken	IFRS 9	Ja	FVPL	1	Kontantstrømanalyse	311	311
A Lån til finansforetak	IFRS 9	Ja	AC		10	7 492	1 365
A Nedskrivning lån finansforetak	IFRS 9	Ja	AC		10,13	-	-
A Boliglån til personkunder	IFRS 9	Ja	AC		11,27	4 495	4 495
A Boliglån til personkunder som kan selges til boligkredittforetak (webklient)	IFRS 9	Ja	AC		11,27	24 823	24 823
B Boliglån til personkunder som skal selges til boligkredittforetak (webklient)	IFRS 9	Ja	FVPL	3	11,26,12	5 664	5 664
C Fastrenteutlån til kunder	IFRS 9, IFRS 13	Ja	FVO	3	11,26	5 629	5 642
A Andre lån til personkunder	IFRS 9	Ja	AC		11,27	5 562	9 452
A Lån til bedriftsmarkedkunder	IFRS 9	Ja	AC		11,27	35 934	39 910
A Tapsavsetninger utlån	IFRS 9	Ja	AC		13	-549	-643
B Aksjer, trading	IFRS 9, IFRS 13	Ja	FVPL	1	21, 29	843	843
D Aksjer, tilgjengelig for salg med endr over OCI	IFRS 9	Ja	FVOCI	3	21,29	-	-
B Aksjer, ikke trading	IFRS 9, IFRS 13	Ja	FVPL	2,3	21,29	5 228	5 444
B Aksjer, ikke trading fondsobligasjoner	IFRS 9, IFRS 13	Ja	FVPL	2,3	21,29	153	69
B Likviditetesporteføljen	IFRS 9, IFRS 13	Ja	FVPL	1,2	21,29	19 150	19 150
B Derivater - rente-/valutasikring obligasjoner	IAS 39	Ja	FVPL	2	16,21,26	123	123
B Derivater - rente-/valutasikring fastrentelån	IAS 39	Ja	FVPL	2	16,21,26	38	38
B Derivater - rente-/valutasikring kunder	IAS 39	Ja	FVPL	3	16,21,27	377	377
B Derivater - rente-/valutasikring funding	IAS 39	Ja	FVPL	2	16,21,26	524	524
B Derivater - råvaresikring kunder	IAS 39	Ja	FVPL	2	16,21,26	27	27
Sum finansielle eiendeler						115 912	117 702
Finansiell gjeld							
A Gjeld til finansforetak	IFRS 9	Ja	AC		10	1 123	1 092
A Innskudd til kunder med flytende rente	IFRS 9	Ja	AC		35, 19	75 124	75 065
A Innskudd til kunder med fast rente	IFRS 9	Ja	AC		35, 19	1 084	1 084
A Verdipapirgjeld, flytende rente	IFRS 9	Ja	AC		36, 19	8 629	8 629
A Verdipapirgjeld, fast rente	IFRS 9	Ja	AC		36, 19	8 898	8 898
A Tapsavsetninger garantier, kredittrammer, komitterte utlån	IFRS 9	Ja	AC		13	49	49
B Derivater - rente-/valutasikring obligasjoner	IAS 39	Ja	FVPL	2	16,21,26	122	122
B Derivater - rente-/valutasikring fastrentelån	IAS 39	Ja	FVPL	2	16,21,26	65	65
B Derivater - rente-/valutasikring kunder	IAS 39	Ja	FVPL	2	16,21,26	340	340
B Derivater - rente-/valutasikring funding	IAS 39	Ja	FVPL	2	16,21,26	50	50
B Derivater - råvaresikring kunder	IAS 39	Ja	FVPL	2	16,21,26	25	25
A Ansvarlig lånekapital	IFRS 9	Ja	AC		38,27	4 560	4 560
Sum finansiell gjeld						100 069	99 979
A Amortisert kost (AC - Amortised cost)	Holde for å inndrive kontrakts- festede kontantstrømmer				Rapporterer etter virkelig verdi, men investerer med investeringshorisont som macther forpliktelsene som kommer til forfall. Man bruker tilbakebetaling av pålydende eller salg rett før forfall til å gjøre opp gjeld. Selger aldri før dette.		
B Virkelig verdi over resultat (FVTPL - Mandatorily fair value through profit and loss)	For å selge				Investerer uavhengig på forpliktelser, hovedmålet er størst mulig total avkast- ning i form av kupong og endringer i verdi. Gjør salg i porteføljen når man trenger likviditet for å gjøre opp forpliktelser.		
C Virkelig verdi opsjon over resultat (FVO - Fair value option)	For å selge				Investerer uavhengig på forpliktelser, hovedmålet er størst mulig total avkast- ning i form av kupong og endringer i verdi. Gjør salg i porteføljen når man trenger likviditet for å gjøre opp forpliktelser.		
D Virkelig verdi over utvidet resultat (FVOCI - Fair value through other comprehensive income)	Holde for å inndrive kontrakts- festede kontantstrømmer og for å selge				Samme som A, men selger instrumenter der man mener andre kan gi bedre avkastning frem mot forfall. Matcher gjennomsnittlig durasjon i porteføljen med durasjon på forpliktelser.		

11. UTLÅN OG TAP PÅ UTLÅN

Utlån og fordringer er finansielle eiendeler med betalinger som er faste, eller lar seg fastsette, og som ikke er notert i et aktivt marked. Utlån og fordringer bokføres til virkelig verdi med tillegg av direkte marginale transaksjonskostnader ved førstegangsinnregning, og til amortisert kost etter effektiv rentes metode i etterfølgende perioder. Ved beregning av den effektive renten estimeres kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. I perioder etter første måling vurderes utlån til amortisert kost etter effektiv rente metode, som et uttrykk for virkelig verdi på utlånet. Fastrentelån øremerkes ved første gangs innregning som vurdert til virkelig verdi med verdiendringer ført mot resultat. Virkelig verdi fastsettes ved at kontraktsmessige, faktiske kontantstrømmer fra kunder neddiskonteres etter konsernets eget fastsatte avkastningskrav iht. faktisk løpetid på lånet. I avkastningskravet inngår også kredittrisiko. Gevinst og tap som skyldes endringer i virkelig verdi føres i resultatregnskapet som verdiendringer. Opptjente renter og over-/underkurs regnskapsføres som renter. Renterisikoen i fastrentelåne styres ved bruk av renteswapper som bokføres til virkelig verdi.

12. TAPSNEDSKRIVNING UTLÅN

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på et forventningsrett kredittap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler målt til amortisert kost, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og leieavtalefordringer omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring, settes det av for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning settes det av for forventet tap over hele levetiden. Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, dvs. forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til

kontrakten, og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

I tillegg til den generelle modellen er det egne prinsipper for utstedte, herunder reforhandlede lån som behandles som nye, og kjøpte lån hvor det er påløpt kredittap ved førstegangs balanseføring. For disse beregnes en effektiv rente som tar hensyn til forventet kredittap, og ved endringer i forventede kontantstrømmer skal endringen diskonteres med den opprinnelig fastsatte effektive renten og resultatføres. For disse eiendelene er det derved ikke behov for å overvåke hvorvidt det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko etter førstegangs balanseføring da forventet tap over hele levetiden uansett skal tas hensyn til.

13. MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENTER

Et engasjement anses som misligholdt dersom et krav er forfalt med mer enn 90 dager, og beløpet er over 1 000 kroner. Fra 01.01.21 innføres nye regler for mislighold, hvor det innføres karenstid på engasjementer som har vært i mislighold, og hvor man også skal vurdere sannsynligheten for at en kunde betaler sitt lån; «unlikely to pay». Et engasjement anses for å være tapsutsatt når det foreligger objektive bevis for at én eller flere tapshendelser har funnet sted, og tapshendelsen har en effekt på den forventede fremtidige kontantstrøm som lar seg anslå på en pålitelig måte.

14. IMMATERIELLE EIENDELER

Immaterielle eiendeler består i hovedsak av goodwill. Immaterielle eiendeler innregnes når kravene til balanseføring er til stede. Goodwill oppstår som differanse mellom virkelig verdi av vederlaget ved kjøp av en virksomhet og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser. Goodwill avskrives ikke, men den er gjenstand for en årlig nedskrivningstest med sikte på å avdekke et eventuelt verdifall, i samsvar med IAS 36. Nedskrivninger foretas når balanseført verdi av goodwill overstiger gjennvinnbart beløp. Nedskrivninger føres over resultatregnskapet og reverseres ikke.

15. EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

Eiendom, anlegg og utstyr, med unntak av eierbenyttet eiendom, innregnes første gang til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan, splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig

levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper. Etter IFRS 16 ansees eiendommene å ha en estimert anskaffelseskost som tilsvarer verdiregulert beløp på tidspunktet for verdireguleringen. Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36, når omstendighetene indikerer det.

16. OVERTATTE EIENDELER

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier, overtar konsernet i enkelte tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendele-
lene til antatt realisasjonsverdi. Overtatte eiendeler som skal realiseres, klassifiseres som beholdninger eller anleggsmidler holdt for salg, og bokføres etter henholdsvis IAS 2 eller IFRS 5. Eventuelle tap/gevinster ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler, føres som tillegg eller fradrag i tap på utlån.

17. GJELD

Innlån innregnes første gang til opptakskost, som er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån med flytende rente måles deretter til amortisert kost og eventuell over-/underkurs blir periodisert over løpetiden. Lån til fast rente inngår i sikringsbokføring med neddiskontering etter gjeldende rentekurve. Opsjonen om å benytte virkelig verdi benyttes ikke for konsernets gjeld.

Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

18. USIKRE FORPLIKTELSER

Konsernet utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Latente forpliktelser fremgår av note 37. Tapsvurderinger skjer som et ledd i vurderingen av tap på utlån og etter samme prinsipper, og rapporteres sammen med disse, jf. note 11. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser, dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg, og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig.

19. ANSVARLIGE LÅN OG FONDSOBLIGASJONER

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld, klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen og verdsettes til amortisert kost. En fondsobligasjon er en obligasjon med pålydende rente, men utsteder har ikke plikt å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og en investor har ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt. Fondsobligasjoner klassifiseres som egenkapital i balansen og verdsettes til amortisert kost.

20. RENTEINNTEKTER OG -KOSTNADER

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost, resultatføres løpende basert på effektiv rentes metode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres over forventet løpetid. For rentebærende instrumenter som måles til virkelig verdi, vil markedsrenten klassifiseres som renteinntekt eller -kostnad, mens effekten av renteendringer klassifiseres som inntekt fra andre finansielle investeringer.

21. PROVISJONSINNTEKTER OG -KOSTNADER

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Det samme gjelder for løpende forvaltningstjenester. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres når transaksjonen slutføres.

22. KONSTATERTE TAP

Når det er overveiende sannsynlig at tap er endelig, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket av tidligere foretatte individuelle tapsavsetninger føres mot avsetningene. Konstaterte tap uten dekning i tapsavsetningene, samt over- eller underdekning i forhold til tidligere tapsavsetninger resultatføres.

23. TRANSAKSJONER OG BEHOLDNINGER I UTENLANDSK VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved transaksjonskursen. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen resultatføres, med mindre de føres rett mot egenkapital etter prinsippene om sikringsbokføring. Gevinst og tap knyttet til omregning av andre poster enn pengeposter, innregnes på samme måte som den tilhørende balansepost.

24. SKATT

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat. Formuesskatt beregnes og kostnadsføres som andre driftskostnader. Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser.

Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på første-gangsinnregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat. Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen. Formuesskatt er ikke en skattekostnad etter definisjonen i IFRS og er bokført som en ordinær driftskostnad. Se for øvrig note 25.

25. PENSJONER

SpareBank 1 Nord-Norge har tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Konsernet har i 2021 hatt to typer pensjonsavtaler, én ytelsesbasert ordning og én innskuddsbasert ordning. Ytelsesbasert ordning forvaltes i egen pensjonskasse. Ordningen er terminert 31.12.21.

Innskuddspensjonsordningen ble etablert 01.07.06 og alle nytilsatte etter denne dato meldes inn i denne ordningen. Pensjoner behandles regnskapsmessig i henhold til internasjonale standarder for beregning og bokføring av pensjoner (IAS 19). Se note 24.

26. SEGMENTRAPPORTERING

Konsernet har ordinær bankdrift i personmarked og bedriftsmarked, som sitt primære rapporteringsformat, og inntekter fra kapitalforvaltning og leasing som sitt sekundære rapporteringsformat. Se note 4.

27. HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Representantskap og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre det. Hendelser frem til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring, og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimer, og derfor reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige. Slike hendelser fremgår i note 43. Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning til stede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for fremleggelse. Styrets forslag til utbytte fremgår av årsberetningen. Foreslått utbytte og utdelinger til allmennyttige formål klassifiseres som egenkapital inntil årsregnskapet er endelig vedtatt av representantskapet.

NOTE 3 KRITISKE ESTIMATER OG VURDERINGER VEDRØRENDE BRUK AV REGNSKAPSPRINSIPPER

82

ÅRSREGNSKAP 2021

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader.

SpareBank 1 Nord-Norge benytter en modell utviklet i SpareBank 1-alliansen for å beregne forventet kredittap etter IFRS 9. Beregningen av forventet kredittap gjøres månedlig og tar utgangspunkt i en objektiv og sannsynlighetsvektet analyse av alternative utfall, der det også tas hensyn til tidsverdien av forventede kontantstrømmer. Analysen baseres på relevant informasjon som er tilgjengelig per rapporteringstidspunktet, og bygger på tre makroøkonomiske scenarier for å ta hensyn til ikke-lineære aspekter av forventede tap. De ulike scenarioene benyttes for å justere aktuelle parametere for beregning av forventet tap, og et sannsynlighetsvektet gjennomsnitt av forventet tap i henhold til de respektive scenarioene innregnes som tap. For engasjementer som blir individuelt vurdert, legges forventede fremtidige kontantstrømmer til grunn.

I note 13 er modell, rutine og vurderinger beskrevet mer detaljert.

VIRKELIG VERDI AV VERDIPAPIRER

Eiendeler som vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet, vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet.

Tilsvarende vil markedsverdier for eiendeler og forpliktelser som bokføres til amortisert kost og som fremkommer i noter, kunne være estimater basert på diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikatoranalyser eller andre beregningsmetoder. Slike verdier vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet. Med unntak av noen få aksjer, er det norske aksjemarkedet lite likvid. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs. I noen tilfeller der likviditeten er dårlig, og det fremkommer større uforklarte prisbevegelser rundt årsskiftet, vil kursen kunne være fastsatt som volumvektet gjennomsnitt over en tidsperiode, vanligvis desember.

Dersom det ikke har vært representative transaksjoner, har man benyttet andre verdsettelsesmetoder i henhold til verdsettelseshierarkiet etter IFRS 9.

VIRKELIG VERDI AV DERIVATER

Virkelig verdi av derivater fremkommer vanligvis ved bruk av verdivurderingsmodeller, der prisen på underliggende, eksempelvis renter og valuta, innhentes i markedet. For opsjoner vil volatiliteter være observerte implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende. I de tilfeller bankens risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurser bli anvendt. Med nøytral risikoposisjon menes eksempelvis at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I motsatt fall brukes den relevante kjøps- eller salgskurs for å vurdere nettoposisjonen.

For derivater der motpart har svakere kredittrating enn banken, vil prisen reflektere en underliggende kredittrisiko. I den utstrekning markedspriser innhentes med utgangspunkt i transaksjoner med lavere kredittrisiko, vil dette tas hensyn til ved at den opprinnelige prisdifferansen målt mot slike transaksjoner med lavere kredittrisiko, amortiseres over løpetiden.

IMMATERIELLE EIENDELER

Nedskrivningstester av immaterielle eiendeler er i hovedsak basert på neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer.

Det vil alltid være betydelig usikkerhet knyttet til kontantstrømestimer, og i noen tilfeller vil også metodene for tilordning av kontantstrømmer til ulike eiendeler være beheftet med usikkerhet.

OPPKJØP

Oppkjøp av annet selskap regnskapsføres etter oppkjøpsmetoden, jfr. IFRS 3. Ved oppkjøpsmetoden foretas det en oppkjøpsanalyse med fullstendig merverdiallokering, der kjøpesummen allokeres til identifiserte eiendeler og forpliktelser i det oppkjøpte selskapet. En positiv differanse mellom virkelig verdi av kjøpsvederlaget og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser, oppføres som goodwill. Eventuelle mindreverdier (badwill) kan, etter gitte kriterier, inntektsføres i resultatregnskapet i oppkjøpsåret. Oppkjøpsanalysen kan anses som foreløpig eller endelig.

Oppkjøpsanalysene inneholder både konkrete beregninger og bruk av beste skjønn. Det er alltid knyttet noe usikkerhet til skjønnsmessige poster, men disse er etter beste evne underbygget av beregninger om forventede kontantstrømmer, sammenlignbare transaksjoner mv.

Se også note 33 og 39.

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON

I henhold til IFRS 8 har SpareBank 1 Nord-Norge følgende segmenter; I morbank deles virksomheten etter markeder; personmarked, bedriftsmarked, og kapitalmarked. I tillegg kommer datterselskapenes virksomheter som er regnskapstjenester, eiendomsmegling og leasing/salgspantfinansiering. Segmentene sammenfaller med den interne rapporteringsstruktur til konsernledelsen. I SpareBank 1 Nord-Norge er konsernledelsen ansvarlig for å evaluere og følge opp segmentenes resultater og er definert som øverste beslutningstaker i betydningen til IFRS 8.

Prinsipper for innregning og måling i bankens segmentrapportering baseres på regnskapsprinsippene etter IFRS slik de er fastsatt i konsernregnskapet. Eventuelle transaksjoner mellom segmentene gjennomføres på armlengdes avstand.

Under posten ufordelt er aktiviteter som ikke lar seg allokere til segmentene. Banken opererer i et geografisk avgrenset område og rapportering av geografisk informasjon gir lite tilleggsinformasjon. Viktige eiendelsklasser (utlån) er imidlertid fordelt geografisk i note 8 i årsrapporten.

I løpet av 2021 solgte Sparebank1 Nord-Norge porteføljen i lokalbankene på Helgeland til SpareBank 1 Helgeland. Etter salget eier SpareBank 1 Nord-Norge 19,99 % av SpareBank 1 Helgeland. Denne andelen innarbeides i konsernregnskapet som en aksjepost, og verdiendringer innarbeides i konsernregnskapet.

KONSERN 31.12.21

BELOP I MILL. KRONER	PERSON- MARKED	BEDRIFTS- MARKED	KAPITAL- MARKED	SPARBANK 1 REGNSKAPS- HUSET NORD-NORGE	EIENDOMS- MEGLER 1 NORD-NORGE	SPARBANK 1 FINANS NORD-NORGE	SPARE- BANK 1 HELGELAND	UFORDELT / ELIMIN- ERINGER	TOTALT
Netto renteinntekter	842	812	12	0	2	294	86	- 33	2 015
Netto provisjons- og andre inntekter	769	145	38	212	244	12	168	- 89	1 499
Netto inntekter på finansielle investeringer	0	12	27	0	0	0	0	753	792
Sum kostnader	756	394	47	188	211	104	87	- 39	1 748
Resultat før tap	855	575	30	24	35	202	167	670	2 558
Tap	- 3	- 33	0	0	0	- 165	- 36	1	- 236
Resultat før skatt	858	608	30	24	35	367	203	669	2 794
Brutto utlån	45 719	34 996	0	0	0	7 888	27	2 722	91 352
Tapsavsetninger utlån	- 71	- 479	0	0	0	- 93	0	0	- 643
Andre eiendeler	83	6 852	435	240	105	116	0	20 640	28 471
Sum eiendeler per segment	45 731	41 369	435	240	105	7 911	27	23 362	119 180
Innskudd fra kunder	41 726	33 783	0	0	0	0	65	575	76 149
Annen gjeld og egenkapital	4 006	7 585	435	240	105	7 911	- 38	22 787	43 031
Sum egenkapital og gjeld per segment	45 732	41 368	435	240	105	7 911	27	23 362	119 180

KONSERN 31.12.20

BELØP I MILL. KRONER	PERSON-MARKED	BEDRIFTS-MARKED	KAPITAL-MARKED	SPARBANK 1 REGNSKAPS- HUSET NORD-NORGE	EIENDOMS- MEGLER 1 NORD-NORGE	SPAREBANK 1 FINANS NORD-NORGE	SPARE- BANK 1 HELGELAND	UFORDELT / ELIMIN- ERINGER	TOTALT
Netto renteinntekter	624	654	8	0	1	291	95	394	2 068
Netto provisjons- og andre inntekter	709	118	12	211	228	9	72	- 62	1 298
Netto inntekter på finansielle investeringer	6	35	66	0	0	0	0	586	693
Sum kostnader	742	138	41	186	191	90	44	194	1 626
Resultat før tap	597	669	45	25	39	211	123	724	2 433
Tap	10	193	0	0	0	34	9	86	332
Resultat før skatt	587	476	45	25	39	176	115	639	2 102
Brutto utlån	42 836	31 071	0	0	0	6 962	6 629	3 013	90 511
Tapsavsetninger utlån	- 80	- 446	0	0	0	104	- 51	- 290	- 763
Andre eiendeler	131	6 040	854	246	109	96	16	20 060	27 551
Sum eiendeler per segment	42 887	36 665	854	246	109	7 161	6 594	22 783	117 298
Innskudd fra kunder	40 848	27 830	0	0	0	0	3 948	532	73 158
Annen gjeld og egenkapital	2 038	8 835	854	246	109	7 161	2 646	22 252	44 140
Sum egenkapital og gjeld per segment	42 886	36 665	854	246	109	7 161	6 594	22 784	117 298

NOTE 5 KAPITALDEKNING

Kapitaldekning beregnes og rapporteres i samsvar med EUs kapitalkravsregelverk for banker og verdipapirforetak (CRR/CRD IV).

SpareBank 1 Nord-Norge fikk i januar 2007 tillatelse til å benytte IRB-modeller for beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. I februar 2015 fikk banken i tillegg godkjenning for å benytte avansert IRB-metode for foretaksp porteføljen. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer.

REGULATORISKE KAPITALKRAV

Per 31.12.21 er det regulatoriske minstekravet til ren kjernekapitaldekning for konsernet 14 %. Dette inkluderer minstekravet på 4,5 %, det samlede bufferkravet på 8 %, samt pilar 2-kravet på 1,5 %. Det reelle bufferkravet er noe lavere enn 8 % siden systemrisikobuffer og motsyklisk kapitalbuffer er beregnet på differensierte satser.

KAPITALMÅL

SpareBank 1 Nord-Norge skal til enhver tid være ubestridt solid, samt tilfredsstille de regulatoriske minstekrav til kapitaldekning. Konsernet har et mål om ren kjernekapitaldekning på ett prosentpoeng over regulatorisk minstekrav. Per 31.12.2021 medfører dette en målsatt ren kjernekapitaldekning på 15 %.

BEHANDLING AV TILKNYTTETE OG FELLESKONTROLLERTE SELSKAPER

I kapitaldekningsrapporteringen for konsernet foretas det proporsjonal konsolidering av eierandelene i SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt, SpareBank 1 Kreditt og BN Bank. Eierandelen i SpareBank 1 Betaling går i sin helhet til fradrag i ren kjernekapital. Behandlingen er i henhold til vedtak fra Finansdepartementet. Eierandelen i SpareBank1 Gruppen behandles som en vesentlig investering i andre selskaper i finansiell sektor, hvor andelen av investeringen som overstiger 10 % av ren kjernekapital går til fradrag i ren kjernekapital, i henhold til gjeldende kapitalkravsregelverk.

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
1 807	1 807	Eierandelskapital	1 807	1 807
843	843	Overkursfond	843	843
780	780	Fondsobligasjoner	780	780
3 253	3 845	Utjevningfond	3 845	3 253
6 254	7 392	Sparebankens fond	7 392	6 254
573	120	Gavefond	120	573
15		Urealiserte gevinster på aksjer tilgjengelig for salg		15
- 20	- 46	Annen egenkapital	1 675	1 497
		Minoritetsinteresser	191	
13 505	14 741	Sum egenkapital	16 653	15 022
- 780	- 780	Fondsobligasjoner	- 780	- 780
- 844	-1 516	Fradrag for avsatt utbytte	-1 516	- 845
		Minoritetsinteresser som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	- 62	
		Justert kjernekapital fra konsoliderte finansinstitusjoner	- 33	- 29
		Goodwill og andre immatrielle eiendeler	- 138	- 130
- 33	- 33	Justeringer knyttet til regulatoriske filtre	- 36	- 28
- 136	- 26	Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	- 34	- 148
		Fradrag for vesentlige eierandeler i selskaper i finansiell sektor	- 812	- 900
- 157	- 171	Fradrag for ikke vesentlige investeringer i finansiell sektor	- 145	- 143
11 555	12 214	Ren kjernekapital	13 097	12 019
780	780	Fondsobligasjonskapital	952	972
	- 48	Fradrag for kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor med vesentlig eierandel	- 48	
12 335	12 946	Sum kjernekapital	14 001	12 991
1 050	1 050	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	1 317	1 359
179	56	Tillegg for forventet tap utover regnskapsmessige avsetninger	18	150
- 134	- 227	Fradrag for ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor med vesentlig eierandel	- 227	- 134
1 095	879	Tilleggskapital	1 108	1 375
13 430	13 825	Ansvarlig kapital	15 109	14 366
Risikovektet beregningsgrunnlag				
4 773	4 561	Foretak SMB	4 583	4 782
14 438	14 441	Spesialiserte foretak	15 138	15 088
706	553	Øvrige foretak	601	739
15 102	12 434	Massemarked med pant i fast eiendom	19 181	21 411
857	690	Øvrig massemarked	709	885
6 257	8 288	Egenkapitalposisjoner		
42 132	40 967	Kredittrisiko IRB	40 212	42 906

NOTE 5 KAPITALDEKNING

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
		Stater og sentralbanker	3	30
27	486	Lokale og regionale myndigheter	626	573
406	1	Offentlig eide foretak	2	34
2 445	2 087	Institusjoner	1 241	1 960
935	2 378	Foretak	5 358	3 562
217	191	Massemarked	4 354	3 857
280	307	Engasjementer sikret med pant i fast eiendom	661	716
	3	Misligholdte eksponeringer	195	108
1 055	1 169	Obligasjoner med fortrinnsrett	1 362	1 487
3 840	3 613	Egenkapitalposisjoner	6 217	3 574
1 306	929	Øvrige eiendeler	1 627	1 977
10 511	11 163	Kredittrisiko standardmetoden	21 646	17 877
52 643	52 130	Sum kredittrisiko	61 858	60 782
80	33	Gjeldsrisiko	33	80
5 559	6 051	Operasjonell risiko	7 239	6 657
229	371	CVA-tillegg (Credit Value Adjustment)	929	1 069
58 511	58 585	Sum risikovektet beregningsgrunnlag	70 059	68 588
Kapitalkrav CRD IV				
2 633	2 636	Minimumskrav ren kjernekapital (4,5 %)	3 153	3 086
3 511	3 515	Minimumskrav kjernekapital (6,0 %)	4 204	4 115
4 681	4 687	Minimumskrav ansvarlig kapital (8,0 %)	5 605	5 487
Bufferkrav				
2 633	2 636	Foretaksspesifikk systemrisikobuffer (4,5 %)	3 153	3 086
585	586	Motsyklisk kapitalbuffer (1,0 %)	701	686
1 463	1 465	Bevaringsbuffer (2,5 %)	1 751	1 715
4 681	4 687	Sum bufferkrav (8,0 %)	5 605	5 487
878	879	Pilar 2-krav (1,5 %)	1 051	1 029
8 191	8 202	Sum regulatorisk krav til ren kjernekapital (14,0 %)	9 808	9 602
3 364	4 012	Tilgjengelig ren kjernekapital utover regulatorisk krav	3 289	2 417
Kapitaldekning				
19,7 %	20,8 %	Ren kjernekapitaldekning	18,7 %	17,5 %
21,1 %	23,6 %	Kapitaldekning	21,6 %	18,9 %
23,0 %	22,1 %	herav kjernekapital	20,0 %	20,9 %
1,9 %	1,5 %	herav tilleggskapital	1,6 %	2,0 %
10,5 %	10,7 %	Uvektet kjernekapitalandel	8,3 %	7,6 %

RISIKOEKSPONERING: DEFINISJON OG OPPHAV

SpareBank 1 Nord-Norge er gjennom sin virksomhetsutøvelse eksponert for ulike typer risiko. De mest sentrale risikoene er:

Forretningsrisiko: Risiko for uventede inntekts- og kostnadssvingninger som følge av konsernets virksomhet, eller endringer i eksterne forhold som markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer. Sistnevnte gjelder spesielt fall i inntekter som følge av økt konkurranse, endring i rammebetingelser eller annen endring i forretningsgrunnlaget samt endring i kostnadsbildet som man ikke klarer å kompensere gjennom andre kostnadsreducerende eller inntektsøkende tiltak.

Forretningsrisiko oppstår som følge av og er knyttet til blant annet:

- Forretningsmodell.
- Markedssituasjon.
- Strategiske satsninger.
- Makroøkonomiske forhold.
- Regulatoriske rammebetingelser.

Kredittrisiko: Risikoen for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser i henhold til avtale.

Kredittrisiko oppstår som følge av og er primært knyttet til:

- Finansering/utlån til privatmarked.
- Finansering/utlån til bedriftsmarked.

Konsernet har i tillegg kredittrisiko tilknyttet plasseringer i rentebærende verdipapirer. Dette er nærmere beskrevet under «Markedsrisiko» nedenfor.

Likviditets- og finansieringsrisiko: Risikoen for at konsernet ikke er i stand til å kunne innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at konsernet ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden ved dette øker betydelig.

Likviditets- og finansieringsrisiko oppstår som følge av og er primært knyttet til:

- Ulik løpetid og forfall på aktiva og passiva.
- Avhengighet til kapitalmarkedet.
- Regulatoriske endringer.

Markedsrisiko: Risiko for verdiendringer på eien-deler/finansielle posisjoner som følge av endringer i markedsverdi. Typiske faktorer som påvirker markedsrisiko er aksjekurser, rentenivå, risikopåslag og valutakurser mv.

Markedsrisiko oppstår som følge av og er primært knyttet til:

- Forvaltning (herunder også beholdning) av likviditetsreserver.
- Endring i rentenivå som påvirker både aktiva og passiva.
- Endring i valutakurser som påvirker både aktiva og passiva.
- Endring i aksjekurser som påvirker aktiva.
- Kundevirksomhet innen rente- og valutahandel.

Eierrisiko: Risikoen for at konsernet blir påført et negativt resultat fra eierposter i strategisk eide selskap, eller at konsernet må tilføre ny egenkapital til strategisk eide selskap.

Eierrisiko oppstår som følge av og er knyttet til konsernets eierskap i strategisk viktige selskaper, eksempelvis SpareBank 1 Gruppen.

Operasjonell risiko: Risikoen for at mennesker, prosesser, systemer eller eksterne hendelser hindrer konsernets evne til å oppfylle sine mål. Operasjonell risiko er en funksjon av prosessdesign, interne kontroller, ansattes adferd, foretakets tilsyn med tredjeparter, fysisk sikkerhet, samt krise- og kontinuitetsplanlegging mv.

Operasjonell risiko oppstår som følge av og er blant annet knyttet til:

- Et stort antall prosesser knyttet til virksomhetsutøvelsen.
- Et stort antall systemer knyttet til virksomhetsutøvelsen.
- Et stort antall ansatte knyttet til virksomhetsutøvelsen.
- Regulatoriske krav.

Compliancerisiko: Risikoen for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner, økonomisk tap, eller svekket omdømme som følge av manglende etterlevelse av regulatoriske krav eller interne retningslinjer.

Compliancerisiko oppstår som følge av og er blant annet knyttet til:

- Håndtering av personopplysninger i virksomhetsutøvelsen (GDPR).
- Håndtering av betalingstransaksjoner i virksomhetsutøvelsen (AML).
- Regulatoriske krav.

Forsikringsrisiko: Risiko som oppstår som følge av forsikringsaktiviteter i konsernet, og de svingninger dette gir i konsernets resultat.

Forsikringsrisiko oppstår som følge av og er knyttet til eierskapet i SpareBank 1 Gruppen. Konsernets forsikringsrisiko er dermed uløselig knyttet til eierrisiko (se nærmere beskrivelse ovenfor).

Pensjonsrisiko: Risiko som oppstår som følge av endringer i variabler som påvirker konsernets forpliktelser knyttet til fremtidige pensjonsutbetalinger.

Pensjonsrisiko oppstår i all hovedsak som følge av konsernets ytelsesbaserte pensjonsordninger.

Risikoen for overdreven gjeldsoppbygging:

Risikoen for at andel fremmedfinansiering på konsernets balanse blir for høy i forhold til konsernets egenkapital.

Risikoen for overdreven gjeldsoppbygging kan oppstå som følge av at konsernets kredittmodeller estimerer for lave risikovekter sett opp mot den reelle risikoen i kredittengasjementene.

ESG-risiko: Risikoen som oppstår som følge av klima-, samfunns- og selskapsstyringsrelaterte forhold.

ESG-risiko er både en egen risikotype og en underliggende risikodriver for øvrige risikotyper. Dette innbefatter særlig kredittrisiko, markedsrisiko, likviditets- og finansieringsrisiko, forsikringsrisiko/eierrisiko, samt operasjonell risiko (herunder omdømmerisiko).

Klimarisiko oppstår som følge av konsernets kjernevirksomhet, ref. beskrivelse av øvrige risikotyper ovenfor.

Systemrisiko: Risiko for at finansiell ustabilitet gir forstyrrelser i tilbudet av finansielle tjenester av et omfang som kan føre til betydelige negative virkninger på produksjon og sysselsetting.

Systemrisiko oppstår som følge av og er knyttet til karakteristika ved det finansielle systemet som konsernet opererer i.

STYRING OG KONTROLL AV KONSERNETS RISIKOEKSPONERING

Risiko- og kapitalstyringen i

SpareBank 1 Nord-Norge

Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Nord-Norge skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og den skal samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En god risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risiko- og kapitalstyring.
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- I størst mulig grad å prise produkter i tråd med den underliggende risikoen.
- Å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatte forretningsstrategi.
- Å utnytte synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Rammeverket for styring og kontroll

Det er etablert et rammeverk for styring og kontroll av konsernets risikoeksposering. Dette omfatter både enkeltrisikoen og den samlede risikoeksponeringen, og innbefatter:

- Styrende dokumenter.
- Organisering og ansvarsforhold.
- Systemstøtte og målemetoder.
- Overvåking og rapportering.
- Modeller for beregning av risiko og risikojustert kapitalbehov.

Risikostrategi

Risikostrategien definerer hvilken risiko konsernet er villig til å akseptere for å nå konsernets forretningsmessige mål, slik de er definert i forretningsstrategien, samt hvordan risikoen skal styres og følges opp. Dette innbefatter:

- Kartlegging og vurdering av konsernets risikoeksposering.
- Beregning av konsernets risikoevne.
- Definerings av konsernets risikovilje.
- Definerings av hvordan risikoen skal styres og følges opp.
- Definerings av roller og ansvar.

Det er et bærende prinsipp at konsernets risikonivå skal være innenfor konsernets risikoevne og -vilje. Konsernet skal aldri være i brudd med nivåene for risikovilje når disse er definert som risikorammer. Risikostrategien setter retning for underliggende styrende dokumenter på hvert enkelt risikoområde.

Det er nedenfor gitt en nærmere beskrivelse av styring og kontroll innenfor de risikoområdene som i størst grad eksplisitt påvirker regnskapet per 31.12.21.

Kredittrisiko

Kredittrisiko styres gjennom konsernets rammeverk for kredittinnvilgelse og porteføljestyring. Dette innbefatter blant annet risikorammer, måltall, bransjespesifikke policykrav, fullmaktstrukturer, kredittmodeller, samt løpende måling, overvåking og rapportering. Konsernet har særlig fokus på konsentrasjonsrisiko og porteføljekvalitet i utlånsporteføljen, herunder oppfølging av dette både ved kredittinnvilgelse og i den løpende porteføljestyringen. Etablert styring og kontroll skal underbygge konsernets risikovilje på området (moderat).

SpareBank 1 Nord-Norge har, i samarbeid med SpareBank 1-alliansen, utviklet egne kredittmodeller som benyttes ved:

- Beregning av kapitalkrav for kredittrisiko (IRB/AIRB).
- Kredittinnvilgelse.
- Porteføljestyring.
- Beregning av forventet kreditttap (ECL).

Modellene baserer seg på tre hovedkomponenter:

1. **Sannsynlighet for mislighold (PD):** Kundene blir klassifisert i risikoklasse ut fra sannsynligheten for at kunden misligholder sine forpliktelser i løpet av en 12 måneders periode. Sannsynligheten for mislighold beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall, samt ikke-finansielle kriterier som adferd og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni risikoklasser (A-I). I tillegg har konsernet to risikoklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.
2. **Eksposering ved mislighold (EAD):** En beregnet størrelse som angir den forventede eksponeringen mot kunden ved mislighold.
3. **Tapsgrad ved mislighold (LGD):** En beregnet størrelse som angir hvor mye konsernet potensielt kan tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til

realisasjonsverdien av de sikkerhetene kundene har avgitt, og de kostnadene konsernet har ved å drive inn misligholdte engasjement. Disse størrelsene fastsettes på bakgrunn av egne erfaringer over tid. Det benyttes syv klasser (1-7) for klassifisering i henhold til sikkerhetsdekning.

Kredittmodellene etterprøves (valideres) og videreutvikles løpende. Det foretas årlig en kvantitativ og en kvalitativ validering. I den kvantitative valideringen foretas det en vurdering av om modellenes estimater og forutsetninger fungerer som forutsatt. I den kvalitative valideringen foretas den vurdering om IRB-systemet er godt integrert i organisasjonen, og at det utgjør en sentral del av konsernets risikostyring og beslutningstaking.

For ytterligere informasjon vises det til relaterte noter og konsernets pilar 3-rapport.

Likviditets- og finansieringsrisiko

Likviditets- og finansieringsrisiko styres gjennom konsernets rammeverk på området. Dette innbefatter blant annet risikorammer, måltall, samt løpende måling, overvåking og rapportering. Konsernet har særlig fokus på forutsigbarhet og stabilitet i likviditeten og finansieringen. Etablert styring og kontroll skal underbygge konsernets risikovilje på området (lav).

Innskudd fra kunder er konsernets viktigste finansieringskilde. Per 31.12.21 er innskuddsdekningen (ekskludert formidlingslån) 85 %. Øvrig finansiering består av innlån i form av obligasjoner med fortrinnsrett gjennom SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt, senior obligasjoner (SP og SNP), samt ansvarlig lån og fondsobligasjoner. SpareBank 1 Nord-Norge har et bevisst og aktivt forhold til norske og utenlandske aktører i kapitalmarkedet (Investor Relations), herunder eiere, potensielle investorer, analytikere og andre som har interesse i og for konsernet. SpareBank 1 Nord-Norge søker en finansieringsstruktur som er veldiversifisert innenfor gitte rammer både med hensyn på marked, produkt og forfall.

Andelen finansiering i utenlandsk valuta har vært økende de siste årene, men er redusert gjennom 2021. Dette skyldes mindre finansieringsbehov som følge av høy innskuddsvekst og transaksjonen med SpareBank 1 Helgeland. Konsernet har god kapasitet på finansiering i norske kroner, men periodevis redusert likviditet i det norske markedet gjør at konsernet finner det risikoreducerende å

være aktiv i alternative markeder for utstedelse av verdipapirgjeld. For å sikre god tilgang til dette kapitalmarkedet, har banken rating fra Moodys. Bankens langsiktige rating hos Moody's er Aa3 stable. Videre har banken et felles EMTN-låneprogram for opptak av gjeld i utenlandsk valuta sammen med SpareBank 1 Østlandet og SpareBank 1 SMN.

Liquidity Coverage Ratio (LCR) er et av likviditetsområdets mest sentrale styringsparametere. Kravet til LCR innebærer at konsernet til enhver tid skal ha en likviditetsreserve på minst 100 %, det vil si at beholdning av likvide eiendeler minst skal tilsvare netto likviditetsutgang i en gitt stressperiode på 30 kalenderdager. Det regulatoriske minimumskravet til total LCR er 100 %. Per 31.12.21 var total LCR 142 %.

Nøkkeltallet Net Stable Funding Ratio (NSFR) benyttes til å vurdere hvorvidt konsernet er tilstrekkelig langsiktig finansiert. NSFR defineres som tilgjengelig stabil finansiering relativt til nødvendig stabil finansiering. Det er ikke implementert et regulatorisk minstekrav til NSFR i Norge, men Finanstilsynet forventer at norske banker bør ha en NSFR på minst 100 %. Per 31.12.21 var total NSFR 118 %.

For ytterligere informasjon vises det til relaterte noter og konsernets pilar 3-rapport.

Markedsrisiko

Markedsrisiko styres gjennom konsernets rammeverk på området. Dette innbefatter blant annet risikorammer, samt løpende måling, overvåking og rapportering. Konsernet har en konservativ tilnærming til risikoeksponeringen på området, herunder tar konsernet i liten grad posisjoner i verdipapirer og finansielle instrumenter med henblikk på videresalg eller for på kort sikt å dra fordel av pris eller rentevariasjoner. Hovedregelen er at konsernet skal begrense markedsrisiko gjennom aktiv bruk av sikringsinstrumenter. Udekket risiko skal kun forekomme innenfor egne tildelte rammer. Etablert styring og kontroll skal underbygge konsernets risikovilje på området (lav til moderat¹).

Markedsrisiko deles opp i renterisiko, kredittspreadrisiko, valutarisiko, aksjerisiko og eiendomsrisiko.

Renterisiko defineres som risikoen for endret verdi på posisjoner i rentebærende finansielle instrumenter (EV), samt endret netto renteinntekter (NII), som følge av endret rentenivå.

Kredittspreadrisiko defineres som risikoen for tap som følge av økning i kredittspreader på rentebærende verdipapirer som konsernet har investert i. Konsernet er hovedsakelig eksponert mot kredittspreadrisiko gjennom forvaltning av likviditetsporteføljen som består av obligasjoner og sertifikater med lav risiko. Tapspotensialet tilknyttet kredittspreadrisiko beregnes ved bruk av metodikk beskrevet i Finanstilsynets rundskriv 12/2016.

Valutarisiko er risikoen for tap som følge av endringer i valutakursene. Rammene for valutakursrisiko er uttrykt ved rammer for samlet netto valutaposisjon og maksimal posisjon i enkeltvaluta. Tapspotensialet tilknyttet valutarisiko beregnes ved bruk av metodikk beskrevet i Finanstilsynets rundskriv 12/2016.

Aksjerisiko er risikoen for tap som oppstår som følge verdiendringer på egenkapitalposisjoner som konsernet har investert i. Tapspotensialet tilknyttet aksjerisiko beregnes ved bruk av metodikken beskrevet i Finanstilsynets rundskriv 12/2016. Konsernets eksponering mot aksjer har blitt gradvis redusert de siste årene som følge av fokus rendyrking av kjernevirksomheten.

Eiendomsrisiko er risikoen for tap som følge av fall i eiendomsprisene på eiendom som konsernet har investert i (i all hovedsak knyttet til bankdriften). Tapspotensialet tilknyttet eiendomsrisiko beregnes ved bruk av metodikken beskrevet i Finanstilsynets rundskriv 12/2016.

For ytterligere informasjon vises det til relaterte noter og konsernets pilar 3-rapport.

Eierrisiko

Eierrisiko styres gjennom aktiv styredeltakelse i en rekke av de deleide selskapene. SpareBank 1 Nord-Norge har i hovedsak eierrisiko² gjennom eierandelene i SpareBank 1 Gruppen (19,5 %), SpareBank 1 Boligkreditt (15,92 %), SpareBank 1 Næringskreditt (3,2 %), Sparebank 1 Utvikling (18 %), SpareBank 1 Kreditt

¹ Risikoviljen er økt fra «lav» til «lav til moderat» i 2021 som følge av erverv av egenkapitalbevisene i SpareBank 1 Helgeland.

² Enkelte av eierandelene inngår i samarbeidende gruppe, og inngår i underliggende risikotyper (kredittrisiko, operasjonell risiko mv.) i kapitaldekningen. Se pilar 3 for nærmere beskrivelse.

(18,37 %), SpareBank 1 Betaling (18,57 %), SpareBank 1 Markets (12,2 %) og SpareBank 1 Forvaltning (14,14 %).

Etablert styring og kontroll skal underbygge konsernets risikovilje på området (lav til moderat).

Tapspotensialet tilknyttet eierrisiko beregnes ved bruk av ulike tilnærminger, og tar blant annet utgangspunkt i Finanstilsynets metodikk for eierrisiko og aksjerisiko i rundskriv 12/2016.

For ytterligere informasjon vises det til relaterte noter og konsernets pilar 3-rapport.

ESG-risiko

ESG-risiko styres gjennom konsernets rammeverk på området. Dette innbefatter blant annet:

- Styrende dokumenter eksplisitt relatert til bærekraft og samfunnsvar.
- Styrende dokumenter på risikoområder hvor klimarisiko er en underliggende risikodriver. Dette innbefatter særlig kredittrisiko, markedsrisiko, likviditets- og finansieringsrisiko, forsikringsrisiko/ eierrisiko, samt operasjonell risiko (herunder omdømmerisiko).
- Etablerte roller og ansvar, herunder blant annet bærekraftsansvarlig.
- Etablering av «Grønn læreplan» for ansatte.

Etablert styring og kontroll skal underbygge konsernets risikovilje på området (lav til moderat).

For ytterligere informasjon vises det til relaterte noter og årsberetningen.

NOTE 7 KREDITTRISIKOEKSPONERING FOR HVER INTERNE RISIKORATING

92

ÅRSREGNSKAP 2021

SpareBank 1 Nord-Norge benytter eget klassifiseringssystem for overvåking av kredittrisiko i porteføljen. Risikoklasseinndeling skjer ut fra hvert enkelt engasjements sannsynlighet for mislighold. Utover misligholds-sannsynlighet benytter banken vurdert verdi av sikkerheter som et element i gruppering av kunder etter risiko. Fordeling skjer ved tilordning av sikkerheter til det enkelte utlån. Misligholdssannsynlighet og sikkerhetsklasse grupperer deretter den enkelte kunde inn i risikogrupper, som vist nedenfor. Klassifiseringsmatrisen omfatter 77 risikoklasser, vurdert etter sannsynlighet for mislighold og sikkerhetsdekning. Eksposeringene er gruppert etter totalt engasjement. Totalt engasjement er summen av saldo lån, garantiramme, ramme på kreditt samt påløpte renter.

MORBANK	GJENNOMSNI TTLIG USIKRET EKSPONERING I %	GJENNOMSNI TTLIG USIKRET EKSPONERING I %	TOTALT BELØP	TOTALT BELØP
BELØP I MILL. KRONER	2021	2020	2021	2020
Svært lav risiko	0,24 %	0,25 %	41 970	34 456
Lav risiko	0,85 %	0,99 %	27 899	36 426
Middels risiko	1,34 %	1,30 %	21 025	22 013
Høy risiko	0,04 %	0,03 %	2 816	2 440
Svært høy risiko	0,05 %	0,10 %	2 144	1 849
Misligholdt og nedskrevet	0,01 %	0,01 %	514	394
Totalt	2,54 %	2,69 %	96 368	97 577

KONSERN	GJENNOMSNI TTLIG USIKRET EKSPONERING I %	GJENNOMSNI TTLIG USIKRET EKSPONERING I %	TOTALT BELØP	TOTALT BELØP
BELØP I MILL. KRONER	2021	2020	2021	2020
Svært lav risiko	0,24 %	0,25 %	42 627	39 476
Lav risiko	0,83 %	0,97 %	28 482	32 507
Middels risiko	1,31 %	1,28 %	21 104	21 954
Høy risiko	0,04 %	0,03 %	3 242	2 873
Svært høy risiko	0,05 %	0,09 %	2 673	2 256
Misligholdt og nedskrevet	0,01 %	0,01 %	567	392
Totalt	2,48 %	2,64 %	98 694	99 458

NOTE 8 MAKSIMAL KREDITTRISIKOEKSPONERING

Tabellen nedenfor inkluderer balanseposter og poster utenfor balansen med kredittrisiko, og vurdert verdi av tilhørende sikkerheter. Der markedsverdier er tilgjengelige er disse benyttet. Innenfor eiendom er det benyttet modeller som estimerer verdien av sikkerheten basert på markedsparametere for tilsvarende eiendommer.

MORBANK 31.12.21

BELØP I MILL. KRONER	SUM	SIKKERHET I EIENDOM *)	ØVRIG SIKKERHET**)
Maksimal kreditteksponering i balansen			
Fordringer på sentralbanker	399		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7 491		
Utlån til og fordringer på kunder	82 108	65 563	10 067
Sertifikater og obligasjoner	19 150		10 105
Finansielle derivater	1 089		838
Sum kredittrisikoeksponering i balansen	110 237	65 563	21 010
Maksimal kreditteksponering utenfor balansen			
Betingete forpliktelser (garantier)	1 357	13	
Ubenyttede kreditter	5 411	1 489	
Lånetilsagn (kommitteringer)	4 607	839	
Sum maksimal kredittrisikoeksponering utenfor balansen	11 375	2 340	
Total kredittrisikoeksponering	121 612	67 903	21 010

*) Sikkerhetsstillelsen ved eiendomsengasjementer er vurdert til markedsverdi, begrenset til engasjementsstørrelse for den enkelte motpart. Dette for å kunne uttrykke den effektive tilgjengelige sikkerhetsverdi.

***) Øvrig sikkerhet inkluderer blant annet kontanter, løsøre, skip og mottatte garantier. For obligasjoner med fortrinnsrett består sikkerhetsmassen av utlån til kunder i selskapet som har utstedt obligasjonen.

KONSERN 31.12.21

BELØP I MILL. KRONER	SUM	SIKKERHET I EIENDOM *)	ØVRIG SIKKERHET**)
Maksimal kreditteksponering i balansen			
Fordringer på sentralbanker	399		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 365		
Utlån til og fordringer på kunder	89 986	65 563	14 844
Sertifikater og obligasjoner	19 150		10 105
Finansielle derivater	1 089		838
Sum kredittrisikoeksponering i balansen	111 989	65 563	25 787
Maksimal kreditteksponering utenfor balansen			
Betingete forpliktelser (garantier)	1 357	13	
Ubenyttede kreditter	5 895	1 489	
Lånetilsagn (kommitteringer)	4 697	839	
Sum maksimal kredittrisikoeksponering utenfor balansen	11 949	2 340	0
Total kredittrisikoeksponering	123 938	67 903	25 787

*) Sikkerhetsstillelsen ved eiendomsengasjementer er vurdert til markedsverdi, begrenset til engasjementsstørrelse for den enkelte motpart. Dette for å kunne uttrykke den effektive tilgjengelige sikkerhetsverdi.

***) Øvrig sikkerhet inkluderer blant annet kontanter, løsøre, skip og mottatte garantier. For obligasjoner med fortrinnsrett består sikkerhetsmassen av utlån til kunder i selskapet som har utstedt obligasjonen. I konsernet inngår justert realisasjonsverdi på leasingobjektene til datterselskapet Sparebank 1 Finans Nord-Norge.

KREDITTEKSPONERING FORDELT PÅ GEOGRAFISK OMRÅDER 31.12.21 (BALANSEFØRT)

BELØP I MILL. KRONER	MORBANK	KONSERN
Troms og Finnmark inkl Svalbard	50 138	48 147
Nordland	28 849	31 795
Øvrige fylker i Norge	10 047	10 844
Utlandet	566	566
Totalt	89 599	91 351

AKTIVITETER KAPITALMARKED GEOGRAFISK 31.12.21 (BALANSEFØRT)

BELØP I MILL. KRONER	MORBANK	KONSERN
Norge	12 543	12 543
Europa	6 765	6 765
USA	560	560
Andre	371	371
Totalt	20 239	20 239

Total kredittespønning i balansen fordelt geografisk	109 838	111 590
---	----------------	----------------

Tabellen nedenfor beskriver kredittisiko for boliglån til privatkunder. LTV står for «loan to value», og angir hvor mye lån en har i forhold til verdien på pantet. LTV beregnes som forholdet mellom lånets bruttobeløp - eller beløpet forpliktet til låneforpliktelse - til verdien av sikkerheten. Verdivurdering av sikkerheten utelukker eventuelle justeringer for å selge sikkerheten. Verdien av sikkerheten for boliglån er basert på sikkerhetsverdien ved opprinnelse oppdatert basert på endringer i boligprisindikatorene. LTV på boliglån gjelder kun morbank.

LTV - BOLIGLÅNSKUNDER (MILL NOK)

LTV INTERVALLER	2021	2020
< 50 %	7 837	7 424
50 % - 70 %	15 682	14 171
70 % - 90 %	20 319	23 671
90 % - 100 %	876	1 298
> 100 %	1 277	1 400
Sum brutto utlån PM	45 991	47 964

MORBANK 31.12.20

BELØP I MILL. KRONER	SUM	SIKKERHET I EIENDOM *)	ØVRIG SIKKERHET **)
Maksimal kreditteksponering i balansen			
Fordringer på sentralbanker	360		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	6 923		
Utlån til og fordringer på kunder	82 005	66 090	8 794
Sertifikater og obligasjoner	18 079		10 550
Finansielle derivater	1 777		1 089
Sum kredittrisikoeksponering i balansen	109 144	66 090	20 433
Maksimal kreditteksponering utenfor balansen			
Betingete forpliktelser (garantier)	1 770		
Ubenyttede kreditter	6 879	1 674	
Lånetilsagn (kommitteringer)	2 558	497	
Sum maksimal kredittrisikoeksponering utenfor balanse	11 207	2 171	
Total kredittrisikoeksponering	120 351	68 261	20 433

*) Sikkerhetsstillelsen ved eiendomsengasjementer er vurdert til markedsverdi, begrenset til engasjementsstørrelse for den enkelte motpart. Dette for å kunne uttrykke den effektive tilgjengelige sikkerhetsverdi.

***) Øvrig sikkerhet inkluderer blant annet kontanter, løsøre, skip og mottatte garantier. For obligasjoner med fortrinnsrett består sikkerhetsmassen av utlån til kunder i selskapet som har utstedt obligasjonen.

KONSERN 31.12.20

BELØP I MILL. KRONER	SUM	SIKKERHET I EIENDOM *)	ØVRIG SIKKERHET**)
Maksimal kreditteksponering i balansen			
Fordringer på sentralbanker	360		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 534		
Utlån til og fordringer på kunder	88 977	68 623	15 184
Sertifikater og obligasjoner	18 079		10 550
Finansielle derivater	1 777		1 089
Sum kredittrisikoeksponering i balansen	110 727	68 623	26 823
Maksimal kreditteksponering utenfor balansen			
Betingete forpliktelser (garantier)	1 770		
Ubenyttede kreditter	7 177	1 674	
Lånetilsagn (kommitteringer)	2 640	497	
Sum maksimal kredittrisikoeksponering utenfor balanse	11 587	2 171	0
Total kredittrisikoeksponering	122 314	70 794	26 823

*) Sikkerhetsstillelsen ved eiendomsengasjementer er vurdert til markedsverdi, begrenset til engasjementsstørrelse for den enkelte motpart. Dette for å kunne uttrykke den effektive tilgjengelige sikkerhetsverdi.

***) Øvrig sikkerhet inkluderer blant annet kontanter, løsøre, skip og mottatte garantier. For obligasjoner med fortrinnsrett består sikkerhetsmassen av utlån til kunder i selskapet som har utstedt obligasjonen. I konsernet inngår justert realisasjonsverdi på leasingobjektene til datterselskapet Sparebank 1 Finans Nord-Norge.

KREDITTEKSPONERING FORDELT PÅ GEOGRAFISK OMRÅDER 31.12.20 (BALANSEFØRT)

BELØP I MILL. KRONER	MORBANK	KONSERN
Troms og Finnmark inkl Svalbard	46 195	44 018
Nordland	32 342	35 200
Øvrige fylker i Norge	10 098	10 997
Utlandet	653	656
Totalt	89 288	90 871

AKTIVITETER KAPITALMARKED GEOGRAFISK 31.12.20 (BALANSEFØRT)

BELØP I MILL. KRONER	MORBANK	KONSERN
Norge	12 594	12 594
Europa/Asia	6 888	6 888
USA	374	374
Totalt	19 856	19 856
Total kredittksporing i balansen fordelt geografisk	109 144	110 727

NOTE 9 KREDITTKVALITET PER KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER

SpareBank 1 Nord-Norge benytter eget klassifiseringssystem for overvåking av kredittrisiko i porteføljen. Tabellene viser brutto utlån og finansielle investeringer fordelt på risikokategori og segment. For mer informasjon om de interne modellene, se note 6 finansiell risikostyring.

97

ÅRSREGNSKAP 2021

MORBANK 2021							
BELØP I MILL. KRONER	SVÆRT LAV RISIKO	LAV RISIKO	MIDDELS RISIKO	HØY RISIKO	SVÆRT HØY RISIKO	MISLIGHOLDT ELLER INDIVIDUELT NEDSKREVET	TOTALT
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 365	6 127					7 491
Utlån til og fordringer på kunder							
Privatmarked	25 492	14 719	5 102	257	275	147	45 991
Bedriftsmarked	11 032	7 902	12 938	2 285	1 496	362	36 014
Offentlig		102					102
Sum brutto utlån	37 888	28 850	18 040	2 542	1 771	509	89 599
Finansielle investeringer							
Noterte statsobligasjoner	1 216						1 216
Noterte andre obligasjoner	16 420			7			16 426
Unoterte obligasjoner	1 276		226	5			1 508
Sum	18 911		226	12			19 150
Totalt	56 799	28 850	18 266	2 553	1 771	509	108 749
Andel	52 %	27 %	17 %	2 %	2 %	0 %	100 %

MORBANK 2020							
BELØP I MILL. KRONER	SVÆRT LAV RISIKO	LAV RISIKO	MIDDELS RISIKO	HØY RISIKO	SVÆRT HØY RISIKO	MISLIGHOLDT ELLER INDIVIDUELT NEDSKREVET	TOTALT
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 534	5 389					6 923
Utlån til og fordringer på kunder							
Privatmarked	23 397	17 884	5 697	311	360	171	47 820
Bedriftsmarked	7 167	10 713	13 430	1 458	1 164	212	34 144
Offentlig		41					41
Sum brutto utlån	32 098	34 027	19 127	1 769	1 524	383	88 928
Finansielle investeringer							
Noterte statsobligasjoner	503						503
Noterte andre obligasjoner	16 525			34			16 559
Unoterte obligasjoner	874		110	32			1 016
Sum	17 903		110	66			18 079
Totalt	50 001	34 027	19 237	1 835	1 524	383	107 007
Andel	47 %	32 %	18 %	2 %	1 %	0 %	100 %

NOTE 9 KREDITTKVALITET PER KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER

98

ÅRSREGNSKAP 2021

KONSERN 2021

BELØP I MILL. KRONER	SVÆRT LAV RISIKO	LAV RISIKO	MIDDELS RISIKO	HØY RISIKO	SVÆRT HØY RISIKO	MISLIGHOLDT ELLER INDIVIDUELT NEDSKREVET	TOTALT
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 365						1 365
Utlån til og fordringer på kunder							
Privatmarked	26 868	15 834	5 897	362	356	191	49 507
Bedriftsmarked	11 157	8 604	14 436	3 206	2 532	441	40 377
Offentlig	0	102	0	0	-	-	102
Sum brutto utlån	39 390	24 541	20 332	3 568	2 887	633	91 351
Finansielle investeringer							
Noterte statsobligasjoner	1 216						1 216
Noterte andre obligasjoner	16 420			7			16 426
Unoterte obligasjoner	1 276		226	5			1 508
Sum	18 911		226	12			19 150
Totalt	58 302	24 541	20 559	3 580	2 887	633	110 501
Andel	53 %	22 %	19 %	3 %	3 %	1 %	100 %

KONSERN 2020

BELØP I MILL. KRONER	SVÆRT LAV RISIKO	LAV RISIKO	MIDDELS RISIKO	HØY RISIKO	SVÆRT HØY RISIKO	MISLIGHOLDT ELLER INDIVIDUELT NEDSKREVET	TOTALT
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 534						1 534
Utlån til og fordringer på kunder							
Privatmarked	25 514	18 462	5 921	349	401	203	50 850
Bedriftsmarked	2 349	17 322	14 749	1 853	1 561	252	38 086
Offentlig		41					41
Sum brutto utlån	29 397	35 825	20 670	2 202	1 962	455	90 511
Finansielle investeringer							
Noterte statsobligasjoner	503						503
Noterte andre obligasjoner	16 525			34			16 559
Unoterte obligasjoner	874		110	32			1 016
Sum	17 903		110	66			18 079
Totalt	47 300	35 825	20 780	2 268	1 962	455	108 590
Andel	44 %	33 %	19 %	2 %	2 %	0 %	100 %

NOTE 10 KREDITTINSTITUSJONER - FORDRINGER OG GJELD

Utlån til kredittinstitusjoner måles til amortisert kost. Amortisert kost innebærer verdifastsettelse etter opprinnelige avtalte kontantstrømmer, justert for forventet tap.

MORBANK				KONSERN				
GJ, SNITTLIG RENTE- SATS % *		GJ, SNITTLIG RENTE- SATS % *		BELØP I MILL. KRONER	GJ, SNITTLIG RENTE- SATS % *		GJ, SNITTLIG RENTE- SATS % *	
31.12.20		31.12.21			31.12.21		31.12.20	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner								
723	0,30 %	484	0,30 %	Utlån til og fordringer uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	484	0,30 %	723	0,30 %
6 200	1,54 %	7 007	1,03 %	Utlån til og fordringer med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	881	1,03 %	811	1,54 %
6 923	1,58 %	7 491	1,05 %	Totalt	1 365	1,05 %	1 534	1,58 %
Spesifisert på de vesentligste valutasorter								
6 898		7 256		NOK	1 130		1 509	
0		2		GBP	2		0	
9		28		EUR	28		9	
2		68		USD	68		2	
0		0		SEK	0		0	
14		137		Andre valutasorter	137		14	
6 923		7 491		Totalt	1 365		1 534	
Gjeld til kredittinstitusjoner								
377	1,74 %	544	0,73 %	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	514	0,73 %	377	1,74 %
897	0,11 %	579	0,05 %	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	578	0,05 %	895	0,11 %
1 274	0,55 %	1 123	0,33 %	Totalt	1 092	0,33 %	1 272	0,55 %
Spesifisert på de vesentligste valutasorter								
901		589		NOK	558		899	
19		12		USD	12		19	
323		386		EUR	386		323	
31		136		Andre valutasorter	136		31	
1 274		1 123		Totalt	1 092		1 272	
* Gjennomsnittlig rente er beregnet som sum årlige renter / snittvolum								
Sikkerhetsstillelser								
689		491		Balansført verdi av utlån og fordringer på kredittinstitusjoner stilt som sikkerhet for derivathandel	491		689	
363		121		Balansført verdi av gjeld til kredittinstitusjoner stilt som sikkerhet for derivathandel	121		363	

NOTE 11 UTLÅN

100

ÅRSREGNSKAP 2021

SpareBank 1 Nord-Norge deler inn utlånene i to regnskapsklasser; lån til amortisert kost og lån til virkelig verdi. Lån til kunder og kredittinstitusjoner klassifiseres til amortisert kost, med følgende unntak:

BOLIGLÅN TIL KUNDER FOR SALG TIL BOLIGKREDITTSLSKAP

Boliglån som skal selges til boligkreditselskap de neste 12 månedene er verdsatt til den avtalte verdi disse lånene skal overdras med.

UTLÅN TIL KUNDER MED FAST RENTE

Virkelig verdi fastsettes ved at lånenes faktiske kontantstrømmer neddiskonteres med en diskonteringsfaktor basert på swaprente tillagt et marginkrav. I marginkravet inngår kredittpåslag, administrativt påslag, forventet tap og likviditetspremie. Banken vurderer fortløpende endringer i observerbare markedsrenter som kan påvirke verdien av disse lånene. Det gjøres også en fortløpende vurdering av mulige forskjeller mellom diskonteringsrente og observerbare markedsrenter for tilsvarende utlån. Banken foretar nødvendige justeringer av diskonteringsrenten dersom denne forskjellen blir betydelig. Det er ikke gjort justeringer på diskonteringsrenten per 31.12.21. Verdiendringer på lånene inngår i sin helhet i resultatet på linjen netto verdiendringer på finansielle eiendeler. Sensitiviteten mot diskontering per 31.12.21 ville medført en resultateffekt på ca. - 14,3 mill. kroner per + basispunkt endret diskonteringsrente.

UTLÅN TIL AMORTISERT KOST

For alle utlån til amortisert kost er det foretatt beregning av forventet kredittap. Se note 13.

KLASSIFISERING AV UTLÅN OG FORDRINGER PÅ KUNDER

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
Utlån til virkelig verdi over resultat				
7 600	5 629	Utlån til kunder med fast rente	5 642	7 614
3 917	5 664	Boliglån til kunder for salg til boligkreditselskap	5 664	3 917
11 517	11 293	Sum brutto utlån til virkelig verdi	11 306	11 531
Utlån til amortisert kost				
77 411	78 306	Øvrige utlån	80 045	78 980
77 411	78 306	Sum brutto utlån til amortisert kost	80 045	78 980
88 928	89 599	Sum brutto utlån	91 351	90 511
Formidlingslån				
37 735	35 439	Utlån fraregnet og overført til SpareBank1 Boligkreditt	35 439	37 735
410	314	Utlån fraregnet og overført til SpareBank1 Næringskreditt	314	410
38 145	35 753	Brutto formidlingslån fraregnet	35 753	38 145
127 073	125 352	Brutto utlån inklusiv formidlingslån	127 105	128 656
Tapsavsetninger - til reduksjon eiendeler				
- 285	- 156	Tapsavsetninger utlån - trinn 1	- 184	- 310
- 232	- 234	Tapsavsetninger utlån - trinn 2	- 269	- 283
- 142	- 159	Tapsavsetninger utlån - trinn 3	- 190	- 169
88 269	89 050	Sum netto utlån eksklusiv formidlingslån	90 708	89 748

TILLEGGSINFORMASJON

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
Utlån fordelt på fordringstyper				
		Leiefinansieringsavtaler (finansiell leasing) 1)	3 699	3 388
4 485	3 317	Kasse-/drifts- og brukskreditter	3 305	4 494
2 354	3 387	Byggelån	3 387	2 354
82 089	82 895	Nedbetalingslån	80 960	80 275
88 928	89 599	Sum brutto utlån	91 351	90 511
Herav ansvarlig lånekapital				
235	327	Ansvarlig kapital i kredittinstitusjoner	226	134
Utlån til ansatte				
1 255	1 153	Utlån til ansatte	1 153	1 255
1) Brutto fordringer knyttet til finansielle leieavtaler konsern			31.12.21	31.12.20
Forfall innen 1 år			218	243
Forfall 1 - 5 år			1 842	2 009
Forfall etter 5 år			1 898	1 363
Totalt			3 958	3 615
Ikke opptjent inntekt knyttet til finansielle leieavtaler			- 258	- 226
Netto investeringer knyttet til finansielle leieavtaler			3 699	3 388
Netto investeringer i finansielle leieavtaler				
Forfall innen 1 år			204	228
Forfall 1 - 5 år			1 722	1 883
Forfall etter 5 år			1 774	1 278
Totalt			3 699	3 388

BANKENS ENGASJEMENT FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING

Totalt engasjement er definert som summen av saldo lån, garantiramme, ramme på kreditt samt påløpte renter. Det beregnes kun forventet tap i trinn 1, 2 og 3 for finansielle eiendeler til amortisert kost. Banken har både brutto utlån og finansielle forpliktelser vurdert til amortisert kost, der det beregnes forventet tap etter IFRS 9. Se note 13 for mer info om avsetninger for forventet tap.

I beregningen av forventet kredittap kategoriseres alle engasjementer i tre trinn, herunder:

1. Ikke vesentlig høyere kredittrisiko enn ved innvilgelse og første gangs balanseføring
2. Vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, men ikke misligholdsmerket
3. Vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, og misligholdsmerket eller tapsmerket

MORBANK 31.12.21

BRUTTO UTLÅN SEKTOR OG NÆRINGSFORDELT BELØP I MILL. KRONER	BRUTTO UTLÅN TIL AMORTISERT KOST	TAPSAV- SETNINGER TRINN 1	TAPSAV- SETNINGER TRINN 2	TAPSAV- SETNINGER TRINN 3	UTLÅN TIL VIRKELIG VERDI	NETTO UTLÅN
Eiendom	14 948	-76	-145	-80	39	14 685
Finansielle foretak, forsikring og verdipapirforetak	9 637	-11	-3	-3	0	9 621
Fiske og havbruk	7 983	-24	-5	-8	27	7 973
Industri	1 397	-3	-8	-22	15	1 379
Jordbruk og skogbruk	967	-1	-2	-2	36	999
Kraft og vannforsyning, bygg og anlegg	2 814	-6	-8	-9	25	2 817
Offentlig forvaltning	102	0	0	0	0	102
Tjenesteytende virksomhet	1 784	-7	-7	-8	88	1 851
Transport og lagring	2 077	-5	-21	-2	55	2 104
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	1 614	-6	-14	-3	27	1 619
Sum Bedriftsmarked	43 324	-139	-211	-137	314	43 151
Sum Personmarked	34 982	-18	-23	-22	10 979	45 899
Sum utlån	78 306	-156	-234	-158	11 293	89 050

FINANSIELLE FORPLIKTELSER FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING BELØP I MILL. KRONER	FINANSIELLE FORPLIKTELSER AMORTISERT KOST	TAPSAVSETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD TRINN 1	TAPSAVSETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD TRINN 2	TAPSAVSETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD TRINN 3	SUM TAPS- AVSETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD
Eiendom	966	-8	-17	0	-25
Finansielle foretak, forsikring og verdipapirforetak	233	0	0	0	-1
Fiske og havbruk	788	-1	0	0	-1
Industri	597	-1	-1	-1	-3
Jordbruk og skogbruk	85	0	0	0	0
Kraft og vannforsyning, bygg og anlegg	634	-1	-2	0	-4
Offentlig forvaltning	327	0	0	0	0
Tjenesteytende virksomhet	501	-1	-3	0	-4
Transport og lagring	568	0	-1	0	-2
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	502	-1	-1	-4	-6
Sum Bedriftsmarked	5 201	-14	-25	-6	-45
Sum Personmarked	1 567	0	0	0	0
Sum utlån	6 768	-14	-25	-6	-45

KONSERN 31.12.21

BRUTTO UTLÅN SEKTOR OG NÆRINGSFORDELT BELØP I MILL. KRONER	BRUTTO UTLÅN TIL AMORTISERT KOST	TAPSAV- SETNINGER TRINN 1	TAPSAV- SETNINGER TRINN 2	TAPSAV- SETNINGER TRINN 3	UTLÅN TIL VIRKELIG VERDI	NETTO UTLÅN
Eiendom	15 025	-76	-146	-82	39	14 760
Finansielle foretak, forsikring og verdi- papirforetak	3 511	-11	-3	-3	0	3 494
Fiske og havbruk	8 632	-30	-9	-8	27	8 612
Industri	1 923	-6	-13	-27	15	1 894
Jordbruk og skogbruk	1 092	-1	-3	-2	36	1 123
Kraft og vannforsyning, bygg og anlegg	3 705	-9	-12	-12	25	3 698
Offentlig forvaltning	118	0	0	0	0	118
Tjenesteytende virksomhet	2 455	-11	-8	-13	88	2 511
Transport og lagring	2 967	-9	-29	-3	68	2 993
Varehandel, hotell og restaurantvirk- somhet	2 118	-8	-19	-4	27	2 114
Sum Bedriftsmarked	41 547	-162	-240	-154	327	41 318
Sum Personmarked	38 498	-22	-28	-36	10 979	49 391
Sum utlån	80 046	-184	-269	-190	11 306	90 708

FINANSIELLE FORPLIKTELSE FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING BELØP I MILL. KRONER	FINANSIELLE FORPLIKTELSE AMORTISERT KOST	TAPSAV- SETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD TRINN 1	TAPSAV- SETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD TRINN 2	TAPSAV- SETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD TRINN 3	SUM TAPS- AVSETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD
Eiendom	921	-8	-17	0	-25
Finansielle foretak, forsikring og verdi- papirforetak	86	0	0	0	-1
Fiske og havbruk	860	-1	0	0	-1
Industri	608	-1	-1	-1	-3
Jordbruk og skogbruk	86	0	0	0	0
Kraft og vannforsyning, bygg og anlegg	718	-1	-2	0	-4
Offentlig forvaltning	327	0	0	0	0
Tjenesteytende virksomhet	752	-1	-3	0	-4
Transport og lagring	696	0	-1	0	-2
Varehandel, hotell og restaurantvirk- somhet	701	-1	-1	-4	-6
Sum Bedriftsmarked	5 754	-14	-25	-6	-45
Sum Personmarked	1 589	0	0	0	0
Sum utlån	7 343	-14	-25	-6	-45

MORBANK 31.12.20

BRUTTO UTLÅN SEKTOR OG NÆRINGSFORDELT BELØP I MILL. KRONER	BRUTTO UTLÅN TIL AMORTISERT KOST	TAPSAV- SETNINGER TRINN 1	TAPSAV- SETNINGER TRINN 2	TAPSAV- SETNINGER TRINN 3	UTLÅN TIL VIRKELIG VERDI	NETTO UTLÅN
Eiendom	14 285	-183	-114	-42	41	13 987
Finansielle foretak, forsikring og verdi- papirforetak	8 551	-15	-4	0	0	8 532
Fiske og havbruk	6 834	-24	-16	-1	25	6 818
Industri	1 519	-6	-23	-28	11	1 473
Jordbruk og skogbruk	1 223	-1	-2	-12	38	1 246
Kraft og vannforsyning, bygg og anlegg	2 460	-7	-5	-10	32	2 470
Offentlig forvaltning	42	0	0	0	0	42
Tjenesteytende virksomhet	1 710	-9	-7	-5	77	1 766
Transport og lagring	2 200	-5	-12	-4	52	2 231
Varehandel, hotell og restaurantvirk- somhet	1 843	-9	-21	-9	21	1 825
Sum Bedriftsmarked	40 667	-259	-203	-111	297	40 390
Sum Personmarked	36 744	-26	-29	-31	11 220	47 878
Sum utlån	77 411	-285	-232	-142	11 517	88 269

FINANSIELLE FORPLIKTELSE FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING BELØP I MILL. KRONER	FINANSIELLE FORPLIKTELSE AMORTISERT KOST	TAPSAV- SETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD TRINN 1	TAPSAV- SETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD TRINN 2	TAPSAV- SETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD TRINN 3	SUM TAPSAV- SETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD
Eiendom	1 573	-29	-6	0	-35
Finansielle foretak, forsikring og verdi- papirforetak	354	-1	0	0	-1
Fiske og havbruk	1 209	-6	0	0	-6
Industri	623	-1	-3	0	-4
Jordbruk og skogbruk	99	0	0	0	0
Kraft og vannforsyning, bygg og anlegg	834	-2	-4	0	-6
Offentlig forvaltning	419	0	0	0	0
Tjenesteytende virksomhet	465	-1	-2	0	-3
Transport og lagring	796	-1	-1	0	-2
Varehandel, hotell og restaurantvirk- somhet	535	-2	-2	0	-4
Sum Bedriftsmarked	6 907	-43	-18	0	-61
Sum Personmarked	1 742	0	0	0	0
Sum utlån	8 649	-43	-18	0	-61

KONSERN 31.12.20

BRUTTO UTLÅN SEKTOR OG NÆRINGSFORDEL BELØP I MILL. KRONER	BRUTTO UTLÅN TIL AMORTISERT KOST	TAPSAV-SETNINGER TRINN 1	TAPSAV-SETNINGER TRINN 2	TAPSAV-SETNINGER TRINN 3	UTLÅN TIL VIRKELIG VERDI	NETTO UTLÅN
Eiendom	14 384	-184	-114	-42	41	14 084
Finansielle foretak, forsikring og verdipapirforetak	3 162	-15	-4	0	0	3 143
Fiske og havbruk	7 417	-30	-19	-1	25	7 392
Industri	1 964	-9	-32	-28	11	1 906
Jordbruk og skogbruk	1 344	-2	-3	-13	38	1 364
Kraft og vannforsyning, bygg og anlegg	3 324	-10	-14	-15	32	3 317
Offentlig forvaltning	59	0	0	0	0	59
Tjenesteytende virksomhet	2 201	-11	-9	-10	77	2 248
Transport og lagring	3 084	-8	-24	-5	67	3 114
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	2 283	-12	-28	-12	21	2 252
Sum Bedriftsmarked	39 222	-280	-247	-127	312	38 880
Sum Personmarked	39 758	-31	-36	-43	11 220	50 868
Sum utlån	78 979	-310	-283	-169	11 531	89 748

FINANSIELLE FORPLIKTELSER FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING BELØP I MILL. KRONER	FINANSIELLE FORPLIKTELSER AMORTISERT KOST	TAPSAV-SETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD TRINN 1	TAPSAV-SETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD TRINN 2	TAPSAV-SETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD TRINN 3	SUM TAPSAV-SETNINGER KLASSIFISERT SOM GJELD
Eiendom	1 538	-29	-6	0	-35
Finansielle foretak, forsikring og verdipapirforetak	65	-1	0	0	-1
Fiske og havbruk	1 261	-6	0	0	-6
Industri	713	-1	-3	0	-4
Jordbruk og skogbruk	101	0	0	0	0
Kraft og vannforsyning, bygg og anlegg	834	-2	-4	0	-6
Offentlig forvaltning	467	0	0	0	0
Tjenesteytende virksomhet	575	-1	-2	0	-3
Transport og lagring	914	-1	-1	0	-2
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	722	-2	-2	0	-4
Sum Bedriftsmarked	7 189	-43	-18	0	-61
Sum Personmarked	1 757	0	0	0	0
Sum utlån	8 947	-43	-18	0	-61

TOTALT ENGASJEMENT FORDELT PÅ TRINN I KREDITTRISIKOVURDERING PER 31.12.21

MORBANK				KONSERN					
TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3	SUM	BELØP I MILL. KRONER	SUM	TRINN 3	TRINN 2	TRINN 1	
77 236	8 449	375	86 060	Totalt engasjement til amortisert kost 01.01.21	87 927	373	8 449	79 104	
				Periodens migrering mellom trinn i kredittrisiko:					
1 401	-1 397	-4	0	til (-fra) trinn 1	0	-7	-1 773	1 780	
-2 530	2 541	-11	0	til (-fra) trinn 2	0	-19	2 907	-2 888	
-88	-220	308	0	til (-fra) trinn 3	0	422	-302	-120	
-4 259	-246	-37	-4 542	Netto ny måling av tap	-5 414	-75	-400	-4 939	
35 664	2 169	51	37 884	Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	40 791	71	2 394	38 327	
-30 745	-3 392	-190	-34 327	Finansielle eiendeler som er blitt fraregnet	-35 915	-220	-3 671	-32 023	
76 679	7 904	492	85 075	Totalt engasjement til amortisert kost	87 389	545	7 604	79 240	
			11 293	Utlån til virkelig verdi over resultat	11 306				
76 679	7 904	492	96 368	Totalt engasjement 31.12.21	98 694	545	7 604	79 240	
-5 740	-1 000	-28	-6 768	Utenom balanse 1)	-7 343	-28	-1 000	-6 315	
70 939	6 904	464	89 599	Brutto utlån	91 349	516	6 603	72 926	
-156	-234	-159	-549	Tapsnedskrivninger - til reduksjon eiendeler	-643	-190	-269	-184	
70 783	6 670	305	89 050	Netto utlån 2)	90 708	326	6 335	72 742	

- 1) Utenom balanse består av ubenyttede rammer av lån og kreditter samt inngåtte garantiavtaler. Inngåtte/kommitterte lån inngår ikke.
- 2) Netto utlån som eiendeler i balansen.

Forklaringer til tabellen:

- Forutsetningene for migrering mellom trinnene og spesifikasjon av IFRS 9 er spesifisert i note 13. Kunder som har vesentlige endringer i kredittrisiko vil migrere mellom trinnene.
- Netto ny måling av tap: Kontonummer på kunder som har samme kategori UB og IB og som har økning i ECL.
- Netto ny måling av tap: Kontonummer på kunder som har samme kategori UB og IB og som har reduksjon i ECL.
- Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler: Kontonummer på kunder som kun finnes i utgående balanse i ECL-modellen
- Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet: Kontonummer på kunder som kun finnes i inngående balanse i ECL-modellen.

TOTALT ENGASJEMENT FORDELT PÅ TRINN I KREDITTRISIKOVURDERING PER 31.12.20

MORBANK				KONSERN					
TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3	SUM	BELØP I MILL. KRONER		SUM	TRINN 3	TRINN 2	TRINN 1
74 827	4 628	343	79 798	Totalt engasjement til amortisert kost 01.01.20		81 397	352	5 527	75 518
				Periodens migrering mellom trinn i kredittrisiko:					
1 019	-1 010	- 9	0	til (-fra) trinn 1		1 913	55	839	1 019
-3 819	3 829	- 10	0	til (-fra) trinn 2		413	9	4 223	-3 819
- 60	- 93	153	0	til (-fra) trinn 3		109 094	11 670	97 484	- 60
6 279	- 575	- 11	5 693	Netto ny måling av tap		5 694	- 11	- 574	6 279
36 198	1 985	35	38 218	Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler		38 218	35	1 985	36 198
-37 208	- 315	- 126	-37 649	Finansielle eiendeler som er blitt fraregnet		-39 010	- 183	-1 893	-36 934
<hr/>									
77 236	8 449	375	86 060	Totalt engasjement til amortisert kost		87 927	373	8 449	79 104
			11 517	Utlån til virkelig verdi over resultat		11 531			
77 236	8 449	375	97 577	Totalt engasjement 31.12.20		99 458	373	8 449	79 104
<hr/>									
-7 121	-1 519	- 9	-8 649	Utenom balanse 1)		-8 947	- 9	-1 504	-7 434
70 115	6 930	366	88 928	Brutto utlån		90 511	364	6 945	71 670
- 285	- 232	- 142	- 659	Tapsnedskrivninger - til reduksjon eiendeler		- 762	- 169	- 283	- 310
69 830	6 698	224	88 269	Netto utlån 2)		89 749	195	6 662	71 360

SpareBank 1 Nord-Norge har egne modeller som scorer kundene ut fra sannsynlighet for mislighold. Summen av risikoklasse (PD) og sikkerhetsklasse (sikkerhetsdekning) definerer hvilken risikokategori engasjementene havner i. Utfyllende informasjon om komponentene i de interne modellene finnes i note 6.

Kredittmodellen er basert på tre sentrale hovedkomponenter:

1. Sannsynlighet for mislighold (PD): Kundene blir klassifisert i risikoklasse ut fra sannsynligheten for at kunden misligholder sine forpliktelser i løpet av en 12 måneders periode.
2. Eksponering ved mislighold (EAD): En beregnet størrelse som angir den forventede eksponeringen mot kunden ved mislighold.
3. Tapsgrad ved mislighold (LGD): En beregnet størrelse som angir hvor mye konsernet potensielt kan tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser.

Tabellene nedenfor presenterer totalt engasjement fordelt på risikokategorier.

MORBANK

RISIKOKATEGORI 31.12.21 BELØP I MILL. KRONER	TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3	UTLÅN TIL VIRKELIG VERDI	SUM
Svært lav risiko	34 399	410	0	7 161	41 970
Lav risiko	24 135	746	0	3 018	27 899
Middels risiko	15 594	4 412	0	1 019	21 025
Høy risiko	2 052	726	0	38	2 816
Svært høy risiko	495	1 610	0	39	2 144
Misligholdt og nedskrevet	0	0	496	18	514
Totalt engasjement	76 675	7 904	496	11 293	96 368
Andel engasjement	80 %	8 %	1 %	12 %	100 %

KONSERN

RISIKOKATEGORI 31.12.21 BELØP I MILL. KRONER	TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3	UTLÅN TIL VIRKELIG VERDI	SUM
Svært lav risiko	35 054	412	0	7 161	42 627
Lav risiko	24 679	784	0	3 018	28 482
Middels risiko	15 828	4 245	0	1 032	21 104
Høy risiko	2 297	908	0	38	3 242
Svært høy risiko	781	1 852	0	39	2 673
Misligholdt og nedskrevet	0	0	549	18	567
Totalt engasjement	78 639	8 201	549	11 306	98 694
Andel engasjement	80 %	8 %	1 %	11 %	100 %

MORBANK

RISIKOKATEGORI 31.12.20 BELØP I MILL. KRONER	TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3	UTLÅN TIL VIRKELIG VERDI	SUM
Svært lav risiko	32 192	477	0	1 788	34 456
Lav risiko	26 407	1 436	0	8 583	36 426
Middels risiko	16 029	4 965	0	1 019	22 013
Høy risiko	1 714	681	0	45	2 440
Svært høy risiko	894	890	0	64	1 849
Misligholdt og nedskrevet	0	0	375	19	394
Totalt engasjement	77 236	8 449	375	11 517	97 577
Andel engasjement	79 %	9 %	0 %	12 %	100 %

KONSERN

RISIKOKATEGORI 31.12.20 BELØP I MILL. KRONER	TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3	UTLÅN TIL VIRKELIG VERDI	SUM
Svært lav risiko	37 204	484	0	1 788	39 476
Lav risiko	22 350	1 574	0	8 583	32 507
Middels risiko	16 596	4 325	0	1 033	21 954
Høy risiko	1 890	939	0	45	2 873
Svært høy risiko	1 065	1 127	0	64	2 256
Misligholdt og nedskrevet	0	0	373	19	392
Totalt engasjement	79 104	8 449	373	11 531	99 458
Andel engasjement	80 %	8 %	0 %	12 %	100 %

SpareBank 1 Nord-Norge har avtaler om mulig juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale med disse to selskapene i alliansen forestår banken forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. Banken mottar et vederlag i form av provisjoner for de plikter som følger med forvaltningen av lånene. Banken har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene dithen at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er overført. Det innebærer full fraregning.

Mottatt vederlag for lån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, tilsvarer bokført verdi, og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet.

I 2018 endret banken regnskapsmessig behandling på deler av låneporteføljen som klassifiserer for salg til kredittforetakene. Basert på konsernets finansieringsplan kommende 12 måneder, merkes lånene som er forventet solgt til kredittforetakene. Disse lånene blir behandlet regnskapsmessig til virkelig verdi over resultat. Banken innregner alle rettigheter og plikter som skapes, eller beholdes ved overføringen separat, som eiendeler eller forpliktelser.

Hvis kredittforetakene får tap på overtatte lån, har de en viss motregningsrett i provisjoner fra samtlige banker som har overført lån. Det foreligger dermed en begrenset gjenværende involvering knyttet til solgte utlån, ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon.

Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. Bankens maksimale eksponering for tap er representert ved det høyeste beløpet som vil kunne kreves dekket under avtalene.

Kredittforetakene kan foreta videresalg av utlån som er kjøpt av banken, samtidig som bankens rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom banken ikke er i stand til å betjene kundene, kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre kan banken ha opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser.

SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Næringskreditt AS i Stavanger. Banken har en eierandel på 15,92 % per 31.12.21 (18,14 % per 31.12.20). Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. Obligasjonene til SpareBank 1 Boligkreditt AS har en rating på Aaa fra Moody's. SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett.

Det er i 2021 overført boliglån til en netto verdi av 2,3 mrd. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Totalt er det fraregnet boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS for 35,4 mrd. kroner ved utgangen av regnskapsåret.

SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Banken har en eierandel på 3,20 % per 31.12.21 (8,60 % per 31.12.20). De lånene som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Obligasjonene til SpareBank1 Næringskreditt AS har en Aaa rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Boligkreditt AS i Stavanger. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringseiendom til konkurransedyktige priser. SpareBank1 Næringskreditt AS erverver utlån med pant i næringseiendom og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett. Som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån til foretaket. Lån overført til Sparebank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringseiendom innenfor 60 % av takst.

Det er fraregnet lån til SpareBank 1 Næringskreditt AS for 0,31 mrd. kroner ved utgangen av regnskapsåret.

LIKVIDITETSFASILITETER

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til disse to selskapene. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at selskapene ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obli-

gasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent.

Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således

ingen vesentlig økning i risiko for banken. Selskapene holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom selskapene ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

Per 31.12.21 utgjør forpliktelsen på konsolidert nivå 79,3 mill. kroner for SpareBank 1 Boligkreditt AS og 0 mill. kroner for SpareBank 1 Næringskreditt AS.

NOTE 13 TAPSKOSTNADER OG AVSETNINGER FOR FORVENTET TAP

Konsernet har gjort avsetninger for forventet tap (ECL) på alle finansielle eiendeler (låneengasjementer) som ikke er klassifisert som virkelig verdi over resultat.

Målingen av avsetningen for forventet tap avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring, og uten krav om at det foreligger et objektivt bevis for at en tapshendelse har funnet sted, slik tidligere regelverk IAS 39 gjorde.

Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring, avsettes det for 12-måneders forventet tap som følge av forventet mislighold. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til lånet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene.

Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, avsettes det for forventet tap over hele levetiden til lånet.

Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, dvs. forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som konsernet forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet. De forventede kontantstrømmene omfatter kontantstrømmer fra salg av sikkerhetstillelse eller andre kredittforbedringer som er integrert i kontraktsvilkårene.

Konsernet vurderer månedlig endringen i risikoen for mislighold i engasjementets forventede levetid, og sammenligner risikoen for mislighold/misligholdssannsynlighet (PD) i engasjementet på rapporteringstidspunktet med PD i engasjementet på datoen for førstegangsinnregning. I tillegg tas det hensyn til rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige, og som vitner om en betydelig økning i kredittrisikoen siden førstegangsinnregning.

I beregningen av forventet kredittap kategoriseres alle engasjementer i tre trinn, herunder:

1. Ikke vesentlig høyere kredittrisiko enn ved innvilgelse og første gangs balanseføring
2. Vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, men ikke misligholdsmerket
3. Vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, og misligholdsmerket eller tapsmerket

Både absolutte og relative endringer i PD er brukt som kriterier for å flytte et engasjement over til trinn 2. Den viktigste faktoren for en vesentlig endring i kredittrisiko er kvantitativ endring i PD på balanse dagen, sammenlignet med PD ved første gangs balanseføring.

Endring i PD med over 150 % er satt som grense for en vesentlig endring. I tillegg må PD være høyere enn 0,60 %.

For å beregne forventet kredittap (ECL) benytter konsernet en tapsmodell som er utviklet i samarbeid med de øvrige bankene i SpareBank 1-alliansen.

ECL-modellen er basert på bankens interne rating modell for kredittrisiko (IRB – Internal Ratings Based), herunder estimer for misligholdsansynlighet (PD - probability of default), størrelsen av engasjementet ved mislighold (EAD - exposure at default), og størrelsen av tapet gitt mislighold (LGD - loss given default).

Til forskjell fra hvordan kredittmodellene benyttes for kapitaldekningsformål, er ECL-modellen en «point-in-time»-modell og forventningsrett på et gitt tidspunkt.

IFRS 9 (kapittel 5.5.17-18) stiller krav til at ECL skal være et sannsynlighetsvektet beløp av flere mulige utfall. I ECL-modellen til Sparebank 1-alliansen beregnes utfall av tre ulike scenarier. Beregningene tar utgangspunkt i en kvartalsvis analyse av makrosituasjonen for konsernet og konsernets kunder, basert på lokal, nasjonal og internasjonal påvirkning.

Scenariene er scenario 1 (SC1) normalkonjunktur (base-case), scenario 2 (SC2) lavkonjunktur (down-turn/worst case) og scenario 3 (SC3) høykonjunktur (best-case) som vektet opp mot hverandre, og danner grunnlaget for videre ECL-beregning.

Egenskapene til disse scenariene er som følger:

- Scenario 1: Skal være vårt beste estimat på forventet utvikling i PD og LGD for de neste 5 årene.
- Scenario 2: Skal gjenspeile PD- og LGD-banene hvis utviklingen i porteføljen blir mer negativ enn forventet i SC 1.
- Scenario 3: Skal gjenspeile PD- og LGD-banene hvis utviklingen i porteføljen blir mer positiv enn forventet i SC 1.

Tabellen under viser et eksempel på hvilken teoretisk tilnærming man kan ha til scenariovekting.

OPPFATTET USIKKERHET TIL SC1

VEKTING	LITEN			MIDDELS			STOR		
	Positiv	Nøytral	Negativ	Positiv	Nøytral	Negativ	Positiv	Nøytral	Negativ
SC1	80-90 %			60-80 %			50-60 %		
SC2	0-5 %	5-10 %	5-20 %	0-10 %	10-20 %	20-40 %	5-15 %	20-25 %	25-45 %
SC3	5-20 %	5-10 %	0-5 %	20-40 %	10-20 %	0-10 %	25-45 %	20-25 %	5-15 %

Kort oppsummert kan tabellen tolkes på følgende måte:

- Liten grad av usikkerhet: SC 1 skal vektet høyt
- Hvis konsernet i utgangspunktet mener at sannsynligheten for at det går bedre enn forventet er større enn sannsynligheten for at det går verre enn forventet så vektet SC 3 høyere enn SC 2, og vice versa.
- Stor grad av usikkerhet: SC 1 vektet lavere, men utgjør som et minimum 50 % av samlet vektning av samtlige scenarier (Rasjonale: Dersom sannsynligheten for SC 1 settes lavere enn 50 % kan man ikke si at SC 1 er forventningsrett)

Vekting av makrosenarioene gjennom 2021 har henholdsvis vært: (base case/down turn case/best case):

Q1 2021: 60/15/20

Q2 2021: 70/10/20

Q3 2021: 75/10/15

Q4 2021: 75/10/15 (uendret)

På bakgrunn av vurderinger som konsernet foretar vedrørende nasjonal og lokal makroutvikling, avgjør konsernet nivå på PD- og LGD-faktorer basert på en skala fra 1-12 ut fra hva som forventes de neste 12 månedene og de neste 5 årene, innenfor hvert scenario. Nivå 1 er «høykonjunktur», nivå 5 «normalkonjunktur», nivå 9 «lavkonjunktur» og nivå 12 er «bankkrise». Nivå på skala kan avvike mellom PM og BM, hvis det vurderes som sannsynlig at det ene segmentet er mer/mindre utsatt enn det andre.

Banken gjennomgår det vesentligste av bedrifts-markedsporteføljen årlig. Store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt mer enn 55 dager, dersom de har en særlig dårlig betalingshistorikk eller dersom det ansees å være forhøyet kredittrisiko basert på annen kjent informasjon. Det beregnes en misligholdsansynlighet for hver bedriftskunde, basert på historiske regnskapsdata og anmerkingshistorikk, og tilsvarende for personkunder, men da med utgangspunkt i likningstall og anmerkingshistorikk.

Engasjementer der det har vært mer enn 30 dagers betalingsforsinkelse vil alltid flyttes til trinn 2. Det gjøres også en kvalitativ vurdering basert på hvorvidt engasjementet har vesentlig ending i kredittrisiko dersom det settes på særskilt overvåking eller det er gitt betalingslettelse.

Et engasjement innenfor massemarked ansees som misligholdt og misligholdsmerkes dersom et krav er forfalt med mer enn 90 dager, og beløpet er over 1 000 kroner og overtrekk utgjør mer enn 1 % av eksponering på konto. For foretak gjelder at krav er forfalt mer enn 90 dager, og beløpet er over 2 000 kroner og overtrekk utgjør mer enn 1 % av eksponering på balanse. I tillegg ansees et engasjement som misligholdt ved hendelser som medfører UTP (unlikelihood to pay), som for eksempel konkurs, vesentlig lettelse som følge av finansielle problemer eller salg av engasjement til underkurs. Et engasjement ansees i tillegg for å være tapsutsatt når det foreligger dokumenterbare opplysninger for at én eller flere tapshendelser har funnet sted, og tapshendelsen har en effekt på den forventede fremtidige kontantstrøm som lar seg estimere på en pålitelig måte.

Dersom de kontraktsregulerte kontantstrømmene fra et engasjement er blitt reforhandlet eller endret, vurderer konsernet om det har vært en betydelig økning i kredittrisiko i ved å sammenligne

- risikoen for mislighold på rapporteringstidspunktet (basert på de endrede kontraktsvilkårene) og
- risikoen for mislighold ved førstegangsinngang (basert på de opprinnelige, uendrede kontraktsvilkårene).

Banken har ni risikoklasser for friske engasjement (A-H) og to klasser for misligholdte engasjement (J-K), basert på misligholdsansynligheten til hver kunde. Disse 11 klassene aggregeres inn i gruppene lav, middels, høy, samt mislighold og tap i forhold til misligholdsansynlighet. Hele porteføljen scores månedlig med bruk av automatisk datafangst, og med utgangspunkt i objektive data. Per 31.12.21 er nivåer på de tre ulike scenarier satt til: SC1 - Nivå 7, SC 2 - Nivå 9 og SC3 - Nivå 6.

Et engasjement flyttes fra trinn 2 til trinn 1 når:

- Kunden har hatt en positiv utvikling i risiko, slik at økningen i kredittrisiko siden innvilgelse ikke lenger er vesentlig.
- Kunden fjernes fra «særskilt overvåking».
- Engasjementet blir restrukturert med vilkår som tar hensyn til forholdene som forårsaket at kunden ble satt til «særskilt overvåking».

En eiendel flyttes fra trinn 3 til trinn 2 når:

- Det ikke lenger foreligger mislighold, men økningen i kredittrisiko siden innvilgelse fortsatt er vesentlig. Nye regler for definisjon, beregning og rapportering av mislighold ble innført fra 01.01.21. Bl.a gjelder en karenperiode før tidligere misligholdte engasjementer kan friskmeldes, samt kriterier som skal vurderes for om engasjementet skal defineres som «unlikelihood to pay».

En eiendel flyttes fra trinn 3 til trinn 1 når:

- Det ikke lenger foreligger risiko for mislighold eller tap, og økningen i kredittrisiko siden innvilgelse ikke lenger er vesentlig. Også her må ny definisjon av mislighold tas hensyn til.

BOKFØRTE TAP

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
286	- 119	Periodens endring i tapsavsetninger	- 129	306
14	55	Konstaterte tap	66	37
- 10	- 6	Inngang på tidligere avskrevne tap*	- 172	- 11
290	- 70	Periodens tapskostnader	- 235	332

* Tilbakeføring av et tidligere nedskrevet tap på en enkeltkunde som følge av erstatning fra rettsak

TAP FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
224	- 32	Eiendom	- 32	224
4	- 3	Finansielle foretak, forsikring og verdipapirforetak	- 2	4
25	- 8	Fiske og havbruk	- 6	29
6	- 4	Industri	- 2	12
- 1	- 4	Jordbruk og skogbruk	- 5	0
- 4	- 1	Kraft- og vannforsyning, bygg og anlegg	- 6	- 1
- 1	2	Tjenesteytende virksomhet	3	3
7	8	Transport	- 157	14
20	- 9	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	- 11	31
280	- 51	Sum tap utlån kunder bedriftsmarkedet	- 218	316
10	- 19	Sum tap utlån kunder personmarkedet	- 17	9
0	0	Øvrig tap bedriftsmarked	0	7
290	- 70	Periodens tapskostnader	- 235	332

LÅN TIL AMORTISERT KOST

MORBANK				ENDRING I TAPSAVSETNINGER PÅ LÅN TIL AMORTISERT KOST		KONSERN		
TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3	SUM	BELØP I MILL. KRONER	SUM	TRINN 3	TRINN 2	TRINN 1
-327	-251	-142	-720	Tapsavsetninger 01.01.21	-823	-167	-302	-354
			-659	herav tapsavsetninger som reduksjon av eiendeler	-762			
			-61	herav tapsavsetninger som annen gjeld	-61			
				Periodens endringer i beregnet tapsavsetning som følge av at lån har migrert mellom trinnene:				
-33	33	0	0	til (-fra) trinn 1	0	0	43	-43
19	-20	1	0	til (-fra) trinn 2	0	1	-24	23
0	9	-9	0	til (-fra) trinn 3	0	-13	13	0
173	-40	-25	108	Netto økning/reduksjon i saldo	116	-29	-43	188
-62	-60	-4	-126	Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	-144	-4	-65	-75
61	69	10	140	Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	159	12	84	64
-170	-259	-169	-598	Tapsavsetninger 31.12.21	-692	-200	-294	-198
			-549	herav tapsavsetninger som reduksjon av eiendeler	-643			
			-49	herav tapsavsetninger som annen gjeld	49			
				Tapsavsetninger segmentert på markeder				
-18	-23	-22	-63	Sum personmarked	-87	-37	-28	-22
-152	-236	-147	-535	Sum bedriftsmarked	-605	-163	-266	-176
			-598	Sum tapsavsetninger 31.12.21	-692			

LÅN TIL AMORTISERT KOST

MORBANK				ENDRING I TAPSAVSETNINGER PÅ LÅN TIL AMORTISERT KOST		KONSERN		
TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3	SUM	BELØP I MILL. KRONER	SUM	TRINN 3	TRINN 2	TRINN 1
-193	-126	-117	-436	Tapsavsetninger 01.01.20	-520	-152	-152	-216
			-398	herav tapsavsetninger som reduksjon av eiendeler	-482			
			-38	herav tapsavsetninger som annen gjeld	-38			
				Periodens endringer i beregnet tapsavsetning som følge av at lån har migrert mellom trinnene:				
-22	21	1	0	til (-fra) trinn 1	0	1	26	-27
25	-26	1	0	til (-fra) trinn 2	0	4	-34	30
1	2	-3	0	til (-fra) trinn 3	0	-4	3	1
-83	-103	-32	-218	Netto økning/reduksjon i saldo	-223	-26	-117	-80
-109	-53	-5	-167	Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	-198	-6	-72	-120
54	34	13	101	Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	118	16	44	58
-327	-251	-142	-720	Tapsavsetninger 31.12.20	-823	-167	-302	-354
			-659	herav tapsavsetninger som reduksjon av eiendeler	-762			
			-61	herav tapsavsetninger som annen gjeld	-61			
				Tapsavsetninger segmentert på markeder				
-26	-29	-31	-86	Sum personmarked	-110	-43	-36	-31
-301	-222	-111	-634	Sum bedriftsmarked	-713	-124	-266	-323

Forklaringer til tabellen:

- Periodens endringer som følge av migrering: Overføring mellom trinn som følge av vesentlig endring i kredittrisiko.
- Netto økning/reduksjon saldo: Endringer i forventet kredittap, endringer i forutsetninger for modellen, effekt av tilbakebetaling, onstatering av tap og andre endringer som påvirker saldo.
- Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler: Kontonummer på kunder som kun finnes i utgående balanse i ECL-modellen.
- Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet: Kontonummer på kunder som kun finnes i inngående balanse i ECL-modellen. Tapsavsetningene inkluderer også forventede tap på eiendeler som ikke er bokført i balansen, herunder garantier og ubenyttede kredittrammer, men ikke lånetilsagn.

SENSITIVITETSANALYSE

Nedenfor vises en sensitivitetsanalyse for morbank, basert på tall per 31.12.21. Ved å isolert endre PD, LGD og scenarievekting fremkommer følgende endring i forventet kredittap:

SEGMENT	10 % ØKNING PD-FAKTOR	10 % ØKNING LGD-FAKTOR	20 % ØKNING PD-FAKTOR*)	SCENARIOVEKTING**)		
				SC1=100 % SC2=0 % SC3=0 %	SC1=0 % SC2=100 % SC3=0 %	SC1=0 % SC2=0 % SC3=100 %
PM	5,5 %	6,2 %	19,5 %	-1,5 %	39,5 %	-19,0 %
BM	6,8 %	7,4 %	15,5 %	-1,3 %	35,2 %	-16,8 %
Total	6,6 %	7,2 %	16,0 %	-1,3 %	35,8 %	-17,1 %

*) 20 % økning i PD-faktor på samtlige engasjementer. Trinn-migrasjon som følge av økt PD er ivare tatt i sensitivitetsanalysen.

**) Effekt av å gå fra nåværende vektning på 75 %, 10 % og 15 % for scenario 1, 2 og 3.

SpareBank 1 Nord-Norge har egne modeller som scorer kundene ut fra sannsynlighet for mislighold. Summen av risikoklasse (PD) og sikkerhetsklasse (sikkerhetsdekning) definerer hvilken risikokategori engasjementene havner i. Tabellen nedenfor gir opplysninger om hvilken risikokategori tapsavsetningene er scoret i. Mer informasjon om modellen og de interne modellene finnes i note 6.

MORBANK 31.12.21

KREDITTRISIKO - TAPSAVSETNINGER FORDELT PÅ RISIKOKATEGORI	12 MND ECL	LEVETID ECL - IKKE OBJEKTIVE BEVIS PÅ TAP	LEVETID ECL - OBJEKTIVE BEVIS PÅ TAP	TAPSAVSETNINGER 31.12.21
	TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3	TOTAL
Svært lav	15	1		16
Lav	20	3		23
Middels	74	72		146
Høy	39	29		68
Svært høy	22	154		176
Mislighold og nedskrevet			169	169
Sum tapsavsetning	170	259	169	598
Andel av tapsavsetning	28 %	43 %	28 %	100 %

KONSERN 31.12.21

KREDITTRISIKO - TAPSAVSETNINGER FORDELT PÅ RISIKOKATEGORI	12 MND ECL	LEVETID ECL - IKKE OBJEKTIVE BEVIS PÅ TAP	LEVETID ECL - OBJEKTIVE BEVIS PÅ TAP	TAPSAVSETNINGER 31.12.21
	TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3	TOTAL
Svært lav	17	1		18
Lav	23	3		26
Middels	85	83		168
Høy	46	34		80
Svært høy	27	173		200
Mislighold og nedskrevet			200	200
Sum tapsavsetning	198	294	200	692
Andel av tapsavsetning	29 %	42 %	29 %	100 %

MORBANK 31.12.20

KREDITTRISIKO - TAPSAVSETNINGER FORDELT PÅ RISIKOKATEGORI	12 MND ECL	LEVETID ECL - IKKE OBJEKTIVE BEVIS PÅ TAP	LEVETID ECL - OBJEKTIVE BEVIS PÅ TAP	TAPSAVSETNINGER 31.12.20
	TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3	TOTAL
Svært lav	17	1		18
Lav	46	8		54
Middels	138	93		231
Høy	60	34		94
Svært høy	66	115		181
Mislighold og nedskrevet			142	142
Sum tapsavsetning	327	251	142	720
Andel av tapsavsetning	45 %	35 %	20 %	100 %

NOTE 13 TAPSKOSTNADER OG AVSETNINGER FOR FORVENTET TAP

116

ÅRSREGNSKAP 2021

KONSERN 31.12.20

KREDITTRISIKO - TAPSAVSETNINGER FORDELT PÅ RISIKOKATEGORI	LEVETID ECL - IKKE OBJEKTIVE BEVIS PÅ TAP			TAPS- AVSETNINGER 31.12.20
	12 MND ECL	LEVETID ECL- OBJEKTIVE BEVIS PÅ TAP	LEVETID ECL- OBJEKTIVE BEVIS PÅ TAP	TOTAL
	TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3	
Svært lav	18	1		19
Lav	59	12		71
Middels	151	114		265
Høy	61	41		102
Svært høy	65	134		199
Mislighold og nedskrevet			167	167
Sum tapsavsetning	354	302	167	823
Andel av tapsavsetning	43 %	37 %	20 %	100 %

NOTE 14 MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL RENTERISIKO

Verdien av konsernets rentebærende finansielle instrumenter påvirkes av endringer i markedsrenten. Beregningene som fremgår av tabellen nedenfor forutsetter at alle markedsrenter i alle valuta innenfor de respektive løpetidsintervallene endres to prosentpoeng, i disfavør av konsernets posisjoner. Beregningen er således et estimat på konsernets maksimale økonomiske tap som følge av endring i markedsrentene.

Beregningen tar utgangspunkt i konsernets posisjoner og markedsrenter per 31.12.21, og alle rentesensitive finansielle instrumenter inngår i beregningen.

Tabellen under er lik for morbank og konsern.

KONSERN 31.12.21

BELØP I MILL. KRONER	OPP TIL 1 MD.	FRA 1 MD. TIL OG MED 3 MD.	FRA 3 MD. TIL OG MED 1 ÅR	FRA 1 ÅR TIL OG MED 5 ÅR	OVER 5 ÅR	TOTAL
NOK	-2	-18	2	-10	-3	-31
EUR	0	3	0	0	-1	2
USD	0	0	0	0	0	0
CHF	1	0	0	-8	8	1
Øvrige valuta	0	0	0	0	0	0
Total	-1	-15	2	-18	4	-28

KONSERN 31.12.20

BELØP I MILL. KRONER	OPP TIL 1 MD.	FRA 1 MD. TIL OG MED 3 MD.	FRA 3 MD. TIL OG MED 1 ÅR	FRA 1 ÅR TIL OG MED 5 ÅR	OVER 5 ÅR	TOTAL
NOK	-14	-19	4	-11	-6	-46
EUR	0	0	0	0	0	0
USD	0	0	0	0	0	0
CHF	0	0	0	0	0	0
Øvrige valuta	0	0	0	0	0	0
Total	-14	-19	4	-11	-6	-46

NOTE 15 MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL VALUTARISIKO

Valutarisiko er risikoen for at konsernet pådrar seg tap som følge av endringer i valutakursene. Risikoen oppstår ved at konsernet har forskjeller mellom eien- deler og forpliktelser i den enkelte valuta. Styret har vedtatt at konsernets samlede netto valutaposisjon, målt i henhold til CRR/CRD IV-forskriften, skal utgjøre mindre enn 2 % av konsernets ansvarlige kapital. For detaljert informasjon om konsernets styring og kontroll av valutarisiko, se for øvrig Pilar 3-rapporten.

Tabellen under angir konsernets netto valutaekspone- ring per 31.12.21. Tabellen er lik for morbank og konsern.

KONSERN

BELØP I MILL. KRONER	2021	2020
USD	143	139
EUR	-3	1
CHF	-2	0
SEK	0	0
Andre	1	1
Total	139	141

NOTE 16 FINANSIELLE DERIVATER

SpareBank 1 Nord-Norge inngår sikringsforretninger med anerkjente norske og utenlandske banker for å redusere egen risiko. Derivatforretninger er knyttet til ordinær bankvirksomhet og gjennomføres for å redusere risiko knyttet til bankens innlån i finansmark- edene, og for å avdekke og redusere risiko relatert til kunderettede aktiviteter. Kun sikringer knyttet til bankens innlånsvirksomhet defineres som «virkelig verdi sikring» i henhold til IAS 39. Øvrig sikring defi- neres som ordinær regnskapsmessig sikring. Banken benytter seg ikke av kontantstrømssikring.

Bankens styre har fastsatt rammer for maksimal risiko på bankens renteposisjoner. Det er etablert rutiner som sørger for at de fastsatte posisjoner holdes.

Valuta- og renteavtaler består av:

Renteswapper: Avtaler om bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode.

Valutaterminforretninger: Avtaler om å kjøpe eller selge et gitt valutabeløp på en gitt dato frem i tid, og til en på forhånd avtalt kurs.

Valutabytteavtaler: Avtaler om å bytte valutabeløp til en på forhånd avtalt kurs og periode.

Rente- og valutabytteavtaler: Avtaler om å bytte valuta- og rentebetingelser over en på forhånd avtalt periode og til et avtalt beløp.

MORBANK OG KONSERN

BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
Netto tap resultatført knyttet til sikringsinstrumentene ved virkelig verdisikring	-127	-437
Total gevinst på sikringsobjekter knyttet til den sikrede risikoen	120	430
Sum virkelig verdi sikringer	-7	-7

VALUTA- OG RENTEINSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET

BELØP I MILL. KRONER	2021			2020		
	KONTRAKTS-SUM	VIRKELIG VERDI		KONTRAKTS-SUM	VIRKELIG VERDI	
		EIENDELER	FORPLIKTELSER		EIENDELER	FORPLIKTELSER
Valutainstrumenter						
Valutaterminer (forwards)	2 090	14	22	1 567	49	20
Valutabytteavtaler (swap)	12 985	151	70	16 220	246	299
Sum valutainstrumenter	15 075	165	92	17 787	295	319
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross currency)	36 530	686	445	36 507	1 021	991
Andre rentekontrakter	244	27	25	327	34	30
Sum ikke-standardiserte kontrakter	36 774	713	470	36 834	1 055	1 021
Standardiserte rentekontrakter (futures)						
Sum renteinstrumenter	36 774	713	470	36 834	1 055	1 021
Sikring av innlån						
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross currency)	14 496	212	40	14 900	428	16
Sum renteinstrumenter	14 496	212	40	14 900	428	16
Sum valuta- og renteinstrumenter						
Sum rentederivater	51 270	924	510	51 734	1 483	1 037
Sum valutaswap og terminer	15 075	165	92	17 787	295	319
Sum	66 245	1 089	602	69 521	1 778	1 356

NOTE 17 GJENVÆRENDE KONTRAKTSMESSIG LØPETID PÅ FORPLIKTELSER

LIKVIDITETSRIKIO

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å overholde sine betalingsforpliktelser, og/eller risikoen for ikke å kunne finansiere ønsket vekst i eiendeler. SpareBank 1 Nord-Norge utarbeider årlig en likviditetsstrategi som blant annet setter rammer og mål for bankens likviditetsrisiko.

Konsernets likviditetsrisiko avdekkes ved opptak av fremmedkapital, samt gjennom bankens likviditetsreserve/buffer, herunder salg av boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Se note 12 for mer informasjon.

Banken har et daglig og aktivt forhold til styringen av likviditetsrisikoen i konsernet. SpareBank 1 Nord-Norge skal til enhver tid overholde regulatoriske minimumsnivå til forsvarlig likviditetsstyring.

Gjennomsnittlig restløpetid på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer var 3,0 år per 31.12.21. Det kortsiktige likviditetsrisikomålet, Liquidity Coverage Ratio (LCR) viste ved utgangen av året 142 % (142 %).

Tabellen nedenfor viser inn- og utbetalinger inklusive fremtidige rentebetalinger på de ulike tidspunkt.

MORBANK 2021

BELØP I MILL. KRONER	PÅ FORE- SPØRSEL	UNDER 3 MND	3-12 MND	1 - 5 ÅR	OVER 5 ÅR	TOTALT	BOKFØRT VERDI
Gjeld til kredittinstitusjoner	544	579				1 123	1 123
Innskudd fra og gjeld til kunder	70 750		5 458			76 208	76 208
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		1 334	4 163	10 592	2 039	18 128	17 527
Derivater	602					602	602
Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		1 442	2 271	4 663	1 011	9 387	
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		- 1 451	- 2 404	- 4 847	- 1 109	- 9 812	
Andre forpliktelser	1 867					1 867	1 907
Ansvarlig lånekapital og etterstilte obligasjonslån		14	47	1 242	3 637	4 940	4 560
Totale forpliktelser	73 763	1 918	9 535	11 650	5 577	102 443	101 927

MORBANK 2020

BELØP I MILL. KRONER	PÅ FORE- SPØRSEL	UNDER 3 MND	3-12 MND	1 - 5 ÅR	OVER 5 ÅR	TOTALT	BOKFØRT VERDI
Gjeld til kredittinstitusjoner	377	897				1 274	1 274
Innskudd fra og gjeld til kunder	69 002	1 781	2 437			73 220	73 220
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		320	2 915	16 702	5 413	25 350	23 167
Derivater	1 356					1 356	1 356
Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		180	383	3 061	731	4 355	
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		- 204	- 331	- 3 304	- 859	- 4 698	
Andre forpliktelser	1 335					1 335	1 335
Ansvarlig lånekapital		5	15	80	1 095	1 195	1 050
Totale forpliktelser	72 070	2 979	5 419	16 539	6 380	103 387	101 402

NOTE 17 GJENVÆRENDE KONTRAKTSMESSIG LØPETID PÅ FORPLIKTELSER

120

ÅRSREGNSKAP 2021

KONSERN 2021

BELØP I MILL. KRONER	PÅ FORE- SPØRSEL	UNDER 3 MND	3-12 MND	1 - 5 ÅR	OVER 5 ÅR	TOTALT	BOKFØRT VERDI
Gjeld til kredittinstitusjoner	514	578				1 092	1 092
Innskudd fra og gjeld til kunder	70 691		5 458			76 149	76 149
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		1 334	4 163	10 592	2 039	18 128	17 527
Derivater	602					602	602
Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		1 442	2 271	4 663	1 011	9 387	
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		- 1 451	- 2 404	- 4 847	- 1 109	- 9 812	
Andre forpliktelser	2 548					2 548	2 470
Ansvarlig lånekapital og etterstilte obligasjon- slån		14	47	1 242	3 637	4 940	4 560
Totale forpliktelser	74 355	1 917	9 535	11 650	5 577	103 034	102 400

KONSERN 2020

BELØP I MILL. KRONER	PÅ FORE- SPØRSEL	UNDER 3 MND	3-12 MND	1 - 5 ÅR	OVER 5 ÅR	TOTALT	BOKFØRT VERDI
Gjeld til kredittinstitusjoner	377	895				1 272	1 272
Innskudd fra og gjeld til kunder	68 940	1 781	2 437			73 158	73 158
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		320	2 915	16 702	5 413	25 350	23 167
Derivater	1 356					1 356	1 356
Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		180	383	3 061	731	4 355	
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		- 204	- 331	- 3 304	- 859	- 4 698	
Andre forpliktelser	1 818					1 818	1 818
Ansvarlig lånekapital		5	15	80	1 095	1 195	1 050
Totale forpliktelser	72 491	2 977	5 419	16 539	6 380	103 806	101 821

NOTE 18 FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Tabellen nedenfor viser forfallstidspunktet etter balansedagen for eiendeler og forpliktelser.

MORBANK 31.12.21

BELØP I MILL. KRONER	PÅ FORE- SPØRSEL	UNDER 3 MND	3-12 MND	1 - 5 ÅR	OVER 5 ÅR	TOTALT
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	399					399
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	484	6 906		101		7 491
Utlån til og fordringer på kunder	10 533	243	629	9 375	61 327	82 107
Tapsavsetninger utlån - trinn 3					- 159	- 159
Tapsavsetninger utlån - trinn 2					- 234	- 234
Tapsavsetninger utlån - trinn 1					- 156	- 156
Aksjer og andeler	1 436				68	1 504
Obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi		1 390	1 571	12 514	3 674	19 150
Finansielle derivater	1 089					1 089
Investeringer i konsernselskaper					1 274	1 274
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					3 446	3 446
Eiendom, anlegg og utstyr					460	460
Andre eiendeler	4	62	86		154	306
Sum eiendeler	13 944	8 601	2 287	21 990	69 855	116 677
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	544	579				1 123
Innskudd fra og gjeld til kunder	70 750		5 458			76 208
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		1 288	4 044	10 297	1 898	17 527
Finansielle derivater	602					602
Andre forpliktelser	1 907					1 907
Utsatt skatt					9	9
Ansvarlig lånekapital				1 000	3 560	4 560
Sum gjeld	73 803	1 867	9 502	11 297	5 467	101 936

MORBANK 31.12.20

BELØP I MILL. KRONER	PÅ FORE- SPØRSEL	UNDER 3 MND	3-12 MND	1 - 5 ÅR	OVER 5 ÅR	TOTALT
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	360					360
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	723	6 099		101		6 923
Utlån til og fordringer på kunder	5 222	464	1 777	9 801	64 742	82 005
Tapsavsetninger utlån - trinn 3					- 142	- 142
Tapsavsetninger utlån - trinn 2					- 232	- 232
Tapsavsetninger utlån - trinn 1					- 284	- 284
Aksjer og andeler	576			43	86	705
Obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi		852	739	13 793	2 695	18 079
Finansielle derivater	1 777					1 777
Investeringer i konsernselskaper					1 413	1 413
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					3 541	3 541
Eiendom, anlegg og utstyr					570	570
Andre eiendeler	16	174	62		299	551
Sum eiendeler	8 674	7 589	2 578	23 738	72 687	115 265
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	377	897				1 274
Innskudd fra og gjeld til kunder	69 002	1 781	2 437			73 220
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		865	2 591	17 149	2 562	23 167
Finansielle derivater	1 356					1 356
Andre forpliktelser	1 335					1 335
Utsatt skatt					358	358
Ansvarlig lånekapital					1 050	1 050
Sum gjeld	72 070	3 543	5 028	17 149	3 970	101 760

KONSERN 31.12.21

BELØP I MILL. KRONER	PÅ FORE- SPØRSEL	UNDER 3 MND	3-12 MND	1 - 5 ÅR	OVER 5 ÅR	TOTALT
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	399					399
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	484	881				1 365
Utlån til og fordringer på kunder	10 533	243	629	9 375	69 206	89 986
Tapsavsetninger utlån - trinn 3					- 190	- 190
Tapsavsetninger utlån - trinn 2					- 269	- 269
Tapsavsetninger utlån - trinn 1					- 184	- 184
Aksjer og andeler	1 451				68	1 519
Obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi		1 390	1 571	12 514	3 674	19 150
Finansielle derivater	1 089					1 089
Investeringer i konsernselskaper						
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					4 837	4 837
Eiendom, anlegg og utstyr					859	859
Virksomhet holdt for salg						0
Immatrielle eiendeler	116					116
Andre eiendeler	4	225	111		163	503
Sum eiendeler	14 076	2 739	2 312	21 889	78 164	119 180
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	513	579				1 092
Innskudd fra og gjeld til kunder	70 691		5 458			76 149
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		1 288	4 044	10 297	1 898	17 527
Finansielle derivater	602					602
Andre forpliktelser	2 470					2 470
Utsatt skatt					127	127
Ansvarlig lånekapital				1 000	3 560	4 560
Sum gjeld	74 276	1 867	9 502	11 297	5 585	102 527

KONSERN 31.12.20

BELØP I MILL. KRONER	PÅ FORE- SPØRSEL	UNDER 3 MND	3-12 MND	1 - 5 ÅR	OVER 5 ÅR	TOTALT
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	360					360
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	723	811				1 534
Utlån til og fordringer på kunder	5 222	464	1 777	9 801	153 902	88 977
Tapsavsetninger utlån - trinn 3					- 169	- 169
Tapsavsetninger utlån - trinn 2					- 283	- 283
Tapsavsetninger utlån - trinn 1					- 310	- 310
Aksjer og andeler	585			43	86	714
Obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi		852	739	13 793	2 695	18 079
Finansielle derivater	1 777					1 777
Investeringer i konsernselskaper						
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					4 810	4 810
Eiendom, anlegg og utstyr					975	975
Virksomhet holdt for salg						0
Immatrielle eiendeler	113					113
Andre eiendeler	6	311	91		314	722
Sum eiendeler	8 786	2 438	2 607	23 637	162 020	117 298
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	377	895				1 272
Innskudd fra og gjeld til kunder	124 633	1 781	2 437			73 158
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		865	2 591	17 149	2 562	23 167
Finansielle derivater	1 356					1 356
Andre forpliktelser	1 818					1 818
Utsatt skatt					455	455
Ansvarlig lånekapital					1 050	1 050
Sum gjeld	128 184	3 541	5 028	17 149	4 067	102 276

NOTE 19 NETTO RENTEINTEKTER

MORBANK			KONSERN	
2020	2021	BELØP I MILL. KRONER	2021	2020
Renteinntekter på finansielle eiendeler til virkelig verdi				
325	354	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	354	325
235	140	Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	138	232
560	494	Sum renteinntekter til virkelig verdi	492	557
Renteinntekter på finansielle eiendeler til amortisert kost				
79	57	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3	5
2 000	1 700	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	2 047	2 364
		Andre renteinntekter og lignende inntekter		1
2 079	1 757	Sum renteinntekter til amortisert kost	2 050	2 369
2 639	2 251	Sum renteinntekter	2 542	2 926
Rentekostnader på finansielle forpliktelser til amortisert kost				
74	40	Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	40	74
416	235	Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	229	411
302	192	Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	192	302
25	18	Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	18	25
47	49	Innskuddsgaranti- og krisetiltaksfond	49	47
		Andre rentekostnader og lignende kostnader		2
864	534	Sum rentekostnader til amortisert kost	528	861
864	534	Sum rentekostnader	528	861
1 775	1 717	Netto renteinntekter	2 014	2 065

NOTE 20 NETTO PROVISJONSINTEKTER OG ANDRE DRIFTSINTEKTER

126

ÅRSREGNSKAP 2021

MORBANK			KONSERN	
2020	2021	BELØP I MILL. KRONER	2021	2020
Provisjonsinntekter				
288	239	Betalingstjenester	239	288
180	199	Forsikring	199	180
33	32	Garantiprovisjoner	32	33
		Eiendomsmegling	130	118
54	64	Forvaltning	64	54
14	58	Kredittformidling	58	14
24	29	Øvrige provisjonsinntekter	144	127
593	621	Sum provisjonsinntekt ekskl formidlingslån	866	814
347	401	Provisjoner fra SpareBank 1 Boligkreditt og Sparebank 1 Næringskreditt	401	347
940	1 022	Sum provisjonsinntekt inkl formidlingslån	1 267	1 161
Provisjonskostnader				
-71	-68	Regnskapstjenester	212	207
11	123	Andre driftsinntekter	116	13
11	123	Sum andre driftsinntekter	328	220
880	1 077	Netto provisjons- og andre inntekter	1 499	1 299

NOTE 21 INNETEKTER FRA ANDRE FINANSIELLE INVESTERINGER

Tabellen viser realiserede gevinster eller tap, samt verdiendringen på aksjer, obligasjoner og derivater føres som inntekt over resultatet i henhold til IFRS 9.

MORBANK			KONSERN	
2020	2021	BELØP I MILL. KRONER	2021	2020
44	36	Utbytte fra aksjer	36	44
139	336	Utbytte og netto inntekter fra datterselskaper	0	0
212	421	Inntekt av eierinteresser i tilknyttet-/felleskontrollert virksomhet	532	554
351	757	Sum inntekter av eierinteresser	532	554
32	-141	Obligasjoner og sertifikater verdsatt til virkelig verdi over resultat	-141	32
32	-141	Sum inntekter fra obligasjoner og sertifikater	-141	32
8	2	Verdiendring på sikrede obligasjoner og derivater	2	8
3	6	Verdiendring på sikrede fastrentelån og derivater	6	3
-42	91	Verdiendring på øvrige finansielle derivater	91	-42
-31	99	Sum inntekter fra finansielle derivater	99	-31
50	236	Aksjer verdsatt til virkelig verdi over resultat	241	50
50	236	Sum inntekter fra aksjer	241	50
44	27	Sum inntekt fra valutahandel	27	44
95	221	Gevinst/tap og netto verdiendringer på finansielle eiendeler	226	95
490	1 014	Sum netto inntekter fra andre finansielle investeringer	794	693

NOTE 22 PERSONALKOSTNADER, YTELSER, EGENKAPITALBEVIS OG LÅN TIL STYRET OG LEDENDE ANSATTE

128

ÅRSREGNSKAP 2021

Opplysninger om ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte for 2021 er i henhold til regnskapslovens §7-31 b og §7-32 gitt i en egen rapport om godtgjørelse til ledende ansatte. I tillegg fremkommer det i denne rapporten oversikt over lån til den enkelte ledende ansatte og medlem av styre (inkl.

deres nærstående) per 31.12.21, samt oversikt over antall egenkapitalbevis som eies av den enkelte ledende ansatte og styremedlemmer (inkl. deres nærstående) per 31.12.21.

Rapporten er publisert på bankens hjemmeside.

PERSONALKOSTNADER, ANTALL ANSATTE OG ÅRSVERK

MORBANK			KONSERN	
2020	2021	BELØP I MILL. KRONER	2021	2020
443	417	Lønn	677	690
43	100	Pensjonskostnader	118	54
104	115	Sosiale kostnader	141	125
590	632	Sum personalkostnader	936	869
565	502	Antall årsverk per 31.12	831	897
595	526	Antall ansatte per 31.12	871	941
604	561	Gjennomsnittlig antall ansatte	906	944

Konsernet har ikke aksjeverdibaserte godtgjørelser.

YTELSER OG GODTGJØRELSER TIL STYRET OG LEDENDE ANSATTE

BELØP I HELE 1000 KRONER	2021	2020
Kortsiktige ytelser:		
Lønn	29 634	21 162
Årsbonus	890	
Ansattегoder	1 257	
Styrehonorar i konsern- og allianseselskaper	1 025	
Styrehonorar SNN	2 526	2 600
Annen godtgjørelse til styremedlemmer	386	495
Langsiktige ytelser:		
Pensjon	2 935	3 300
Andre ytelser:		
Lån til ledende ansatte, inkl. nærstående <i>Ledende ansatte har ordinære ansattevilkår på sine lån.</i>	35 462	35 915
Lån til styremedlemmer, inkl. nærstående <i>Styret har vilkår på utlån som for ordinære kunder, med unntak av de ansattes representanter som har ansattevilkår.</i>	14 521	12 768
Annet:		
Egenkapitalbevis eid av ledende ansatte, inkl. nærstående	300 572	413 365
Egenkapitalbevis eid av styremedlemmer, inkl. nærstående	41 761	57 556

YTELSER OG GODTGJØRESLER TIL ANSATTE:

BELØP I MILL. KRONER	2021	2020
Lån til ansatte (inkl. ledende ansatte)	1 153	1 255
Verdien på samlet rentesubsidiering av lån til ansatte	19	14

NOTE 23 DRIFTSKOSTNADER

MORBANK			KONSERN	
2020	2021	BELØP I MILL. KRONER	2021	2020
590	632	Personalkostnader 1)	936	869
264	271	IT-kostnader	293	287
127	152	Administrasjonskostnader 2)	179	174
94	78	Avskrivninger	104	109
24	20	Driftskostnader eiendommer	22	25
87	132	Øvrige driftskostnader	214	162
1 186	1 285	Sum driftskostnader	1 748	1 626

1) Personalkostnader spesifiseres i note 22.

GODTGJØRELSE TIL REVISOR

MORBANK			KONSERN	
2020	2021	BELØP I HELE 1000 KRONER	2021	2020
1 547	2 061	Lovbestemt revisjon	3 015	2 546
191	0	Andre attestasjonstjenester	272	191
0	0	Skatterådgivning	0	0
499	502	Andre ikke-revisjonstjenester 2)	502	638
2 237	2 563	Sum godtgjørelse til ekstern revisor	3 789	3 375

2) Inkl. lisenskostnad for rapporteringsverktøy benyttet til CRD IV-rapportering.

SpareBank 1 Nord-Norge har i 2021 hatt to pensjonsordninger for sine ansatte.

Innskuddspensjonsordning for alders- og uførepensjon tegnet hos SpareBank 1 Forsikring AS.

Sparesatsene for innskuddspensjonen er for 2021:

- Lønn tilsvarende 0 til 7,1 G: 7 %
- Lønn tilsvarende 7,1 til 12 G: 15 %
- Fra 01.01.2022 er satsen økt fra 15 % til 20 %.

Ytelsespensjonsordning (YTP) for alders- og uførepensjon, som ble lukket i 2006, og dekkes i SpareBank 1 Nord-Norges Pensjonskasse. Full pensjon krever en opptjeningstid på 30 år og gir rett til alderspensjon på differansen mellom 70 % av lønn og beregnet ytelse fra Folketrygden. Denne ordningen er terminert 31.12.21. Medlemmer fra denne ordningen er meldt inn i innskuddspensjonsordning fra 01.01.22.

Som følge av terminering av YTP ordning, fremkommer det i konsernregnskapet for 2021 en økt kostnad (settlement) på 73 mill. kroner. I tillegg er balanseført estimatavvik knyttet til denne ordningen, 94 mill. kroner ført ut av egenkapitalen per 31.12.21.

Terminering av ordningen medfører at konsernet ikke lenger har en fremtidig pensjonsforpliktelse knyttet til ytelsesbasert pensjon overfor sine ansatte.

Ordningene oppfyller kravene i Lov om foretaks-pensjon og Lov om innskuddspensjon.

Konsernet har også forpliktelser knyttet til lønn over 12 ganger folketrygdens grunnbeløp (G).

Konsernet har avtaler om førtidspensjonering for ledende ansatte. Ved utgangen av 2021 inngår 1 ansatt i førtidspensjonsordningen (2 ansatte i 2020). Førtidspensjonering finansieres over driften.

De fleste selskaper i konsernet er med i Fellesordningen for avtalefestet pensjon, AFP. Den private AFP-ordningen gir et livslangt tillegg til den ordinære pensjonen. Den private AFP-ordningen vil bli finansiert gjennom en årlig premie som fastsettes som en prosent av lønn mellom 1 og 7,1G. Premien for 2021 er fastsatt til 2,5 % (2,5 % i 2020).

BEREGNING AV YTELSESBASERT PENSJONSFORPLIKTELSE ETTER IAS 19

Ved verdsettelse av pensjonsmidlene, og ved måling av påløpte forpliktelser, benyttes estimerte verdier. Disse estimatene korrigeres hvert år i samsvar med oppgave over pensjonsmidlenes flytteverdi og aktuarberegninger av forpliktelsens størrelse. Både verdien av pensjonskassens forpliktelser, pensjonsforsikring i annet forsikringsselskap og de usikrede forpliktelsene er medtatt i beregningene nedenfor. Alle estimatavvik føres i oppstilling over andre inntekter og kostnader under utvidede resultatposter, såkalt OCI (Other Comprehensive Income).

Etter IAS 19, beregnes periodens netto rentekostnad ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen på begynnelsen av perioden på netto forpliktelse. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene, begge beregnet med diskonteringsrenten. Endringer i netto pensjonsforpliktelse som følge av premiebetalinger og utbetaling av pensjon, tas det hensyn til. Forskjellen mellom faktisk avkastning på pensjonsmidlene og den resultatførte, bokføres over OCI direkte i egenkapitalen.

Aktuarberegningene foretatt etter dødelighetstariff K2013BE (beste estimat).

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
Netto pensjonsforpliktelse i balansen				
749	0	Nåverdi av fremtidige pensjonsforpliktelser	0	772
973	79	Estimert verdi av pensjonsmidler	89	1 012
-224	-79	Netto pensjonsforpliktelse i fondsbaserte ordninger	-89	-240
		Arbeidsgiveravgift		
-224	-79	Netto pensjonsforpliktelse/-midler i balansen	-89	-240
4,3 %	8,0 %	Avvik mellom forventet og virkelig avkastning av pensjonsmidler i %	8,0 %	4,3 %
2020	2021	Periodens pensjonskostnad	2021	2020
5	5	Ytelsesbasert pensjon opptjent i perioden	5	5
16	11	Rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse	11	17
-21	-14	Forventet avkastning på pensjonsmidler	-14	-22
0	2	Netto ytelsesbasert pensjonskostnad uten arbeidsgiveravgift	2	0
3	-9	Periodisert arbeidsgiveravgift	-9	3
	72	Settlement terminering	73	
3	65	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	66	3
40	35	Øvrig pensjonskostnad Innskuddspensjon og førtidspensjon	52	51
43	100	Total pensjonskostnad inkludert arbeidsgiveravgift	118	54
5,8 %	10,0 %	Faktisk avkastning på pensjonsmidler	10,0 %	5,8 %
31.12.20	31.12.21	Bevegelser i netto balanseført pensjonsforpliktelse	31.12.21	31.12.20
-199	-224	Netto pensjonsforpliktelse i balansen per 01.01.	-240	-215
		Korrigerings mot egenkapital inngående balanse 01.01.		
-11	97	Korrigerings mot egenkapital utgående balanse 31.12.	99	-10
3	2	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	2	3
		Utbetalt over drift		
-18	-14	Innbetalt pensjonspremie ytelsesbaserte ordninger	-14	-18
	60	Settlement terminering	64	
-224	-79	Netto pensjonsforpliktelse/-midler i balansen per 31.12.	-89	-240
42	44	Øvrige pensjonsforpliktelser (førtidspensjonsavtale)	44	42
-182	-35	Netto total pensjonsforpliktelse per 31.12.	-45	-198
Forutsetninger				
1,50 %	1,90 %	Diskonteringsrente	1,90 %	1,50 %
1,50 %	1,90 %	Forventet avkastning på midlene	1,90 %	1,50 %
0,50 %	0,50 %	Fremtidig lønnsutvikling	0,50 %	0,50 %
1,75 %	2,50 %	G-regulering	2,50 %	1,75 %
0,50 %	2,00 %	Pensjonsregulering	2,00 %	0,50 %
90,00 %	90,00 %	Forventet AFP-uttak fra 62 år	90,00 %	90,00 %
110	0	Antall aktive medlemmer som er omfattet av den ytelsesbaserte ordningen.	0	113
587	697	Antall pensjonister som er omfattet av den ytelsesbaserte ordningen.	707	584

NOTE 25 SKATT

132

ÅRSREGNSKAP 2021

MORBANK			KONSERN	
2020	2021	BELØP I MILL. KRONER	2021	2020
Sammensetning av resultatført skatt				
12	565	Resultatført periodeskatt	648	67
295	-194	Resultatført utsatt skatt	-165	296
-1	25	Ført direkte mot EK	18	-1
-2	-1	For mye/lite avsatt skatt tidligere år/korreksjoner	-2	-2
304	395	Resultatført skatt	499	360
Endring i netto utsatt skatt/-skattefordel				
295	-194	Resultatført utsatt skatt	-165	296
-1	25	Estimatendringer pensjonsmidler/andre endringer ført direkte mot egenkapital	18	-1
294	-169	Sum endring i netto utsatt skatt/-skattefordel	-147	295
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
Midlertidige forskjeller og balanseført utsatt skatt/skattefordel				
-73	-96	Anleggsmidler	369	386
224	79	Pensjonsforpliktelse/-midler	92	238
1 281	51	Andre midlertidige forskjeller	80	1 226
		Fremførbart underskudd	-33	-29
1 432	34	Sum midlertidige forskjeller	508	1 821
-358	-9	Balanseført utsatt skatt	-127	-455
2020	2021	BELØP I MILL. KRONER	2021	2020
Endring i midlertidige forskjeller				
-12	-23	Anleggsmidler	-17	36
25	-145	Pensjonsforpliktelse	-146	76
1 165	-1 230	Andre midlertidige forskjeller	-1 141	1 091
	722	Korrigeringer forrige år	722	
		Fremførbart underskudd	-4	-21
1 178	-676	Sum endring midlertidige forskjeller	-586	1 182
Avstemming av resultatført periodeskatt med resultat før skatt				
417	648	25 % av resultat før skatt	699	526
-112	-277	Ikke skattepliktige resultatposter (permanente forskjeller)	-216	-164
-1	24	Ført direkte mot EK/For mye/lite avsatt tidligere år	16	-2
304	395	Resultatført periodeskatt	499	360
18,2 %	15,2 %	Effektiv skattesats (skattekostnad i prosent av resultat før skatt)	17,8 %	17,1 %

I tabellen under fremkommer finansielle eiendeler og forpliktelser som er klassifisert som holdt for omsetning eller bestemt ved første gangs innregning verdsatt til virkelig verdi over resultatregnskapet.

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes til, eller en forpliktelse kan innfris ved en transaksjon mellom uavhengige parter.

Verdien på balansetidspunktet fastsettes etter ulike metoder innenfor tre nivåer.

Nivå 1: Finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser. I kategorien inngår børsnoterte aksjer eller fondsandeler, statsobligasjoner og sertifikater som omsettes i aktive markeder. Pris på balansedagen er benyttet. Markedet anses aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksternt observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene er faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

Nivå 2: Finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene. Kategorien inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser. I kategorien inngår også obligasjoner og interbankderivater som renteswapper, valutaswapper og terminkontrakter med observerbare prisnoteringer på Reuters eller Bloomberg, basisswapper mellom valutaslagene NOK, EUR, USD, og GBP og rente- og valutaderivater mot kunder med uvesentlig kredittmargin.

Verdien er basert på nylige observerbare markedsdata i form av en transaksjon i instrumentet mellom informerte, villige og uavhengige parter. Alternativt at instrumentet er handlet i et aktivt marked som er substansielt likt det aktuelle instrument.

Nivå 3: Finansielle instrumenter som verdsettes på annen måte enn basert på observerbare markedsdata, og hvor kredittmarginer utgjør en vesentlig del av justeringen til markedsverdi. Instrumenter i denne kategori verdsettes etter metoder som er basert på estimerte kontantstrømmer, vurdering av eiendeler og gjeld i selskaper, modeller hvor vesentlige parametere ikke er basert på observerbare markedsdata eller eventuelle bransjestandarder.

Ved bruk av verdsettelsesteknikker justeres verdien for kreditt- og likviditetsrisiko. Prisen for risiko

for tilsvarende instrumenter legges til grunn for vurderingen.

Banken benytter en modell for måling av virkelig verdi, hvor en «exit-pris»- vurdering legges til grunn. I verdsettelsesmodellen tas det hensyn til kredittpåslag og endringer i kredittisiko.

INSTRUMENTER I DE ULIKE NIVÅENE

Utlån til kunder med fast rente (nivå 3)

Utlånene består av fastrenteutlån i norske kroner. Lånene verdsettes ut fra neddiskontert kontantstrøm, der diskonteringsrenten beregnes med en margin over rentekurven. Marginen baseres på observerbare markedspriser.

Utlån til kunder for salg (nivå 3)

Kategorien omfatter utlån som skal selges til SpareBank 1 Boligkreditt, og verdsettes til avtalt beløp som overføres til SpareBank 1 Boligkreditt.

Aksjer inkl. egenkapitalinstrumenter (nivå 2)

Aksjer i nivå 2 omfatter fondsobligasjoner som holdes for salg til kunder. Fondsobligasjonene verdsettes ut fra observerbare rentekurver og kredittmarginer, samt indikative priser i markedet.

Aksjer (nivå 3)

Aksjer i nivå 3 omfatter eierandeler i selskaper hvor banken har et mindre eierskap, og som ikke har observerbare markedspriser. Virkelig verdi i nivå 3 fastsettes derfor ut fra bokført verdi av egenkapital.

Obligasjoner (nivå 2)

Kategorien omfatter hovedsakelig obligasjoner i bankens likviditetsportefølje som regnes som mindre likvide (Nivå 2-eiendeler ved beregning av Liquidity Coverage Ratio, LCR). Obligasjonene verdsettes ut fra observerbare rentekurver og kredittmarginer, samt indikative priser i markedet.

Finansielle derivater (nivå 2)

Kategorien omfatter rentederivater, valutabytteavtaler, valutaterminer og råvarederivater. Rentederivater verdsettes basert på relevante rentekurver. Valutaderivater verdsettes etter siste tilgjengelige kurser. Råvarederivater verdsettes ut fra observerbare markedspriser på underliggende råvarer.

MORBANK

BELØP I MILL. KRONER	VERDSETTELSE BASERT PÅ NOTERTE PRISER I ET AKTIVT MARKED	VERDSETTELSE BASERT PÅ OBSERVERBARE MARKEDSDATA	VERDSETTELSE BASERT PÅ ANNET ENN OBSERVERBARE MARKEDSDATA	TOTALT
	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
Eiendeler 31.12.21				
Aksjer	844	68	592	1 504
Obligasjoner	14 084	5 066		19 150
Finansielle derivater		1 089		1 089
Utlån til kunder med fast rente			5 629	5 629
Utlån til kunder for salg boligkreditselskap			5 664	5 664
Sum eiendeler	14 928	6 223	11 885	33 036

Forpliktelser 31.12.21

Finansielle derivater		602		602
Sum forpliktelser		602		602

Eiendeler 31.12.20

Aksjer	152	12	540	705
Obligasjoner	13 258	4 821		18 079
Finansielle derivater		1 777		1 777
Utlån til kunder med fast rente			7 600	7 600
Utlån til kunder for salg boligkreditselskap			3 917	3 917
Sum eiendeler	13 410	6 610	12 057	32 077

Forpliktelser 31.12.20

Finansielle derivater		1 356		1 356
Sum forpliktelser		1 356		1 356

**Årets verdiendringer på instrumenter
i nivå 3 morbank:**

FINANSIELLE EIENDELER	FASTRENTELÅN	AKSJER	UTLÅN TIL KUNDER FOR SALG	OBLIGA- SJONER
Balansført verdi 01.01.	7 600	540	3 917	
Netto gevinst (-)/tap (+) gjennom året	132	52		
Tilgang/kjøp i året	651		3 778	
Avgang/salg			- 681	
Forfalt	-2 754		-1 350	
Balansført verdi 31.12.	5 629	592	5 664	

KONSERN	VERDSETTELSE	VERDSETTELSE	VERDSETTELSE	TOTALT
	BASERT PÅ NOTERTE	BASERT PÅ	BASERT PÅ ANNET	
	PRISER I ET	OBSERVERBARE	OBSERVERBARE	
BELØP I MILL. KRONER	AKTIVT MARKED	MARKEDSDATA	MARKEDSDATA	
	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
Eiendeler 31.12.21				
Aksjer	844	68	607	1 519
Obligasjoner	14 084	5 066		19 150
Finansielle derivater		1 089		1 089
Utlån til kunder med fast rente			5 642	5 642
Utlån til kunder for salg boligkreditselskap			5 664	5 664
Sum eiendeler	14 928	6 223	11 913	33 064

Forpliktelser 31.12.21				
Finansielle derivater		602		602
Sum forpliktelser		602		602

Eiendeler 31.12.20				
Aksjer	152	12	549	714
Obligasjoner	13 258	4 821		18 079
Finansielle derivater		1 777		1 777
Utlån til kunder med fast rente			7 614	7 614
Utlån til kunder for salg boligkreditselskap			3 917	3 917
Sum eiendeler	13 410	6 610	12 080	32 100

Forpliktelser 31.12.20				
Finansielle derivater		1 356		1 356
Sum forpliktelser		1 356		1 356

Årets verdiendringer på instrumenter i nivå 3 konsern:

FINANSIELLE EIENDELER	FASTRENTELÅN	AKSJER	UTLÅN TIL KUNDER FOR SALG	OBLIGASJONER
Balanseført verdi 01.01.	7 614	549	3 917	
Netto gevinst (-)/tap (+) gjennom året	132	58		
Tilgang/kjøp i året	651		3 778	
Avgang/salg			- 681	
Forfalt	-2 755		-1 350	
Balanseført verdi 31.12.	5 642	607	5 664	

SENSITIVITETSANALYSE, NIVÅ 3

KONSERN	BALANSEFØRT VERDI 31.12.21	EFFEKT AV ALTERNATIVE FORUTSETNINGER
Utlån til kunder med fast rente	5 642	- 14
Utlån til kunder for salg boligkreditselskap	5 664	
Aksjer	607	

I sensitivitetsanalysen ovenfor er det gjort en alternativ forutsetning hvor diskonteringsrenten øker med 10 basispunkter for utlån til kunder med fast rente.

Aksjer på nivå 3 er representert av BN Bank verdsatt til 472 millioner kroner, og andre aksjer verdsatt til 135 millioner. Verdivurderinger fastsettes ut fra bokført verdi av egenkapitalen for BN Bank og ut fra beste estimat ut fra markedsbaserte faktorer for øvrige vesentlige beholdninger.

NOTE 27 VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

136

ÅRSREGNSKAP 2021

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

Som det fremgår i note 2 har banken og konsernet som hovedprinsipp klassifisert sine finansielle eiendeler og forpliktelser til amortisert kost. Ved å ha samme verdsettelsesprinsipp på eiendeler og gjeld ønsker konsernet i størst mulig grad å redusere volatiliteten over resultatregnskapet. Amortisert kost innebærer verdifastsettelse etter opprinnelig avtalte kontantstrømmer, justert for eventuelt verditap. Beregningene er gjort med utgangspunkt i de enkelte instrumentenes egenskaper og verdier på balansetidspunktet. Amortisert kost vil ikke alltid gi verdier som er i samsvar med markedets vurderinger av de samme finansielle instrumentene. Dette kan blant annet skyldes ulik oppfatning av markedsforhold, risikoforhold og avkastningskrav. Tabellen nedenfor viser en oversikt over estimert virkelig verdi på poster som i regnskapet er bokført til amortisert kost. Som det fremgår i note 26, fastsettes virkelig verdi etter ulike metoder innenfor tre nivåer.

MORBANK 31.12.21

BELØP I MILL. KRONER	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT VIRKELIG	TOTALT BOKFØRT
Finansielle eiendeler					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			7 492	7 492	7 492
Netto utlån og fordringer på kunder			70 311	70 311	70 259
Aksjer					
Sum finansielle eiendeler			77 803	77 803	77 751
Finansielle forpliktelser					
Gjeld til kredittinstitusjoner			1 123	1 123	1 123
Innskudd fra kunder			76 209	76 209	76 209
Verdipapirgjeld		17 578		17 578	17 527
Ansvarlig lånekapital og annen etterstilt gjeld		4 560		4 560	4 560
Sum finansielle forpliktelser		22 138	77 332	99 470	99 419

KONSERN 31.12.21

BELØP I MILL. KRONER	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT VIRKELIG	TOTALT BOKFØRT
Finansielle eiendeler					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			1 365	1 365	1 365
Netto utlån og fordringer på kunder			78 083	78 083	78 037
Aksjer					
Sum finansielle eiendeler			79 448	79 448	79 402
Finansielle forpliktelser					
Gjeld til kredittinstitusjoner			1 092	1 092	1 092
Innskudd fra kunder			76 149	76 149	76 149
Verdipapirgjeld		17 578		17 578	17 527
Ansvarlig lånekapital og annen etterstilt gjeld		4 560		4 560	4 560
Sum finansielle forpliktelser		22 138	77 241	99 379	99 328

MORBANK 31.12.20

BELØP I MILL. KRONER	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT VIRKELIG	TOTALT BOKFØRT
Finansielle eiendeler					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			6 923	6 923	6 923
Netto utlån og fordringer på kunder			69 876	69 876	69 829
Aksjer					
Sum finansielle eiendeler			76 799	76 799	76 752
Finansielle forpliktelser					
Gjeld til kredittinstitusjoner			1 274	1 274	1 274
Innskudd fra kunder			73 220	73 220	73 220
Verdipapirgjeld		24 749		24 749	23 167
Ansvarlig lånekapital og annen etterstilt gjeld		1 050		1 050	1 050
Sum finansielle forpliktelser		25 799	74 494	100 293	98 711

KONSERN 31.12.20

BELØP I MILL. KRONER	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT VIRKELIG	TOTALT BOKFØRT
Finansielle eiendeler					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			1 534	1 534	1 534
Netto utlån og fordringer på kunder			76 730	76 730	76 683
Aksjer					
Sum finansielle eiendeler			78 264	78 264	78 217
Finansielle forpliktelser					
Gjeld til kredittinstitusjoner			1 272	1 272	1 272
Innskudd fra kunder			73 158	73 158	73 158
Verdipapirgjeld		24 749		24 749	23 167
Ansvarlig lånekapital og annen etterstilt gjeld		1 050		1 050	1 050
Sum finansielle forpliktelser		25 799	74 430	100 229	98 647

NOTE 28 SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

138

Obligasjoner og sertifikater er verdsatt til virkelig verdi. Verdiendringer føres over resultatet.

SERTIFIKATER, OBLIGASJONER OG ANDRE RENTEBÆRENDE PAPIRER FORDELT PÅ UTSTEDERSEKTOR.

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL KRONER	31.12.21	31.12.20
Stat og statsgaranterte				
4 334	5 608	- pålydende	5 608	4 334
4 468	5 679	- virkelig verdi/bokført verdi	5 679	4 468
Annen offentlig utsteder				
2 847	3 104	- pålydende	3 104	2 847
2 884	3 127	- virkelig verdi/bokført verdi	3 127	2 884
Finansielle foretak				
10 584	10 236	- pålydende	10 236	10 584
10 660	10 332	- virkelig verdi/bokført verdi	10 332	10 660
Ikke-finansielle foretak				
66	12	- pålydende	12	66
66	12	- virkelig verdi/bokført verdi	12	66
18 079	19 150	Sum sertifikater og obligasjoner	19 150	18 079

NOTE 29 AKSJER

Som det fremgår i note 2, har SpareBank 1 Nord-Norge kun aksjeporteføljer verdsatt til virkelig verdi. Handelsporteføljer er verdsatt til børskurs på balansedagen. De øvrige aksjene verdsettes basert på observerbare markedsdata og estimerte kontantstrømmer. Alle porteføljene er verdsatt til virkelig verdi med verdiendring over resultat, med unntak av aksjer som verdsettes til virkelig verdi med verdiendring ført over utvidet resultat (OCI).

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
Virkelig verdi med verdiendring over resultat:				
152	844	Aksjer i handelsportefølje til virkelig verdi	844	152
514	592	Øvrige aksjer verdsatt til virkelig verdi	607	523
12	68	Fondsobligasjoner klassifisert som egenkapitalposisjoner	68	12
Virkelig verdi med verdiendring over OCI				
26		Øvrige aksjer verdsatt til virkelig verdi		26
705	1 504	Sum aksjer	1 519	714

SPESIFIKASJON PER 31.12.21

AKSJER I HANDELSPORTEFØLJER VERDSATT TIL VIRKELIG VERDI

BELØP I TUSEN KRONER	ANTALL AKSJER	EIERANDEL I %	KOSTPRIS - EIERANDEL I KR	MARKEDSVERDI	BOKFØRT VERDI
Aksjer					
SpareBank 1 Helgeland	5 397 325	19,99 %	528 398	701 652	701 652
VISA INC. C-AKSJER	16 784	<0,05 %	7 187	127 875	127 875
Visa Pref Stock C (forv Visa Norge Holding1 AS)	1 175	<0,05 %	17 000	13 960	13 960
Sum aksjer			552 585	843 487	843 487
Sum aksjer i handelsporteføljer verdsatt til virkelig verdi			552 585	843 487	843 487

BELØP I TUSEN KRONER	ANTALL AKSJER	EIERANDEL I %	KOSTPRIS - EIERANDEL I KR	MARKEDSVERDI	BOKFØRT VERDI
Øvrige aksjer til virkelig verdi:					
Sparebankmaterieell AS	2 312	7,3 %	225	3 539	3 539
S.W.I.F.T	14		79	845	845
SpareBank 1 Markets	386 516	12,2 %	110 148	85 807	85 807
BN Bank	1 410 221	9,9 %	88 801	472 741	472 741
VN Norge AS	28 778 208		40 000	29 356	29 356
Diverse mindre aksjer			0	25	25
Sum øvrige aksjer til virkelig verdi			239 253	592 313	592 313

FONDSOBLIGASJONER KLASSIFISERT SOM EGENKAPITALPOSISJONER/AKSJER TIL VIRKELIG VERDI:

BELØP I TUSEN KRONER	ANTALL AKSJER	EIERANDEL I %	KOSTPRIS - EIERANDEL I KR	MARKEDSVERDI	BOKFØRT VERDI
Fondsobligasjoner SNN Markets			19 944	19 867	19 867
Fondsobligasjoner SNN Treasury			48 750	48 370	48 370
Sum fondsobligasjoner klassifisert som aksjer				68 237	68 237
Sum aksjer morbank			791 838	1 504 037	1 504 037

AKSJEPOSTER EID AV SPAREBANK 1 NORD-NORGE PORTEFØLJE AS PER 31.12.21

BELØP I TUSEN KRONER	ANTALL AKSJER	EIERANDEL I %	KOSTPRIS - EIERANDEL I KR	MARKEDSVERDI	BOKFØRT VERDI
Aksjer verdsatt til virkelig verdi:					
Lytix Biopharma	151 820		5 914	2 088	2 088
NorInnova Technology Transfer AS	613	3,7 %	2 900	2 756	2 756
Viking Venture III LP	37 025	0,9 %	1 822	9 759	9 759
Sum aksjer SNN Portefølje AS			10 636	14 602	14 602

Selskapet eier i tillegg aksjer i flere selskaper som er skrevet ned til kr 0,-. Se selskapets eget årsoppgjør for mer detaljer.

Aksjer eid av SNN Regnskapshuset og EiendomsMegler 1 Nord-Norge			682	282	282
Sum aksjer og andeler konsern			803 156	1 518 921	1 518 921

NOTE 30 EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAP, TILKNYTTETE SELSKAP OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

141

ÅRSREGNSKAP 2021

EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAP MORBANK:

BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
Eierinteresser i kredittinstitusjoner	799	924
Eierinteresser i andre konsernselskaper	475	489
Sum eierinteresser i konsernselskaper	1 274	1 413
Herav fondsobligasjoner i kredittinstitusjoner	84	84

AKSJER OG ANDELER I DATTERSELSKAP SOM ER INKLUDERT I KONSERNREGNSKAPET OG SOM BOKFØRES TIL KOSTPRIS I MORSELSKAPET:

BELØP I TUSEN KRONER	SELSKAPETS AKSJE- KAPITAL	ANTALL AKSJER	KOSTPRIS	EIERANDEL OG STEMME- BER. KAPITAL	BALANSEFØRT VERDI
Selskap					
SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS, Tromsø	781 000	132 770	714 000	85 %	714 484
SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS, Tromsø	1 000	1 000	25 000	100 %	25 000
EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS, Tromsø	21 100	17 935	23 800	85 %	25 212
Fredrik Langes gate 20 AS, Tromsø	920	242	370 392	100 %	370 392
SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS, Tromsø	10 200	1 275	54 069	85 %	54 068
Sum aksjeinvestering i konsernselskaper i morbank					1 189 156
Fondsobligasjon i SpareBank 1 Finans Nord-Norge			84 000		84 000
Sum investering i konsernselskaper i morbank					1 273 156

Ingen av datterselskapene er børsnoterte.

EIERINTERESSER I FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER OG TILKNYTTETE SELSKAP

BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
Eierinteresser i kredittinstitusjoner	1 929	2 298
Eierinteresser i andre selskaper	1 517	1 243
Sum eierinteresser i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap	3 446	3 541

NOTE 30 EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAP, TILKNYTTETE SELSKAP
OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

142

ÅRSREGNSKAP 2021

AKSJER OG ANDELER I FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER OG TILKNYTTETE SELSKAP, SOM BOKFØRES TIL KOSTPRIS I BANKREGNSKAPET:

SELSKAP	KLASSIFISERING	EIERANDEL OG ANDEL STEMMEBERETT.KAP.	FORRETNINGSKONTOR
SpareBank 1 Gruppen AS	Felleskontrollert virksomhet	19,50 %	Oslo
SpareBank 1 Utvikling DA	Felleskontrollert virksomhet	18,00 %	Oslo
SpareBank 1 Betaling AS	Tilknyttet selskap	18,57 %	Oslo
SpareBank 1 Boligkreditt AS	Tilknyttet selskap	15,92 %	Stavanger
SpareBank 1 Næringskreditt AS	Tilknyttet selskap	3,20 %	Stavanger
SpareBank 1 Kreditt AS	Tilknyttet selskap	18,37 %	Trondheim
SpareBank 1 Bank og Regnskap AS	Tilknyttet selskap	25,00 %	Trondheim
SpareBank 1 Mobilitet Holding AS	Tilknyttet selskap	30,66 %	Hamar
SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS	Tilknyttet selskap	14,53 %	Oslo
SpareBank 1 Forvaltning AS	Tilknyttet selskap	14,14 %	Oslo
SpareBank 1 Kundepleie AS	Tilknyttet selskap	26,67 %	Trondheim

Mellomværende mellom banken og selskapene: Se note 40.

KONSERN 2021

EIERINTERESSER I FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER OG TILKNYTTETE SELSKAP

BELØP I MILL. KRONER	TOTAL	SPAREBANK 1 GRUPPEN AS 19,5 %	SPAREBANK 1 UTVIKLING DA 18,00 %	SPAREBANK 1 KREDITT AS 18,37 %	SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS 15,92 %	SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT AS 3,2 %	ØVRIGE
Per 01.01.	4 810	2 207	23	179	2 074	175	152
Tilgang/avgang	- 98	- 84	110	13	- 251	- 109	223
Resultatandel IFRS	592	471	81	12	12	1	15
Resultatandel ført som administrasjonskostnader	- 80		- 80				
Posteringer rett mot egenkapitalen	14	- 11		8	10		7
Utbetalt utbytte	- 401	- 366		- 13	- 17	- 5	
Per 31.12.	4 837	2 217	134	199	1 828	62	397

I kolonnen «Øvrige» inngår SpareBank 1 Bank og Regnskap AS, SpareBank 1 Betaling AS, SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS, SpareBank 1 Mobilitet Holding AS, SpareBank 1 Forvaltning AS og SpareBank 1 Kundepleie AS.

KONSERN 2020

BELØP I MILL. KRONER	TOTAL	SPAREBANK 1 GRUPPEN AS 19,5 %	SPAREBANK 1 UTVIKLING DA 17,4 %	SPAREBANK 1 KREDITT AS 17,08 %	SPAREBANK 1 BOLIG- KREDITT AS 18,14 %	SPAREBANK 1 NÆRINGS- KREDITT AS 8,60 %	ØVRIGE
Per 01.01.	4 257	1 649	21	182	2 066	175	164
Tilgang/avgang	185	195		2	- 7		- 5
Resultatandel IFRS	632	534	80	2	16	5	-5
Resultatandel ført som administrasjonskostnader	- 78		- 78				
Posteringer rett mot egenkapitalen	32	24		- 7	17		-2
Utbetalt utbytte	- 218	- 195			- 18	- 5	
Per 31.12.	4 810	2 207	23	179	2 074	175	152

I kolonnen «Øvrige» inngår SpareBank 1 Bank og Regnskap AS, SpareBank 1 Betaling AS, SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS og SpareBank 1 Mobilitet AS.

KONSERNETS EIERANDELER I TILKNYTTETE SELSKAP OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

NAVN	EIENDELER	GJELD	INNTEKTER	RESULTAT	EIERANDEL
2021					
SpareBank 1 Gruppen AS (konsern)	24 222	21 270	7 493	471	19,50 %
SpareBank 1 Betaling AS	144	1	0	- 13	18,57 %
SpareBank 1 Utvikling DA	180	41	289	1	18,00 %
SpareBank 1 Boligkreditt AS	41 112	39 135	25	12	15,92 %
SpareBank 1 Næringskreditt AS	367	301	2	1	3,20 %
SpareBank 1 Kreditt AS	1 076	887	80	12	18,37 %
SpareBank 1 Bank og Regnskap AS	42	0	0	0	25,00 %
SpareBank 1 Mobilitet Holding AS	81	0	0	- 6	30,66 %
SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS	1	0	0	0	14,53 %
SpareBank 1 Forvaltning AS	166	59	72	23	14,14 %
SpareBank 1 Kundepleie AS	25	3	6	2	26,67 %
Totalt	67 416	61 695	7 968	502	
2020					
SpareBank 1 Gruppen AS (konsern)	21 150	18 309	4 790	194	19,50 %
SpareBank 1 Betaling AS	143	1	0	- 2	18,57 %
SpareBank 1 Utvikling DA	192	164	278	2	17,74 %
SpareBank 1 Boligkreditt AS	49 211	46 968	50	16	18,14 %
SpareBank 1 Næringskreditt AS	1 032	852	9	5	8,60 %
SpareBank 1 Kreditt AS	985	817	74	2	16,89 %
SpareBank 1 Bank og Regnskap AS	14	13	0	0	20,00 %
SpareBank 1 Mobilitet AS	6	2	0	- 2	33,33 %
SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS	1	0	0	0	14,44 %
Totalt	72 734	67 126	5 201	216	

NOTE 31 EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

144

ÅRSREGNSKAP 2021

MORBANK				KONSERN		
BYGNING OG ANNEN FAST EIENDOM	MASKINER, INVENTAR OG TRANSPORT-MIDLER	TOTALT	BELØP I MILL. KRONER	TOTALT	BYGNING OG ANNEN FAST EIENDOM	MASKINER, INVENTAR OG TRANSPORT-MIDLER
49	560	607	Anskaffelseskost eller regulert verdi per 01.01.21 1)	1 045	362	668
0	29	29	Tilgang	40	2	38
15	77	91	Avgang	92	15	77
34	513	545	Anskaffelseskost eller regulert verdi per 31.12.21	993	349	629
9	415	425	Akkumulert avskrivning og nedskrivning per 01.01.21	505	19	483
5	38	43	Årets avskrivning	63	12	54
0	-3	-3	Årets nedskrivning	- 3	0	-3
4	41	45	Tilbakeførte akkumulerte avskrivninger, solgte eiendeler	45	4	41
11	410	420	Akkumulert avskrivning og nedskrivning per 31.12.21	520	27	494
		336	Bruksrett leieavtaler 2)	387		
		460	Balanseført verdi eiendom, anlegg og utstyr per 31.12.21	859	323	136
44	558	602	Anskaffelseskost eller regulert verdi per 01.01.20	1 035	387	648
4	28	32	Tilgang	83	50	33
	27	27	Avgang	73	46	27
48	559	607	Anskaffelseskost eller regulert verdi per 31.12.20	1 045	391	654
4	390	393	Akkumulert avskrivning og nedskrivning per 01.01.20	453	10	443
5	47	52	Årets avskrivning	72	14	58
		0	Årets nedskrivning	0	0	0
	20	20	Tilbakeførte akkumulerte avskrivninger, solgte eiendeler	20	0	20
9	417	425	Akkumulert avskrivning og nedskrivning per 31.12.20	505	24	481
		388	Bruksrett leieavtaler 2)	435	435	
		570	Balanseført verdi eiendom, anlegg og utstyr per 31.12.20	975	802	173
1-5 %	10-33 %		Økonomisk levetid etter følgende satser	1-5 %	10-33 %	
0 %			Boliger, tomter, kunst	0 %		

1) IB er justert på konsern på grunn av en systemkorrigerings

2) Se note 32 vedrørende leieavtaler

Sikkerhetsstillelse

Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler.

Bruttoverdi av fullt ut avskrevne eiendeler, fortsatt i bruk

Bruttoverdi av fullt ut avskrevne eiendeler, fortsatt i bruk, utgjør 294 mill kroner per 31.12.21 (240 mill kroner per 31.12.20).

Forpliktelser

Konsernet har ingen forpliktelser knyttet til anskaffelse av anleggsmidler per 31.12.21.

Se note 37 for mer informasjon.

Investerings eiendommer konsern

Banken har ingen eiendeler som er definert som investerings-eiendommer per 31.12.21.

NOTE 32 LEIEAVTALER

Konsernet behandler leieavtaler ihht. IFRS 16. På startdatoen for en leieavtale innregner konsernet en forpliktelse til å betale leie og en eiendel som representerer retten til å bruke den underliggende eiendelen i leieperioden (bruksrett). Konsernet fastsetter leieforpliktelsene og bruksrettene til nåverdien av gjenværende leiebetalinger, diskontert ved hjelp av konsernets marginale lånerente. Benyttet diskonteringsrente ved fastsettelse er 2,09 %.

Rentekostnader på leieforpliktelsen kostnadsføres løpende og bruksretter avskrives lineært over leieperioden.

Konsernets leide eiendeler inkluderer i all hovedsak kontorer og naturlig tilknyttede lokaliteter. Flere av avtalene inneholder en rettighet til forlengelse som kan utøves i løpet av avtalens periode. Konsernet vurderer løpende og ved inngåelse av en avtale om rettigheten til forlengelse med rimelig sikkerhet vil utøves.

Leieperiode varierer fra 2 til 14 år.

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
Bruksrett				
264	388	Balanseført verdi 01.01.	435	417
164	21	Tilgang	26	65
0	-42	-Avgang	-42	0
2	5	Andre endringer	6	-3
430	372	Balanseført verdi ved periodens slutt	426	479
42	36	Avskrivninger i perioden	39	44
388	336	Balanseført verdi bruksrett ved periodens slutt	387	435
Leieforpliktelse				
266	393	Balanseført verdi 01.01.	443	422
163	21	Nye avtaler i perioden	26	64
-40	-41	Leiebetalinger i perioden - avdrag	-44	-51
9	8	Renter	9	10
-5	-38	Andre endringer	-37	-2
393	343	Totale leieforpliktelser ved periodens slutt	397	443
Resultatregnskap				
42	36	Avskrivninger	39	44
9	8	Renter	9	10
51	44	Sum	48	54
Forfallsanalyse, udiskontert kontantstrøm				
40	39	Inntil 1 år	43	43
39	33	1-2 år	41	42
32	32	2-3 år	38	39
32	30	3-4 år	35	36
31	30	4-5 år	35	36
222	180	Mer enn 5 år	269	312
396	344	Totalt	462	508

NOTE 33 IMMATERIELLE EIENDELER

		KONSERN	
BELØP I MILL. KRONER		31.12.21	31.12.20
Goodwill		114	109
Andre immaterielle eiendeler		2	4
Sum immaterielle eiendeler		116	113

Goodwill gjelder i all hovedsak SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS, og oppkjøp/fusjon av underliggende regnskapskontorer.

Det foretas en årlig verdivurdering av goodwill- og lisenspostene, og verdiene nedskrives dersom det er grunnlag for det. Se note 3 for nærmere beskrivelse.

NOTE 34 ANDRE EIENDELER

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
75	75	Kapitalinnskudd i Sparebanken Nord-Norges Pensjonskasse	75	75
224	79	Netto pensjonsmidler	88	239
135	29	Øvrige debitorer	52	135
62	86	Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	111	91
10	0	Ikke utbetalt utbytte fra døtre		
6	4	Interne konti	4	6
		Klientkonti eiendomsmegling	2	86
39	33	Andre eiendeler	171	90
551	306	Sum andre eiendeler	503	722
5	0	Herav overtatte anleggsmidler for salg 1)	0	6

1) I verdi for overtatte anleggsmidler holdt for salg inngikk i 3 tomter som ble solgt i 2021.

NOTE 35 INNSKUDD FRA KUNDER

Banken klassifiserer innskudd fra kunder til amortisert kost.
Se for øvrig note 19 vedrørende rentekostnader på innskudd.

MORBANK				KONSERN				
31.12.20		31.12.21		BELØP I MILL. KRONER	31.12.21		31.12.20	
ANDEL	INNSKUDD	ANDEL	INNSKUDD		ANDEL	INNSKUDD	ANDEL	INNSKUDD
91 %	66 779	93 %	70 750	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	93 %	70 691	91 %	66 717
9 %	6 441	7 %	5 458	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	7 %	5 458	9 %	6 441
100 %	73 220	100 %	76 208	Sum innskudd	100 %	76 149	100 %	73 158
0,62 %		0,34 %		Gjennomsnittlig rente 1)	0,34 %		0,62 %	
Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring:								
5 %	3 781	5 %	3 852	Eiendom	5 %	3 852	5 %	3 781
3 %	2 392	3 %	2 654	Finansielle foretak, forsikring og verdipapirforetak	3 %	2 654	3 %	2 392
4 %	2 917	4 %	2 675	Fiske og havbruk	4 %	2 675	4 %	2 917
2 %	1 103	2 %	1 565	Industri	2 %	1 565	2 %	1 103
1 %	518	1 %	532	Jordbruk og skogbruk	1 %	532	1 %	518
4 %	2 627	3 %	2 493	Kraft- og vannforsyning, bygg og anlegg	3 %	2 493	4 %	2 627
9 %	6 850	10 %	7 988	Tjenesteytende virksomhet	10 %	7 929	9 %	6 788
3 %	2 168	3 %	2 108	Transport	3 %	2 108	3 %	2 168
4 %	2 795	4 %	2 973	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	4 %	2 973	4 %	2 795
34 %	25 151	35 %	26 840	Sum innskudd bedriftsmarked	35 %	26 781	34 %	25 089
55 %	40 363	54 %	40 882	Innskudd personmarked	54 %	40 882	55 %	40 363
11 %	7 706	11 %	8 486	Innskudd offentlig marked	11 %	8 486	11 %	7 706
100 %	73 220	100 %	76 208	Sum innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	100 %	76 149	100 %	73 158
Innskudd fordelt på geografiske områder:								
56 %	40 998	59 %	44 682	Troms og Finnmark, inkl Svalbard	59 %	44 623	56 %	40 936
37 %	27 045	34 %	26 012	Nordland	34 %	26 012	37 %	27 045
5 %	3 897	6 %	4 641	Øvrige Norge	6 %	4 641	5 %	3 897
2 %	1 280	1 %	873	Utlandet	1 %	873	2 %	1 280
100 %	73 220	100 %	76 208	Sum innskudd fordelt på geografiske områder	100 %	76 149	100 %	73 158

1) Gjennomsnittlig rente er beregnet som sum årlige renter/snittvolum.

NOTE 36 GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

148

ÅRSREGNSKAP 2021

Som det fremgår i note 2, er SpareBank 1 Nord-Norges gjeld stiftet ved verdipapirer med flytende og fast rente. Innlån til flytende rente verdsettes til amortisert kost. På innlån med fast rente, benyttes også amortisert kost, men med virkelig verdisikring. Innlån med fast rente er sikret med renteswapavtaler for å sikre markeds-/renterisiko.

Lånet reguleres i verdi i samsvar med virkelig verdi på rentesikringen. Virkelig verdi på rentesikringen hensyntar ikke kredittisiko. Konsernet benytter regelverket for IAS 39 ved vurdering av rentesikringer.

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
13 842	8 898	Obligasjonsgjeld med fast rente	8 898	13 842
9 325	8 629	Obligasjonsgjeld med flytende rente	8 629	9 325
23 167	17 527	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	17 527	23 167
1,20 %	0,97 %	Gjennomsnittlig rente obligasjonsgjeld 1)	0,97 %	1,20 %
Obligasjonsgjeld fordelt på forfallstidspunkt				
3 456		2021		3 456
5 600	5 141	2022	5 141	5 600
4 590	4 590	2023	4 590	4 590
3 246	3 246	2024	3 246	3 246
3 491	3 491	2025	3 491	3 491
1 647	932	2026 og senere	932	1 647
1 137	127	Verdiendring obligasjoner til fast rente	127	1 137
Egenbeholdning				
23 167	17 527	Obligasjonsgjeld og andre langsiktige låneopptak	17 527	23 167
Gjeld fordelt på vesentlige valutaer				
14 618	9 398	NOK	9 398	14 618
2 576	3 777	CHF	3 777	2 576
		USD		
5 973	4 352	EUR	4 352	5 973
23 167	17 527	Sum gjeld fordelt på vesentlige valutaer	17 527	23 167

1) Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året inkludert eventuelle rente- og valutawapper i prosent av gjennomsnittlig verdipapirbeholdning.

ENDRING AV GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

MORBANK OG KONSERN	BALANSE	EMMITERT	FORFALT/ INNLØST	VALUTAKURS- ENDRING	ØVRINGE ENDRINGER	BALANSE
BELØP I MILL. KR	31.12.20	2021	2021	2021	2021	31.12.21
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak						
Senior obligasjonsgjeld	23 167		-4 560	-2	-77	17 527
Sum	23 167	0	-4 560	-2	-77	17 527

NOTE 37 ANDRE FORPLIKTELSER

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
1 107	1 700	Annen gjeld	1 883	1 254
167	158	Påløpte kostnader/mottatte ikke opptjente inntekter	538	503
61	49	Avsetning påløpte kostnader/forpliktelser 1)	49	61
1 335	1 907	Sum andre forpliktelser	2 470	1 818
Spesifikasjon av annen gjeld:				
392	343	Balansført forpliktelse leieavtaler etter IFRS 16 (se note 32)	397	443
28	735	Påløpt skatt siste år	827	80
23	22	Skattetrekk	38	35
110	82	Leverandørgjeld	97	125
251	350	Vedtatte utbetalinger til samfunnsutbytte	350	252
42	44	Førtidspensjonsforpliktelse	44	42
261	124	Øvrig gjeld	130	276
1 107	1 700	Sum annen gjeld	1 883	1 253
Påløpte kostnader/mottatte ikke opptjente inntekter:				
75	80	Påløpte kostnader/mottatte ikke opptjente inntekter 2)	68	151
		Påløpt inntekt finansielle leieavtaler	380	248
92	78	Påløpte personalkostnader	90	104
167	158	Sum påløpte kostnader/mottatte ikke opptjente inntekter	538	503
Avsetning påløpte kostnader/forpliktelser:				
61	49	Tapsavsetninger utenom balanseposter etter IFRS 9 1)	49	61
61	49	Sum avsetning påløpte kostnader/forpliktelser	49	61

1) Nedskrivning ubenyttet ramme utlån og garantier er klassifisert som gjeld iht. IFRS 9. Se for øvrig note 13.

2) Inklusive avsetning for omstillingskostnader

Pågående rettstvister

Per 31. 12. 21 er banken saksøkt, men er ikke involvert i rettstvister som medfører prosessrisiko av betydning for bankens drift.

NOTE 38 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL OG ETTERSTILT GJELD

150

ÅRSREGNSKAP 2021

Ansvarlig lånekapital

Forfall og rentesats på ansvarlig lånekapital fremgår av tabellen nedenfor. Alle beløpene er vurdert til amortisert kost. Rentene føres som rentekostnader.

FORFALLSSTRUKTUR

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital				
500		2027 3m NIBOR + 1,54 % (Call opsjon 2022)		500
350	350	2028 3m NIBOR + 1,40 % (Call opsjon 2023)	350	350
200	200	2029 3m NIBOR + 1,40 % (Call opsjon 2024)	200	200
	500	2023 3m NIBOR + 0,90 % (Call opsjon 2027)	500	
1 050	1 050	Sum tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	1 050	1 050
2,39 %	1,66 %	Gjennomsnittlig rente ansvarlig lånekapital	1,66 %	2,39 %

Etterstilt gjeld

Etterstilt gjeld er en ny gjeldsklasse brukt for å dekke krav til MREL (Minimum Required Eligible Liabilities).

Finanstilsynet vurderer det enkelte foretak i forbindelse med årlig arbeid med krisetiltaksplaner for banken.

Krisetiltaksplanen angir hvilke krisetiltak som kan settes i verk når vilkårene for krisehåndtering er oppfylt.

Et sentralt element i det nye krisehåndteringsregelverket er at kapitalinstrumenter og gjeld kan nedskrives og/eller konverteres til egenkapital (bail-in).

Finansforetaksloven krever at banker til enhver tid skal oppfylle MREL, slik at foretakene har tilstrekkelig ansvarlig kapital og konvertibel gjeld for å kunne krisehåndteres uten bruk av offentlige midler.

MORBANK			KONSERN	
31.12.20	31.12.21	BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
	3 510	Etterstilt gjeld	3 510	
	1,05 %	Gjennomsnittlig rente etterstilt gjeld	1,05 %	
1 050	4 560	Sum ansvarlig lånekapital og etterstilt gjeld	4 560	1 050

NOTE 39 OPPKJØP AV VIRKSOMHETER/FUSJON

Oppkjøp/fusjon av regnskapsvirksomhet

SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS kjøpte i løpet av 2021 100 % av aksjene i Lofotøy Regnskap AS. Selskapet driver med regnskapsvirksomhet.

Selskapet er fusjonert inn i SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS i løpet av 2021. Fusjonen skjedde til regnskapsmessig og skattemessig kontinuitet, og med regnskapsmessig og skattemessig virkning fra 01.01.21.

Det er for hvert kjøp utarbeidet oppkjøpsanalyser i samsvar med IFRS 3, hvor identifiserbare eiendeler og forpliktelser er vurdert til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet. Forskjellen mellom konsernets anskaffelseskost og bokført verdi av netto eiendeler er allokert til goodwill.

VIRKELIG VERDI INNREGNET VED OPPKJØP

(HELE MILLIONER)

Sum eiendeler	1
Sum gjeld	1
Netto identifiserbare eiendeler og gjeld	0
Goodwill ved oppkjøp	4
Kjøpesum	4

NOTE 40 NÆRSTÅENDE PARTER

MORSELSKAP	DATTERSELSKAPER	FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER/ TILKNYTTETE SELSKAP
SpareBank 1 Nord-Norge	SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS	SpareBank 1 Gruppen AS
	EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS	SpareBank 1 Boligkreditt AS
	SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS	SpareBank 1 Utvikling DA
	SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS	SpareBank 1 Næringskreditt AS
	Fredrik Langes gate 20 AS	SpareBank 1 Betaling AS
	Rødbanken Holding AS 1)	SpareBank 1 Kreditt AS
		SpareBank 1 Bank og Regnskap AS
		SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS
		SpareBank 1 Mobilitet Holding AS
		SpareBank 1 Forvaltning AS
		SpareBank 1 Kundepleie AS

Eierandeler er spesifisert i note 30.

1) Ideelle virksomheter konsolideres ikke.

TRANSAKSJONER MELLOM MORBANK OG DATTERSELSKAPER

BELØP I MILL. KRONER	2021	2020
Resultatposter morselskap		
Mottatte renter og lignende inntekter fra utlån og fordringer	53	72
Innskuddsrenter til datterselskaper	5	5
Aksjeutbytte og gevinster ved salg	333	139
Opptjent provisjon formidling salgspantlån	10	12
Andre gebyrer og provisjonskostnader	1	2
Refunderte driftskostnader - intern prising (adm tjenester, IT, mm)	13	16
Refundert husleiekostnad (ført mot balansen, jfr IFRS 16)	16	16
Balanseposter morselskap		
Utlån	6 038	5 302
Ansvarlige lån	101	101
Fondsobligasjon	84	84
Innskudd	536	1 006
Andre fordringer	0	0

Salgspantlån og leasing formidlet til SpareBank 1 Finans AS per 31.12.21 var 7 083 mill kroner.

TRANSAKSJONER MELLOM MORBANK OG TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET

BELØP I MILL. KRONER	2021	2020
Resultatposter morselskap		
Mottatte renter og lignende inntekter av utlån og fordringer	47	45
Innskuddsrenter	0	0
Aksjeutbytte og gevinster ved salg	420	217
Balanseposter morselskap		
Utlån	1 074	1 086
Innskudd	140	70
Obligasjoner	45	45
Garantier	4	4

Som deltaker i SpareBank 1-alliansen gjennomføres forskjellige transaksjoner mellom morbank og de felleskontrollerte virksomheter. Disse transaksjonene inngår som en del av ordinær virksomhet og skjer til ordinære markedspriser.

DE VESENTLIGSTE TRANSAKSJONENE ER SOM FØLGER:

BELØP I MILL. KRONER	2020	2019
a) Kjøp av drifts- og vedlikeholdstjenester av IT- systemer, samt utviklingstjenester fra SpareBank 1 Utvikling DA	145	149
b) Provisjon fra salg av forsikringsprodukter og spareprodukter med forsikringselement for SpareBank 1 Gruppen AS	199	182
c) Utlån solgt til Sparebank 1 Boligkreditt AS (per 31.12)	35 439	37 735
Opptjent provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt AS	397	343
Fordring (provisjon) på SpareBank 1 Boligkreditt AS (per 31.12)	0	0
d) Utlån solgt til Sparebank 1 Næringskreditt AS (per 31.12)	314	410
Opptjent provisjon fra SpareBank 1 Næringskreditt AS	4	4

NOTE 41 EIERANDELSKAPITAL OG EIERSTRUKTUR

Etter vedtektenes §2-2 er eierandelskapitalen 1 807 164 288 kroner, fordelt på 100 398 016 egenkapitalbevis, hvert pålydende 18 kroner. Den som er registrert eier av egenkapitalbevis i Verdipapirsentralen, innehar stemmerett.

Representantskapet kan vedta å utstede omsettelige og utbytteberettigede egenkapitalbevis i henhold til lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven). Egenkapitalbevisene skal være registrert i Verdipapirsentralen.

Per 31.12.21 var det 11 278 egenkapitalbevisiere (9 786 per 31.12.20).

UTVIKLING I BANKENS EIERANDELSKAPITAL OG ANTALL EGENKAPITALBEVIS

ÅR	ENDRING ANSATTEMISJON	ENDRING I EIERANDELSKAPITAL	TOTAL EIERANDELSKAPITAL	ANTALL EGENKAPITALBEVIS
2000	Ansattemisjon	10 453 101	659 701 800	6 597 018
2001			659 701 800	6 597 018
2002			659 701 800	6 597 018
2003			659 701 800	6 597 018
2004			659 701 800	6 597 018
2005	Fondsemissjon	131 940 500	791 642 200	7 916 422
2005	Splitt		791 642 200	15 832 844
2006			791 642 200	15 832 844
2007	Utbytteemisjon	49 055 400	840 697 600	16 813 952
2008	Utbytteemisjon	54 906 050	895 603 650	17 912 073
2009			895 603 650	17 912 073
2010			895 603 650	17 912 073
2011	Splitt og emisjoner	759 621 025	1 655 224 675	66 208 987
2012			1 655 224 675	66 208 987
2013	Fortrinnsrettemisjon og ansatt emisjon	750 029 552	1 807 164 288	100 398 016
2014			1 807 164 288	100 398 016
2015			1 807 164 288	100 398 016
2016			1 807 164 288	100 398 016
2017			1 807 164 288	100 398 016
2018			1 807 164 288	100 398 016
2019			1 807 164 288	100 398 016
2020			1 807 164 288	100 398 016
2021			1 807 164 288	100 398 016

DE 20 STØRSTE EGENKAPITALBEVISEIERNE

EGENKAPITALBEVISEIERE	ANTALL	ANDEL	ENDRING ANTALL
	EGENKAPITALBEVIS		
	31.12.2021	31.12.2021	2021
PARETO INVEST AS	3 883 932	3,87 %	466 999
VPF EIKA EGENKAPITALBEVIS	3 037 151	3,03 %	528 925
PARETO AKSJE NORGE VERDIPAPIRFOND	2 969 719	2,96 %	-339 512
GEVERAN TRADING CO LTD	2 790 356	2,78 %	0
The Northern Trust Company, London Br.	2 285 845	2,28 %	-528 762
MP Pensjon PK	2 274 322	2,27 %	-170 000
Borwn Brothers Harriman & Co.	1 993 595	1,99 %	-202 891
State Street Bank and Trust Comp	1 882 983	1,88 %	-1 055 275
Forsvarets Personellservice	1 703 730	1,70 %	81 900
Sparebankstiftelsen SpareBank 1 Nord-Norge	1 411 606	1,41 %	0
Landkreditt Utbytte	1 350 000	1,34 %	100 000
Spesialfondet Borea Utbytte	1 330 868	1,33 %	0
The Bank of New York Mellon SA/NV	1 302 335	1,30 %	0
State Street Bank and Trust Comp	1 119 988	1,12 %	-18 803
J.P. Morgan Bank Luxembourg S.A.	1 062 352	1,06 %	-101 648
J.P. Morgan Bank Luxembourg S.A.	979 561	0,98 %	0
The Bank of New York Mellon SA/NV	924 041	0,92 %	133 792
Euroclear Bank S.A./N.V.	885 255	0,88 %	-125 106
CLEARSTREAM BANKING S.A.	780 859	0,78 %	30 981
Morgan Stanley & Co. Int. Plc.	753 055	0,75 %	-15 433
Sum 20 største eiere	34 721 553	34,58 %	-1 214 833
Øvrige eiere	65 676 463	65,42 %	
Utstedte egenkapitalbevis	100 398 016	100,00 %	

EIERANDELSBRØK

Resultat for regnskapsåret fordeles proporsjonalt mellom eiergrupperingene i henhold til deres relative andel av bankens egenkapital, justert for eventuelle emisjoner i regnskapsåret. Tallene er eksklusiv avsetninger til utbytte og utdelinger til gavefond per 31.12.

BELØP I MILL. KRONER	01.01.21	01.01.20
Morbank		
Eierandelskapital	1 807	1 807
Overkursfond	843	843
Utjevningfond	3 142	2 861
Annen egenkapital	- 21	- 2
A. Sum egenkapitalbeveiseiernes kapital	5 771	5 509
Sparebankens fond	6 579	6 254
Gavefond	120	120
Annen egenkapital	- 25	- 3
B. Sum samfunnseid kapital	6 674	6 371
Egenkapital eksklusiv fondsobligasjoner	12 445	11 880
Eierandelsbrøk (A/(A+B))	46,36 %	46,36 %
Avstemming mot regnskap		
Egenkapital eksklusiv fondsobligasjoner	12 445	11 880
Fondsobligasjon	780	780
Avsatt til utbytte	703	392
Avsatt til gavefond	813	453
Egenkapital i morselskap	14 741	13 505

RESULTAT PR. EK-BEVIS

2020	2021		2021	2020
1 365	2 198	Resultat for regnskapsåret	2 295	1 742
- 33	- 29	*Netto renter fondsobligasjon ført direkte mot EK	- 29	- 33
1 332	2 169	Korrigert resultat for regnskapsåret	2 266	1 709
618	1 006	Eiernes andel av resultatet (46,36 %)	1 051	792
6,22	10,02	Eiernes andel av resultat fordelt pr EK-bevis	10,41	7,89
1 340	2 110	Totalresultat for regnskapsåret	2 227	1 741
- 33	- 29	Netto renter fondsobligasjon ført direkte mot EK	- 29	- 33
1 307	2 081	Korrigert totalresultat for regnskapsåret	2 198	1 708
606	965	Eiernes andel av totalresultatet (46,36 %)	1 019	792
6,10	9,61	Eiernes andel av totalresultat fordelt pr EK-bevis	10,15	7,89

* Renter på fondsobligasjon som er klassifisert som egenkapital, er ført direkte mot egenkapital med kr 29 (33) mill

NOTE 42 ÅRSDISPONERINGER

156

ÅRSREGNSKAP 2021

BELØP I MILL. KRONER	2021	2020
Resultat for regnskapsåret konsern	2 295	1 742
Resultat datterselskaper	-322	-174
Utbytte datterselskap	336	143
Resultatandel tilknyttede selskaper/FKV	-532	-554
Utbytte/gevinster fra tilknyttede selskaper	420	208
Resultat for regnskapsåret morbank	2 197	1 365
Renter fondsobligasjoner	-29	-33
Resultat for regnskapsåret morbank til disponering	2 168	1 332
Årsdisponeringer		
Avsatt utbytte egenkapitalbeveiere	703	392
Avsatt til utjevningsfond	302	226
Avsatt til samfunnsutbytte	813	453
Avsatt til Sparebankens fond	350	261
Sum årsoverskudd disponert	2 168	1 332
Sum til EK-beveiere	1 005	618
Andel til EK-beveiere	46,36 %	46,36 %
Sum til samfunnseid kapital	1 163	714
Andel til samfunnseid kapital	53,64 %	53,64 %
Utdelingsgrad resultat morbank	69,9 %	63,4 %
Utdelingsgrad resultat konsern	66,9 %	49,4 %
Utbytte per egenkapitalbevis	7,00	3,90

Utbytte utbetales til de egenkapitalbeveiere som er registrert som eiere per 24.03.22.

Bankens egenkapitalbevis noteres ex utbytte 25.03.22.

Utbyttet utbetales 12.04.22.

Fondsobligasjoner

Tre fondsobligasjoner utstedt av banken omfattes ikke av IFRS-regelverkets definisjon av gjeld, og er derfor klassifisert som egenkapital. Påløpte renter på fondsobligasjonslån er på denne bakgrunn ikke kostnadsført i resultatregnskapet, men er belastet direkte mot egenkapitalen.

Ved beregning av nøkkeltall tilknyttet egenkapitalen og egenkapitalbevisene, er derfor det regnskapsmessige resultatet fratrukket påløpte renter på fondsobligasjoner.

I balansen er samtidig egenkapitalen fratrukket fondsobligasjoner. Dette sikrer at relevante nøkkeltall for bankens eiere beregnes på grunnlag av det resultat og den egenkapital som reelt sett tilhører eierne.

Avtalevilkårene for fondsobligasjonene innebærer at de inngår i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål, se note 5.

MORBANK OG KONSERN

BELØP I MILL. KRONER

	31.12.21	31.12.20
Evigvarende fondsobligasjon		
2099 3m NIBOR + 3,30 %	350	350
2099 3m NIBOR + 3,15 %	180	180
2099 3m NIBOR + 3,30 %	250	250
Sum evigvarende fondsobligasjon	780	780
Gjennomsnittlig rente fondsobligasjoner	3,73 %	3,26 %

NOTE 43 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

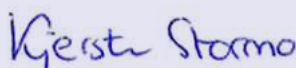
Det er foreslått å dele ut kontantutbytte på 703 mill kroner av årets resultat til egenkapitalbeviserne i SpareBank 1 Nord-Norge og 813 mill kroner i samfunnsutbytte til den samfunnsseide kapital. Forslaget er ikke vedtatt på balansedagen, og er derfor ikke bokført som gjeld i balansen, men ligger fortsatt som en del av egenkapitalen.

ERKLÆRING FRA STYRET OG KONSERNSJEF

Styret og konsernsjef har i dag behandlet og fastsatt årsregnskap for SpareBank 1 Nord-Norge for perioden 1. januar til 31. desember 2021. Vi erklærer etter beste overbevisning at regnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2021 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Videre at årsrapporten gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet, de mest sentrale risiko- og sikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode samt nærstående vesentlige transaksjoner.

Tromsø, 23.02.22

Styret og konsernsjef i SpareBank 1 Nord-Norge

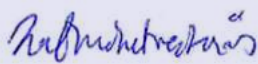
Kjersti Terese Stormo
(nestleder)

Trude Slettli

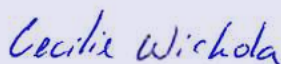
Kim Daniel Arthur

Kathrine Tveiterås

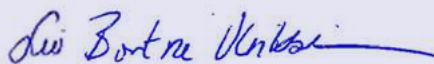
Lisbeth Berg-Hansen

Cecilie Bjølgerud Wirkola
(ansattevalgt)

Kjetil Berntsen
(ansattevalgt)

Liv Bortne Ulriksen
(konsernsjef)

ALTERNATIVE RESULTATMÅL (APM)

SpareBank 1 Nord-Norges alternative resultatmål, eller APMer (Alternative Performance Measures), gir relevant tilleggsinformasjon utover det som ellers fremkommer i regnskapet. Disse nøkkeltallene er ikke definert gjennom IFRS, og kan ikke uten videre sammenlignes med andre selskapers tilsvarende nøkkeltall med mindre samme definisjon ligger til grunn.

De alternative resultatmålene har ikke som formål å erstatte noen målinger/nøkkeltall etter IFRS. Resultatmålene gir ytterligere innsikt i konsernets drift, og representerer viktige måltall i ledelsens styring av konsernets ulike forretningsområder. Ikke-finansielle data eller nøkkeltall regulert av IFRS eller annet regelverk, f.eks. CRR/CRD er ikke definert som en APM. APMene er presentert på egen side i kvartalsregnskapet, og viser sammenlignbare tall fra fjorårets tilsvarende periode.

LØNNSOMHET	DEFINISJON	RELEVANS
Egenkapitalavkastning	Resultat i forhold til gjennomsnittlig egenkapital. Beregnes per utgangen av hvert kvartal samt inngående og utgående balanse for året. Egenkapitalavkastningen for perioden rapporteres annualisert.	Egenkapitalavkastning er konsernets strategiske mål for lønnsomhet. Egenkapitalavkastningen er et mål på lønnsomheten på konsernets innsatsfaktorer.
Kostnadsprosent	Totale kostnader i forhold til sum inntekter.	Kostnadsprosenten er et mål på lønnsomhet og effektivitet i konsernets løpende drift.
Rentemargin	Netto renteinntekter i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital. Gjennomsnittlig forvaltningskapital beregnes ved utgangen av hvert kvartal, samt inngående og utgående balanse.	Rentemargin viser utvikling i forholdet mellom salgspris på produkt og innlånskostnader fra periode til periode. Rentemarginen måler lønnsomheten i konsernets utlåns- og innskuddsprodukter.

Innskudd

Innskuddsdekning	Sum innskudd dividert på sum utlån eksklusive formidlingslån.	Forholdstallet viser andelen av konsernets totale utlånsvirksomhet som er finansiert gjennom kunders innskudd, samt finansieringsbehovet fra eksterne långivere.
Innskuddsdekning inkl. formidlingslån	Sum innskudd dividert på sum utlån inklusive formidlingslån.	Forholdstallet viser andelen av konsernets totale utlånsvirksomhet inklusive formidlingslån som er finansiert gjennom kunders innskudd.
Innskuddsvekst	Innskuddsvekst måles kvartalsvis som prosentvis endring i bankens innskudd de siste 12 måneder.	Måler både på kundevekst og endringer i finansieringssituasjon.

Utlån

Vekst i utlån (%)	Vekst i utlån ekskl. formidlingslån måles kvartalsvis som prosentvis endring i bankens utlån til kunder de siste 12 måneder.	Viser veksten i bankens kjerneområde, lån til kunder. I beregningen inngår ikke likviditetsplasseringer/lån til kredittinstitusjoner.
Vekst i utlån inkl. formidlingslån (%)	Vekst i utlån inkl. formidlingslån måles kvartalsvis som prosentvis endring i bankens utlån til kunder de siste 12 måneder.	Viser veksten i bankens kjerneområde, inkludert formidlingslån.
Andel lån fraregnet	Måles som andelen fraregnede lån i forhold til brutto utlån.	En ikke-ubetydelig del av bankens utlån overføres til SpareBank1 Boligkreditt eller SpareBank1 Næringskreditt som formidlingslån og fraregnes balansen. Dette nøkkeltallet viser andelen lån i denne kategorien.
Andel lån fraregnet, personmarked	Måles som andelen fraregnede lån i forhold til brutto utlån til personmarked.	Fraregnet andel på personmarked. Størstedelen av fraregnede lån er på personmarkssegmentet.

Tap og mislighold

Utlånstap (%)	Samlede bokførte tap hittil i år i forhold til samlet utlånsvolum inkl. formidlingslån.	Måler den relative betydningen av tap sett opp mot resten av utlånsmassen. Relevant for å estimere fremtidige forventede tap og konsernets kredittrisiko.
Misligholdte engasjementer (%)	Andel av engasjementer med over 90 dagers mislighold som andel av samlet utlånsvolum inkl. formidlingslån.	Måler den relative betydningen av mislighold sett opp mot resten av utlånsmassen. Relevant for å estimere fremtidige forventet mislighold og konsernets kredittrisiko.
Tapsutsatte engasjementer (%)	Andel tapsutsatte engasjementer i forhold til samlet utlånsvolum inkl. formidlingslån.	Måler den relative betydningen av engasjementer med tap sett opp mot resten av utlånsmassen. Relevant for å estimere fremtidige forventet mislighold og konsernets kredittrisiko.
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer (%)	Misligholdte og tapsutsatte engasjementer justeres for tapsavsetninger i trinn 3, og uttrykkes som andel av brutto utlån inkl. formidlingslån.	Netter ut mislighold og tapsutsatte engasjementer med tapsavsetninger i trinn 3.
Tapsavsetningsgrad	Forholdet mellom samlede tapsavsetninger og misligholdte og tapsutsatte engasjementer.	Viser hvor stor andel av tap og mislighold det er gjort tapsavsetninger for i trinn 3.

ALTERNATIVE RESULTATMÅL KONSERN

160

ÅRSREGNSKAP 2021

BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
Resultat etter skatt	2 295	1 742
Reduksjon for ikke resultatførte rentekostnader på fondsobligasjoner	29	33
Resultat for perioden inklusive rentekostnader på fondsobligasjoner	2 266	1 709
Bokført egenkapital	16 653	15 022
Fondsobligasjoner	780	780
Egenkapital eksklusive fondsobligasjoner	15 873	14 242
Egenkapital eksklusive fondsobligasjoner 01.01.	14 242	13 392
Egenkapital eksklusive fondsobligasjoner 31.03.	14 453	12 911
Egenkapital eksklusive fondsobligasjoner 30.06.	15 034	13 401
Egenkapital eksklusive fondsobligasjoner 30.09.	15 581	13 884
Egenkapital eksklusive fondsobligasjoner 31.12.	15 873	14 242
Gjennomsnittlig egenkapital eksklusive fondsobligasjoner	15 037	13 566
Annualisert resultat for perioden inklusive rentekostnader på fondsobligasjoner	2 266	1 709
Gjennomsnittlig egenkapital eksklusive fondsobligasjoner	15 037	13 566
Egenkapitalavkastning	15,1 %	12,6 %
Sum kostnader	1 748	1 626
Sum inntekter	4 307	4 060
Kostnadsprosent	40,6 %	40,0 %
Netto renteinntekter	2 014	2 068
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	120 264	116 810
Rentemargin	1,67 %	1,77 %
Innskudd fra kunder	76 149	73 158
Utlån til kunder inklusive formidlingslån	125 739	127 122
Innskuddsdekning inklusive formidlingslån	60,6 %	57,5 %
Innskudd fra kunder	76 149	73 158
Utlån til kunder	89 986	88 977
Innskuddsdekning	84,6 %	82,2 %

BELØP I MILL. KRONER	31.12.21	31.12.20
Brutto utlån til kunder inklusive formidlingslån	125 739	127 122
Brutto utlån til kunder inklusive formidlingslån samme periode i fjor	127 122	121 733
Vekst i utlån til kunder inklusive formidlingslån i kroner	-1 383	5 389
Vekst i utlån til kunder inkl formidlingslån i prosent	-1,1 %	4,4 %
Brutto utlån til kunder	89 986	88 977
Brutto utlån til kunder samme periode i fjor	88 977	85 692
Vekst i utlån til kunder i kroner	1 009	3 285
Vekst i utlån til kunder i prosent	1,1 %	3,8 %
Formidlingslån	35 753	38 145
Brutto utlån til kunder inklusive formidlingslån	125 739	127 122
Andel lån fraregnet i forhold til brutto utlån	28,4 %	30,0 %
Lån fraregnet til SpareBank 1 Boligkreditt	35 439	37 735
Brutto utlån til personmarked	84 917	88 712
Andel lån fraregnet i forhold til brutto utlån personmarked	41,7 %	42,5 %
Lån fraregnet til SpareBank 1 Næringskreditt	314	410
Brutto utlån bedriftsmarked	42 188	39 943
Andel lån fraregnet i forhold til brutto utlån bedriftsmarked	0,7 %	1,0 %
Innskudd fra kunder	76 149	73 158
Innskudd fra kunder samme periode i fjor	73 158	68 030
Vekst i innskudd i kroner	2 991	5 128
Innskuddsvekst siste 12 mnd.	4,1 %	7,5 %
Tap på utlån i perioden	- 235	332
Tap på utlån annualisert	- 235	332
Brutto utlån inklusive formidlingslån	127 105	128 656
Tap på utlån i forhold til brutto utlån	-0,18 %	0,26 %
Totalt engasjementsbeløp trinn 3	545	373
Tapsavsetninger trinn 3	- 200	- 167
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer	345	206
Brutto utlån inklusive formidlingslån	127 105	128 656
Nto. misligholdte og tapsutsatte eng. i % av bto. utlån inkl.formidlingslån	0,3 %	0,2 %
Totalt engasjementsbeløp trinn 3	545	373
Tapsavsetninger trinn 3	- 200	- 167
Tapsavsetningsgrad	36,7 %	44,8 %

KPMG AS
Stakkevollvegen 41
Postboks 6262
9292 Tromsø

Telephone
Fax
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til Representantskapet i SpareBank 1 Nord-Norge

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert SpareBank 1 Nord-Norges årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettvise bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og
- gir konsernregnskapet et rettvise bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært SpareBank 1 Nord-Norges revisor sammenhengende i 25 år fra valget i Representantskapsmøtet for regnskapsåret 1996, med gjenvalg på Representantskapsmøtet i 2008.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2021. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bode	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansand	Stavanger	Alesund

1. Forventet kredittap på utlån og garantier til bedriftsmarkedet

Det vises til Note 3 Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper, Note 7 Kredittksporing for hver interne risikoring, Note 8 Maksimal kreditttrisikoksporing, Note 9 Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler, Note 11 Utlån til og fordringer på kunder og Note 13 Tap på utlån og garantier og styrets årsberetning, avsnitt tap og mislighold på utlån og avsnitt om kredittisiko omtalt under «de mest sentrale risikoområdene».

Beskrivelse av forholdet	Vår revisjonsmessige tilnærming
<p>Konsernets samlede forventede kredittap på utlån og garantier som ikke er kredittforringet utgjør MNOK 492 per 31.12.2021, hvorav bedriftsmarkedet utgjør MNOK 442. Forventet kredittap på utlån og garantier som er kredittforringet utgjør MNOK 200 per 31.12.2021, hvorav bedriftsmarkedet utgjør MNOK 163.</p> <p>For utlån og garantier krever IFRS 9 at konsernet beregner forventet kredittap for de neste 12 måneder for lån som ikke har vesentlig økning i kredittisiko (trinn 1), og forventet kredittap over lånets løpetid for lån som har vesentlig økning i kredittisiko (trinn 2). Konsernet anvender modeller for beregning av forventet kredittap i trinn 1 og 2. Modellverket er komplekst og omfatter store mengder data. Samtidig innebærer beregningen at ledelsen utøver skjønn, spesielt knyttet til følgende parametere;</p> <ul style="list-style-type: none"> • definisjon av vesentlig økning i kredittisiko (SICR), • sannsynlighet for mislighold (PD), • tap ved mislighold (LGD), • eksponering ved mislighold (EAD), • fastsetting og vektning av ulike forventede framtidrettede makroøkonomiske scenarioer <p>Som IRB-bank har SpareBank 1 Nord-Norge utviklet egne modeller for fastsettelse av PD, LGD og EAD. Basert på disse godkjente IRB-modellene har konsernet utviklet en egen modell for beregning av forventet kredittap (ECL).</p> <p>For utlån og garantier hvor det er vesentlig økning i kredittisiko og hvor det er objektivt bevis for verdifall (trinn 3) foretar konsernet en individuell vurdering av forventet kredittap over hele engasjementets løpetid. Fastsettelse av forventet kredittap innebærer bruk av skjønn fra ledelsens side. Sentrale momenter i ledelsens vurderinger er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifisering av kredittforringede engasjementer, 	<p>Vi har dannet oss en forståelse av konsernets definisjoner, metoder og kontrollaktiviteter for innregning og måling av forventet kredittap for bedriftsmarkedet.</p> <p>Vi har med bistand fra vår spesialist evaluert konsernets metodikk og rutiner for validering av IRB-modellene, samt vurdert resultatene av konsernets validering for å evaluere mulige avvik og konsekvenser for vår revisjon.</p> <p>Vi har innhentet attestasjonsuttalelser med betryggende sikkerhet (ISAE 3000) fra uavhengig revisor som har vurdert:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at beregningen av PD, LGD og EAD som inngår i ECL-modellen er korrekt, • at datagrunnlaget som benyttes i ECL-modellen er korrekt, og • at ECL-modellen beregner tap i overensstemmelse med kravene i IFRS 9 <p>Vi har vurdert uavhengig revisors kompetanse og objektivitet, samt evaluert resultatene i rapporten for å vurdere mulige avvik og konsekvenser for vår revisjon. Vi har videre utført egne handlinger for å påse at det ikke foreligger avvik i datagrunnlaget som kan medføre vesentlige feil i modellberegnet ECL.</p> <p>Vi har vurdert konsernets definisjon av vesentlig økning av kredittisiko ved å sammenligne definisjonen mot informasjon tilgjengelig for tilsvarende banker. For øvrige sentrale forutsetninger har vi utført sensitivitetstester og evaluert konsernets forventede framtidrettede scenarioer opp mot historiske tapsnivåer og eksterne makroøkonomiske rapporter.</p> <p>For et utvalg engasjementer i trinn 3 har vi etterberegnet forventet tap samt vurdert forventede kontantstrømmer lagt til grunn i tapsvurdering opp mot historiske resultater, budsjetter og eksterne verdi på sikkerheter der hvor det er aktuelt.</p> <p>For å utfordre konsernet på om det er andre engasjementer som skulle vært individuelt</p>

<ul style="list-style-type: none"> fastsettelsen av forventede framtidige kontantstrømmer, herunder estimert verdi av underliggende sikkerheter. <p>På bakgrunn av størrelsen av brutto utlån, iboende kredittrisiko, kompleksiteten i modellberegningene og graden av ledelsens skjønn ved utarbeidelse av estimatene, anser vi forventet kreditttap for bedriftsmarkedet som et sentralt forhold ved revisjonen.</p>	<p>tapsvurdert i trinn 3, har vi, basert på ulike kriterier, testet et utvalg risikoutsatte engasjementer.</p> <p>Vi har vurdert om noteopplysninger knyttet til IFRS 9 og ECL er tilstrekkelig etter kravene i IFRS 7.</p>
---	---

2. IT-systemer og applikasjonskontroller

Det vises til Note 6 avsnitt om operasjonell risiko og styrets årsberetning, avsnitt om operasjonell risiko omtalt under «de mest sentrale risikoområdene».

<i>Beskrivelse av forholdet</i>	<i>Vår revisjonsmessige tilnærming</i>
<p>SpareBank 1 Nord-Norge er avhengig av at IT-infrastrukturen i konsernet fungerer som tilsiktet.</p> <p>Konsernet benytter et standard kjernesystem levert og driftet av ekstern tjenesteleverandør. God styring og kontroll med IT-systemene er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering.</p> <p>Videre understøtter IT-systemene regulatorisk etterlevelse av rapportering til myndigheter, noe som er sentralt for konsesjonspliktige virksomheter.</p> <p>Systemet beregner blant annet rente på innlån og utlån, og konsernets interne kontrollsystemer bygger på systemgenererte rapporter.</p> <p>På bakgrunn av IT-systemenes betydning for konsernets virksomhet har vi identifisert dette området som et sentralt forhold ved vår revisjon.</p>	<p>I forbindelse med vår revisjon av IT-systemet i konsernet har vi opparbeidet oss en forståelse av kontrollmiljøet og testet at utvalgte generelle IT kontroller fungerer som forutsatt og understøtter viktige applikasjonskontroller. Vi har i våre kontroller hatt hovedfokus på tilgangsstyring.</p> <p>Uavhengig revisor hos tjenesteleverandøren har vurdert og testet internkontroller knyttet til IT systemene hos ekstern tjenesteleverandør. Vi har innhentet attestasjonsuttalelse (ISAE 3402) fra uavhengig revisor for å vurdere om tjenesteleverandøren har tilfredsstillende internkontroll på områder av vesentlig betydning for SpareBank 1 Nord-Norge. Vi har vurdert revisorens kompetanse og objektivitet og gjennomgikk rapportene for å vurdere mulige avvik og konsekvenser for vår revisjon.</p> <p>Vi har bedt uavhengig revisor hos tjenesteleverandøren om å teste et utvalg standard rapporter og nøkkelfunksjonaliteter i kjernesystemet for å vurdere om:</p> <ul style="list-style-type: none"> utvalgte standardrapporter fra systemet inneholder all relevant data, og at nøkkelfunksjonalitetene, herunder kontroller knyttet til renteberegninger, annuiteter og gebyrer fungerer som forutsatt. <p>Vi har forespurt ledelsen om deres evaluering og oppfølging av uavhengig revisors rapport hos tjenesteleverandørene for å påse at eventuelle funn er hensiktsmessig fulgt opp.</p> <p>I vårt arbeid med å forstå kontrollmiljøet, teste kontroller og gjennomgå rapportene har vi benyttet vår spesialist innen IT-revisjon.</p>

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir revisjonsutvalget en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av forskrift om elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon

Vi har utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet med filnavn 549300SXM92LQ05OJQ76-2021-12-31-en er utarbeidet i overensstemmelse med verdipapirhandelloven § 5-5 og tilhørende forskrift (ESEF-regelverket).

Etter vår mening er årsregnskapet i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

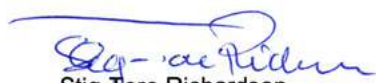
Ledelsen er ansvarlig for at årsregnskapet utarbeides, merkes og offentliggjøres i det felles elektroniske rapporteringsformatet som kreves i ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig for utarbeidelsen, merkingen og offentligjøringen.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med det felles elektronisk rapporteringsformat som kreves etter ESEF-regelverket. Vi har utført vårt arbeid i samsvar med internasjonal attestasjonsstandard (ISAE) 3000 – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon». Standarden krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med det felles elektroniske rapporteringsformatet.

Som et ledd i vårt arbeid utførte vi handlinger for å gjøre oss kjent med selskapets prosesser for å utarbeide årsregnskapet i det felles elektroniske rapporteringsformatet. Vi rettet kontrollen mot fullstendigheten og nøyaktigheten av merkingen, og vurderte ledelsens anvendelse av skjønn. Vårt arbeid omfattet kontroll av samsvar mellom årsregnskapet som er merket i henhold til det felles elektroniske rapporteringsformatet og det reviderte regnskapet i menneskelig lesbart format. Vi mener at innhentet bevis er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Tromsø, 25. februar 2022
KPMG AS

Stig-Tjore Richardsen
Statsautorisert revisor

SpareBank
NORD-NORGE

SpareBank 1 Nord-Norge | Storgata 65 | Tromsø | 915 02 244

snn.no